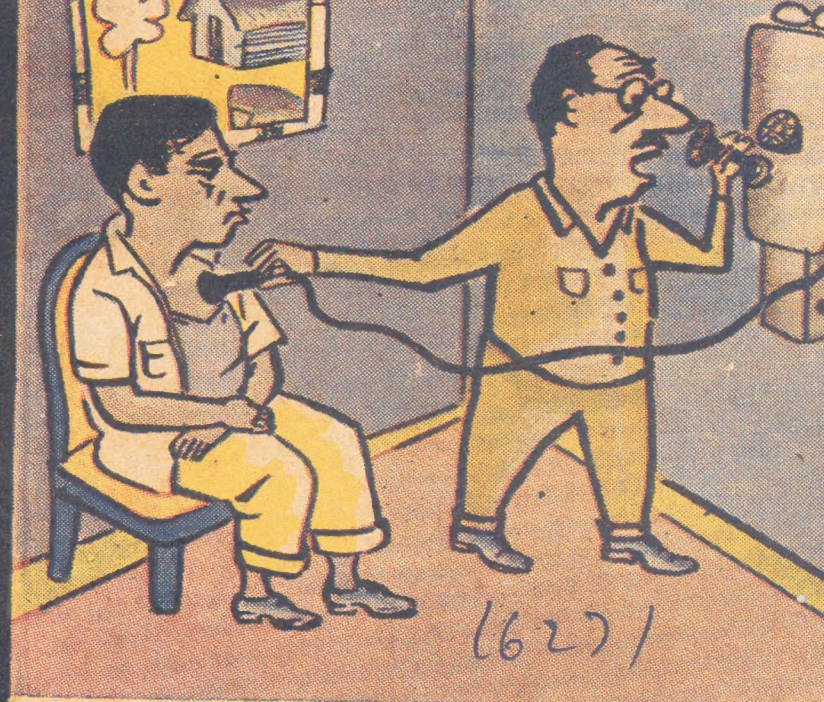

మిక్

4-1-1963

'పన్నీరు - కన్నీరు'
కొత్త సిరియల్ ప్రారంభం!

25 నయాపైసలు

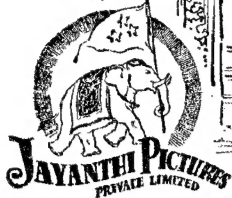
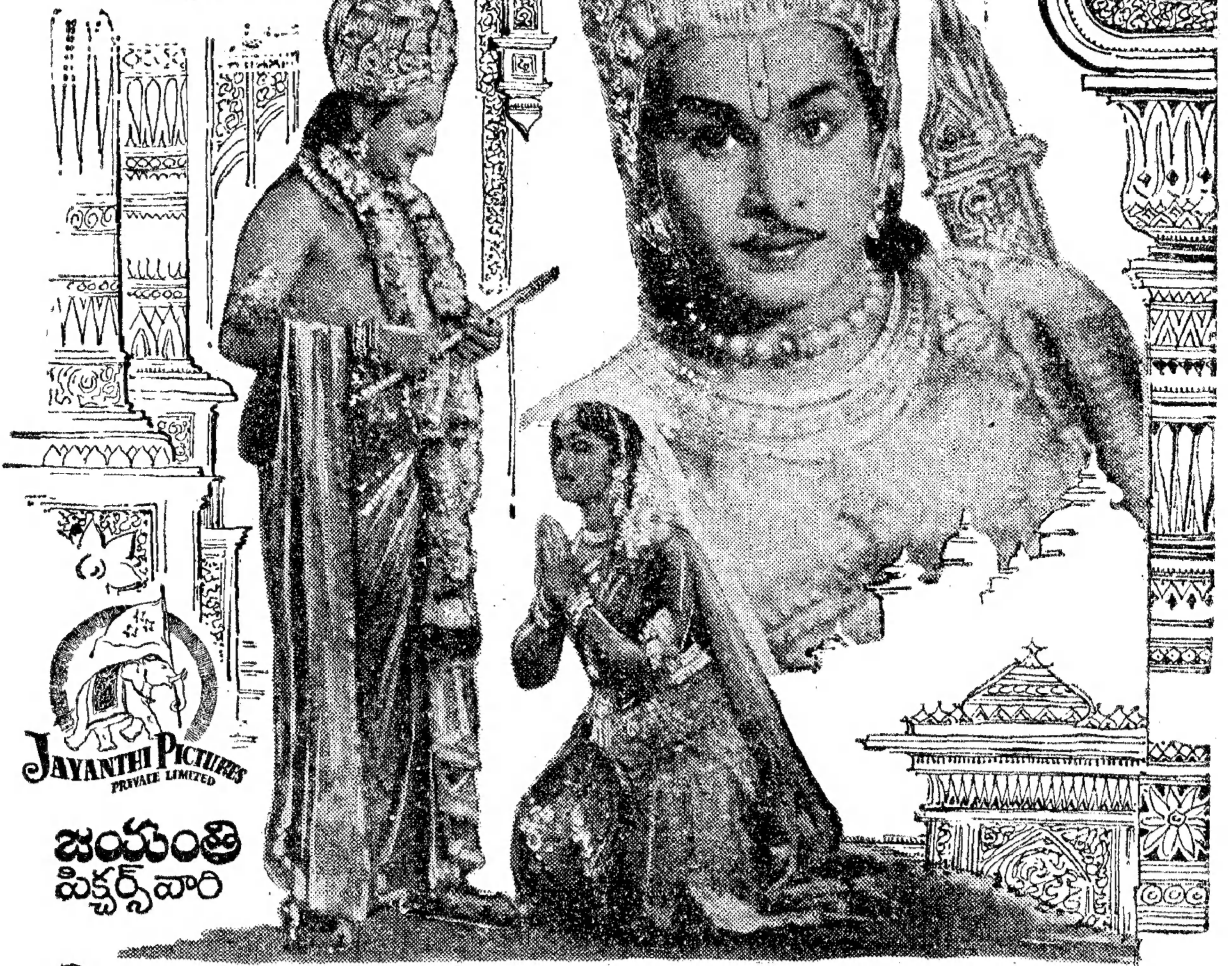
మీ అభిప్రాయం ఏమిటి డాక్టర్ ?

విన్నోనైది !

నరనారాయణుల
సైన్యము • విన్యము • కన్యము
సభూతానభువిప్రతి అన్యుల
నవరనభరితముగా న్నష్టించిన
మహాత్మ్యర పౌరాణిక

చిత్రము

జయంతి
పిక్చర్స్ వారి

శ్రీ కృష్ణార్జున యుద్ధము

నిర్మాత • దర్శకుడు • కె.వి.రెడ్డి B.Sc., (HONS)

ARTHA

వాహిని విడుదల

Krishna
SWEETS

అందరును
ఇష్టపడునవి
కృష్ణా మిఠాయిలే

కృష్ణా మిఠాయిలు

సుఖాదార విధము ననుసరించి చేతితో తాకక
చెవికు రసమునుండి తయారుకాబడినవి.
బిడ్డలకు ఎక్కువ ఆనందము చేకూర్చునవి.

బిడ్డలు ఇష్టపడునవి
పెద్దలు పొగడునవి
కృష్ణా మిఠాయిలే.

తయారుచేయువాడు :

డి కె. సి. పి. లిమిటెడ్

38, హౌట్ రోడ్, మద్రాసు-6

ఐ. ఎన్. ఐ. హార్సుగల రున్ రున్ ఇన్ సెక్టిసైడ్స్
బి.హెచ్.సి, డి.డి.టి, ఎన్ డ్రిన్ వ గైరా

శ్రేష్టమైన పద్ధతిలో మిశ్రమం చేయబడినవి.

సరసమైన ధరలకు లభించును.

ప్రతినిధులు లేని ప్రాంతములలో డీలర్లు కావలెను.

వివరములకు వ్రాయండి :

జియో ఇండస్ట్రీస్ & ఇన్ సెక్టిసైడ్స్ (ఇండియా)
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్,

403, ఇలుప్ప తోవ, కాలడిపేట, తిరువత్తియూర్, మద్రాసు-19.

ఉత్తరాలు

ముఖచిత్రం

మా అభిమాన నటుడు శ్రీ ప్రభాకరరెడ్డి పరిచయం చదివి చాల ఆనందించాము. వీరినిపరిచయం చేసినందుకు మీకు మా అభినందనములు. కాని, ఒక సందేహం. వారి అడ్రసు తెల్లారు. వారు నమ్మతినదా, లేక మీకు ఇష్టంలేదా! దయచేసి తెలియజేయండి.

తలుపర్తి శరభరాజు (రాజోలు)

* * *

మీరు ప్రతివారం మాత్రం నటి-నటులను మాకు పరిచయం చేస్తున్నారు. బాగుంది. అలాగే మన పెద్ద నటి నటులను అంటే రామారావు, రంగారావు, గుమ్మడి, సానిత్రీ, జమున మొదలగు వారిని కూడా మాకు త్వరలో పరిచయంచేస్తే ఇంకా బాగుంటుంది. మా కోర్కె నెరవేరుతుందిని అనుకోవడంలో పొరపాటు లేదనుకుంటాను.

బి. ఎన్. రావు (హైదరాబాదు)

కథలు: సీరియల్ కథలు

"అమరమిత్ర" గారు వ్రాసిన 'సంధ్యా సమాగమం' వాస్తవానికి అతి దగ్గరగా సృష్టించడం వల్ల నిజంగా నా హృదయానికి హత్తుకుంది. ఎంతసేపూ ఏ ఆనందరాసుమీదో వ్రాసిన కథలు చదివి, విసుగెత్తిన నాకు సంధ్యా సమాగమం, ఒక కథేనా, నిజమా అనిపించింది. చివరవరకు మేస్తూరు చచ్చిపోకుండా ఉంటే బాగుండును అని పించింది.

చింతవారి రాజారావు (విజయవాడ)

* * *

సంధ్యా సమాగమం" కథ కన్నీరు కార్చించింది. 'బేదాపూరితమైన మేస్తూరి జీవితంలోని అంతిమ దశలో, తన ప్రేమిణిపై సేవలోనూ, అంత స్థూల అడ్డంకులతో జీవితంలో విడిపోయిన తన ప్రేమమయి 'అంక' పాస్విధ్యలోనూ మేస్తూరి అంతిమయాత్ర! ఎంత చక్కగా ఉంది కథ ముగింపు!!

హిస (బిలాన్ పూర్)

* * *

'బంగారు పంజరం' నంటి అత్యుత్తమ నవలను మా పాఠక లోకానికి మీ ప్రతీక ద్వారా అందజేసిన "శ్రీమతి కోమలాదేవి"కి నా ధన్యవాదాలు. కథ మొదటినుండి చివరవరకు జవా పలుకుముతో నడచినది. మీ వారసత్వ పరిచయం చేసిన ఉత్తమ నవలలో 'బంగారు పంజరం' ఒకటి.

కె. బి. రాజేంద్రప్రసాద్ (విజయవాడ)

* * *

"పి. గణపతిశాస్త్రిగారు వ్రాసిన సీరియల్ కథ చాలా బాగుంది. చదువుతున్నకొద్దీ ఇంకా చదవాలనిపిస్తోంది. కాని, త్వరలో ముగించారు.

కె. వి. రమణయ్య (పాస్సా) ★

వై వారం

ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక సంక్రాంతి ప్రత్యేక సంచిక!

కొఠారివారి సూపర్ పాస్పేటు

అధికోత్పత్తికి-భూసారాన్ని అభివృద్ధిపరచుటకు వాడండి!

మాతన పద్ధతులలో టి. వి. ఎ. (T. V. A.) మరియు మాంటికాటిన్ (Monticatin)ల ఆధారాలుగా తమారవుతూంది 16% ఫాస్ఫారిక్ ఆమ్లముకలిగి, నీటిలో సులభముగా కరుగ గల నూనూపర్ ఫాస్పేటును వాడి మీ భూమిని సాగువంతము చేసుకొని ఫలసాయాన్ని వృద్ధి చేయటానికి పూనుకోండి! కాను శీఘ్రంగా పెరగడానికి, శీఘ్రము బలపరచడానికి, మొక్క త్వరగా, విపుగా పెరిగి అధిక ఫలసాయ మిచ్చేంగు లకు ఇది అద్భుతపానమైనది.

ఎకరానికి 100 కిలో గ్రాముల బస్తా ఒకటి చాలును.

తయారుచేయువారు :

బ్లూ మౌంటెన్ ఎస్పేటు & ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్, మద్రాసు.

మ్యానేజింగ్ ఏజెంట్స్ :

కొఠారి & సన్స్ ఏజెంట్స్ (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్, మద్రాసు.

కర్నూలు, కడప, అనంతపురం, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలకు డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ :

కర్నూలు ఫెర్టిలైజర్స్ కంపెనీ, 17/32, కోట, కర్నూలు.

గుంటూరు జిల్లా డిస్ట్రిబ్యూటరు :

పి. వి. సుబ్బారావు & సన్స్, మెయిన్ రోడ్, బాపట్ల.

ధన్యవాదాలు — నేను కూడా సీజర్స్ మాత్రమే కాలుస్తాను

ఈ యిద్దరేకాదు — ఏదై సంవత్సరములకు వైగా పట్టే
 పల్లెలలోనూ వాడ వాడలలోనూ దేశమంతటా అనేక తరహా
 వేలాది ప్రజలు 'సీజర్స్' సిగరెట్టును కొల్పి కొనియాడు
 చున్నారు. దినదినాభివృద్ధి చెందుచున్న దాని వాడకమే
 'సీజర్స్' యొక్క విలువను తార్కాణము. 'సీజర్స్'
 నాణ్యమైన సిగరెట్టు — దాని రుచి మరచి పోరానిది —
 దాని సువాసన అద్భుతము. చరికాలమైనా, వేసవి కాలమైనా,
 వర్షాకాలమైనా సరే 'సీజర్స్' ఎల్లవేళలయందును
 పంతుప్పి పరచును.

JWTS 228D

ఆంధ్రపత్రిక

వ్యవస్థాపకులు :
దేశోద్ధారక కాశీనాథుని
వాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

శుక్రవారం : 4-1-63

ఈభక్తస్వామి సెల్ పాడమానం|| శుక్ల నవమి
సంపుటము : 55 సం.చి : 13

స్థాపితము :

1908

ముఖ్య సంపాదకుడు :

శివలెంక శంభుప్రసాద్

సంపాదకుడు :

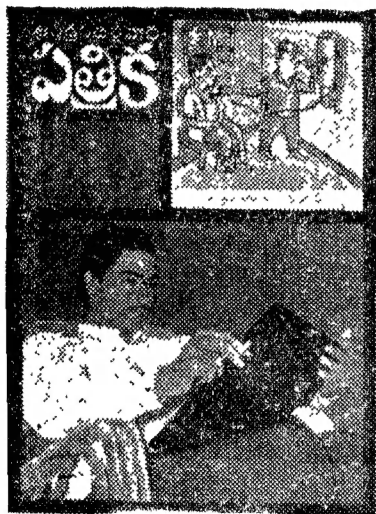
శివలెంక రాధాకృష్ణ

ఒక సంవత్సరం చందా
వివరాలు

ఇండియా : రూ. 13.00 ఇతర దేశాలు :
ఒకమీద (Sea Mail) రూ. 20.00.
విమానం ద్వారా (Air Mail) : బ్రిటన్,
ఇర్లాండ్, ఇతర యూరోప్, ఆఫ్రికా దేశాలు—
రూ. 114.00. అమెరికా రూ. 176.50.
స్ట్రేలియా : 135.00.)

విజ్ఞప్తి : 25 న.పై.
సంవత్సర చందా : 13.0-0.

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము
7, తంబుచెట్టి పీఠి, మద్రాసు-1

కో ఫన్ బా బు.

మనలోమాట

ఈ సంచిక 1963 సంవత్సరంలో మొదటిది మా పాఠకులందరకూ నూతన సంవత్సర శుభాభివందనలు!

* * *
వచ్చే వారం సంచిక సంతాని ప్రత్యేక సంచికగా వెలువడుతుంది. మామూలుకన్నా ఎక్కువ కథలు, శీర్షికలు గల ఈ సంచిక పేజీ సంఖ్య కూడా కొంచెం ఎక్కువగా ఉంటుంది.

* * *
ఈ వారంలో 'విచిత్రవిభావం' అయిపోయింది. స్వర్గంలో 'యు' వ్రాసిన కథలే కాక, ప్రపంచమంతట నుంచీ సేకరించిన అపరాధ పరిశోధక యధార్థగాథలు కొన్ని ప్రచురించబోతున్నాము!

* * *
'విచిత్రవ్యక్తులు' శీర్షిక అయిపోవచ్చింది. మరి రెండు వ్యాసాలతో

మరిగించేస్తాము కాని, ఈ సంచిక తర్వాత, లోపలి వ్యాసానికి సంబంధించిన ముఖచిత్రం వెయ్యము. ఇంతకుముందే వ్రాసినట్లు సినిమా శీర్షికలు వ్యక్తులను గురించి ఉంటాయి కాబట్టి ఎక్కువ కాలం రావు!

లోకంపోకడి

“ ఒరే అబ్బాయిలూ! ద్రోహ బద్ధితి ఉదహరణ ఏదైనా చెప్పండిరా? ”
“ చైనా సాక్, ”

వి ప యా ను క్ర మ ణీ క

కథలు :

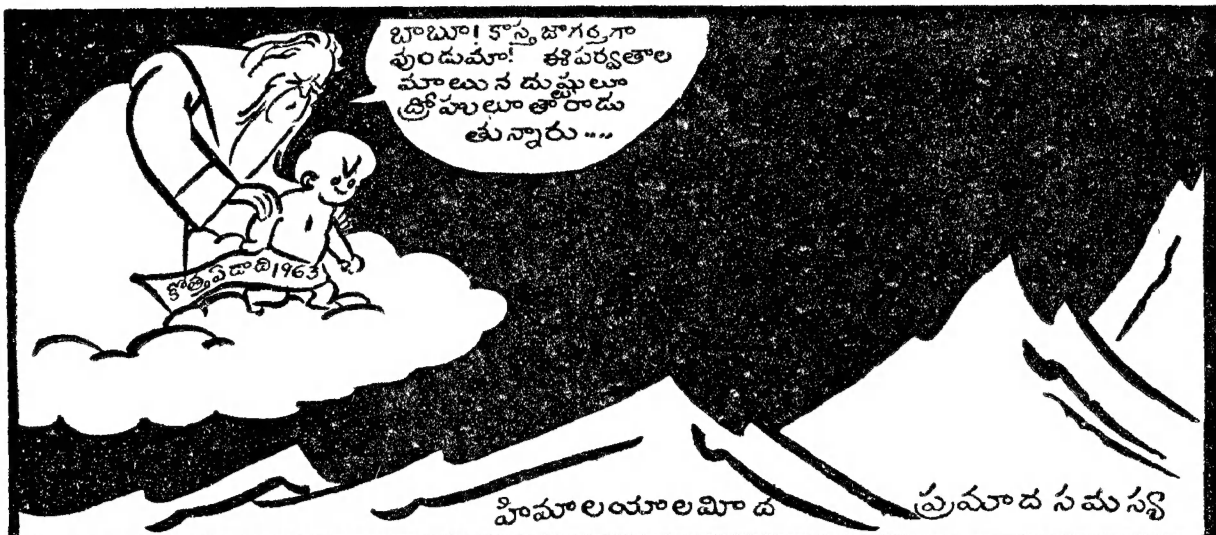
కథనాత్మకాలు — 14
హాస్యకాల — 28

సిరియల్ కథలు :

విచిత్రవిభావం — 8
హరివంశం — 12
శివేంద్ర — 19
పన్నీరు - కన్నీరు (సారంభం) — 20
కుమారికళ — 49

శీర్షికలూ, వ్యాసాలూ, సినిమా:

ఉత్తరాలు—3, ఊమెన్ కాబ్బస్ - 6,
మ్యాథిల్లిలే—7, చిత్రవ్యక్తులు సినిమా—9,
రాజధాని కమర్స్—11, చదువుత్రావు—13,
కొన్ని సమస్యలు (వ్యాసం)—15, ఎనితా
వాణి, వంటలు — 16, మనమూ — మనదేహ
స్థితి—17, చిత్రసమీక్ష (సినిమా)—22,
తెలుగు సినిమాలోకం - 3 (వ్యాసం) — 24,
సరాగమాల — 25, హామేషి-తమాషి — 27,
వారఫలాలు — 30.

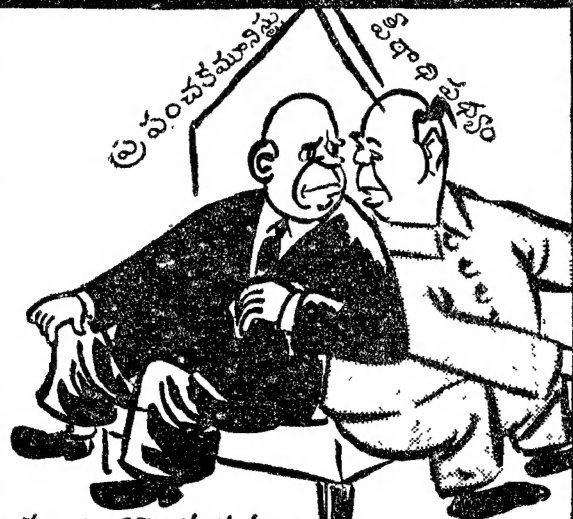

హిమాలయాలమీద

ప్రమాద సమస్య

నెహ్రూ తో మాట్లాడానికి
ముస్తాబు సరిగ్గా వుందా?

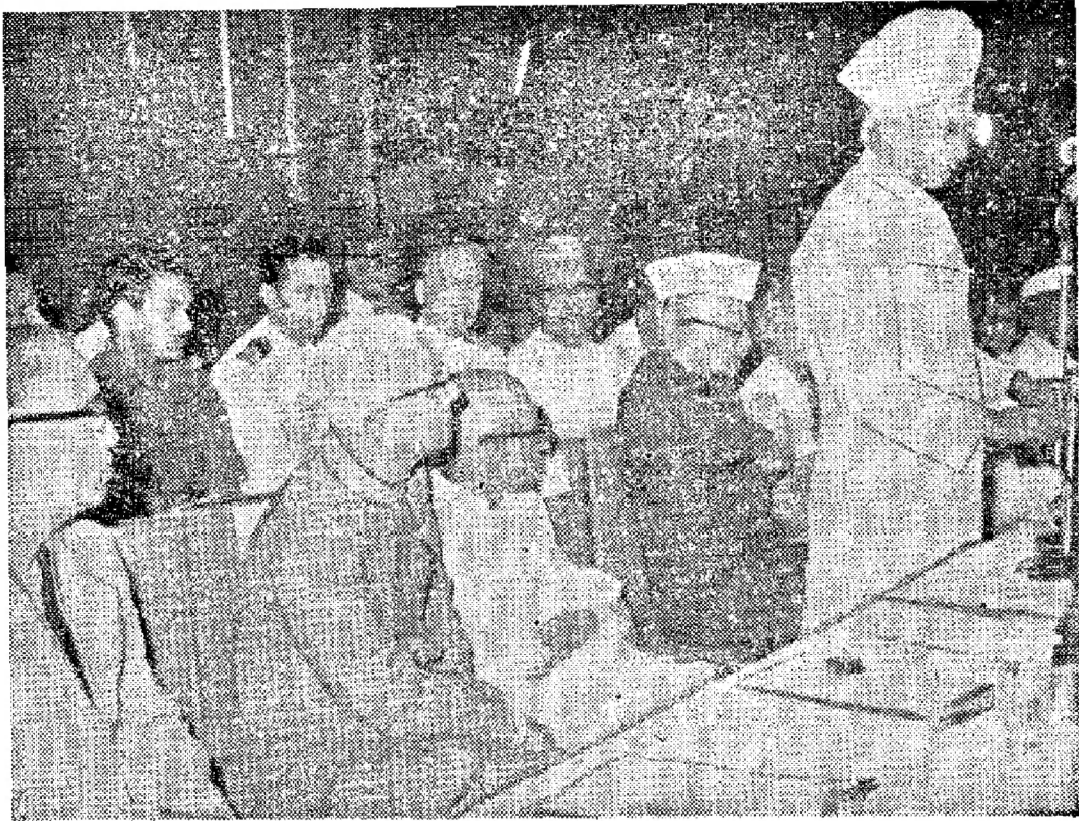

ఒక ఒరలో రెండు కత్తులా?
ఒక ఆసనంపై రెండు అతిథులు తాళాలా?"

ఏమిటిదండ్రా?
ఎటుచూసినా పొటో
ల స్క్రీనులూ నెహ్రూ
ఒకరిడేనా?
నామాటేమిటి?

టోటాయిలో డిసెంబర్ 20 న తేదీన భారతీయ విద్యార్థుల రజిస్ట్రేషన్లు జరిగాయి. రాష్ట్రపతి డా॥ రాజకృష్ణ ప్రారంభం చేశారు. చిత్రంలో శ్రీయుతులు రాజాజీ మున్సింగుకూడా చూడవచ్చును.

ప్రజల 'త్యాగనిధి' సద్వినియోగం కాగల పంథాల పథకాల ఆవశ్యకత

శ్రీ కృష్ణ

ప్రణాళికా సంఘం ప్రస్తుతం తృతీయ వంద వర్ష ప్రణాళికను యుద్ధస్థాయి చెయ్యాలనే పరిశోధన చేసింది. జాతీయ అభివృద్ధి మండలి పోయిన సమావేశంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పథకాలను యుద్ధ ఆవస్థలో దృష్ట్యా రూపొందించాలనే ఒక సిద్ధాంతాన్ని చేసింది. అలాంటి నిర్ణయమే ఒకటి కేంద్ర పథకం గురించి కూడా జరిగి అమలు కాబోతున్నది.

ఆవల ప్రణాళికా రచన అంటే అత్యవసర పనులకు ఉన్న సదుపాయాలలో ఎక్కువ అవకాశాలను కలిగించి రూపొందించడమే అనుకుంటే సై విధానం పార్థక మవుతుంది. దేశవ్యాప్తమైన వైతన్యం దేశంలోని కొంగును వారుకులను ఒక రకమైన కనువిప్పుకు గురిచేసింది. కేవలం పైనిక సాధర శక్తి సంపత్తులు లేనిదే ఆర్థిక సంపద విజయకాంక్షలు దేశ జీవన విధానాన్నే గాక, దాని విలంబిత స్వేచ్ఛా సంపత్తులను కూడా ప్రమాదానికి ఎదురేయగలవని వారు గుర్తించారు. ప్రైవేట్ కార్పొరేషన్లు—మంతనా ల్లాంటివి సాగనివివాద, రక్షణ ఉద్యమం విపరీతంగా, అత్యంత ముఖ్యంగా పరివహం చేస్తామని ప్రణాళి చెప్పడం ముదా

వహించు. రక్షణ దళావసరాలను అదుకానే విధంగా పారిశ్రామిక సదుపాయాలను సాధ్యమైనంత ఎక్కువగా వాడుకోవడమే ప్రస్తుత ప్రధాన కార్యక్రమం. ప్రైవేటు మక్మోహాన్ కవతలికట్టిన ఉంచాలి అంటే అస్సం ఎలాంటి బలమైన ఒత్తిడి వైనా నెట్టివేయగల రక్షణ స్తోమత కలిగి ఉండాలి. దాని రవాణా, వార్తాప్రసార సదుపాయాలను భాగా పెంచాలి. మిలరీగేజీను బ్రాడ్గేజీగా మార్చితే, అది వ్యాపార దృక్పథంతో మంచిదికాదు లాంటి అడ్డుపుల్లల సవరణకీ నెట్టియాలి. అక్కడని సరిహద్దు రక్షణకు ముడిపడ్డ పన్నాగమే గాని, అభివృద్ధి ఆదాయాల శరీరాలు మేనుకానే పథకం కారాదు.

ప్రైవేటు మక్మోహాన్ రేఖ కవతల విలబెట్టాలి అంటే, కాల్క్యూలేటోయల్ మనం గ్రుమ్మరించిన సామ్య కుట్ర చాలా ఎక్కువ వ్యయ ప్రయాసల అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది.

ఒక ప్రాంత సామెత ఉన్నది లేంది. "ఎంత అందాలభరిత ఆయనా తనకున్న దాని కంటే ఎక్కువ ఇవ్వలేదా" అని. అలాగే 'దేశ' ప్రైవేటు అంటే. ఇవాళ విదేశీమూలక ద్రవ్యంతోపాటు రూపాయల ఉటకట

కూడా ఉంటున్నది. గనుక భోగలాంసకము యిమూస డించే పథకాలు అంటే, వాటిని తయారీలాంటివి మానేయించును. అఖరికి నోకానిర్మాణం కూడా సలక్ష్య నదా ? అని యోచించవల్సిందే!

ఈ విషయంలో "భారత వాణిజ్య మండలం సమాఖ్య" ప్రభుత్వానికి ఒక విజ్ఞప్తి చేస్తూ ప్రభుత్వాన్ని కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వాన్ని దోహదించి, అక్కరకుమాలిన పారిశ్రామిక ఖర్చులు మానేయమని కోరింది.

ఈ "సెడరేషన్" యిలా పేంట్కొన్నది:

పారిశ్రామిక ఉత్పత్తిని దోహదించాలి; పెంచాలి. ముఖ్యంగా దేశరక్షణకు, పూర్వ రచనకు అవసరమైన రంగాన్ని, ఎగుమతికి అవకాశాలు గల ఎన్నరంగాలను ఉత్పత్తిని భాగా పెంచాలి. 'రెడ్ టేప్టా', అనవసర తాత్కాలికా ప్రభుత్వ విధానా మీద సహా చేస్తుండేవి యిదివరకు. ఇది మళ్ళీ జరగరాదు.

నిర్ణయాలూ, వాటి అమలూ చక్కగా జరగాలి. అభివృద్ధికి అవసరంగాని ఖర్చులు ప్రభుత్వ

శ్రీ 'యు'

“సుమారు ఇరవైయేళ్ల క్రిందట ఈ రాజుతో నా వివాహం జరిగింది. అప్పుడు నేను మామగారింటనే ఉండేవాణ్ణి. ఈయన తరచుగా బయట ఉళ్ళకు వెళ్తుండేవాడు. వెళ్ళేటప్పుడు మాత్రం చేతిలో ఏమీ ఉండేవి కావు. వచ్చేటప్పుడు ఏవో సూట్ కేసులు, ఇంకా తదితరమైన వస్తువులూ చాలా ఖరీదుగలవి తీసుకొస్తుండేవాడు. నాకు ఇదంతా విచిత్రంగా ఉండేది. ఆ పెట్టెల్లో ఏముందో చూద్దామనే ఉబలాటంతో ఎప్పుడన్నా అడిగితే, రాజు మాట తప్పించేవాడే కాని, ఎప్పుడూ నన్ను చూడనిచ్చే వాడుకాదు. అందులో చెప్పనన్నా చెప్పేవాడు కాదు. అదేమంటే ‘అడవాళ్ళు వంటట్లో ఉండాలిండే! నీ కనవనరమైన వాటిలో జోక్యం కల్పించుకోకు’ అని కనుర్చుండేవాడు. అయితే సాంసారిక జీవనానికి మాత్రం ఏమీ భంగంలేకుండా సాగిపోతోంది. ఇల్లు గడిపేందుకు, బట్టలు మొదలైనవి కొంటానికి, ఎంతో డబ్బు ఇస్తూనే ఉండేవాడు. ఈ వివరాల మైన ఆదాయం కష్టపడి సంపాదించింది కాదనీ, ఏదో గూడుపుతానీలో లాభా వచ్చిందేమో అనే అనుమానం వేసింది. కాని ఏమన్నాంటే ఈమాత్రం కూడా ఉండడమోనని భయపడి నోరు మూసుకుని ఉరుకునేదాన్ని. ఒకరోజున రెండుమూడు రోజుల్లో వచ్చేస్తానని ఒకరోజున వెళ్ళిపోయాడు రాజు. అంతేమరి. నాలుగేళ్ళవరకూ కంటబడలేదు! ఈ నాలుగేళ్ళ నా బ్రతుకు ఎలా గడిచిందో

వచ్చి నన్ను చేపట్టకపోతాడ అనే దైర్ఘ్యంతో జీవితం గడుపుతుండేదాన్ని.

“ఇదివరకు మేమున్నాడకు దగ్గర్లోనే వేరే ఒక చిన్న ఇల్లు తీసుకుని ఉండేదాన్ని. నన్ను చెడగొట్టాలని ప్రయత్నించిన వాళ్లవరకూ జయం సాధలేదు.”

“నాలుగేళ్ళ తర్వాత ఒకరోజున ఉదయాన్నే రాజు నే నెక్కుడున్నది తెలుసుకుని మా యింటికి వచ్చాడు. నిన్ను వెతుక్కుంటూ వచ్చాననీ, నీకోసమే జీవిస్తున్నానని ఏమిటేమిటో చెప్పాడు! అతని మాటలు నమ్మాను. నమ్మక, చేయగలిగిందిమాత్రం ఏముంది?”

“నాకు మంచి ఉద్యోగం దొరికింది. హాయిగా ఉండొచ్చుర” ముని రాజునన్ను రంగూన్ కు ప్రయాణం చేశాడు. ఒంటరి జీవితంలో ఎన్నో దెబ్బలు తినబోయి తప్పించుకున్న నాకు ఆ మాటలు ఎంతో మంచిజీవితం గడవవచ్చుకదా అనే ఆశ కల్గిందాయి. ఆయన-మాట కాదనలేక రంగూన్ కు బయల్దేరాను.

“ఈ ప్రయాణం కొన్నాళ్ళపాటు సాగింది. నేను సంపాదించుకున్న కొద్ది ధనం, ఓడలో వివిధ మైన - తినబండారాలకు, బట్టలకు ఖర్చయి పోయింది. రంగూన్ చేరేటప్పటికి నాకు మళ్ళీ వట్టిచేతులు, ఉపవాసాల్లో కలుగజాలేమో అనిపించింది. పైగా ఓడవిక్రడం అదే మొదటి తడవేమో నాకు వాంతులు, తలనొప్పి ప్రారంభించాయి.

సులో నేనున్న మురికివాడ ఎంతో అందంగా శుభ్రంగా కనిపించింది. అంతవరకూ మా ఆయన ఏదో పెద్ద ఉన్నత సంప్రదాయ కుటుంబంవాడనుకున్నాను. ఇక్కడకు వచ్చింతర్వాత మొదటి సారిగా తెలిసింది; ఆయన బర్మా ఆటనిక జాతికి చెందినవాడని. జీవితంలో అన్నివిధాలా మోసపోయా ననుకున్నాను. వాలో నేనే కుమిలిపోయాను. ఎటువంటివాడైనా తాళికట్టే తర్వాత భర్తే! నా మొహం ఆ భగవంతుడు అదే రాసి పెట్టాడేమో అని సమాధానపడ్డాను. ఉరుకాని ఊళ్ళో, భాషకాని భాషలో వదిలించి మధ్య ఒంటరితనం అనుభవిస్తున్నానని ఏదీనే ఓపిక కన్నాడా లేకపోయింది.

అక్కడ కూడా నా జీవితం నరకప్రాయమే జరిగింది. ఎంతో గొప్ప ఉద్యోగం చేస్తున్నానని ఆశ చూపించి తీసుకువచ్చిన ఆయన ఆ ఊళ్ళో వెలగబెడుతున్నది బంట్లోతు ఉద్యోగం. అది ఓ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ దగ్గరట!

ఇవన్నీ ఎలాగోలాగు సమాధానపడవచ్చు! పడగలిగను. కాని నా జీవితానికి పెద్ద అవరోధంగా నిలిచిన వ్యక్తి ఆయన మేనకోడలు. రాజు ఆమెను ఇదివరకే వంచించి లోబరచుకున్నాడట. ఇంకేం ఇక్కడ నాకు సవలిపోరు ఏర్పడింది. ఇలా తొమ్మిది నెలలు అవస్థ పడ్డాను.

“రాజు బంట్లోతుగా పనిచేస్తున్న ఇంటా

మొదటి దశ నా పరాధపరిశోధకగాధ

ఆ భగవంతునికే ఎరుక! రాజు ఇల్లువిడిచి పోయిన దగ్గర్చుంది, నేను మామగారి దయాదాక్షిణ్యాల పైన ఆధారపడాల్సివచ్చింది. అసలే ఆయనకు మా ఆయన రాజంటే ఇష్టంలేదు! రాజు వెళ్ళి పోయింతర్వాత కొంతకాలంపాటు నన్ను పోషించారు. కొడుకు దగ్గరే వున్నాడు ఈ పిల్లమాత్రం ఎందుకీక్కడ ‘అనుకున్నాలో’ ఏమో ఆయన నన్ను వెళ్ళగొట్టే కారు!

పరిస్థితి రోజురోజుకీ దుర్భరంగా మారిపోయింది. ఏం చేయటానికి దిక్కులేచిందికాదు. కొన్నాళ్ళు ఏదో మిల్లులో కూలిపని చేశాను. ఆ కూలిపని చేస్తున్నవాళ్ళకూడా నా బ్రతుకు అధ్యక్షులగా మారిపోయింది. వయస్సులోని పోకిరి-పిల్లలు నా జీవితాన్ని భగ్గుం చేయాలని, నన్ను యామాత్రంగా కూడా ఉండలేని వృత్తికి దింపాలని ఎన్నో విధాల ఇంటిమట్టా ప్రదక్షిణలు చేస్తుండేవాళ్ళు. ఈ ఆపదలోంచి మంచి మనిషిగా తప్పుకోవటం ఎలాగా భగవంతుడా అని రోజూ నాలో నేనే కుమిలిపోయేదాన్ని. ఒక్కొక్క రోజున ఎందులోనన్నానడి... ఏరగడ చేసుకుందామని అనుకునేదాన్నికూడా; కాని ఏదో....నాకు తెలియని అశకు లోబడి, ఈ ఇల్లు యల్లి నెట్టుకొస్తుండేదాన్ని. ఏనాటికైనా నా రాజు

నాలాగా చాలామంది బాధపడ్డారు. ఏదన్నా మందు కొనుక్కుందామన్నా, చేతిలో చిల్లిగవ్వలేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. మా ఆయన రాజుమాత్రం ఇదంతా మాయాల్లో అనే భోరణిలోనే గడిపేసేవాడు. మేం కొన్నది తక్కువతరగతి టెక్స్టులకావటంవల్ల ప్రయాణం చేస్తున్నంతకాలం క్రిందిభాగంలో కూపాల్లాంటి గదుల్లో మళ్ళీ పోవాల్సిందేతప్ప, ఓడపై పైజాగానికి పోనిచ్చేవారుకాదు. సరే రంగూన్ చేరాం. అప్పుడుకూడా పైతరగతి ప్రయాణికులను ముందర వదిలివేశారు.

దొంగ-రవాణా అరికట్టేందుకనీ, ఆరోగ్య నిబంధనలు పాటించడం జరిగిందో, లేదో చూడా అనీ, కష్టమే అధికార్లు, ఆరోగ్య శాఖాధికారులు. ఈ క్రింది తరగతి ప్రయాణికుణిలందర్నీ ముళ్ళ కంచె చుట్టూ వేసిన మైదానంలోకి తోలి పరిశోధన ప్రారంభించారు. అడ, మగ శోధం లేకుండా అందర్నీ నానా అల్లరి చేశారు. సుమారు రెండు రోజులు ఈ నరకంలో గడిపిన తర్వాత మేం రంగూన్ అంటే ఏమిటో చూసే అవకాశం దొరికింది.

రాజు నన్ను ఆ మహాపట్నంలో అలగా అలవాట్లు గల ప్రజలుండే ప్రాంతానికి తీసుకుపోయాడు. ఆ ప్రాంతం షాహిద్ అంబుల మద్రా

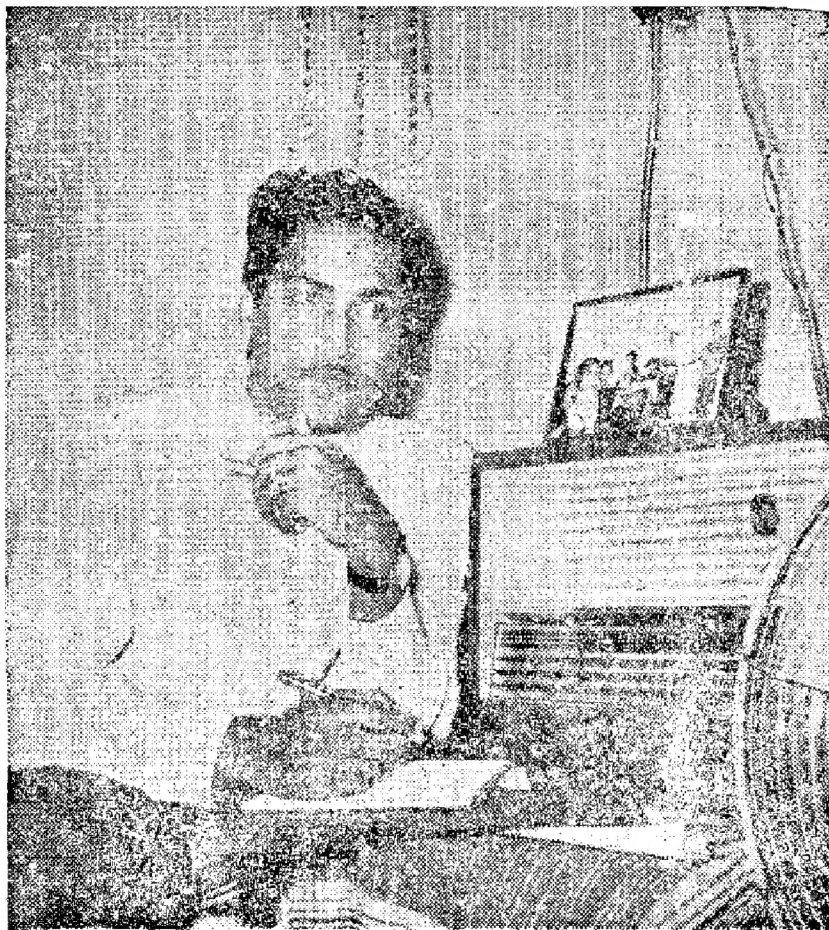
యన కొడుకు బ్రిటిష్ ఇంజనీరింగ్ పర్సన్ లో ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ గా బోర్నియో వెళ్తున్నట్టు; రాజును కూడా వెంట వెళ్ళమన్నాడు.

ఇంటో పోరు భరించేకన్నా ఆయన వెంట ఉండటమే సయమసుకుని నేమో బయల్దేరాను. నాతోపాటు రాజు మేనకోడలు కూడా తోడ్కొంది. సరే, ముగ్గురం బయల్దేరాం. అక్కణ్ణించి నా బాధలు ఎక్కువై వాయి.

రంగూన్ కు దగ్గరగా ఉన్న పట్నానికి రాజు నాతో చెప్పకుండా తన మేనకోడలుతో పాటి పోయాడు.

‘ఆ కొత్త పట్నంలో’ పేరు కూడా నాకు సరిగ్గా నోరు తిరగని ఆ పట్నంలో, తింటానికి తిండి లేక, కట్టుకోలానికి ఇంకో బట్ట లేక, సుమారు రెండు రోజులపాటు ఎలా నిలవగల్గానో నాకు తెలియదు. ఉన్నదాంట్లో సర్దుకునే అలవాటు నేర్చుకున్న నేను పదిమంది పెట్టిన ముష్టితో ఏదో కనిపించింది తింటూ గడిపాను. ఇంకా ఒక్కరోజు ఇక్కడుంటే ప్రాణం సంకటతా ఉన్నా, మానం పోవటం భయ మనిపించింది.

మూడోరోజున ఏసా లేకుండా ప్రయాణం

"వ్యవస్థాపకం కదు సంగీత ప్రబంధకాటోలు" - శోభన్ బాబు.

ఉత్సాహం గల యువ నటుడు 'శోభన్ బాబు'

బ్రిజుల్లోనూ, కాలేజీల్లోనూ చదువుకునే కుల్రాళ్ళకు—లేవలం చదువే ప్రధానం కాదు. ఇతర కార్యక్రమాలు కూడా ముఖ్యమైనవే. అటు, పాటలూ, నాటకాలూ—వంటివి. ఇతే కొందరు, చదువును విడిచిపెట్టి, వీటినే పట్టుకోవటం కూడా చూస్తున్నాము. ఇది తప్పు అని కూడా వారికి తెలుసు. ఇతే, వాటిల్లో ఉన్న ఉత్సాహమూ, ఆనందమూ కలిసి వాళ్ళచేత ఈ పని చేయిస్తున్నదని చెప్పుకోవలసివస్తుంది.

శోభన్ బాబు చదువును విడిచిపెట్టి ఎప్పుడూ ఇతర కార్యక్రమాల్లో పాల్గొనలేదు గాని, చదువు కంటే అవి కూడా ముఖ్యమైనవే అని భావించేవాడు. అతన్ని అక్కడినుండి—నాటకం! ఈ ఉత్సాహము అతనిలో చిత్రితంగా ప్రవేశించింది. నాటకాలూ, సినిమాలూ చూడటం అతనికి బాగా అలవాటయిందంటే, ఆంధ్రుకు కారణం—ఈ ఉత్సాహమే.

శోభన్ బాబు వచ్చిరిగో యేట అతను వాళ్ళ ఊళ్లో ఒక నాటకం చూశాడు. ఆ నాటకంలో ఉన్న ఒక ముసలి పాత్ర అతనికి బాగా వచ్చింది. ఆ పాత్ర ధరించిన వ్యక్తి ఎంత మంచి నటుడోనని అనుకున్నాడు. నాటకం చివర తర్వాత ఆతన్ని చూడాలని ఊహించుకున్నాడు. ఆ ఊహతోనే శోభన్ బాబు, ఎవ్వరిగా గ్రీన్ రూము చేరుకున్నాడు. ఆ పాత్రధారి కోసం చుట్టూ సెక్యూరిటీ గాలించ

సాగాడు. అతను ఒకంతకు ఊడవడడే! నాటకం ముగియగా కూడా ఇంకా స్టేజీమీదే ఉన్నాడని విమిటని, శోభన్ బాబు స్టేజీమీదకు వెళ్ళాడు. అక్కడ లైట్లు, కర్టెన్లు తీసివేస్తూ వాళ్ళ తప్ప, ఇంకెవరూ కనిపించలేదు. శోభన్ బాబుకు బాగా విచారం కలిగింది. అటువంటి మంచి నటుని చూడాలని తాను ఎంత ఆశతోనో వస్తే—ఇట్లా నిరాశ ఎదురైందేమిటని బారవడ్డాడు. అతను ఎంతో, ఎటువించి ఎటు వెళ్ళిపోయాడో అతని ఊహకు ఆందరేదు. శోభన్ బాబు పుట్టి గ్రీన్ రూమ్ ప్రవేశించి — అటూ ఇటూ చూడసాగాడు. నటులంతా రంగులు తుడుచుకుంటూ కనిపిస్తున్నారు గాని—అతను లేడు.

"ఏమండీ, ఇందాక నాటకంలో ముసలాడున వేషం వేసిన ఆయన ఇక్కడ లేరాండీ?" అని అడిగాడు శోభన్ బాబు, రంగుతుడుచుకుని, దుస్తులు వేసుకుంటున్న ఒక యువకుడిని. ఆ యువకుడు, శోభన్ బాబును ఎగదిగా చూసి—"ఏం?" అన్నాడు.

"ఏంలేదు, చూడమని."

"చూశారాగా."

"లేదండీ."

"ఇప్పుడు చూస్తున్నారాగా."

"ఎక్కడండీ?"

"ఇక్కడేండీ."

శోభన్ బాబు, అటూ ఇటూ అగమ్యంగా చూడసాగాడు.

"వేసేసండీ" అంటూ ఆ యువకుడు, వకవకమని నవ్వాడు. శోభన్ బాబుకు వళ్ళ వెనుట్లు కమ్మాయి. అతనెక్కడ? ఇతనెక్కడ? అతని రూపంవేరు, మాటవేరు! ఇతని వర్ణంవేరు. ఒకవేళ ఇతను తనను చూసి శోభన వేస్తున్నాడేమోనని కోపంకూడా వచ్చింది అతనికి. ఆ యువకుడు, తనేమీ నవ్వింపడానికి, మళ్ళీ ఒకసారి అతని ముందు నటించటం వచ్చింది — అప్పుడు గాని శోభన్ బాబుకు నమ్మకం కుదరలేదు.

"చిత్రే మీరూ నిజంగా ముసలిదారు కాదా?" అని ఆశ్చర్యపోయాడు శోభన్ బాబు, మరో సారి.

"కాదన్నమాటేగా."

"చిత్రే, ఈ వయస్సులో ఉన్నవాళ్ళకూడా అటువంటి నేషిలు వెయ్యవచ్చునన్నమాట!"

"నిరాక్షేపణీయంగా నేయవచ్చును" అన్నాడాయువకుడు. శోభన్ బాబుకు చాలా ఆశ్చర్యం చేసింది. ఈ వయస్సుక్కడ? ఆ వయస్సుక్కడ? ఒక్కసారి ఈ వయస్సునుంచి, అంతటి వయస్సుకు పోవడమే! 'నటన'లో ఇంత మహారథ శక్తి ఉన్నదన్నమాట. ఆ శక్తి తనను నమ్మించింది—ప్రతిపక్షంవేసింది! అనుకూలా అట్లా ఒక ముసలి వేషం వేస్తే? — అనుకున్నాడకూడా అతను.

ఆ మర్నాడే, అతను తెల్లనిపాలు తగిలించుకుని వడుం వంచుకుని, అద్దంలో చూస్తూ, ముసలి సంభాషణ ఒకటి చెప్పాడు. అది అతనికి బాగానే ఉన్నట్టు కనిపించింది. అతనిమట్టుకు అతనికే ఆశ్చర్యంకూడా కలిగింది. చిత్రే వర్ణలేదనుకున్నాడు. అతను ఊహించినట్టుగానే, అతనికి ఒక్క నాటకంకో ముసలిపాత్రను ధరించే వాస్తూ తగిలింది. శోభన్

బాబు ముందు ఎగిరి గంతులేశాడు కాని— తర్వాత భయపడ్డాడు. తనకు ఇంకా వచ్చాల్సివచ్చింది. ఈ వేషం చూస్తే యాభై ఏళ్ళది. ఇటు నేయగలరా? పైగా తనకు రంగస్థలం ఎక్కటంకూడా ఇదే మొదటి సారి. ఏమైతే ఇందు— తెలియ, అతను ఆ పాత్రను ధరించాడు. రిహార్సలైతే వివీ అనిపించకపోయినా, స్టేజీమీదమాత్రం బట్టలేలియని స్థితిలో వడ్డాడు. ఏం చేస్తున్నాడో, ఏం జరుగుతున్నదో అతనికి తెలియదు. నాటకం పూర్తయిన తర్వాత, "బాగా చేశావురా" అని అతని మిత్రులు కొనియాడుతున్నప్పుడుమాత్రం— ఈ లోకం కనిపించింది.

ఆ విధంగా శోభన్ బాబు 'నటుడు'గా మారాడు. ఆ ప్రాత్యహ్ని పురస్కరించుకుని, అతను అక్కడి నుంచి చాలా నాటకాల్లో పాల్గొంటూ వచ్చాడు. ఆ 'పిచ్చి' ఎంత దూరం వెళ్ళిందంటే— అతను పై చదువులకోసం దిగ్గిరుస్తూ కాలేజీను విడిచిపెట్టి— నాటకాలు బాగా అడే గుంటూరు ఏ. పి. కాలేజీలో జాయినయినంత దూరం వెళ్ళింది.

ఏ. పి. కాలేజీలో శోభన్ బాబు ఆ పాత్రలతో పాటు, నటనలోకూడా చాలా 'పాత్రలు' నేర్చుకున్నాడు. నాటకాల్లో పాల్గొనడంవల్ల అతను అందరి అభిమానాలూ సంపాదించుకో గలిగాడు. అక్కడే

కాలేజ్ వాడి నోటినించి దుర్వాసన రాకుండా బేసుకోండి రోజంతాదంతక్షయం రాకుండాకూడా కాపాడుకోండి!

ఎందుకంటే : ఒక్క పారి తోముకొంటేనే
కాలేజ్ డెంటల్ క్రిమ్ నోటిలో
దుర్వాసన మరియు దంతక్షయమునకు
కారణమైన సూక్ష్మ క్రిములను 85%
వరకు తొలగించును.

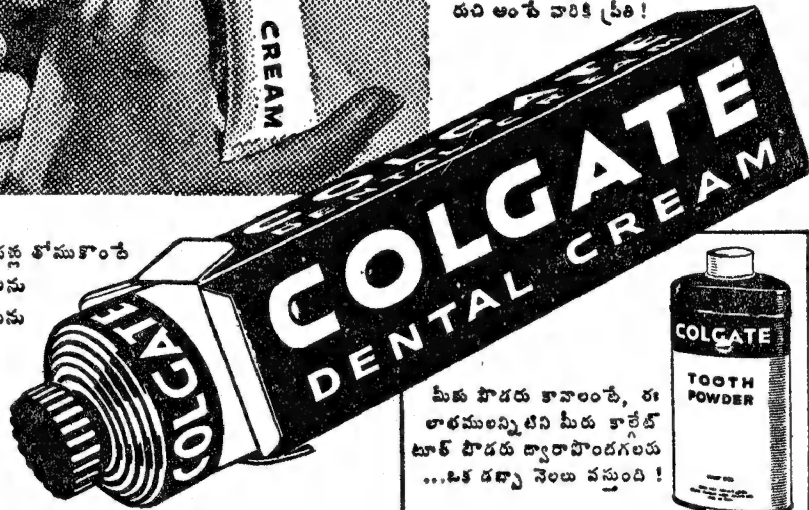
కాలేజ్ 10 మందిలో 7 గురికి నోటి
దుర్బంధమును వెంటనే అపుడందని మరియు
రోజునము అవగానే కాలేజ్ పద్ధతిలో పళ్లు
తోముకొనుట ద్వారా ఎక్కువ మందికి
ఎక్కువ దంతక్షయము అరికట్టందని, దంత
కాస్త పరిశ్రమలో పూర్వము ఎన్నడూ తెలియకే
యనంతటా కాస్త పరిశోధనల ఫలితముగా
విరూపించబడినది !

ఉంటే నోటిలో పిళ్లు పోసుకొని
పుక్కిరించుట దాండు. రోజునము అయిన
వెంటనే క్రమంతప్పకుండా కాలేజ్ తో పళ్లు,
తోముకోండి. దాని దురుక్త పనుడుగు పళ్లు
మధ్య కనపడకుండా ఉండే నందుంటేవికి
దెల్లి నోటి దుర్వాసన మరియు
దంతక్షయమునకు కారణమైన పుళ్ళి
పోతున్న ఆహారపు తునకలను తీసివేస్తుంది !

పిల్లలు కాలేజ్ తో పళ్లు తోము కొనుటకు
యిష్టపడతారు. ఎందుకంటే దాం వేసా
ఉండే దాని పిప్పరమెంటు వంటి
దుది అంటే చారికి ప్రీతి !

కాలేజ్ తో క్రమంతప్పకుండా పళ్లు తోముకొంటే

- ✓ నోటి దుర్వాసనను పోగొట్టును
- ✓ దంతక్షయమును నిరోధించును
- ✓ పళ్లును మెరుస్తూ ఉండేలా
ఉంచును

మీకు పొడరు కావాలంటే, ఈ
లాతములన్నిటిని మీరు కాలేజ్
టూత్ పొడరు ద్వారా పొందగలరు
...ఒక దాని నెండు వస్తుంది !

నోరు ఎక్కువ శుభ్రముగా, తాజాగా ఉండుటకు మరియు పళ్లు ఎక్కువ తెల్లగా ఉండుటకు
ప్రపంచములో ఏ యితర పళ్లు తోముకొనే క్రిమ్ కన్న కాలేజ్ నే ఎక్కువ మంది వాడుతున్నారు

© 1964 Colgate-Palmolive Co.

మన గవర్నర్ శ్రీ నగేష్ క్రికెట్‌స్టామి దర్శనం చేశారు.

జనానందాయి. అయితే ప్రభుత్వంవారు పెడచెవిని పెట్టటం జరిగింది. తర్వాత చిత్తూరు జైల్ వరెక్షన్ రావటం, దాంట్లో కాంగ్రెసు అభ్యర్థి ఓటమితో, యీ చట్టాన్ని ప్రజలు విరసించినట్లు భావించా లని, ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకురావటం జరిగింది. అయినా తమ పట్టుదల వదల్లేదు. ఇది చట్ట రూపంగా రావాల్సిందే అన్నారు. అయితే, దీనిపట్ల, తీవ్రమైన వ్యతిరేకతను గమనించి కొంతవరకు శాంతించ చేయటానికేమీ అన్నట్లు, కొన్ని సవరణలు తెచ్చి, కొన్ని ప్రాంతావారికి, కొన్ని తరగతుల రైతులకు సదుపాయాలు కలగజేస్తామని ప్రకటించారు. ఆ విధంగానే తెచ్చిన, ఈ సవరణలతో ప్రవేశపెట్టబడిన యీ బిల్లు యొక్క సమగ్రస్వరూపం యేమిటో విస్తృతంగా తెలియపరచలేదు. దీని విషయమై, అసెంబ్లీలో నాగినాదాలా జాగా చెలరేగినాయి, ప్రతిపక్ష సభ్యులు తీవ్రంగా మాట్లాడారు. ఆర్థిక మంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు సగంభంగా చెప్పుకున్నారు: యీ సందర్భంలోనే, యీ సవరణలైనా రైతులు యేదో అందోళన చేస్తారని భయపడి కాదు; అవసరమయితే కొన్ని సదుపాయాలు కలిగిస్తామని రోగడ బాగానం చేశాం; దాన్ని నిలబెట్టుకోవటానికే అని. అదీగాక, యింకో విషయం కూడా వాక్కుచూరూ, దేశమంటే కేవలం; మనుషులూ కాదు. భూమికాదు; మనుషులూ, భూమి కలిసిందే దేశమన్నారు. ఇది గురజాడవారి ప్రవేశ వాక్యానికి సవరణ ఏమో మరి !

ఇంతకీ చెప్పాల్సిందేమంటే, యీ ఆవ్యవసర పరిస్థితి దృష్ట్యా, ధనం అవసరంకదా; అందువలన అదనపుజిన్న చట్టాన్ని అమలుపరచున్నాం అనే విషయంలో యెంత సత్యం ఉందో చూడాలి. దేశంలో యీ పరిస్థితి, యీ చట్టాన్ని మొట్టమొదట బిల్లు రూపంగా ప్రవేశపెట్టినవరకైనా యేర్పడింది. రెండోది, యీ చట్టంవలన శాశ్వతంగా,

శ్రీతాకాలపు అసెంబ్లీ సమావేశం విశేషాలు

శ్రీతాకాలపు అసెంబ్లీ సమావేశం ముగిసింది. మనూరు రెండునాడాలపాటు నిరాహారంగా చర్చలు కొనసాగినాయి. చైనా దురాక్రమణ భారీయెత్తున సాగినంతవరకే, యిదే మొదటి సమావేశం. శాసన సభ్యులందరూ, దేశసరిహద్దులను కాపాడటానికి శాయశక్తులా కృషిచేస్తూ ఎంతటి త్యాగశైలివాసదే, చేయటానికి సంసిద్ధులమని ప్రకటించారు. మూడురోజులపాటు చర్చకూడా జరిగింది. ఈ దురాక్రమణను ప్రతిఘటించటానికి తీసుకురాబడ్డ తీర్మానాన్ని, అన్ని పార్టీల సభ్యులు ఏకాభిప్రాయంతో అలవరచటం, ప్రభుత్వానికి అండదండలుగా ఉంటామని ప్రతిపక్ష పూనటం. హార్డింఠత్వ విషయము. శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడిన ఏ తీర్మానం కూడా, శ్రేణిభిప్రాయం లేకుండా ఆమోదించబడటంలేదు. అయితే ఈ తీర్మానం అలాంటిదికాదు. కేవలం, దేశాన్ని రక్షించుకోవలసిన ఆవశ్యకతను, వ్యక్తుల యొక్క బాధ్యతలను సూచిస్తున్నది. దేశభక్తి ప్రభోధితమైన యీ తీర్మానాన్ని, హృదయపూర్వకంగా అందరూ—అలవరిచారు.

తర్వాత, అదనపు భూమిజిన్న చట్టము, సవరణలతో ప్రవేశపెట్టిన బిల్లు చర్చకు వచ్చింది. ఈ చట్టానికి ప్రతిపక్ష సభ్యులందరూ వ్యతిరేకమే!

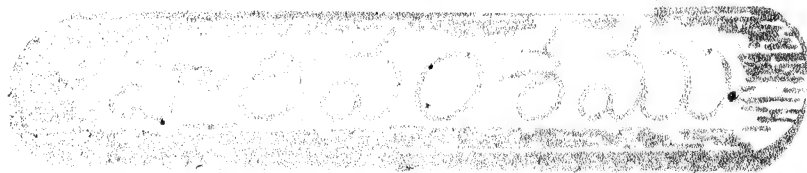
ఈ వ్యతిరేకతను గత సమావేశంలో వ్యక్తపరిచింది. అయితే ప్రభుత్వంవారు మాత్రం యీ చట్టాన్ని అమలుపరచితిరాల్సిందే అనే భోంభితో ఉన్నారు. వ్యవసాయం, లాభపాటిగా ఉండటంలేదు. ఖర్చులు అపరిమితంగా పెరిగిపోయినాయి; వచ్చే రాబడి అంతంతమాత్రమే. ఏడాది పొడుగునా కష్టపడి పండించే రైతుకు మిగిలేదేమిటో, అందులో, కుటుంబాన్ని పోషించేదేమిటో, యీ అదనపుజిన్నలు కట్టేదేమిటో అర్థంకావలసిందే. యీ బిల్లును, చట్టంగా మార్చేముందు ప్రజాభిప్రాయాన్ని సేకరించక, బిల్లును ప్రవేశపెట్టటం, ఆ సమావేశంలోనే చట్టరూపంగా ఆమోదించచేయటం ప్రజాస్వామ్య సూత్రాలకు విరుద్ధం అని, ప్రతిపక్ష సభ్యులు విప్లవిధాన సచ్చెప్పటానికి ప్రయత్నం చేసినా ప్రయోజనం లేకపోయింది. చివరకు అది చట్టంగా రూపొందింది. దీనివకారం, యీ సంక్రాంతి ధాన్యం రాగానే, రెట్టింపుకు రెట్టింపు జిన్న కట్టి తీరాల్సిందే !

మొట్టమొదట యీ బిల్లును ప్రవేశపెట్టగానే, రాష్ట్రమంతటా గగ్గోలుపుట్టింది. రైతుమీద యింత భారంగా వస్తున్నారని మోపటం అక్రమం, అన్యాయం అని, నాలుగుచోట్లనుంచి పోవాడారూ

తంగా, రైతుమీద మోయలేని భారంపడుతుంది' చైనా దురాక్రమణను ఎదుర్కొనటానికి, డబ్బు కొరత ప్రవేశపెట్టబడిన బిల్లుకాదు. ఈ తేడాను ప్రజలు గ్రహించే ఉంటారు. దేశరక్షణనిధికి, శక్త్యానుసారం, ఎవరికి తోచిన రీతిని వారు డబ్బు యిస్తూనే ఉన్నారు. ఇంకాకూడా కావాల్సిందే ! అందువలన ఎకరానికి యింత డబ్బునో, పుట్టిగింజలకు ఇంత డబ్బునో విధిస్తే సంతోషంగా ప్రతిరైతూ, రక్షణనిధికి యివ్వటానికి సంసిద్ధుడవుతాడు; అలాంటి ఉత్సాహాన్ని రేకెత్తించాలి. ఏమైనప్పటికీ, సవరణలతో కూడా అదనపు భూమిజిన్న చట్టం అమలులోనికి వచ్చినట్లే !

తర్వాత, సంచాయితి సమీతులు, జిల్లా పరిషత్తులకు సంబంధించిన బిల్లు, మోటారుబండ్లకు సంబంధించిన బిల్లు, యింకా ఇతర చిల్లరవి కూడా యీ సమావేశంలో చర్చకు వచ్చినాయి. అధికార పక్షం ప్రవేశపెట్టబడిన బిల్లులు కాబట్టి, కొంత తర్జన భర్జనలు అయినా, నివరకు, మెజారిటీ సూత్రం ప్రకారం ఆమోదించబడి తీరతాయి; ప్రజాస్వామ్యం అంటే యిదేగా మరి !

48-వ పేజీ చూడండి

ఉజ్జయిని పర్వం-౪

అచార్యుణ్ణి గృహముతో ప్రవేశించగా ఆమె మంద హాసముతో శ్రీకృష్ణుడేవుని ప్రస్తుతి పెప్పుతో వెల్లులై మందిరమునందలి వ్యాపించినవి. ఆ వెల్లులతో అచ్చవెల్లునుపోని మహానందుని ఆమె చూచినది. వీడు మహానందుడా! తాను కాశికలో ఎరిగియున్నవా డీతడేనా! ఆమెకు ఆమెకే అశ్రుర్యమైనది. అప్పుడు తాను ఎరిగిన మహానందుడు చామన చాయావాడు. ఇప్పుడు తాను చూచుచున్న మహానందుడు పితృగచ్ఛ విమచ్ఛిరీడు. అప్పుడు తాను ఎరిగియున్న మహానందుడు పల్లవి గొప్పదమంతనడివెత్తిన కేశములుగలవాడు. ఈ మహానందుడు ముండిత శిరస్సుడు. యజ్ఞ సవితము లేని వాడు. కొవ్వము మాత్ర మాచ్ఛాదనముగా గలవాడు. అచార్యుణ్ణి యన్నియు వేమియు పనిపించలేదు. వాని శరీర వర్ణ మట్లుల మారుటమే విచిత్ర మనిపించింది. ఆ శరీరము విచిత్రములైన కాంతుల నీనుచున్నది. అతడు నవ్వునచో అది సూర్యుడో, చంద్రుడో ఉదయించినట్లు కాంతులు గలకొట్టు బడుచున్నవి. అతని ముఖ మిప్పుడు శాంతమై, దివ్యమై వెల్లుచున్నది. తాను లోపల ప్రవేశించగా, నాతడు తన్ను చూచియు చూడవట్లు లుండెను. వచ్చుచుండెను. ఆ వచ్చుట తన్ను చూచుటగాని, పల్కరించుటగాని కాదు. అతని కన్ను లేమైనవి! అందలి చూపులు బహిర్గతములగు మచ్చులులేదు. తన్ను తాను అంతర్ముఖముగా చూచుకొనుచున్నట్లు లా చూపులు బహిర్గత బహిర్ముఖములయ్యు నట్లుగా కన్పించుటలేదు. వీడు ఎవడో, అంతర్ముఖుడు. వీడెవడో విచిత్రధీసంపన్నుడు. వీడెవడో బుద్ధిమత్ప్రతిభా సంపన్నుడు. కానిచో అతని ఆ రూప మిట్టులుగా వెల్లు మారి పోవును. అచార్యుణ్ణి వానిని పల్కరింతుమనుకొన్నది. పల్కరించలేకపోయినది. భగవంతు డామె వెనుక నున్నవాడు గల్లన నవ్వెను. మహానందు డటు చూచెను. ఇట్లు లవెను.

యాదా నవమయా విష్ణుః
విషం విష్ణుమయ శ్శివః
తదంతరం నవశ్యామి.....

భగవంతుడు మరల నవ్వెను. ఇదియంతయు అచార్యుణ్ణి విద్వారముగ నున్నది. వాకిట పాత మాలు వెల్లువేయుచున్న బ్రహ్మచారులందరూను ఈ చోడ్యనేమియో చూడగా గుమ్మమువద్ద గుమిగూడిరి. కొందరు లోపలకే వచ్చిరి. సుదాముడు శ్రీ కృష్ణుడేవునకు ప్రక్కగా నిలబడెను. భగవంతు డాతనితో నిట్లనెను:

“అచార్య మదామ!.....”

సుదాముడు కన్నులెత్తి చూచెను.

“శ్రీ కృష్ణ! మహారాజ సరే! నీవును నన్ను అట్లు సంబోధితువా!”

“రెవటినుండి నీవు మామూలు విందువా అని నేడే నీవు అచార్యులను చేసినాను.”

అచార్యుణ్ణి అంతటి అశ్రుర్య సముద్రముతో మునిగినది పైకి తేలనట్లు యనది.

“శ్రీకృష్ణ!”

“ఏమి తల్లీ!”

“ఇతడు మహానందుడేనా!”

“వారినే అడుగుదము.”

అచార్యుణ్ణి మహానందుని సంబోధించినది: “మహానంద! సోదరా!” అన్నది. అతడు పల్కలేదు. కన్నులెత్తి చూచెనే గాని, అది చూచుట కాదు. అత్యును అత్త చూచుటవలె నున్నది అను కొనినాడు సుదామగాడు. అచార్యుణ్ణి వానిని సమీపించినది. చేతితో నతనిని తాకినది. “మహానంద! నేను అచార్యుణ్ణి! పల్కమేమిరా!” యన్నది. మహానందుడు తనలో నేమో మూలాడుకొనుచున్నట్లుండెను. ఆయన కీ మాటలు, ఈ సంబోధనము వినిపించలేదో! అతని కర్ణము లేమి చేయుచున్నవి? బాహ్య ప్రపంచమునుండి అతని సర్వేంద్రియములు సుసరళిని పొందినవో! అతడు అతిడుకాదు.

“మహానంద!” అన్నది మరల అచార్యుణ్ణి. అతడు మరలను మాటాడలేదు. భగవంతునకు నవ్వాగలేదు. ఆయన నవ్వినాడు. “తల్లీ! మహానందలవారికి మై మరపు కల్గి నట్లున్నది. నేను పల్కరించి చూతునా! దారుకు దాయనను గుర్తు పట్టెను గాని, దారుకు వాయన గుర్తు పట్టలేదు. దారుకుడు ‘స్వామి!’ యనగా, వాయనయు “స్వామి” అనినాడట! నాకు ఆదే విచిత్రమై నది. ఇంటికి నచ్చుటయు, ఆ కూర్చుండుటయు—అంతయే తప్ప, మమ్ముల నెవరిని ఆయన పల్కరించలేదు. ఇప్పుడు నేను పల్కరించి చూచెదను” అనెను. అని, మహానందుని సమీపించి, “ఓయి! మేలుకున్న అత్తా! ఓయి సంబుద్ధి!” ఓయి! నచ్చిదానందములు మూడును రూపమైన వాడ! ఓయి! అచ్చమైన మహానంద! నా పిలుపు వినుపించుచున్నది! స్వామి! తమ దైవరూ! మహానందులేనా! మా తల్లి విముక్తులను పల్కరించుచున్నది! వినిపించుటలేదా!.....”

అన్నంతలో మహానందుడు కన్నులు తెరచెను. అంతవరకును మేలుకొనియున్నవాడు సమ్మోహితుడై, తెరచిన కన్నులుగా, నిద్రకు పడినట్లులా చూపులు భాసించెను. అతడు శ్రీ కృష్ణుడేవుని చూచెను. మందహాసము చేసెను. “భగవన్! మేలుకొనినవానిని నిద్రపుచ్చుచున్నావు. నీవు సర్వ సహర్షుడవు. సర్వ వియంతవు. నేను పశువను. నీవు కాపరివి. తండ్రి! నన్నేల మరల ఈ మోహాట విలో త్రిప్పెదవు. నన్ను నాలో నుండునిమ్ము. నన్ను నీలో నుండునిమ్ము. భగవన్! విన్ను నేను జయించెదను. ఇదిగో! మరల మేల్కొనుచున్నాను. నేను ఎవ్వరను? పురుషుడను. అజడను. శాశ్వతుడను. దేవతలను మహర్షులను నా ప్రభావము తెలియజాలకపోవుచున్నారు. దేవతలకు, మహర్షు

లకు అధికారము నేనాడను నేను. నేను సర్వ లోక మహేశ్వరుడను. అనన్యూఢుడను. బుద్ధిని జ్ఞానమును, అనన్యూహును, సత్యమును, దమమును, కపమును, సుఖమును, దుఃఖమును, భవమును, భావమును, భయమును, అభయమును, అహంసను, సమాధిను, తుష్టిని, తపస్సును, దానమును, యశస్సును, అశయస్సును, మునుల, మహర్షులు నావలన పుట్టుచున్నారు. నేను లేక ఈ లోకములు లేవు. సర్వ జగత్తులు నా వలన కల్గుచున్నవి. నా వలన ప్రవర్తించుచున్నవి. నేను సర్వభూతాకాయ స్థితుడను. అదిమధ్యాంతములు నేను, అదిత్యులతో విష్ణువును. జోతిర్బ్రహ్మలతో అంశునంతఃకైన రవిని, సక్షత్రములతో చంద్రుడను. మరత్యులతో మరచిని. వేదములతో సామ వేదమును నేను. ఇంద్రులతో వానపుడను నేను. ఇంద్రియములతో మనస్సును నేను. భూతములతో చైతన్యమును నేను. నేను రుద్రులతో శంకరుడను. యక్షర్షక్షస్సులతో విశ్వేశుడను. పురోధనులతో బృహస్పతిని. సేనామలతో నర్మదుడను. సరస్సులతో సముద్రమును. మహర్షులతో భృగువును. వాక్కులతో అక్షరమును. యజ్ఞములతో జపమును. స్థావరములతో హిమాలయమును. వృక్షములతో ఆశ్వత్థమును నేను. దేవర్షులతో నారదుడను నేను. గంధర్వులతో చిత్రధుడను నేను. సిద్ధులతో కపిలుడను నేను. గుర్రములతో నేను ఉచ్చైశ్రవమును. గజములతో నేను వివాహమును. సరలతో నేను నదాధిపుడను. దైత్యులతో ప్రహ్లాదుడను నేను. నేను మృత్యువను. లక్ష్మిని. కీర్తిని. వాక్కును. బుద్ధిని. ధృతిని. క్షమను. బలమును. పరియును నేను ఎవ్వరను? వృష్ణులతో వానదేవుడను. పాండవులతో ధనంజయుడను. మునులతో వ్యాసుడను. కవులతో ఘృకాడను.....”

అచార్యుణ్ణి ఇక వినిలేక పోయినది. “అయ్యో!” అన్నది. శ్రీ కృష్ణు డామెను తన చేతులతోనికి తీసుకొనినాడు. మహానందు డింకను అట్టులే మోల్చాడుచు పోవుచున్నాడు. అచార్యు సాందీపనియు, మహానందుని భార్యయు, వామాక్షియు వచ్చివాళ్లు. యప్పు డెవ్వరును వారిని గమనించలేదు. అచార్యు డి విచిత్ర సంఘటనమును చూచుచు, వాకిటిముందే నిలండి యుండిపోయెను. మహానందుని భార్య తన భర్తను చూచియు, గుర్తు పట్టియు, అనతిభి రాత్రి పోయినది. వామాక్షి కాయనను చూడగా నేమి భావము కల్గిందో తెలియుటకే యక్కడ ఎడములేదు. ఆమె తండ్రియున్న దిక్కువకై పరుగు పెట్టుటయు, ఆమె తల్లి “అహోబళ!” యని మూర్ఛ కూరుటయు, అచార్యుణ్ణి, “తండ్రి! వీడు పిచ్చివాడై పోయినా”డని శ్రీ కృష్ణునితో ననుటయు నొక్కసారిగా జరిగినవి.

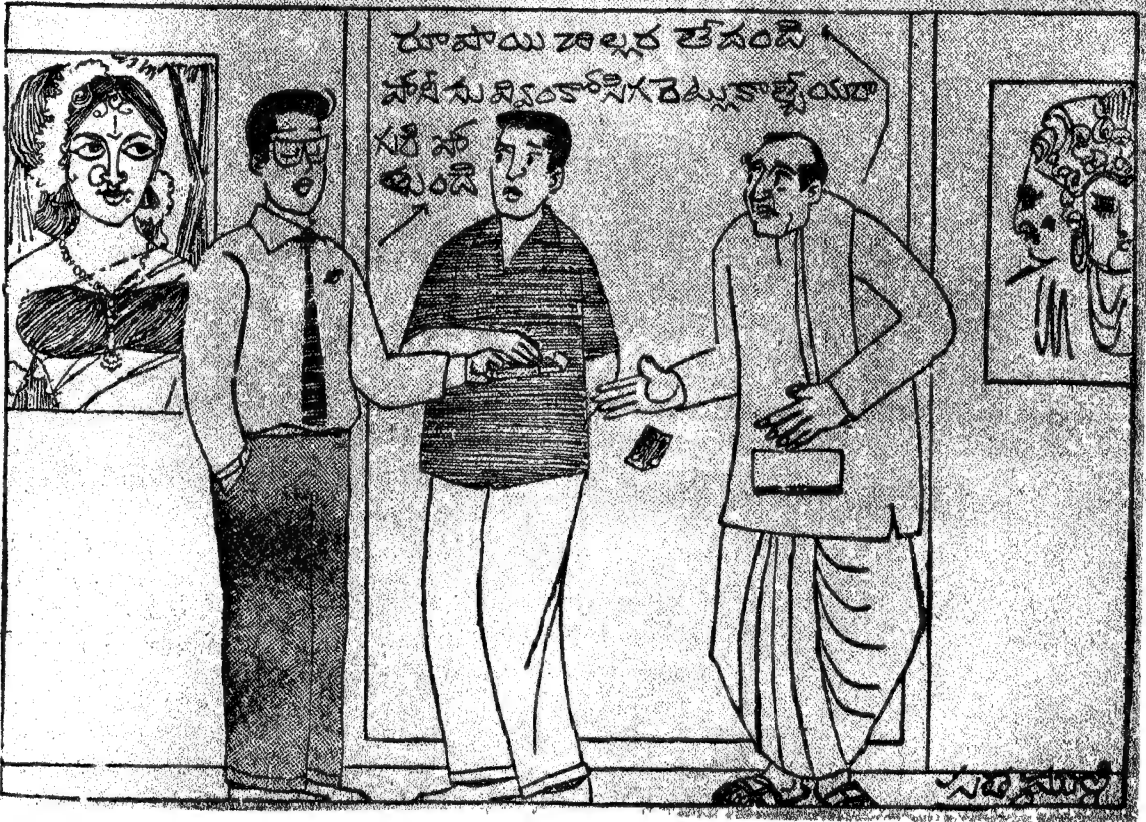
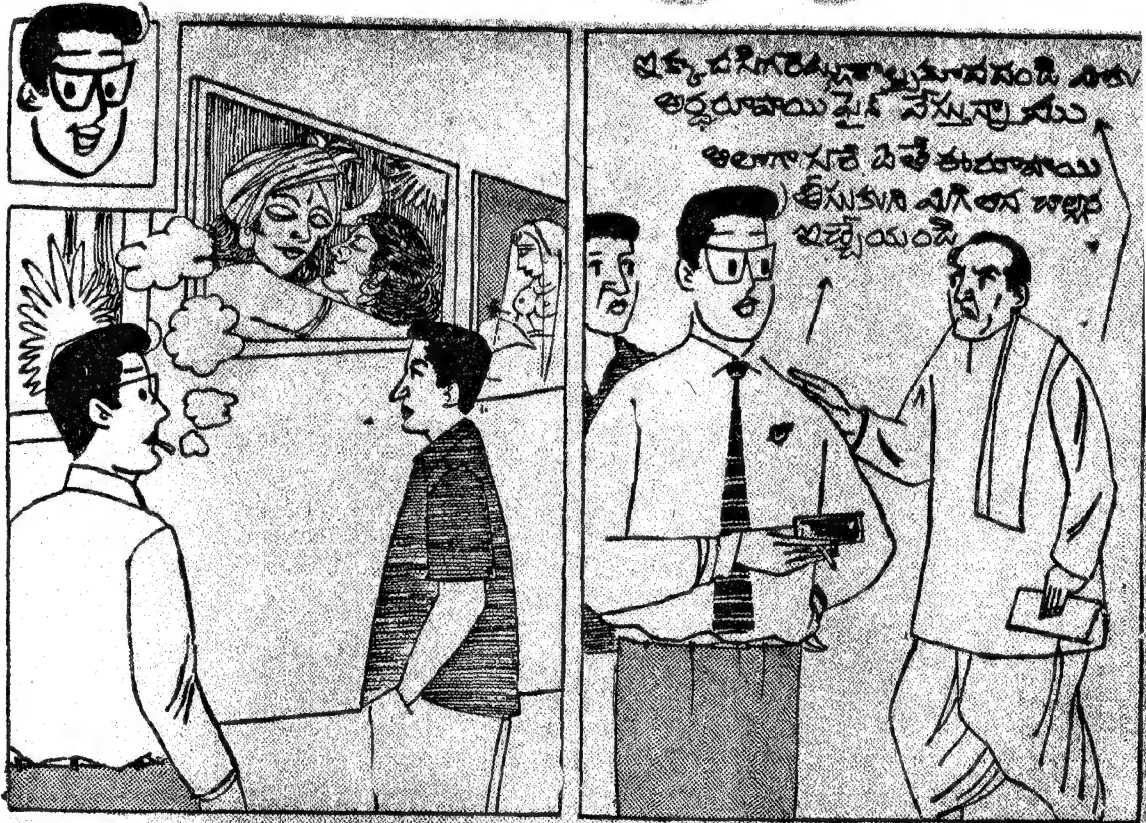
శ్రీ కృష్ణుడేవు డ మూలలు విని మందిహాసము మాత్రము చేసినాడు.

అచార్యు సాందీపని తనలో తానుగా, ప్రకాశముగా నిల్చునినాడు:

“ఎవరు పిచ్చివాడై పోయినది? మనస్సు తివిషాడును, కృష్ణుడును మాత్రము కాలేదు.”

మహానందు డిప్పు డెవ్వరినంకను చూచుట లేదు. తన్ను తానే చూచుకొనుచుండెను. తనలో తానే మూలాడుకొనుచుండెను. వామాక్షి వచ్చి, తన్ను తాకగా, తన యొడిలో వ్రాలగా, సజాతీయ

చదువుల వాడు

అవసరం కావచ్చు స్వేచ్ఛానావు

ప్రముఖ కాంట్రీ, ఆ బాహుచ్చి లాట్‌కు కాంట్రీ నువ్వనాతిలాంటి ఆ కోడలు ఏళ్లలో ఈడునుకోతున్నారు కానీ నాలాంటి దయలే ఈ పిటికి ఇట్ అట్ తేల్చుకోకపోనా పెద్దమ్మగారూ! అయినా నా తెలిక వేడుగాని ఏటి మామకునండి మన బుల్లెమ్మాయిగారికంత గరవం ? తనంత వక్కనెనుక్క వేదనా ? తన పుట్టింటోరు పేద బాగ్గమంతలా ? తనవరేంటే అనుకోండిగాని పెద్దమ్మగారూ! నీవ్వువాయిగోరు బుల్లెమ్మగార్ని

మరి తెలి తెక్కించేసుకుంటున్నారు చూడండి మా కోడలు ఉంది మరి. మా గంటడూ ఉన్నాడు... ఇలా అద్దు దాటనితా మరి ; మొట్ట మాపటే అది ఇలాగే నామీద ఇంతంత గుడ్డు నేనుకుని ఎగర వోయింది అప్పుడు మా గంటడు ఏం నేనే డనుకున్నారా ?

‘ఏం చేశాడే ? ఏం చేశాడే ?’ అని ఆత్మకగా ఆడ క్షుండా ఉండలేకపోయింది రుక్మిణమ్మ. అడుగుతూ తం పై తెల్లింది.

‘అలా తం కదిపేస్తే వున్నాడే నువ్వు’

గోరు ! నేతికొచ్చిన నేను ఎక్కడో తల్లిపోవారి. తలెంచుకు కూకోండి మరి’ అని కొప్పుడింది కాసులు. కొప్పుడుకూడే వెనుక్కుంది.

“అయినా ఓ వంకర్లనా వల్లకా ? నవీనాలో తను వోసుకువ్వువ్వుడు మీ తలెం యింత మాని ముక్కిడితే బుల్లెమ్మాయిగారి నేతు లడిపోతాయ్ కాబోలు నా వోరు వరిగా రాదు మరి ...’ రుక్మిణమ్మ పెద్ద నిట్కార్చే విడిచింది.

‘అయ్యో రాత ! అంత అదృష్టం ఉంటే, ఇంత

కొన్ని సమస్యలు

ఎమ్. సుందరి

స్త్రీలు అనగానే ఏం సమస్యలు వచ్చాయి ? మగవారితో సమంగా చదువుకోలేదా ? ఉద్యోగాలు చేయటంలేదా ? రాజకీయాలలో పాల్గొనటం లేదా ? ఎందులో తక్కువ ? అనవ్వు చదువుకోని, ఉద్యోగాలు చేసి, అస్తిలో భాగాలు వంచుకున్నంత మాత్రాన వీరి సమస్యలు తీరటంలేదు. విజ్ఞానికి ఆలోచించి చూస్తే, స్త్రీకి ప్రతిదీ సమస్యగానే తోస్తుంది.

అవకాశాలు కావీండి, ఆదర్శాలు కూడా చదువు కోవాలన్న ఉద్దేశం కావీండి, మగవారితోపాటు సమంగా నేడు ఆదర్శాల్ని చదివిస్తున్నారు. తగ్గట్టుగానే, వారు డిగ్రీలు పుచ్చుకుంటున్నారు కూడ. ఆదర్శాలను కచ్చితల్ని తండ్రులు పీలయినంతవరకు చదువు చెప్పించి, పెళ్లి చేయాలనే ఉద్దేశంతోనే వీరిని చదివిస్తారు. ఈ చదువులవల్ల వివాహం ఎటువంటి ఒడిదుడుకులు లేకుండా జరుగుతున్నదా అంటే, అదీ లేదు. వివాహమన్నది ఈ రోజుల్లో గట్టి సమస్య అయింది. కొందరు ఎక్కువ చదువుకున్నమ్మాయి అక్కర్లే దంటే, మరికొందరు డిగ్రీ ఉన్న పిల్లను తప్ప చేసుకోం అంటున్నారు చదువుకు చదువు చెప్పించి, అన్నీనీవేలు గుమ్మరించాంటే ఆ తల్లితండ్రులకు ఎంత బాధో ఆలోచించండి ఎక్కడో కాని, డిగ్రీతో పాటు కల్లుం పై మెట్టు ఎక్కుతున్నదే కాని తగ్గటంలేదు.

పోనీ ఇన్నేసి వేలు అప్పుచేసి—ఇంత కక్కుర్తిగా పెళ్లి చేయటం ఎందుకు ? ఎలూ మగ పిల్లలతో సమంగా చదువుకుండి, ఉద్యోగంలో చేర్చిద్దాం; అన్నీ సామకాలం అయినప్పుడే వివాహం అవుతుంది అనుకోరు నరికదా, సైగా ఆ మెయం చిన్నతనంగా భావిస్తారు. ఇది పూర్తిగా తల్లి తండ్రుల తప్పు అనటానికి లేదు వారు ఉంటున్న వాతావరణమే అటువంటిది. బస్ట్రీలో అయితే ఖడపిల్లల్ని ఉద్యోగాలు చేయటం అనేది సర్వసాధారణమైనది. అదే ఓ .. మాదిరి ఊళ్లో అయితే ఉద్యోగం అనేది కష్టమైన పనే ! ఎందువల్లనంటే ఇరుగుసరిగు అడిగే చొప్పుడంటు ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పటం వీరి వశం కాదుగదా, వీరిని పుట్టించిన ప్రభుత్వం కూడా కాదు పట్టి పి

అమ్మాయికి పెళ్లి చేయరా ? ఉద్యోగంలో చేర్చించారేం ? ఉద్యోగం చేస్తున్న పిల్లకు సంబంధం కుదరటం అంటే మాటలా ? దీనికి అలవాటు పడ్డ అమ్మాయి సంసారం వరిగా నిర్వహించగలదా ? ఇలాంటి ప్రశ్నలు సవాళ్ళు. అందుకే నేడు చాలాచోట్ల డిగ్రీ ఉండి కూడా ఏమీలేకుండా వివాహం కోసం కుప్పెక్కున్న ఆదర్శాలు ఉన్నారని ఇటువంటి వారి వల్ల డిగ్రీ శామమాత్రంగానే ఉండిపోతోంది. అందువలన ప్రయోజనం కాని, వివాహ సమస్య కాని తీరటంలేదు.

వివాహ సమస్య ఇలా ఉంది. ... పోనీ ఉద్యోగం వంగితి చూద్దామంటే అదీ ఆదర్శాలవల్ల సమస్యగానే తయారయింది ఇప్పుడిప్పుడు కొందరు తల్లి తండ్రులు తమ పిల్లలు ఉద్యోగం చేయటానికి అంగీకరిస్తున్నారు. అదీ ఎటువంటి నరి ప్షీతులతో అంటే ఉన్నవాళ్ళు అయితే ఎలాంటి అభ్యంతరము ఉండటములేదు. పోనీలే 'చదువు కోని, గోళ్ళు గిల్లుకుంటూ ఇంట్లో కూర్చుండే బడులు ఏదో చేస్తూ ఉంటుంది. ఆ చదువుకు పాల్గొనక నిర్లక్ష్యమిస్తుంది. వివాహం కుదిరినప్పుడే చేయచ్చు' అనుకుంటారు. ఈవిధంగా ఆ పిల్లలకు దోహదం ఇచ్చునందుకు వారిని అభినందించాల్సిందే !

కాని .. ఇక్కడా ఒక చిక్కు ఎదురవుతోంది. ఉన్న ఊళ్లో ఉద్యోగం అంటే ఇష్టపడుతున్నారని కాని, పొరుగువారు అనేవుటికి అదీ—ఒక ప్రశ్నగానే ఉన్నది. తల్లితండ్రులు పొరుగువారు అయితే ఎన్నో సమస్యలను ఎదుర్కోవలసివస్తుంది. స్త్రీ పురుషులు సమానం అని ఎంత హెచ్చ పెట్టితా, లోకం దృష్టిలో వారికప్పు మనం కొంచెం తక్కువ అనే చెప్పిరి ఈ మెయంలో వాదించి రాభంలేదు; ఒక్క కంఠకోష తప్ప నేడు వారితో సమంగా సైకిలు తోక్కచ్చు. కారు డ్రైవ్ చేయచ్చు స్కూటర్ నడపచ్చు అంతమాత్రం చేత రాభంలేదు. కూడండి. మగపిల్లవాడైతే ఒంటరిగా ఉండటానికి అంగీకరిస్తారు. వారిని తనిఖీ ఇంత బాధపడదు కూడ. అదే అట్టి

లను ఒంటరిగా వంటి ధైర్యంగా ఉండలేరు.

ఆ మధ్య మా బంధువుల అమ్మాయికి కలుసుకున్నప్పుడు "ఇప్పుడు ఎక్కడవ్వా వర్క్ చేస్తున్నావా?" అని అడిగితే — ఉన్న ఊళ్లో అయితే ఉద్యోగిని, పొరుగువారితో అయితే నిరుద్యోగిని అని సమాధానం చెప్పింది. నేను అలాగే చూస్తుంటే "నరి—నరి సికింక అర్థం కాలా ! అన్నయ్యలతోపాటు డిగ్రీ తెచ్చుకున్నా, ఎంత చిన్న ఉద్యోగ మయినా ఇక్కడే అయితే ఉన్నా కున్నాను కాని, పొరుగువాడికి మాత్రం నంవ మవ్వారు. సైగా మగపిల్లవాడైతే వర్కలేదు" అన్నారని సమాధానం చెప్పింది

ఆలోచించి చూస్తే అదీ విజమేనేమా అని తోచింది మగపిల్లలయితే ఎక్కడికన్నా పోగలరు. అక్కడ ఎలాగయినా నిర్వహించుకో గలుగుతారు. ఎవరన్నా విద్యా అనటానికి కూడా అస్సీరం లేదు. కాని అదే ఆదర్శ మెయంలో లక్ష సమస్యలు తలెత్తుతాయి పెళ్లయి అదృష్టం కలిసివచ్చి బాగా భర్త రిద్దరూ ఒకే ఊళ్లో ఉద్యోగి గిన్న అయితే బాగా లేదనుకోండి. వివాహంకాని ఆదర్శాలకే కష్టం. ఆ అమ్మాయి ఎంత మంచి దయనా, అంటే ఇంటివాళ్ళను సమాధాన వలెనున్నటికి తలపెట్టాలి తోకకు వస్తుంది. "మీ ఇంటిపేరేమిటి ? మీవాళ్ళందరికీ పెళ్లిళ్ళ అయినయ్యా ? ఏమి కూడా ఎక్కడవ్వా వంటం రాలు చూస్తున్నారా ? ఏమి ఒంటరిగా వంటారే ? అమ్మాయి ఇలా అడిగానని ఏమనుకోకు" అని ఇలా ఏవేవో ఆరాట తీస్తారు ఆ అమ్మాయికాస్త వెన్నదయింది అయితే వాళ్ళను సంప్రదించి నరుస్తుంది. కాని కొంచెం నిక్కచ్చిగా సమాధానం చెప్పాడే అనుకోండి. ఇలా దానితో ఉన్న—లేనినీ 'కల్పించి' ప్రచారం చేస్తారు. అలాంటివారు అడుగుగువా ఇరుగు పొరుగు అవహేళనలను ఎదుర్కోవాల్సిందే ! అదే మగపిల్లవాడు అయితే ఇన్ని ఆరాట తీయరు. ఏదో మనకు కాస్త తోడుకన్నా ఉంటాడు అనుకుంటారు. ఒక్కమాట—ఉద్యోగం చేసి ఆదర్శం ప్రభుత్వంవారు తగినన్ని పదుపాయలు కల్పిస్తే దాగుంటుంది. ఈ మెయంపై తోటి బోధకమణులు ఏమంటారో ?

బంధువులూ-బంధాలూ

కుమారి బి. యన్ ఇందిరాదేవిగారు వ్రాసిన బంధువులూ, బంధాలూ—నవాజముగానే యున్నది ఇది పెండ్లిండ్లు చెడగొట్టే ఆడవాళ్ళకు ఎంతో సీతీబోధగా ఉపకరిస్తుంది

ఇందులో 7వ పేరాలోని 6వ వాక్యములో “అమెకు ఒక్క కూతురే కావటంవల్ల, వెనకాముందు ఎవరూ లేకపోవటంవల్ల (భర్తగారితోపాటు) ఒక బి. ఏ కీచ్చి చేశారు” యిది ఆర్థరహితంగా ఉన్నది.

“ఒక బి. ఏ ప్రియువతనకీచ్చి వివాహము చేశారు” అని వా ఉద్దేశ్యం

కృష్ణ మూర్తి (కాంగ్)

మరికొన్ని మంచి ఉదాహరణ లిచ్చి విపులీకరిస్తే బాగుండేది అయినా సహజత్యానికి దగ్గరగా వ్రాసి, పాఠకుల మనస్సుకు పోయిని చేకూర్చారు ఈ రోజుల్లో “జాంధ్యం, అర్మీయత్” బంధువుల్లో కన్నా, స్నేహితుల్లో ఎక్కువగా కనిపిస్తుందని నా అభిప్రాయం.

(శ్రీమతి జి జయలక్ష్మి (తుంగతుర్తి)

ఈ వ్యాసం లోగడ ప్రచురించిన బంధువులు—ఇబ్బందుల నశింపే గాని బంధాలకి, అనుబంధాలకి తావు తక్కువ

బంధుప్రేమ, సోదర ప్రేమ చవిచూడాలంటే సొంత బంధువులే కావవలసరలే దన్నారు. అది పాఠపాట ఉదాహరణమునకు, విదేశాలకు పోయారు; అచ్చటవారు చూపేది సోదరప్రేమే గాని బంధుప్రేమ ఏమాత్రం కాదు ప్రయాణికులు చూపేది ఇటువంటిదే బంధుప్రేమ కేవలం అత్య బంధువులే చూపగలరు

(శ్రీమతి భవానీ వెంకట్రామయ్య (రాజ్ కల)

చదువుకొన్నవారికేనా గర్వం?

మూట అనేవారు కొందరు, వారుకూడా విద్యా పంతులనే యెయిం మరచి చదువుకొనే వారిని, చదువుకున్న వారినికూడా ఆక్షేపిస్తారు; పేళన చేస్తారు. ఇలాగే పోయిన సంవత్సరం ఒకవిడ సుమ్మల్లికూడా అన్నది. ఏమిటంటే ఒక కేళ ఎంత చదువుకుంటే మాత్రం అంత మిడిసి పోతా! మహా శివద గాంటి చదువుకుంటున్నది పేరంటానికివస్తే ఏమి! అని వ్యాఖ్యానం. మొదటి నుండి కేవలము చదువుకొన్నవారిని ఆక్షేపించు వారు ఈ వ్యాసం చదివితర్వాతైనా ఆ విధంగా ఆక్షేపించరని తలుస్తాను గర్వము అనేది చదువు కొననివారికి కూడా ఉంటుందని సోదరి చక్కగా విమర్శించారు

కుమారి సుమిత్ర, కుమారి సహార్దనమ్మ (కోట)

సాధారణంగా ప్రతిస్థిలో ఉన్న దుర్గుణం ఇదే, ‘అబ్బ’ అవిడగారు నవనతో కలుస్తారా! చదువు కొన్నదిగదూ; అందుకే ఆ గర్వమున్ను, మిడిసి పోతున్నా. అయినా ఈ కాలంలో అడవిల్లంకు చదువులు చెప్పిస్తే అంతేనమ్మా!’ అంటారు లక్షి గూరూ చెప్పినట్లు చదువుకొన్నంత మాత్రాన గర్వం ఉద్భవించదు. అది వారివారి మనస్తత్వాలపై, వారు పెరిగే వాతావరణంపై ఆధారపడి ఉంటుంది కనినం ఈ వ్యాసం చదువుకొన్న స్త్రీలైనా ఇక ముందు అలా తప్పు అభిప్రాయాన్ని చెంది తోటి సున్నిత పౌడయులైన స్త్రీల మనస్సులను నొప్పించ కుండ మాట్లాడగలరని భావిస్తూ అశిస్తున్నాను చదువుకొని వారి సంగతి నడవరి; చదువుకొన్నవారు కూడా అలా తప్పుడభిప్రాయాన్ని పొందడం కోస పియం.

ఎమ్ రత్నమాల (లిలాం)

స భ్య త

ఒక్క వేంతుటనతో వ్యాసం వ్రాయటం ఏమి బాగా లేదు. బహుశా “పురుషులు” అనేవారికి “సభ్యత అనేది ఉండదని సిద్ధాంతమేమో! నిజానికి స్త్రీలలో మాత్రం ఎంతమంది సభ్యతగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. ? వ్యాసంలో వ్రాయబడిన పుట్టాన్ని రచయిత్రునికి వారి స్నేహితురాలు ఉత్తరంధ్యార తెలిపిందట! ఇటువంటి యెయూ అను వలుగురితో చెప్పుకోవడమే సభ్యతేమో, వారి దృష్టిలో! దాక్తురు అన్నది అసభ్యం కావచ్చు. అయితే అది అతనితోటే అంటే సరిపోయేది కదా! సభ్యత అనేది చిన్నప్పటినుంచి రావాలి ఇ ఉషే హేమచందర్ (హనుమకొండ)

సినిమాలోలో అడవారిని వ్రద్ ఎంత పశువును చూపినట్లు ఎగాదిగా చూడడము, రోడ్డు మీద వెళుతుంటే పళ్ళ ఇకిరించటము మొదలగు అసభ్య ప్రవర్తనలవలన యువతులకు ఎంతో ఇబ్బందిగా ఉంటుంది నొప్పించక తానొక్క అను మాక్తీ ననుసరించి ఎదుటివారి మనస్సులతో వెళగటమాడక ఎంతో సభ్యతగా మూట తాడవారిని ఎంతో గౌరవించా అనిపిస్తుంది

కె. మణి (హర్యాపట)

వంతులు

రాగి బుట్టలు

రాగిపిండి ...	1 అళాకు
కొబ్బరికోరు ...	½ కప్పు
బెల్లము ...	7 నులాలు (లేక 3 అవున్ను)
వంశాయలు ...	3
ఉప్పు ...	చిటి కేసు
నీరు ...	½ కప్పు

బెల్లము నీటిలో కలిపి, ఉప్పు, కొబ్బరికోరు చేర్చాలి. వంశాయలు పొడిచేసి కలపాలి. ఆ తర్వాత రాగుల పిండితో కలిపి సిద్ధంగా ఉంచుకోవాలి. అ ర టి ఆకులు సుమాగు రి అంగుళాల చదరాలుగా కోసి, కొద్దిగా నెయ్యిరాసి ఒక స్పూనులో పట్టేటంత పిండిని ఆకు మీద వేసి వత్తాలి; ఒక చెంచా నూనె వేడిచేసిన పెనం మీద పిండి వత్తిన ఆకును బోర్లాపరచి కాలిన తర్వాత అకు పీసివేసి అవతలవైపు కూడా కాలివాలి.

ఇది మీకు తెలుసా?: బంగాళా దుంపలు ఉడక పెట్టా లంటే మొదట నీళ్ళు మరిగించి అందులో దుంపలు వెయ్యాలి. కాని, ముందస్తుగా నీళ్ళు వోసి దుంపలతో పెడితే అంత రుచిగా ఉండవని - ఈసారి చేసి చూడండి.

కూరలు ఉడక బెట్టేటప్పుడు మరుగుతున్న నీళ్ళలో కాస్త ఉప్పు కూడా వేస్తే ఆనక అవి మంచి రుచి నిస్తాయి.

టీ కాచిన తేయాకుతో గిన్నెలు కడుగుతారు చాలామంది. అది చెడ్డది కాదు. గిన్నెలు శుభ్రంగా ఉంటాయి.

డా॥ గారి బాలసుందరరావు

డు వో డి న వ్రణ ము లు

జీర్ణకోశములో కొన్ని భాగములు విస్తరించి ఉంటుంది మరొకటి గొట్టములలాగా ఉంటుంది జీర్ణకోశంలో మొదటి భాగము వోరు అది విస్తరించి ఉండే భాగము తరువాత వచ్చేది ఈసాఫెగ్స్ గొట్టమువంటి భాగము ఈసాఫెగ్స్ వివరణ ఉండే జిర్రాశయము మళ్ళీ విస్తరించి ఉండే భాగము జిర్రాశయము క్రింది కొనన ఉండే పైలోరిక్ స్ఫింక్టరు (Pyloric Sphincter) నుండి చిన్న ప్రేగు అరంభమవుతుంది. ఇది గొట్టము వంటి భాగము. మనిషి జీవించి ఉన్నప్పుడు చిన్న ప్రేగు పాడుగు అయిదు మీటర్లు ప్రేగును అయిదేడ పరిభాషలో అంతము అంటారు చిన్న ప్రేగును క్షుద్రాంతమనీ, పెద్ద ప్రేగును మూలాంతమనీ అంటారు చిన్న ప్రేగుకూ, పెద్ద ప్రేగుకూ నిర్మితిలోనూ, ధర్మములోనూ కూడా ముఖ్య భేదములు ఉన్నవి

చిన్న ప్రేగులో (1) డువోడినం (2) జిజనము (3) ఇలియము అని మూడు ప్రధాన భాగములు ఉన్నవి అందులో డువోడినము గుర్రపు నాడము అకారము కలదిగా ఉంటుంది కుడివైపున దీని మొన లివరు క్రిందివైపుకు అంటి ఉంటుంది కొంత భాగము కుడి కిక్కిని అంటి ఉంటుంది లివరు క్రిందవైపున ఉండే పిత్తాశయము (Gall Bladder) కూడా డువోడినమును అంటిఉంటుంది డువోడినము వంపులో పేంక్రియస్ గ్రంథి ప్రధమభాగము ఉంటుంది. ఈ అవయవము లిచ్చింటికి మధ్య నైతిక సంబంధము బుచ్చని అందువల్ల నాభికి పైగా బాధ ఆరంభించినప్పుడు ఏ అవయవంలో రోగస్థితి ఏర్పడి ఆ బాధ కలుగుతున్నదో నిర్ణయించడం కష్టపాధ్యమైన వని

డువోడినం గోడలో, తక్కిన క్షుద్రాంత భాగములలోలాగే, నాలుగు పొరలున్నవి. అవి పైనుంచి లోపలకు వరకూ (1) సీర్స్ పొర (2) కండరముల పొర (3) మ్యూకస్ పొరకూ, కండరముల పొరకూ మధ్య ఉండే పొర, (4) మ్యూకస్ పొర ఈ మ్యూకస్ పొరతో చాలా గ్రంథు లున్నవి అవి ఎక్కువగా పైలోరిన్ సమీపంగా ఉండే డువోడిన భాగము లలో ఉంటుంది ఇవి, క్షార్మగణం కల రసములను ప్యండిస్తవి. డువోడినంలోకి వసరూ, పేంక్రియస్ గ్రంథిలో తయారయ్యే రసమూ వాటి వాటి నాళముల ద్వారా వచ్చి చేరుతవి ఇవి క్షార్మగణం కలవే.

డువోడినంలో జరిగే జీర్ణ కార్యక్రమమంతా ఇక్కడ ఉండే యీ క్షార్మ వాతావరణం మారకుండా ఉన్నప్పుడే జరుగుతుంది. జిర్రాశయంలో దీనికి కేవలం వ్యతిరేకంగా జరుగుతుంది. అక్కడ అమ్ల గుణం గల వస్తువులుంటువి ఈ రెంటికి మధ్య సరిపాధ్యులగా పైలోరిన్ ఉంటుంది డువోడినంలోకి అమ్లగుణం గల వస్తువులు ఎవే శించినా, జిర్రాశయంలో క్షార్మగణం గల వస్తు

వులు ప్రవేశించినా, ఆ ప్రదేశములలో ఉండే మ్యూకస్ పొర చిట్టి నెరి విజృంభిస్తుంది. అందులో ఏర్పడిన పగుళ్ళమీద, విరుద్ధములయిన పదార్థములు పడ్డప్పుడు అవి మరీ పెద్దవై వివరకు అల్పర్లుగా పరిణమిస్తవి ఈ అభిప్రాయమే చాలా కాలం వైద్య ప్రపంచంలో వ్యాపించిఉండేది కాని, ఈ పరిస్థితులకు తోడుగావో, ప్రత్యేకంగావో మానసిక వ్యధలు జిర్రాశయంలోనూ, అంతభాగములలోనూ ఉండే కండరములలో నమస్కయమూ, క్రమమూ లేని సంకోచ వ్యాకోచములను కలిగించి, మ్యూకస్ పొరను చిట్టింపజేసి, ఈ అల్పర్లను కలిగిస్తవనే భావన వ్యాప్తిచెందుతున్నది. నైరిక విజ్ఞానము అధికమైనకొద్దీ వ్యాధులకూ, మనశ్శిథికి ఉండే సంబంధము బలవత్తరమైనదని తెలుస్తున్నది మనస్సు ప్రభావం, ఒక్క జీర్ణకోశ వ్యాధులకు మాత్రమే పరిమితమై ఉండదు. శరీరంలో అన్ని భాగములమీద, ముఖ్యంగా సింపతెటిక్, పేరా సింపతెటిక్ నరములచే శాసించబడే అనిచ్చాధీన కండరములు, గ్రంథులూ ఉన్న అవయవము లన్నింటిమీద, మనస్సు ప్రభావం ప్రస్ఫుటంగా కనిపిస్తూ ఉంటుంది ఈ సంధర్భంలో వెనుకటి సంచికలో, పేరా సింపతెటిక్, సింపతెటిక్ నరములను గురించి వ్రాసిన విషయాలు పాఠకులు మననం చేసుకోడం అవసరం.

డువోడినంలో అల్పర్లు స్త్రీలలో కంటే పురుషుల్లోనే అధికంగా ఏర్పడతవి అయితే ఈ పరిస్థితి, క్రమంగా మారిపోతున్నది ఒప్పుడు సంసార పోషణ, సంతకణ—ఆ విషయంలో బాధ్యత పురుషులకే ఉండేది ఈ బాధ్యత నిర్వహించడానికి ఏదో వృత్తియో, వ్యాపారమో కావాలి. అధునిక కాలంలో జీవన—రంగం కేవలం పోటీమయంగా ఉంది ఉన్న తాళయాలూ, అధమ పరిస్థితులూ, అధికమైన “మనకు విజయం ధ్వజ”మనేవారి సంఖ్య తగ్గిపోతున్నది చంచలచిత్తులు, స్వేచ్ఛిద్రోహం, మిత్రద్రోహం అధికమై వృధాయుక్తులు అధికమౌతున్నవి ఈవిధంగా, ఎన్నో విధాలుగా మనస్సు క్షుభితమవుతున్నది స్త్రీలు స్వతంత్రులైనకొద్దీ బాధ్యతలు వారి నెత్తిన సమానంగా పడుతున్న కొద్దీ, నైరికమైన క్షమా—తత్వాన్ని, శాంతి ప్రయత్నాన్ని, క్షేమవాంఛనీ వదలి, వారూ జీవన రంగంలో పోటీలో ప్రవేశించినకొద్దీ, వారిలోనూ జీర్ణాశయ వ్యాధులు అధికం అవుతవని సందేహించడానికి వీలున్నది. అందోళన, ఆశాంతి అనే దేవతలకు బ్రతుకులు దేవార్యాలయినకొద్దీ, అంత్ర ప్రదేశాల్లో అల్పరు స్వయంభూ—లింగాల్లా ఉద్భవించి వృద్ధి చెందుతవి

డువోడినంలో అల్పరు, జిర్రాశయంలో కంటే ఎక్కువగా తులస్తిస్తూ ఉంటుంది సాధారణంగా డువోడినం—అల్పరు పైలోరిన్ కు రెండు మూడు అంగుళముల దూరంలో ఏర్పడుతూ ఉంటుంది.

ఇందుకు కారణం, జిర్రాశయంలో అమ్లత అధిక్యమైనప్పుడు ఆ అధికామ్ల పదార్థములు ఈ ప్రదేశానికిదనే ముందుగా వడడం కారణం కావచ్చు. జిర్రాశయంలో అనేక అల్పర్లు ఏకకాలంలో ఏర్పడవచ్చు త్వరగానే మారిపోనూ వచ్చును కాని డువోడినంలో అల్పరు సాధారణంగా ఒకటిగానే ఉంటుంది దీనిలో కేవురు లక్షణములు ఉండవు. అల్పరు చుట్టూ ఉండే ప్రదేశం గుండీలాగా గుండంగా, గట్టిగా ఉంటుంది. డువోడినంలో అల్పరు ఏర్పడడానికి పరియైన కారణము ఇది అయింకా తెలలేదు నోటిలోనూ, శరీరంలో యితర భాగములలోనూ క్రిమిరోషము ఉండి, ఆ క్రిములు రక్తం ద్వారా డువోడినమును చేరినప్పుడు ఈ అల్పర్లు ఏర్పడవచ్చునని కొందరి భావన.

డువోడినంలో అల్పరు ఏర్పడగానే, దాని అంకురా వస్తూ, కడుపు నిండుగా ఉండడం, ఒకమాదిరి ఆగ్రేణం, ఏర్పడుతుంది. భోజనంచేసిన మూడు గంటల తరువాత ఈ విధంగా ఉంటుంది. జిర్రాశయ ప్రణామలో యిట్లుకాదు భోజనం చేయంగానే గాని, కొద్ది కాలానికి గాని అక్కడ బాధ ఏర్పడుతుంది క్రమంగా ఈ బాధ దుర్బరమైన తూలాగా పరిణమిస్తుంది అల్పరున్న స్థితిబట్టి భోజనంచేసిన తరువాత ఒక గంట నుండి 4 గంటలలోగా, అలాగే కొట్టినట్లుగా ఈ బాధ ఏర్పడి తీరుతుంది మొదట్లో ఈ బాధ చాలా ఎక్కువగా తిన్నప్పుడు మాత్రమే కలుగుతుంది. జిర్రాశయంలో అర్థ జీర్ణమైన ఆహారం, డువోడినంలోకి పోయినప్పుడు అల్పరుమీద ఆ అమ్ల పదార్థములు పడి, మండి ఈ బాధ ఏర్పడుతుంది భోజనానికి, బాధకే మధ్య ఉండే కాలం, జిర్రాశయంలో ఆహారం ఎంతసేపు ఉంటున్నదీ అనే విషయంమీద ఆధారపడుతుంది సాధారణంగా భోజనంచేసిన రెండు మూడు గంటల తరువాత ఈ బాధ ఏర్పడుతూ ఉంటుంది. ఉదరభాగంలో ఎప్పుడు బాధ ఏర్పడినా రోగి ఆహారానికి, ఆ బాధకూ ఉన్నసంబంధాన్ని, ఆహార—బాధలకు మధ్య ఉండే కాలమును గమనించి వైద్యుడికి తెలియ చేయాలి వగలు ప్రతి మూడు గంటలకూ ఏదో తింటూ ఉంటాము. రాత్రి భోజనం అయిది తరువాత ఏ ఆహారమూ తినుకోము అందువల్ల రాత్రి రెండు మూడు గంటలకు రోగి, విపరీతమైన బాధతో గంట కొట్టినట్లుగా, బాధతో నిద్రాభంగమై లేచి కూర్చుంటాడు ఆ బాధ ఏమైనా తింటే తగ్గుతుంది. అందువల్ల ఏటికి “ఆకలివాస్తులు” అనే పేరు వచ్చింది. అల్పరు వల్ల, ఆహార — గతికి అలంకం కలిగి పరిస్థితులు ఏర్పడినప్పుడు తప్ప వాంతి సాధారణంగా ఏర్ప

టినోపాల్ మాత్రమే బట్టలను అదనంగా తెలుపు చేస్తుందని తెలివైన తల్లులకు తెలియును!

టినోపాల్ యిచ్చే మెరుగును పెట్టండి
తరతరాలదే తెల్లని యూనిఫార్మ్ కొడుకు
కొన్న మీ పిల్లలను చూడడానికి ఎంతో
ముచ్చటగా ఉంటుంది తెల్లని దుస్తులకు కళ్లు
మిరుమిట్లు గొలిపే అదనపు తెల్లదనము కలిగి
నుండితే టినోపాల్ ప్రత్యేకముగా తయారు
చేయబడినదని తెలిస్తే నక్కలుంటు తెలియును.
ఎంతో పొడుపు కూడ
టినోపాల్ మెరుగు పెట్టుకొనుటకు మీకు
ఏమీ ఎక్కువ అర్హు కాదు. ఒక బార్నిరు

బట్టలను తెల్లగా చేయటకు టీ నెందరో
బానిగోవంట టినోపాల్ మాత్రమే బాగును
టినోపాల్ యిచ్చే తెల్లదనము శ్వేతగా
పొదు; మీరు బట్టలను ఉత్కృష్టము చేసి
టినోపాల్ ను ఉపయోగించ నక్కరలేదు.

క్లాస్ ముందుకోండి -

కొంచెము
టినోపాల్
తెల్లని దుస్తులను అన్నిటికన్న
తెల్లగా చేయును

టినోపాల్ కి అదర్ గెయిన్ టెక్ ని బాల్స్
పిల్లలైనా వారి శిశువులు చేయబడిన ప్రతి భాగమున

శిశుత్రివారికి కా
సుహృద్ గైర్ లిమిటెడ్ నడి వారి, బరోడా
సోరబ్ బియ్యూరింగ్
సుహృద్ గైర్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ హాట్ బాన్స్ 965, బొంబాయి-400050

శ్రీదేవి

రంగధామం

జరిగిన కథ

దుర్గాప్రసాద్, విశ్వేశ్వరరావు కుమారుడు; భార్య అనసూయమ్మను పొందినట్లు ఉంటాడు దుర్గాప్రసాద్ కుమార్తె శ్రీదేవి జగన్నాథం వద్ద సంగీతం నేర్చుకుంటూ ఉంటుంది సంవత్సరం కుటుంబీకుడే అయినా దుర్గాప్రసాద్ పిల్లలను, భార్యను ఉపేక్షించి, తొగుడూ, స్త్రీలంతలకు అవడతాడు. ఒకనాడు అనసూయమ్మను పొడిచి గాయంచేసి వెళ్ళిపోతాడు. గాయం మానాక, విశ్వేశ్వరరావుగారి విధవపు చెల్లెలు; సుభద్రమ్మ అనే ఆమెను శ్రీదేవికి అత్తయ్య అని పరిచయం చేసింది

తమకు దూరపు చుట్టమనీ, ఇన్నాళ్ళూ వాళ్ళ మద్రాసులో ఉంటున్నారనీ, రెండేళ్ళ క్రిందట సుభద్రమ్మ భర్త చనిపోయాడనీ, అందువలన మద్రాసు వదిలి వాళ్ళ రాజమండ్రి వచ్చేశారనీ, ఇక్కడ వాళ్ళకు ఇల్లూ, పొలం ఉన్నాయనీ తెలుసుకుంది.

భూములమీద వచ్చే ఆదాయం ఇవ్వకుండా రైతులు అల్లరి పెట్టడంవల్ల విశ్వేశ్వరరావుగారి సోయం అర్జించటానికి వచ్చిందామె విశ్వేశ్వరరావుగారు ఆమె తరఫున కేసు నడిపించటానికి ఒప్పుకున్నారు. సుభద్రమ్మకు ఆర్థపురంతో ఒక చిన్న ఇల్ల ఉంది. ఇంతకుముందు అది అద్దె కీచ్చేవారు. కాని, మద్రాసు కాపురం ఎత్తినీ, తనూ, ఇరవై ఏళ్ళ మరదీ, ఇద్దరు పిల్లలతో రాజమండ్రి వచ్చేసీ తమ ఇల్లు ఖాళీచేయించి తామే ఉండనారంభించారు భూముల విషయంలో తమ స్త్రీ కాబట్టి, మరిది చిన్నవాడనడంవల్లా రైతుల్ని లొంగడియటం కష్టమని, తమకు దూరపు బంధువైన విశ్వేశ్వరరావుగారి పలుకుబడి వినియోగించడమిది

సహజంగా ఆమెకు ఎదుటివారిని మంచి చేసుకోగల నేర్పుంది దానికితోడు జయమ్మకు బంధుప్రీతి హెచ్చు. అందువలన జయమ్మ, సుభద్రమ్మకు అన్నివిధాలా సాయపడదల్చింది. ఆ ఇంట్లో ఎవరి మనస్తత్వానికి అనుగుణంగా వారితో మాట్లాడి, సుభద్రమ్మ తన మొదటి రాకలోనే అందరి మనస్సులూ ఆకర్షించింది

శ్రీదేవితో ఎన్నో వరదా కబుర్లు చెప్పింది. ఆమెకు కూడా పిణ వాయిచడంవచ్చు. అల్లికలూ, కుట్లూ, ఎంబ్రాయిడరీ మొదలైనవన్నీ తనకీ వచ్చుననీ, శ్రీదేవికి అన్నీ నేర్పుతానంది. ఏ యే గుడ్డల మీద ఎలాటి డిజైన్లు వెయ్యాలో, ఏ యే వస్తువులు ఎలా అలంకరించాలో మొదలైన విషయాలు చెప్పి, శ్రీదేవికి వాల్చినిటిపిద ఉత్సాహం కలిగించింది సుభద్రమ్మ తన ఇంట్లో కుట్టుమీసను

— 35 వ పేజీ చూండి

సుభద్రమ్మ తను మళ్ళీ రెండురోజుల్లో పస్తానని చెప్పి, జయమ్మదగ్గర పెలపు తీసుకొని, శ్రీదేవితో కలిసి అనసూయమ్మ దగ్గరికి వెళ్ళింది శ్రీదేవి వారిద్దరికీ బరిగిన స్వల్పముట్టిన సుభద్రమ్మ

పక్షి-పక్షి

సరిపాడ భీష్మావత

సరిపాటెం

రాజమండ్రి నంది గోదావరి కట్ట మీద పదిమైళ్లు వెళ్లి అక్కడ కట్టించి మల్లీ దగ్గర దగ్గర పది హేనుమైళ్లు వెడితే వస్తుంది సిరి పాలెం.

కాలివడకన ప్రయాణం చేసే వాడికి ఊరింకా కోసెడు దూర ముందనగా ఒక దివ్యదర్శనం అవు తుంది. తూర్పు దిక్కుకి ఎర్రగా పచ్చగా లెల్లగా సుద్ద కొండలు.

మరి రెండు పక్కలికి చిన్న చిన్న ఎర్ర కంకరకొండలు. మధ్యనంతా పచ్చని పచ్చిక బయల్లూ, చేలూ, చెల్లూ చేమలు. మధ్య నక్కో చిన్న ఊరు. సృష్టికర్త అద్భుతమైన పంచ రంగుల పానపాత్ర ఒకటి సృష్టించి ఇక్కడ మరచిపోయి ఉండాలి. ఆ పాత్రకి మధ్య నుంచినచిన్నబంగా రపు పువ్వులా ఉడు.

అరుణోదయ సమయంలో ఉడు ప్రవేశించినవాడు ఏ జన్మలోనో మరచిపోయి ఉండాలి.

అది ఒక మహాత్తరానుభూతి.

ఎక్కడ చూసినా రెంఘు కాంతులే! పల్లవాధర అరుణిమలే! గోరంటాకు దాల్చిన లేత తమల పాకుల చేతులే! మందారాలే! దానిమ్మగింజలే!

ఎర్రనిసూర్యకాంతి రంగురంగుల సుద్దకొండల మీదనుంచి ప్రవరిస్తూ ఆ ప్రదేశాన్ని తటస్థ గరంజి తం చేస్తుంది. తిక్కిన రంగుల నన్నింటిని జీర్ణం చేసుకుని, మిట్ట మధ్యాహ్నం చూస్తే వశాలగనే.

కర్ణ మిరుమిట్లు గొలిపే పురాణాల్లోని దేవతలంతా శరీరకాంతుల్ని వెద జల్లుమా ఇక్కడ విహారాని కొచ్చారా? అనిపిస్తుంది.

నండి పర్యతం హనుమంతుడు ఆకాశంలోంచి తీసికెళ్ళుతూంటే కొన్ని ముక్కలు విడిగి ఇక్కడ పడ్డాయేమో ముసిస్తుంది. పిల్లలారే సాయం త్రవేత చూశామా— బంగారు మలామా సాయం మూర్ఖుడు జల్లే బంగారు కల్లాపుసిళ్ళు పులుము కుప్ప కొండచరియల మహాపర దృశ్యం అతి లోకోత్తర మై నది. ఆ దృశ్యసౌందర్యాన్ని కొన్ని మాటల్లో ఇవ్వదుద్దా మనుకోడం హాస్యాస్పదం.

అనకట్టు కట్టి గోదావరిని కాలవల్లోకి మళ్ళించి ఆంధ్రదేశాన్ని దాష్టప్రదాయిగా చేస్తున్న రోజులవి. అప్పటికికా సీరిపాటేనికి సీరిపట్టలేదు పేరులో తప్పించి. దాతేశ్వరం కరువులదాటికే బాగా దెబ్బతిన్న ఊళ్ళల్లో అదేకటి. అనాటికికా తేరుకోలేదు. ఊరు చూద్దానికి పచ్చగానే ఉంటుంది కాని కాల మలు రాకముందు నీటివనతి సరిగా లేకపోవడంతో పచ్చిక బయళ్ళు ఎక్కువ, పంటచేలు తక్కువను. ఊళ్ళో పశుసంపద మాత్రం బాగానే ఉంది మూడంటే మూటయ్యాల్సే గడు ఉంటుంది ఊళ్ళో

ఆ రోజుల్లో ఆ ఊళ్ళో కొంచెం స్థితి స్థిమతూ కొద్దో గొప్పో అక్షరజ్ఞానం కలిగిన కుటుంబాలు సూరపరాజుగారిదీ, కరణం సూర్యనారాయణగారిదీను సూరపరాజుగారి ఇంటిపేరు ఆచంట వారు ఇంటినిండా ఇంటిడు బలగం. వాలుగు తరాల వాళ్ళు వాళ్ళ బామ్మ అక్కగారొకావిడ ఉండేది ఎనభై ఏళ్ళు దాటినా కళ్ళూ పళ్ళూ గట్టిగాఉండి శనివారాలకీ, ఏకాదశులకీ జంటికల దొంతరలు పలహారాలు చేస్తూనూ అవిడపేరు తెలిసినవాళ్ళు చాలా తక్కువ. అందరూ అవిట్లే పెద్దబామ్మగారని పిలుస్తుండేవారు. అవిడ అందరితోనూ చాలా ఆప్యాయంగా మాట్లాడేది ఎవరేనా ఇంటికి వస్తే అవిడ పలకరించడం తీరు “అదేదిట్లా అలల అక్కడే ఉండిపోయావా ఊ ఊ ఊ ? తోపలకొచ్చి కూచోరా అలలల ?” ఎవరేనా పైవాళ్ళు వింటే, ఈవిడనించే గోదావరిజిల్లావాళ్ళు దీర్ఘాలు అలవాటు చేసుకున్నారు అనుకునే అవకాశం లేకపోలేదు అప్పటికికా అవిడ పదిమందికి వండి వడ్డించగలిగిన దృఢకాయంతో ఉండేది అవిడ రోజుల్లో (ఆయనవృద్ధుడు) అవిడ బంధువుల్ని అతిథుల్ని చేసినవర్షాద అందరూ చెప్పుకుంటూ ఉంటారు అయితే వాళ్ళది ఉన్న సంసారం కాకపోవడం, ఉన్న ఒక్కకొడుకూ అక్కరకు రాకుండా సన్యాసుల్లో కలిసిపోవడంతో, అవిడ చెల్లిలి మనవడైన సూరపరాజుగారింటికి చేరవలసివచ్చింది, ఆ యిల్లాక దివాణంలాగుండేది కనుక ఇంక సూరపరాజుగారి తల్లి లక్ష్మమ్మగారు అవిడ ఆ ఇంట్లో వాళ్ళందరికీ అదికారి పై విషయా లెలాఉన్నా, ఇంట్లో జరిగే ప్రతివని చెప్తూనా, పెద్దైనా

అవిడ ఇట్లా ప్రకారం జరిగాల్సిందే. మంచి బాగాటి కలసునిషి. ఎటువంటి వాల్లయినా మాటల్లో నిలబెట్టేసి తనవ్వుది అవుననిపించగలడు

సూరపరాజుగారి సతీమణి సీతమ్మగారు కొంచెం మేధకురాలు. ఎవరెల్లా చెబితే అలా వదుచుకోటం అవిడకి లక్షణం. సూరపరాజుగారు తన వెయ్యి వసుల్లో, వివేదాల్లో ఎప్పుడో పిలుచిక్కినప్పుడు ఒక్క మంచి మాటాడతే అవిడ పినుగిక్కినట్లు నంబరపడేది. తనకి భార్యకివ్వవలసిన సంపూర్ణ స్థానం ఇవ్వలేదని కాని, భర్త చూపగలిగినంత అనురాగం చూపటంలేదని కాని ఆమె మధనపడలేదు. ఒకవేళ పడినా, అది ఆమె అంతరాత్మకీ, భగవంతుడికీ తప్ప మరొకరికీ తెలియదు అప్పటికి వాళ్ళకి ఇద్దరు పిల్లలు. పెద్దవాడికి మూడోపిడు. రెండోపిల్ల పాల్కిల్లరాది. పిళ్ళకాక ఆ యింట్లో సూరపరాజుగారి విధవ అక్కగారూ, కొడుకూ, దూరపుమట్టం బాబాయిగా రోకాయన ఉండేవారు. ఆయన పని ఇంట్లోనూ, బయటా అవసరంఉన్నా లేకపోయినా అజమానుషీ చేస్తుండడం. “వాడి మొహం సూరి గాడి కేం తెలుసు. నేను చెప్పి రసంగులు మానిపించి అక్కుళ్ళు వేయించాను కనుక ఈ ఏడాది తిండికిన్ని గింజలున్నాయి వసుకీ” “మొన్న ఇన్నెక్కరోస్తే మనవాడు పిళ్ళ నమిలాడు నేను వెళ్లి టకటకా నాలుగు ముక్కలు మాట్లాడి పన్నుల వ్వవారం నిమిషాల్లో పైసలా చేశాను.” “ఇదే దివాణమైపోయింది. అడ్డమైనవాళ్ళూ ఇక్కడే భైతాయించు మళ్ళీ అందరికీ అన్నిరకాల రోగాలూ, అడ్డెదుగిప్పికిమాత్రం తోకరా లేదు” ఇలా ఉండేది ఆయన దోరణి లక్ష్మమ్మగారు రంగంలోకి దిగితేమాత్రం ఆయన మంచిసీళ్ళడక్కుండా నిష్క్రమించేవారు

ఆపైన ఊరికి వచ్చిన ప్రతి అసినరూ, రెమ్మూ ఇనప్పెక్కరూ, తానీల్లరూ, కాలవల ఓవర్కాలు— అందరూ వారింట్లోనే మకాం ఊరి కే హరిదాసు గారొచ్చినా కథ జరిగినవ్వుళ్ళూ వాళ్ళయింటి జనాభాలో లెక్క ఇదికాక పాలేళ్ళూ, పాలికాపులూ, చాకలాళ్ళూను

సూరపరాజుగారు ఒడ్డు పొడుగు, మంచి అజానుబాహు మనిషి. నిండైన విగ్రహం స్వతహాగా మంచి సరదా మనిషి ఎప్పుడూ లేమి అంటే చనిచూడని జన్నేమో, దబ్బంటే అనలు లక్ష్మ్య ముండేదికాదు అందులో ఊరు ఆట్టి కలిమి కలిగి ఉండని రోజుల్లో ఊళ్ళో ఉన్న వలుగు రైదుగురు స్త్రీమంత్రుల్లో ఒకరవడం, అప్పటి కింకా ఊళ్ళో పార్టీలు లేకపోవడం, మువనబు, కరణం మొదలైనవాళ్ళకూడా ఈయన్ని చిన్న వాడైనా, కాస్త చదువుకున్నవాడూ, ప్రపంచ జ్ఞానం కలవాడూ అని గౌరవించడం, స్వతహాగా ఆ రోజుల్లో బ్రాహ్మణంలే ఉండే గౌరవానికి తోడే ఆయనొక సామంతరాజులా వెలిగేవాడు ఆ ఊళ్ళో ఏ సందగ వచ్చినా, ఏ ఉత్సవంవేసినా ఆయనదే నాయకత్వం బోగం మేళం ఊరికి వస్తే ఆయనది ప్రధమ తాంబూలం. దీపావళికి కట్టిన బాణసంచా ఒక గది నిండేది వారింట్లో ఊళ్ళో అందరికీ అందులో భాగమే ఆయనకి సరదా పుడతే ఒకప్పుడు ముందూ

వెతా ఆలోరించేతాళి వాన. అబూలా ఆ ఆ కొంచెం మేధకుడిగా నా అన్నవాళ్ళు లేకుండా తి తుండే ఒక నాగంజొట్టుని పెళ్ళి చేయిస్తామని ఏర్పాట్లు చేయించి ఒక పాలెరు కు ఆడవేషం వేయించి, పురోహితాల్ని తీసు అక్షణంగా పెళ్ళి చేయించేశారు. మూడున రూపాయలు ఖర్చైంది ఆ రోజుల్లో. అలా ఆ ఆయన సరదాలు. పిల్లలంటే విచిత్ర గార వాళ్ళు ఏది కావాలంటే అది ఇచ్చేవారు. కొండ కోతి కావాలన్నా తెచ్చేవారు. అసలు దిడ్డ కడ పడిందనగానే భార్యనికూడా అమిత ఆపురు పెట్టేవారు. నెలలు నిండుతూన్నాయనంగా న బంగారపురేకులు వేడివేడి అన్నంమీదవే నీ పించేవారు; అవిడ అరోగ్యంకోసం, పిల్లలు తె ఉండటంకోసమూను. అన్నివిధాలా, మే నే కుండా ఉండేది సంసారం

సూర్యనారాయణగారు ఊరి కరణంగారు. లోలైన మనిషి. ఎప్పుడూ మాటజారేవాడు దాయన. ఆయనకి తగినంతఅస్తీ ఉంది; నలు పిల్లలూ. ఆయన సూరపరాజుగారికి చాలా హితుడూ, అయితే సూర్యనారాయణ ముందుమాపు, జాగ్రత్తకలవాడు. సూరపరాజు సరదాల్లో పాల్గొంటూ చేయూతనిస్తూనే తన మురు నడలకుండా చూసుకునేవాడు. పిళ్ళ ఆ ఊరి మునవలు వీరన్నగారు, రాయుడుగా రంగరాజుగారు ఆ ఊరికి మోతుబరులు. వీరం అవ్యవంగానే ఉండేవారు పెద్దలు నలుగురూ త్రాటిమీద నిలబడ్డం, మిగిలిన నన్నకారు జనమం చారి నమనరించుకుని నడవడం, ఆ పల్లెలో జీవి కష్టాలతోనైనా సాఫీగానే గడిచిపోయేది

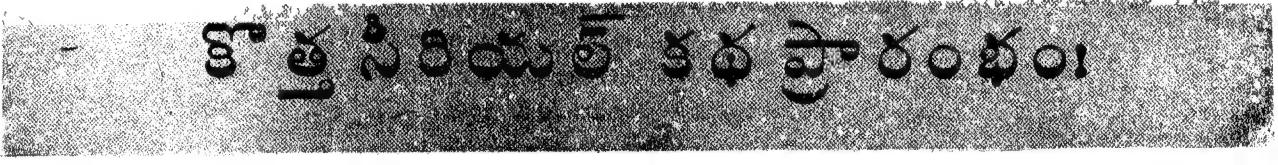
ఆ సమయంలో రెండు విశేషాలు జరిగాం గోదావరికి వివరీతమైన పరదావచ్చి గండిపడింది సీరిపాటే ఊరంతా అడుగుతోతు పరద పిళ్ళ మువిగి నాలుగురోజులంది. ఆ వాలుగు రోజుల ప్రజలు అష్టకష్టాలుపడ్డా గోదావరి—మాత వెనకే తగ్గుతూ ఒక పరమిచ్చి వెళ్ళింది. ఎక్కడ చూపి ఆరంగుళాల దళపది అతిపారవంతమైన ఒంట్ల మున్ను వదలి వెళ్ళింది. నమయానికి ధవళేశ్వర దగ్గర మొదలైన కాలవల త్రవ్వకం ఊరుదాకా చేరింది ఒక పంటకాలవగాను. ఆ ఊ దళ అంతటితో మారిపోయింది.

రెండో విశేషం ఆ ఊరికి సరసంపాంగం రావడం.

2 గంగావతరణం

పిళ్ళ పిళ్ళ వానపిళ్ళ పరదపిళ్ళ. వది పొంగి పిళ్ళ. గోదావరికోసం! ఎవ్వరి దీపం? ఏరుపొంగిం కట్టలు తెగాయి పొంగిన పిళ్ళ. ఉప్పొంగినవాళ్ళు తెప్పన్న ఎగిన పిళ్ళ. కళ్ళు చెదరేపిళ్ళ. కుళ్ళ కడిగే పిళ్ళ

వానాచ్చిందమ్మా వాన పరదాచ్చిందమ్మా 39-వేళే చూడండి

చిట్టితమ్ముడు చిత్రంలో 'మబ్బులు'గా రాజసులోచన.

చిత్ర సమీక్ష :

'మంచి' చిత్రం తియ్యాలనే ప్రయత్నంగా సాగిన "చిట్టితమ్ముడు"

నిర్మాణం : విజయగోపాల్ ప్రొడక్షన్స్. దర్శకత్వం : తిలక్, రచన : కొండేపూడి, పాటలు : ఆరుద్ర, సంగీతం : పెండ్యాల, నటనటులు : చిరంజీవి వెంకటరమణ, రాజసులోచన, రమణారెడ్డి, నంద్యాల, జగ్గయ్య, దేవిక, రాజనాల, కాంతారావు, సి. ఎన్. ఆర్, కె. వి. ఎన్. శర్మ, సూర్యకాంతం, చదలవాడ మొ. వారు.

ప్రధానమైన కథావస్తువులో కొత్తదనమున్నా చిత్రీకరణలో జనరంజకమని భావించే పాత పని మాయకే వద్దట అనునరించిన "చిట్టితమ్ముడు" చిత్రం ఒకవిధంగా మంచి చిత్రం తీయాలనే

ప్రయత్నమే అయినా అది 'చిన్న' దే మని మనం భావించవచ్చును. ఒక "అనాధశిశువు", "శరణాంధులూ" "ఆదరించగల ఆదారి గృహస్థు" లూ కేవలం స్వార్థంతో బ్రతుకుతెరువు చేర్చునుంకించే దొంగల "ముఠా" లూ మొదలైన వికృత స్వార్థ పాంథిక తత్వాలమధ్య విరాళ విధిగిలాడో చిత్రించ

గల కథావస్తువులో, ఇతరత్రా జనామోదంపొందించించే ప్రజాకర్షణ పొందగల సన్నివేశాలు, సంఘటనలు, పాటలు, ఆటలు జొచ్చుంది (దర్శక రచయిత సాంకేతిక బృందమంతా) కృత కృత్య అయ్యారు ఒక దశ తర్వాత చిత్రంలో కరుణరసం వెలుకపడిపోతుంది

'చిరంజీవి' ని ('చిట్టితమ్ముడు' పేరు) అతని తల్లి (దేవిక) అతని తండ్రి తనను గుట్టే పెళ్ళాడి వెళ్ళిపోయాడనే బెంగతో ధర్మాపవత్రంలో కన్నవరలి మరణిస్తోంది అతే తండ్రి (జగ్గయ్య) ఆపే, సోపం వెతుకుతూ విఫలుడై, జబ్బులో తీసుకుని మరణిస్తూ 'అస్తి' నంతా చిరంజీవి పేర రాసి ఎవరో ఆన్ అటార్నీగా తన 'బాప' గారిని (రమణారెడ్డి) నియమించుతాడు అయితే అస్తి కాణేయాలనే అతతో తమ్ముడు (శ్రీవారి (కాంతారావు) నింజ జపోతాడు

అనాధాశ్రమంలో పెరిగిన చిరంజీవి (వెంకటరమణ) విధివశాత్తు ఒక దొంగరణమూసలలో చిక్కుకొని, అందులో మబ్బుల' నే (రాజసులోచన) రాట్నకత్తెకు చిట్టితమ్ముడవుతాడు అతర్వాత ఒకసారి యిద్దరు దొంగలతో బయటికిపోయి "కానాక ఎన్నివేలంలో ప్లీడరు" మేనమామ" గారి ఇంటికే చేరుకుంటాడు జ్యోతిషం లోక జ్ఞానం తెండా జోడించిన ఆ ప్లీడర్ దంపతులు 'చిరంజీవి' ని అన్నకి ఎరనుడుగా నిర్ణయించి 'ఆరా' లు తీస్తారు కాని శ్రీవారి చిరంజీవిని చంపేద్దామని కుట్రు చేస్తారు చివరికి శ్రీవారికి కృష్ణ జన్మస్థానము చిరంజీవికి తండ్రి అస్త్రీ, మేరత్త (నంద్యాల) పెంపకం లభ్యమవుతాయి

ప్రధానమైన కథకన్నా యితర పాత్రలకు ఎక్కువ అవకాశం 'ఎంటర్టయిన్ మెంట్' వాల్యూకు ఎక్కువ క్రెడ్టా మామీ ఈ చిత్రంలో రమణారెడ్డి (మంచి మోతారైన హాస్యం) (నంద్యాల) చిరమైన విందుతనం) రాజసులోచన (మరుకైన నృత్యాలు) మార్గకాంతం (సహజసిద్ధమైన 'టవన్' అప్పటికూ వింతగా ఉండే మేంలో (కె వి ఎన్ శర్మ) "వివరీతమైన స్టంట్లు" పీసతో లబ్ధ ఇతరత్రా కాంతారావు 'రాజనాల' ని (పాతోచిత) నటనా దీవిని జనరంజకమైన చిత్రంగా చేశాయి తేలుగా మూటిగా కొండోకనో వాలుగా పొగిన ఆరుద్ర పాటల సాహిత్యం, కొండేపూడి మూటలూ ఈ చిత్రాన్ని ఉత్సాహంగా కడిపిస్తాయి ముఖ్యంగా చిరంజీవిగా చిరంజీవి వెంకటరమణ ప్రశంసలు పొందుతాడు కరుణారసంపూరితమైన ఈ చిత్రంలో వివర ఆనందాన్నిగా భిభర్షురంతో పెట్టుట ధ్వంసం చేశారు నిర్మాతలు అది చివరకుగా సాగిందీ చిత్రం జనం దీనిని బాగా నమ్రుతారు ఈ ఉత్సాహంలో విర్మాతలు మరో మంచి కథ గట్టిగా ఎప్పుడుంటే 'నంచి చిత్రం తియ్యగలము' సి కృష్ణసండ్ ★

నారదీయం ఆర్క మును తో గిరి

అలంకారములు

కథాచర్యుడు "వారసత్వం" కు రేలంగి వాలనర్పురి.

తెనుగు సినిమాలోకం-3

శరవేగనిర్మాణాలవల్ల 'కథ' వధజౌతూందా?

పి. 'కృష్ణానంద'

క్రమ ఆనంది సినిమా రీమూ ఉండగా మీరిసాగర మధనంనుంచి చంక మామ పుట్టినట్లు ఎప్పుడో అప్పుడు 'కళీమని' దానికీ రావాలిగాని, కథలో ప్రారంభించి, 'సెన్సార్'తో సినిమా ముగించి విడుదల చేయడం అనేది కేవలం 'శరవేగంతో' తప్ప మరో గమనంతో సినిమాలు రీయడం వచ్చని మన నిర్మాతలకు కట్టకూ అంటారు. ఓనా?

రొట్టెకు రేవేమిటి?

అను కొన్ని పేర్లున్నాయి అవి వాటిని అతికి వ్రుడుతూ "బంకం" లాగ కథానమి వ్రుడు కడుకోవడం? పై ముద్రాంచిన విమెతమ సినిమా గాళ్ళ వ్రుడ్లించలేదు. కేవలం వాళ్ళ దాన్ని అనున ప్పాటు. అంతా ఎక్కడో అక్కడ హీరో హీరోయిన్లతో ఒక పేర్లున్నాయి కమేడియన్లతోను, మరో యింకా "పేరుపెట్టని అడ్రాస్లతోను, ఒక పూర్వాయ్ రెండు 'జోకు'ల మూడు "పిల్" కమిని నలుగురు రెండోవైపు స్టేజీలలోనో అర్జిన్లతోనో వాటి రూపకల్పన చేసి అవికీ పేటి అతవమి 'కవి' లేదా ఎడిటర్ వెల్లెన వారేస్తే, దాన్ని రివ్యూ అభిప్రాయం అనుగుణంగా అనుక్రమంగా పోయి కవికొన్ని "పిల్" మోద మరొక "పిల్" లోకి పోయి ఒక సినిమా అవుతుంది. అందుకనే "రొట్టె" రివడానికి ఏ వేపుమంచి ప్రారంభించాలో అప్పటి పోగైతే అలోచించమో, సినిమా రీయడానికి కథ

గురించికూడా అచ్చులంగా తేల్చుకోము" - ఇదో మూతం. ఓనా? ఓనా?

ఒక కథను పన్నివేళలాగా విభజించి, తర్వాత పేట్లుగా భాగించుకుని పేట్లు వేసుకుని, అవలు కథా, దానిలోని ప్రాంతం 'వాటిజాగా' అను, అవి కథలలోని పన్నివేళలలోను పుండగల అవకాశాన్ని మూసుకుని కంటివూపులు; "వాస్తవికతను దగ్గరవం" యిత్యాదులను అలోచించడం అవసరం కట్టంగా జమకట్టేసి - అంటే విడిగా ఉన్న తారలను, ఉపతారలను బుకేచేతం గవక వాళ్ళ (క్రి) "వెయిట్" రావాలి అని దానికి ప్రాముఖ్యత యిచ్చేసి - సినిమా రీపేయడం (తెలుగు) నిర్మాత వ్యాపార రవాణ్యం.

ఫలానా నటుడికోసరం సినిమా రీసెన్సా ? ఫలానా పన్నివేళం కోసరం కథను మార్చేస్తారా ? అవీ కొందరు కొందరు అక్కర్లేవారూ కాని, అదేం అక్కర్లేదు. అక్షరాల్లా ఫలానా నటికోసరం, నటుడి కోసరం కథే? దిం ఇక్కడ కట్టుకోవట్టుకూడా మూశాస్తారు. కావాలంటే రోకం పీరుతెస్తూ మార్చేస్తారు.

తరహావందయ్య కిమ్మల వెనకటి నెయ్యి గిన్నె వాశ్రయమైందా, గిన్నె నెయ్యి వాశ్రయమైందాని సందేహ పడిపోయి కేవలం కథంసాల్ల పోయారు. సిద్ధాంతం కథలలోని ప్రాంతం 'స్టేరులు' అక్రయించరని 'స్టేరు'నే 'ప్రాంతం' అనునరిస్తాయని, యిది సినిమాం వరంగా వెల్లగల విజయవి అనిపిస్తున్నారు.

ట్రేడ్ సీక్రెట్!

అనుట తెలుగుసినిమాలోక్కాటేకాదు : భారత దేశంలోనే ఒక సినిమా తీస్తున్నామా ? అంటే అది తోని కథా కమూమిషన్ "ఒక్కవిధాత" "కవి" సినిమాకా ఎందుకూ (?) దానిలోని ఏ ప్రాంతానికి, ఏ కెక్సిన్ యనుకూ పూర్తిగా తెలియని అదే ఒక ట్రేడ్ సీక్రెట్ గా, సంప్రదాయ బద్ధంగా సాధారణంగా పుంటు వుందని, అంతవేల యీ సినిమాలు వాస్తవికానికి దూరంగా పుంటాయని "వైక్రి" చేసిన పెద్దలు కొందరంటున్నారు. ఇందులో యివ్వారలేదు.

పరిశ్రమే: శ్రమలేదు!

"ఒనా! ఈమె ఇప్పుడు ప్రేయసి కదా. వాకు అవక ఇల్లాంపుతుందా ?" "హీరోయిన్" తో తొలి పేర్లున్నా హీం ప్రభువం 'పిల్' కి వద్దమై పేట్ రివ్యూలో అడుగుతాడు హీరో, తన పేరు ("పిల్లాగా") (అవ) అమె పిల్లా పేరూ

మనం మొతుంటూ.

"సినిమా మని ! ప్రస్తుతానికి మీ రీ దైతాగు చెప్పండి అవక వీరైతే 'దామా' కోసరం వివర్ణ పెకండ్ హీరోయిన్లు గ్రూప్ హీరోతో పిల్లపు యిచ్చి హీరోయిన్లు చంపేద్దామని "కేంక" చేస్తున్నాం అంటారు పెద్దలు. (తిట్టా

వా ఎవరి మొదట ప్రతి సినిమా

ఆర్. ఆర్. వారి చిత్రంలో ఎన్. టి. రామారావు ఉంటుందిగా ఆమె.)

“సరే! హీరోయిన్ (లేదా) హీరోను తాను ‘ఎన్’ కేసుదానికి కథలో “జేసిన్”, “ఇండ్సేన్” ఇవేమీ ఎలా ఉంటాయి? అని అడిగే ఊపిక తెలియజేసే వోపికా యిరు వక్కాలకీ ఉండదు. అదంతా (తమ కాని, పిన్నా) తేవం పరిశ్రమ.

‘చిలక పలుకులు’ లాగ డైలాగ్ లనడం ‘ఓ. కే’ లు చెప్పడం—యీ రెండూ నేర్పుకుంటేనే పరిశ్రమలో రాణింపు. అదే “స్క్రీన్ కేట్”

ఫలానా సీక్వెన్సు, ముందు సీనులో ఒక పాత్ర మరో పాత్రతో మాట్లాడిన ఒకానొక “డైలాగు” ఎటువంటి డెవలప్ మెంట్” తీసుకొచ్చిందో ప్రింట్ లో చూసి, దానిని ముద్రించుకోవడమే గాని—ఫలానా సన్నివేశం తర్వాత రెండు పాత్రల మధ్య ఇటువంటి డెవలప్ మెంట్” రావాలి అనే నియమం గాని, లేదా ప్రయత్నంగానీ పిసిపాల్ లో అరుదు. అది “శ్రమ” గా తోస్తుంది చాలామందికి.

మన పిసిపాలు లేదా పిసిపాల్ లో కొన్ని, చాలా భాగం అతుకులబోంథలుగా తీర్మానికీ తీర్థంగా ప్రసాదానికి ప్రసాదంగా అవడానికి కారణం ‘స్క్రిప్టు’, సినేరియో మాట అటుంచి, కవీంద్ర కళానా పూర్తిగా పాత్రవారులకు తెలియకపోవడం; అంతేకాదు వారు తేవలం “గాత్రధారు”లా “షేడ్ ధారులుగా” ఉండిపోతారు. పిసిపాకు పీఠీ హాజరైన తిరిగివచ్చి భావ ప్రకటనలుగా గాక—‘షేషల్’ ఏకైక్యంగా ఉండిపోడమూ జరుగుతున్నది...” అవీ సంగతి.

(ఇంకా ఉంది).

చార్లెస్ లాటన్ మృతి

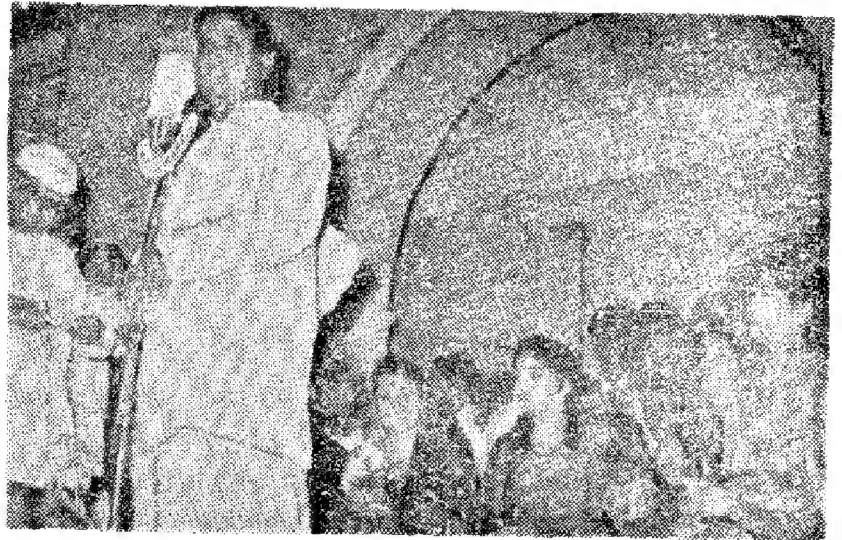
ప్రఖ్యాత హాలీవుడ్ నటుడు చార్లెస్ లాటన్ తన 63 వ ఏట డిసెంబరు 15 వ తేదీన క్యాన్సర్ తో బోధకుని మరణించాడు. 1931 లో హాలీవుడ్ కు వచ్చిన ఈ నటుడు చాలామంది విమర్శకుల, విజ్ఞుల ప్రశంసలు—పొందడమేగాకుండా, నటులకు కూడా “ద్రోణాచార్యుడై” ప్రశస్తి పొందాడు. “కేవలం నటుడా? కాదు “జీనియస్” అంటాడు. ‘ఆల్ బెస్ట్ హిచ్ లాక్’ లాటన్ గురించి.

స రా గ మా ల

కొస్ట్యూమ్ డ్రెస్సుల సుద్రాసుతో (శ్రీ చిట్ట బాబు వీణ కచ్చేరీ జరిగింది. వీరు ఈమని శంకర తాప్తిగారి శిష్యులు. చిట్టబాబు ఫలానా అని తెలియకపోయినా, వీలో చాలామంది వారి పీణావాద్యాన్ని వివేకంపూర్వం. 1951 నుంచి ఇప్పటిదాకా చిట్టబాబు కొన్ని వేల సినిమా పాటలకు వాద్యగోష్ఠీలో వాయిచి ఉంటారు. వాటిలో వీణను ఆధారంగా తీసుకొని కేసినీ కొన్ని మాత్రమే. వాటిలో ప్రతిష్ఠ కెక్కినవి “మాయంటి మహాలక్ష్మి” లో “మనమే నందనవనమే”, “అన్నా తమ్ముడు” లో “మ్రోయించు హృదయవీణ”, “మహామంత్ర తిమ్మరుసు” లో “తెరుమల తిరువతి వెంకటేశ్వరా” మొదలగునవి.

కచ్చేరీ ఆరంభావుకు మొదలయింది. పది దాటిన కొద్ది నిమిషాలకు పూర్తయింది. ఈ పాటగు గంటల కాలంలో ఒక్క క్షణం కూడా విమగ్నమై కుండా (కోతలు ఆ మోహన పీణావాదంలో నమోదయ్యాయి.

వివేకవర్ధిని కాలేజీలో జరిగిన విద్యార్థుల ‘ఫీలింగ్స్’ వ్యాంప్ లో మోస తారలకు బహుమతులు పంచివేసిన మంత్రి శ్రీ చెన్నారెడ్డి (మంగిమ్మన్న దృశ్యం.

పాట అయ్యారు.

ఆరోజు వాయిచినవాటిలో మొదటిది “సర సుధా” అనే సావేరి రాగవర్ణం. సర్వసాధారణంగా ఇంత రక్తి కలిగించేదానిని అదివే వాయింపడానికి చాలామంది యిష్టపడరు. ఎందుకంటే మొదట్లోనే ఇటువంటిది వాయిస్తే, దాని తరువాత వచ్చేదన్నీ ఆ రంజనను ఒక్కోమెట్టు పైకి తీసుకు వెళ్తాయి. వారు గంటల కచ్చేరీలో యిది అత్యుత్తమమైనదిగానే సాధ్యం. తన వాదనపై తనకు గల సమ్మతంతో ఇటువంటి వర్ణంలో చిట్టబాబు కచ్చేరీ మొదలుపెట్టడమే కాకుండా, పూర్తయిన సరికి కోతలకు కూడా ఆ సమ్మతం కలిగేటట్లు చేశారు.

రెండవది అందరికీ తెలిసిన “వాతాపీ గణపతిం భజే” వాంసధ్వని. ఈ పాట పాడుతూ అందరూ

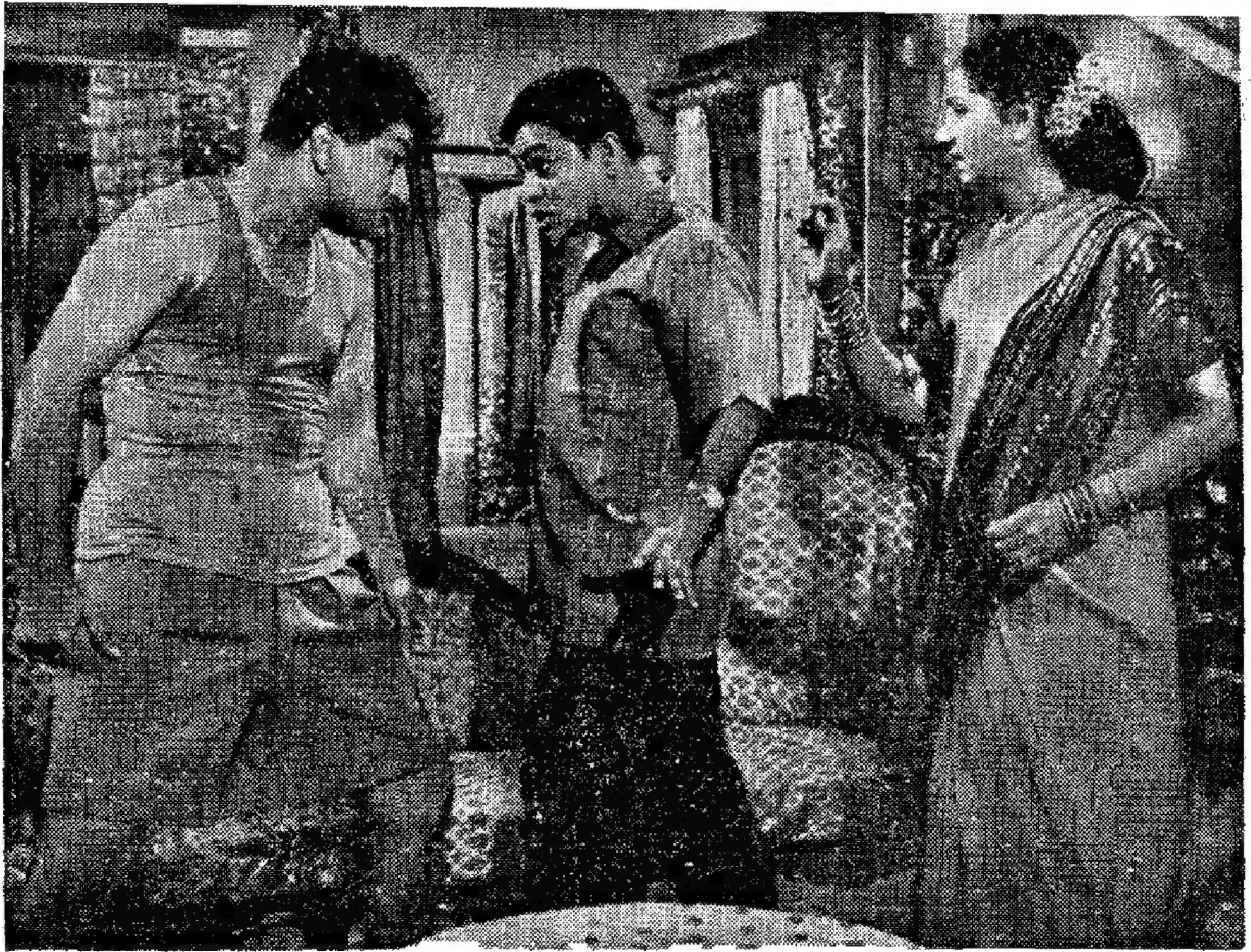
చే చే విమగ్నమై నంగతులన్నీ చాలా ముట్టుకు వదిలేసి, కొత్త గతులతో, కొంగ్రొత్త సంగతులు చేసి అలరించారు. ఆ తరువాత కన్నడ గాథలో “బిర్రాబాపు”; అమరావతిలో “ప్రహేళికా” వాయింపారు. కన్నడగాథలో చిత్రమైనది, రమ్యమైనది గణాంతర ప్రయోగం “వివగ్గమ, గ్లమగరిన.” ఈ ప్రయోగాన్నంత చిదిచిది ఉపయోగించకపోయినా, తక్కిన ప్రయోగాలతో అంత రమ్యతమా పొందారు.

కడవ కుతూహలంతో (రాసుకూరూ, ఏ మేళ కర్త ?!) “రఘువంశసుధ” వీరి వాదనలో నవ్య సౌందర్యంతో ప్రకాశించింది. ఎవరైతే ఈ రాగంతో రక్తి కట్టించగలరు. ఈ రాగపు ప్రస్తావనకే అటువంటిది. దీనిని తీసుకొని చిట్టబాబు చేసిన చింతలు, చూసిన కొత్తపుంతలు (అన్నీ అందమైనవి. కొన్ని అపూర్వమైనవి) గమనిస్తుంటే మనము ఆ స్వర వక్రమై పోయింది. ఈ కృతి వాయిస్తున్నప్పుడే రెండు తీగలనూ (మొదటిది, మూడవది) ఒకేసారి పీలుతూ, ఆ ద్వయం అపూర్వ రావణ్యంతో (కోతలను దిగ్గంతులను చేశారు. (కర్ణాటక రాగాలు అంతగా రుచించనివారుకూడా ఈ రాగాన్ని మొ

తంగా ఆనందించగలుగుతారు. ప్రత్యేకంగా “రఘువంశసుధ” స్వరాలు పాశ్చాత్య రోరణితో ఉన్నట్లు వినిపిస్తాయి.)

ఆ తరువాత అవంతి కైరవితో “మరివేరే” కేదారంలో “వకల కలావాణి”, అమృతవర్షణితో “సుధామయి” వాయింపారు. ఆ వాటి కచ్చేరికంతా ఒక దివ్యతాన్ని ఇచ్చింది హిందోళంలో “సామజ వరగామన”, తోడితో “కర్ణ సుపారికి,” వజ్రుల ప్రయత్నం రాగం, తానం, పల్లవి.

హిందోళం చాలా నిండైన రాగం. పిసిపా వంగిత ప్రయోగం చిరకాలపు ప్రయత్న “అనార్యులతో” “రాజశేఖరా”, “స్వర్ణ మంజరి”లో “మధుర మైన గురు దీవనా”, “అన్నా తమ్ముడు”లోని “మ్రోయించు హృదయవీణ”—ఇవన్నీ ఆ రాగవ

సారీ స్వామియోగ్ వారి అత్తని భువ చిత్ర రోవి ఒక మువ్వవేళలో ఎన్ టి రామారావు పద్మనాభ కన్నా బి.

ఉన్నదే ఈ రాగముద్రాన్ని క్షీరపానము చేసి
వైపులే ఏకే తో చిలికి అమృతసేవ చేశారు
ఇందులో వివరించిన రక్తి ప్రయోగాలు ముంద్రంలో
మృదు మధుర గా పలికి చదవని తేమే ఒకటిగా
రెండు పీణలు పలికివటు తోపి పక్షయదవైతే
వేమి మరొక రాగ లో యింత చక్కగా వివరించ
నేమా అప్పుంత ఏకే పద్మతిని వాయి చార
తోడి కీర్తన వాయిస్తూ క ఏకే ప్రయోగించే
తల్పాణి వివరించేటట్లు చేశారు ఈ కీర్తన వాయి
స్తున్నప్పుడు శ్రోతలను తన్మయులను గాచి చి
వరి రాగంకట్టాలను ఈవట్టుతప్పేచా అతిశ్ర
మించక వీరు వివరించిన పదాలు అంటే వేరాలు
మృతయుక్త గా ఉన్నవిస్తే అదే విధ గా పీణలో
పలికించటం ఇక వట్టుకట్టేయి పల్లవిలో వారు
వివరించినప్పు కొత్తరంగులు న్నప్పిలో ఉటా
తునే చాలామందికి తోచిక దరు గంటపేపు
వాయిచిన రాగ తానంపల్లవిలో పల్లవిని యిరవై
నిముషాలపేపు పంకశాంతిలో రుచిమయం
కుచిర్యయం చేశారు

వివరణ వాన్ల గుణదోషము (కన్నాలో నున్న
ఈ కీర్తన వింటున్న ప్రతిక్షణం వారు భావమునే
గీటుకుచున్నది) కమోద్దే లేవోగ్ తాగంలో వాన
శబ్దం, చేకోలో లాగిగడి తిట్లలా పొందుస్తాక

స రా గ వూ ల

శైలరాజ్ వ్యక్తి దిశికి ఉన్నది వాయింపి
మంగళంకో ముగించారు.

ఈ కనేరి గురించి క్క వాక్యంలో చెప్పి
ంటే మూర్తిభవించిన వాయి న గీత పాద్య
కాస్తానా నమస్తానా మేళవించడందే ని
చిత్రా వాదన ! ఈ ఆనందాన్ని ప్రత్యక్ష గా ఆస్వ
దించే అర్హుడు ఆ ప్రప్రజకు ఎప్పుడు కలుగ
తుందో ?

తెనాలి అర్చనశ్రీగారికి జవాబు కపటమపడించే
ము దు న గీత దర్శకులు తాము పాడి గాయకులకు
వినిస్తారు అంతగా పాడరానివారైతే ఆర్కాణిపేట్టి
నాక్కో వరన చూపిస్తారు తేగాక గాయకులకు
సాధారణ గా ఆ పాట వచ్చే మువ్వవేళం గురించి కళా
జమానిమి తెలిసే ఉ టుంది

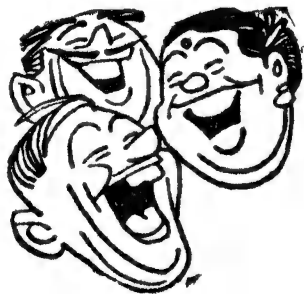
సంగీత దర్శకులే (యిటికి మృదులనే తవరకు)
చి వాయిద్య ఎక్కడెక్కడ, ఎలాగు పలికి చాలో
చెప్పతారు. పా డి సంగీత దర్శకులుమాత్ర ఒక
ఆరెక్ట్రేటర్ (అంటే వాద్యగోష్ఠిని ఒక క్రమ
పద్ధతిని అనుసరించి) బావాటంగానే ఉపయో
గిస్తారు. ఇటువంటివారికో విన్నవ్ గోవ్వు, నేనా
డి యన్ నులుగూ, ఓ. డి. తయ్యారే, మువ్వవేళాన్

తంకర్ శైకిమ్ మొదలైన వారందరూ వీరి వట్టి
యాన్ని సమయానుకూల గా పా దుతు టారు

ఒక పాటకు ఇన్ని రోజుల్లో వాణే కట్టారి అని
గాని కట్టగ రు అని గాని తేమి పాట క్లిష్టతను
బట్టి ఉ టుంది గ గ గోరి న వాడ లోవి
భలే భలే పెట్టి ప్రాసిన దగ రను చి రికార్డు యే
వరుకు నె రోజుల పట్టి ది ఇంత వ్యయ ప్రయా
న కోర్చి శ్రద్ధను తీసుకొన్నది పె య్యా దివికి
పూర్తిగా విరుద్ధ గా పొద్దుట పాట ప్రా బుంచి
మధ్యాహ్నా రివోర్చు చేయించి రాత్రి రికార్డింగ్ జరి
గిన బావతులుకూడా ఉన్నది ఇంత హడావిడిగ చేసేమి
చి తో శ్రద్ధ వహిస్తేనేగాని వరగా రాకపోవచ్చు
సి రామన ద్ర ఆజాద్ హిందీ చిత్రానికి మొత్త
తొమ్మిది పాటలు వరసలు కట్టి రికార్డు చేయి వారం
అటువ టే పనులు వారి పాటి మేధా వ చచ్చి తేగాని
ఆ దనికి సావ్యం కాదనుకో డి మూటవ్రతము
చేస్తారు

ఖరపూర్ లీలాదేవిగారికి జవాబు అప్పుడు ముంద్రాది
కాదు

23-11-62 పక్ష ప్రభుత్వ ఇషాన్లు మగ
వారి కోరి సకారా అన్నది ప్రతిభావాది "సీతారామ
జననం లో దంభ పాదుతుంది కల (తిమ్మి
క మోళా శైలరాజ్ వారిది

సమూహా 'సంపాదకునికి ఉత్తరాలు':

[ఈ ఉత్తరాలు ఏ రచనకైనా పనికొస్తాయి. కాశీస్థలలో కావలసిన పేర్లు నింపితే చాలు.]

కథలు:

(1) "పత్రికలో—గారు వ్రాసిన—కథ చాలా బాగుంది. పాత్రపోషణ బాగానే చేశారు. కథాగమనం చురుకుగానే సాగింది. వారికి నా అభివందనలు."

(2) "పత్రికలో—గారు వ్రాసిన—కథ నాకు అంతగా నచ్చలేదు కాని, మొత్తం మీద బాగానే ఉందని పించింది. ఇకముందు కూడా మంచి మంచి కథలే వెయ్యగోరుతాను."

(3) "—కథ పాఠకులను ఆనందదోలికలలో పీలలాడించినందుకు నన్నుండి. —గారికి నా అభివందనలు."

సీరియల్ నవలలు:

(ప్రారంభించే సమయంలో) "—వంటి మహాత్మ్య గ్రంథాలు పాఠకలోకానికి అందజేసిన—గారి—సీరియల్ గా ప్రారంభించినందుకు మిమ్మల్ని అభినందించకుండా ఉండలేకపోతున్నాను."

(మధ్యలో) "—సీరియల్ చదువుతూవుంటే ముందు ముందు ఏమి జరుగుతుందో అనే భావం అధికం అవుతోంది. ప్రతి సంచికలోనూ 'సకేషన్' అనేమాట 'ఏమి' నిరాశ చెందాను."

(అయిపోయిన తర్వాత) "—వంటి నవల ఇంత వరకూ చదవలేదేమో అనిపిస్తుంది. అక్షేప పాఠక జనాన్ని ఈ మహాకావ్యం దుఃఖ, ఆనందపాగరాంతో

ముంచి తేల్చిందనటంలో సందేహమే లేదు. — గారికి నా అభివందనలు. ఇకముందు కూడా ఇటువంటి నవల అనే ప్రచురించ ప్రార్థన."

కార్టూన్లు:

(1) "—గారి కార్టూన్ నన్ను కడుపుబ్బ నవ్వ చేసింది. వారికి నా అభివందనలు."

(2) "—పత్రికలో—పేజీలో—గారి కార్టూన్ చేశారు. దాని అర్థం ఏమిటో నాకు అర్థంకాలేదు. వివరించి చెప్పగలరా?"

[ఇతర సమూహా లేఖలు వీలయినంత త్వరలో ప్రచురించగలము: రచయిత.]

పి. పి. ఆర్ (నెల్సన్)

సందేహాలూ - సమాధానాలూ:

బట్లు ఆఫీసులూ

వదిలేటి వేళా

గుర్లు గోపురాలు

తెరిచేటి వేళా

ఆ సందు మొగను

ఈ సందు కొనను

నిల్చేది ఎవరూ అర్ర

బాచి చూచేది ఎవరూ?

బియ్యేలు ఎమ్మేలు

చదివి చెయ్య 'జాబు' లేక

దారికాచు యువకులో

తెరుణులారా!

రాదారి కాచు యువకులో

భామలారా!!

గుమాస్తా పత్తులు ఇలు

పారేటి వేళా

సమస్తాఫీసులు వడి

మూసేటి వేళా

జెడలు విసురుతూ

మరులు గొలుపుతూ

కులుకుతూ వచ్చేటి

రంగురంగుల చిలక తెవరూ?

రింగురింగుల కన్నె తెవరూ?

ఫ్యాషన్లు గీషనులు

నోనా భామలూ

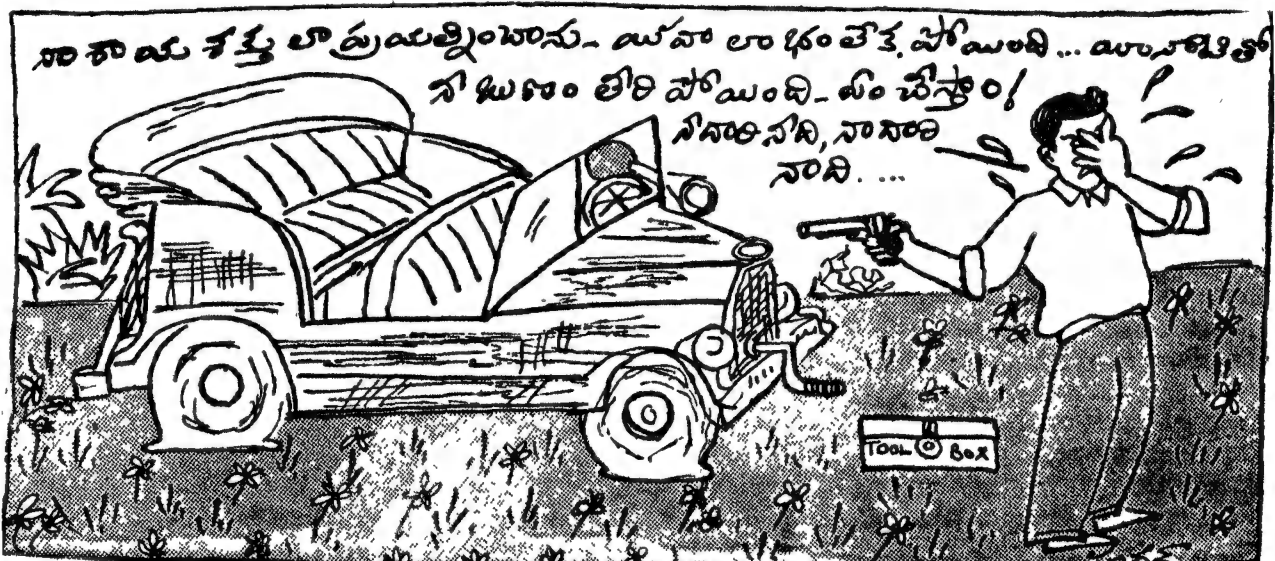
రోహలు వేహలు

పెంచినా భామలూ

కళాశాల 'బాల'లే నయ్య వారు

కళాశాల భామలే నయ్య వారూ!

—పి.రా. ★

త్రడవ స్టేషన్...మైదాను మెయిలు
నిల్చి ఉంది. —“నా జీవితంలో
అర్థం కనుక్కోవాలి రాజూ” అంది
ఆమె. పెట్టెలోపల ఏదో చదు
వుతూ కూర్చున్న జాక్స్ రావు
చిరునవ్వుతో సత్రికా పతనం ఆపి,
వినసాగాడు.

“ఇంతదాకా అందరినీ సంతోష
పెట్టబోయాను. పూర్తిగా ఎవ్వరినీ
సంతోష పెట్టలేకపోయాననికనుక్కు-
న్నాను. ఇక ఇది ఆఖరు. మరో
ఊరు పోయి, కొత్త పరిసరాల్లో
జీవించాలి. లేకపోతే నాకు సిచ్చెక్కి-
పోతుంది. అంతే” అంది ఆమె.

“నీ ఆనందంకోసం నీవు చేస్తున్న మి మంచిదే
కానీ, అన్నయ్యా, వదిలూ, అంతా ఏలా? ఆలోచిం-
చావా?” అన్నాడు కంపర్మమెంటు కిటికీ దగ్గర
విలబడి, కిటికీలోకి చూస్తూ యువకుడు.

“రాజూ, ఎవ్వరిలా గడమంటావు? నా జీతం
అంతా ఇంట్లో ఇస్తున్నాను—నైగా ప్రెవేట్ల
మీద వచ్చేది కూడా ఇస్తున్నాను. నేను పెండ్లి
చేసుకోలేదని వదిలకు కోవం.....అమ్మకు అవ
మానం.....అందుకే పోతున్నాను.....ఇంటర్వ్యూ
కు బాగా పదివాను రాజూ—పెంట్స్ అవుతామని
అనుకుంటున్నాను.....కొన్ని రోజులు అందరికీ,
దూరంగా కొంచెం ప్రకారంగా గడుపుతాను.”

మాటల్లో అవేదన, బాధ ఎంతగానో తోచాయి
రావుకి. జాగ్రత్తగా తం త్రిప్పి చూచాడు ఆమె!
నైపు.....తం వంచుకుని కిటికీ దగ్గర కూర్చుని
ఉంది.....దాదాపు ఇరవయ్యే అయిదేండ్లు ఉంటాయి
కాబోలు.....మనిషి చూడగానే ఏమంత కొట్ట
వచ్చే అందం కాదామిది—కానీ మనిషి తీరులో, అమ్మ
యలా, నవ్వుడయలా, గాంధీర్యం గోచరించాయి.
ముఖమీద మాత్రం బాధ—చికినలుపు కలిసింది.

‘ఇంత చిన్న వయస్సులో ఎందుకంత అవేగం?’
అనుకున్నాడు రావు మనసులో.....

రైలు కూత వేసింది.

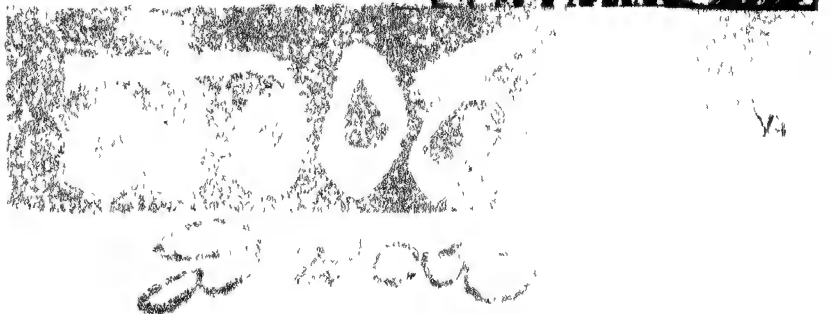
“రాజూ, అమ్మతో చెప్పు. వూవా చేరగానే జాబు
వ్రాస్తాను.....నరిగ్గా ఆదివారం వచ్చేస్తాను.....”
యువకుడు తలుపాడు.....రైలు కదిలింది
భావమంటూ.

“ఉంటాను మరి” అన్నా డతను అలాగే.....
ఆమె తలుపింది.

“గుడ్ బై—జాగ్రత్త.....” కిటికీ ఉపల
వదిలేక డతను.....మరి తర్వాత కప్పుచలేడు.....
స్టాట్ ఫోరం దాటిపోయింది రైలు. ఆమె అలాగే
అవేతనంగా కూర్చుండి కాఫీపు.....తర్వాత తలెత్తి
చూసింది ముట్టా.....అంతా నిండిఉంది—చిన్న
పెకండ్ క్లాప్ కంపార్ట్ మెంటు.....హెడ్ లా, పె
ట్టె చూచుకుంది కిటికీ.....చేతిలో నువ్వుకం
విప్పి వదులసాగింది.

రావు ‘రైన్’ పతనంలో వడ్డాడు మళ్ళీ.....

21-వ పేజీ చూడండి

గ్రహస్థితి

కర్కాటకంలో అంగారక రాహువులు; పుబ్లికంలో శుక్రకుడు; ధనుస్సులో సూర్యుడు; మకరంలో బుధ శని కేతువులు; కుంభంలో గురువు; మేష వృషభ మిథున కర్కాటకాలలో చంద్రుడు.

4.1-1968 శుక్రవారము మొదలు

10.1-1968 గురువారము వరకు

మేషం :

(అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1 పా.)

ఈ వారంలో మీరు క్రొత్త సమస్యలను ఎదుర్కొనటానికి సిద్ధంగా ఉండవలసివస్తుంది. అధికారులను మంచి మూలలతో మీ మార్గానికి తీసుకొని రావలసిన సమయం. అతి ముఖ్య సమయాలలో బంధుమిత్రులు చల్లగా జారుకొంటారు. వృత్తిలో పరిశ్రమ మాత్రం అధికంగా ఉంటుందే కాని, ప్రయోజనం సామాన్యం. వ్యవహార రంగంలో గాని, సంఘ కార్యాలలో గాని భారం పెరుగుతుంది. తరగూ పదిమంది ఆదరాభిమానాలను పొందుతూ గౌరవప్రదంగా వ్యవహరించ గలుగుతారు. స్వయంగా వావానాలు, యంత్రాలు మొదలైనవాటిని నడపు సంస్థలలో చాల జాగ్రత్తగా ఉండండి. 9, 10 తేదీలలో అశాంతికరమైన వార్తలు, తలచిన పనులలో ఆటంకాలు.

* * *

మృషభం :

(కృత్తిక 2, 3, 4 పా, రోహిణి, మృగశిర 1, 2 పా.)

దైవానుగ్రహం బాగున్నది. పాటివారివల్ల కలిగే విక్రూలను గ్రహించి జాగ్రత్తపడగలుగుతారు. ఒక సమయంలో మనస్సును నిగ్రహించుకొనలేని పరిస్థితి వస్తుంది. గౌరవము, ఆదాయము జాగ్రత్త. మీ దైర్య స్థైర్యాలను తగ్గించే మాటలను నమ్మవద్దు. మీ విద్యను, మనోబలంతో జుక్కగా ఉపయోగించుకొంటారు. మీ ద్రవ్యమును లాభకరమైన అనేక కార్యములయందు విధియోగించగల సమయం. శుభకార్యములు నిరాటంకంగా, ప్రశాంతంగానూ జరుగుతవి. బంధువుల వల్ల సుఖ, లాభాలు కనుపించవు. ఈవారంలో జరుగదీ పనులవల్ల విదానంగా మీకే మేలు కలుగుతుంది.

* * *

మిథునం :

(మృగశిర 3, 4 పా, ఆరద్ర, పునర్వసు 1, 2, 3 పా.)

ఏ దారిలో పోదామనుకున్నా పరిస్థితులు మీకు విధులు తిరుగల సమయం. కొన్ని సమయాలలో ప్రత్యక్షంగా చూచిన విషయానికూడా ఎరగ నట్లు నటించవలసివస్తుంది. వ్యవహారం, వ్యాపార

30 అంగులసప్తవారసప్తక 4-1-68

వారఫలాల.

దైవజ్ఞ పాతూరి శ్రీరామమూర్తి

రంగాలలో మీ ధనం దుబారా కాకుండా చూడకొనండి. అయితే ఆదాయం బాగుంటుంది సంఘంలో పెద్దరికం లభిస్తుంది. కుటుంబంలోని వారితో వచ్చే సంఘర్షణలు అంతరంగంలో వికాకును కలిగిస్తవి. దైవానుగ్రహంవల్ల బయటపడే అవకాశాలు లేవు. ధన విషయంలో గాని, వ్యవహార రంగంలో గాని ఇతరులను నమ్మటంవల్ల ఒక సమయంలో పశ్చాత్తాప పడవలసివస్తుంది. పిల్లల ఆరోగ్యం గురించి జాగ్రత్తగా ఉండండి. 6, 7 తేదీలలో ప్రయాణ సూచన, విలాస ఖర్చులు.

* * *

కర్కాటకం :

(పునర్వసు 4 పా, పుష్యమి, ఆశ్లేష.)

ఇంటి దొంగను ఈశ్వరుడైనా పట్టలేడు అన్నట్లుగా ఉంటుంది. మీకు సహాయం చేయవలసిన వారే మరొకరి సహాయమునకు ఎదురుచూస్తూ ఉంటారు. తలవనితలంపుగా సమృద్ధిమైన విమత్రులు తటస్థపడతారు. క్రమక్రమంగా ఆర్థిక సమస్యలు పరిష్కారం కాగలవు. ఏ కార్యక్రమంలోనూ ముందు నిర్ణయాలు చేసుకునే అవకాశం ఉండదు. వ్యవహార రంగంలో ఇతరులను నమ్మి, అశ్రద్ధగా ప్రవర్తించలేక సమయంకాదు. శక్తికి మించిన శ్రమ పైన పడుతుంది. ఆశ్రియులతో ఎడబాటు కలిగే సూచనలున్నవి. 4, 5 తేదీలలో వృత్తిలో అభివృద్ధి సూచనలు, అనుకోకుండా దేహ భాధలు

* * *

సింహం :

(మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1 పా.)

ప్రస్తుతం మీ ఆలోచనలు తారుమారు అవుతున్నట్లు తోస్తుంది. అప్పుడప్పుడు విరుద్ధ వార్తలు తెలుస్తవి. అంతఃపాతంతోనే నిరుత్సాహ పడవద్దు. ఏ వ్యవహారంలోనూ మీకు అవకాశం జరుగుతుందని అనుకోవద్దు. పదిమందికి సంబంధించిన పనులలో ప్రముఖ స్థానం లభిస్తుంది. ఆదాయం పెద్దగా పెరగకపోయినా ఇబ్బంది పడకుండా పనులు జరుపుకో గలుగుతారు. ప్రయాణం చేయవలసివస్తుంది. నిర్దోహమాటంగాను, పట్టుదలతోను ప్రవర్తించవలసి రావలంవల్ల మనస్సులో కొంత అలజడి రేగే అవకాశం లున్నవి. వ్యాయంలో జయం పొందగలుగుతారు. 5, 6 తేదీలలో శుభ వార్తలు, క్రొత్తవారి స్నేహం.

* * *

కన్యక :

(ఉత్తర 2, 3, 4 పా, మాస్త, చిత్త 1, 2 పా.)

ఒక విధంగా కలసివచ్చిన అవకాశాన్ని సమయ సూచిత్వం వినియోగించుకో గలుగుతారు. వృత్తి వ్యాపారాలలో క్రొత్తవారివల్ల అనుకూలత ఏర్పడుతుంది. మీరు ఇంతకుముందుకన్నా శ్రద్ధతో పనులు జరుపుకో గలుగుతారు. ఇతరులవద్ద

మంచి రావలసిన ధనం సమయంలో వస్తుంది. ఇతరుల సలహాలను పట్టించుకోకుండా మీ దారి మీరు చూచుకొనటం అవసరం. కుటుంబంలో గతవారంకన్నా ప్రశాంత స్థితి ఏర్పడుతుంది. వారాంతంలో వస్తున్న సూచన లున్నవి. విలువ గల వస్తువులు కొంటారు. తెక్కులు, యంత్ర సంబంధమైన పనులలో పారపాట్లు రాగల అవకాశం లున్నవి. జాగ్రత్తగా ఉండండి. 8, 9, 10 తేదీలలో ఆదాయభంగం, కలహ ప్రసంగాలు.

* * *

తుల :

(చిత్త 3, 4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ, 1, 2, 3 పాదాలు)

పై ఆడంబరాలు ఏమీ లేకుండా కాలం ప్రశాంతంగా జరుగుతుంది. వృత్తి ఉద్యోగాలలో కొత్తగా ఇరిగే మార్పులవల్ల వెంటనే ప్రయోజనం కనుపించదు. అయితే శత్రుభాధ, పోటీలు తగ్గుతవి. మీ క్రియా కలాపాలలో గాంభీర్యము నిలబెట్టుకుంటారు. చిన్న చిన్న విషయాలలో సిరులతో కలహాల రాకుండా ముందు జాగ్రత్తపడుతూ ఉండడం అవసరం. గతవారంకన్నా ఆదాయం పెరుగుతుంది. స్థిరాస్థులు వృద్ధిపరచుకునే ప్రయత్నాలు సుముఖంగా జరుగుతవి. ముందు విప్రుడో మీకు సహాయం చేస్తామని చెబుతూ, మిమ్ములను మోసం చేసేవారుంటారు. జాగ్రత్తగా ఉండండి. వృత్తిలో అశ్రద్ధ, సాహసము పనికిరాదు.

* * *

మృగశిర :

(విశాఖ 4-5 పాదం, అనూరాధ, శ్రేష్ఠ.)

విదానంగా ఆలోచిస్తేగాని, ఏవిషయంలోనూ ఒక నిర్ణయానికి రాలేకపోతారు. అందువల్ల ఒక సమయంలో అవకాశం చెయివారి పోతున్నట్లు కనుపించినా, చివరకు మేలు పొందగలుగుతారు రాజకీయాలలోనూ, సాంఘిక కార్యాలలోనూ పేరు ప్రతిష్ఠలు బాగా పెరుగుతవి. శారీరకంగా సుఖము, సంతోషము లభించగల సమయం. ప్రస్తుతం జరుగవలసిన శుభకార్యాలు వాయిదా పడే అవకాశం లున్నవి. చేతిలోని ధనం దుబారా కాకుండా చూచుకొంటూ, ముందు ముఖ్యమైన పనులను గురించి జాగ్రత్త పాటించటం అవసరం. వారం రెండవ భాగంలో ప్రయాణ సూచన లున్నవి. 4, 5 లలో అసౌఖ్య సూచన, విశేష ఖర్చులు.

ఈ వారము ధరలు

4, 7 తేదీలలో బంగారు ధరలో మందీని ఎదురుమాడవలసి ఉంటుంది. వెండి ధర వారం ఆరంభంలో మందీ, రెండవ భాగంలో తేజీ లక్షణం. వేరుశనగ పప్పు ధర పెరుగుదల ఆరంభం అవుతుంది. నూనె ధరలో చెప్పగలిగినంత మార్పు కనపడదు. నూపుల ధర 8, 9 తేదీలలో తగ్గి, పెరుగుతుంది.

ధనుస్సు :

(మూల, పూర్వాషాఢ, శుక్రరాషాఢ 1 పా.)

ఈ సమయంలో మీరు ఎసుకునేది ఒకటి, జరిగేది మరొకటి. ఏ పనియంతోను మాట తొందరపడకుండా జాగ్రత్త వహించండి. గతంలో ప్రయత్నించి ఆక వదులుకున్న వ్యవహారాలు ఏదో విధంగా పరిష్కారానికి వస్తవి. ఆదాయంతోపాటు ఖర్చులు పెరుగుతవి. వ్యవహార రంగంలో జరిగే మార్పులను నిగ్రహంతో ఎదుర్కొన గలగ తారు. విలాస వినోద కార్యక్రమాలకు అంతరాయం వస్తుంది. ఈ సమయంలో మీరు నిర్వహించవలసిన ప్రత్యేక బాధ్యతలలో తోపం రాకుండా చూసు కొనటం అవసరం. బంధువులవద్ద నుంచి తుది వార్తలు తెలుస్తవి. వారంతంలో మిత్ర కలహం.

* * *

మకరం :

(శుక్రరాషాఢ 2, 3, 4 పా, శ్రవణం, ధన్వ 1, 2 పా)

ఈ వారం చేతినిండా పని లేకపోవటంవల్ల మనస్సు పరివర్తితం పోతూ ఉంటుంది. ధన సంపాదన బాగుంటుంది. కుటుంబ సమస్యలు మనస్సును నిరుత్సాహ పరుస్తవి. భారం తీరిపోయి నిశ్చింతగా

ఉదాసుకున్న సమయే తిరిగి చేయవలసిన అవ సరం ఏర్పడుతుంది. పుత్తిలో గౌరవము, అర్థి కంగా ఫలితము పెరుగుతవి. చుుదుగా మీరు జాగ్రత్తపడటంవల్ల రానున్న కలహాలు సర్వ మణిగా పోతవి. బంధుమిత్రుల వద్దనుంచి వచ్చు వార్తలు మిమ్ములను సందిగ్ధులలో పెట్టగల అవకాశ లున్నవి. 6, 7 తేదీలలో విలువగల వస్తువులు కొనటం, ఆదాయ వృద్ధి, మంచివారి స్నేహం.

* * *

కుంభం :

(ధనిష 3, 4 పా, శ్రేణిపం, పూ. భాద్ర 1, 2, 3 పా.)

కారీరకంగా సుఖం తక్కువ. స్వల్ప విషయాన్ని కూడా పెద్దగా భావించి చికాకు కలిగించుకొంటూ ఉంటారు. ప్రయాణాలు సుఖంగా జరుగవు. పుత్తిలో అడంబరం, గొప్పవారితో కలయిక మొదలయిపని బాగుంటుంది. పుణ్యకార్యాల చక్కగా వెర వేరుతవి. రికార్డు రూపంలో మీరు ఇతరులకు వ్రాసే విషయాలలో పొరపాట్లు రాకుండా చూచు కొనండి. వ్యవహార రంగంలో ధన వ్యయానికి సిద్ధ పడి పరిష్కరించుకొనటం మంచిది. భైవాసు

గ్రహాంతర్ల ముందు ఏమి జరుగుతుందో భయం తొలగిపోతుంది. కుటుంబంలో రోగ్యాలు వస్తూ పోతూ ఉంటవి. 6, 7 తేదీ అనుకూల వార్తలు. ధన్వ - ౦.

* * *

మీనం :

(పూ. భాద్ర 4 పా, శు. భాద్ర, శుక్ర)

మీరు ఈ సమయంలో వడే శ్రమకు సంబంధించిన ఒక మార్గం లభిస్తుంది. మీ స్వస్థు కలవరపెట్టే ఈతిబాధలు క్రమ తొలగిపోతవి. స్వశక్తితో వ్యాపార వ్యవహార విజయం సాధించ గలుగుతారు. వారం మధ్య అకస్మాత్తుగా దుర్వార్తలు తెలియగల అవకాశ లు. కుటుంబ సమస్యలకు పరిష్కారమార్గం వస్తుంది. ప్రయాణం చేయవలసి రావడంబట్టి ఇబ్బందిపడే సమయంలో ఎదురుచూ సహాయం దొరుకుతుంది. మీకు సంబంధంలేని యాలలో మిమ్ములను గురించి సందేహప రుంటారు. పుత్తి ఉద్యోగాలలో శ్రద్ధతో చేసి, పదిమంది ఆదరణ, లాభము పొందగల తారు.

మధ్య మధ్య ఆలోచనలు వెనక్కిపోతున్నాయి..... మళ్ళి ఎప్పుడో?

మరీ రెండేళ్ళు—కనీసం ఏడాదిపైనే బాబుమ చూచేది—తన బాధ్యత అలాంటిది.

రైలు ఊగుతూ, పొగ లేపుతూ సాగిపోతూ ఉంది.

* * *

రాత్రి తొమ్మిదిన్నరకి ఒక్కొక్కరే కళ్ళు మూయ వారంభించారు.....ఆమె చుట్టూ చూచింది. కూర్చునే తూగటం మొదలెట్టింది.....కిటికీ తోంచి గాలి ఆమె జుత్తును రేపుతూ వచ్చింది జోరుగా.

“మీరు కావాలంటే పడుకోవచ్చు” అన్నాడు రావు ఇంగ్లీషులో ఆమెను చూచి.....ఆమె కళ్ళు విప్పి క్షణంసేపు చూచింది. “ఫర్వాలేదు.....” అంది కుళ్ళవ్రంగా సరిగ్గా కూర్చుని, ఇంగ్లీషులో.

“లేదులేండి.....నేను పై బెర్తుమీదికి పోతు వ్వాను.....మీరు మీ హోల్డలు వేసుకోవచ్చు....” అన్నాడు రావు మళ్ళి.....

ఆమె అసంధిగ్ధంగా చూచింది. రావు తన పుస్తకం బెర్తుమీదికి విసిరి, జాగ్రత్తగా పై బెర్తుమీదికి ఎక్కాడు.....ఆమె హోల్డలు విప్పింది....

మరి కాస్టేబుల్ అందరూ నిద్రాతులయ్యారు... రావు కళ్ళ మూసుకున్నాడే కాని, నిద్ర పట్టడం లేదు.....ఇలా ఎన్నాళ్ళని? రేపు మధ్యాహ్నంనుంచి మళ్ళి తనూ, తన పని—సంవత్సరం పాడుగూతా అంతే—మళ్ళి ఎప్పుడో వీలు చిక్కితే—మద్రాసుకు పోవడం, వారం రోజులు మళ్ళి జీవితంలో కొంత తొంతి, వాయి. ఆమె అన్నట్లు ‘ఆర్డం’—

కళ్ళ విప్పి చూచాడు ఆమె వేపు.

పుస్తకం చదువుతూందామె పడుకుని—సరికిల నగ చూచాడు పుస్తకంవేపు—అంతగా క్షుద్ధం లేదు. కళ్ళ మూసుకుని అటువైపు తిరిగాడు రావు.

పాంథశాల

29 వ పేజీ రెకావం

రైలు శోన్ట్ వచ్చేసరికి పొద్దున ఏడయింది. అంతకుముందే లేచాడు రావు. లేవగానే అప్రయత్నంగా క్రిందికి చూచాడు. ఆమె కూర్చుని పుస్తకం చదువుతుంది.....అలా చూస్తూ ఉండి పోయా డామెని. కాసేపయినతర్వాత తన ప్రవర్తనకి తానే నిగ్గుపడి, నెమ్మదిగా క్రిందికి దిగాడు. ఆమె తలెత్తి చూచింది.

“గుడ్ మార్నింగ్” అన్నాడు మందహాసంతో. విసి విసపడకుండా “గుడ్ మార్నింగ్” అందామె. హిందీబ్యాగ్ లోంచి బ్రష్, టూత్ పేస్టు తీశాడు రావు.....సోపూ, టవలూ తీసుకుని లావటరీకి పోయాడు.....మరి అయిదు నిమిషాల్లో వచ్చాడు. “హోల్డాల్ మడిచేయమంటారా?” అందామె లేచి.

“ఫర్వాలేదు ఇలా కూర్చుంటానులేండి” అన్నాడు రావు.....

ఇద్దరూ మాట్లాడలేదు.

“మీరు ఏదో ఇంటర్వ్యూకు పోతున్నట్లున్నారు” అన్నాడు తర్వాత.

ఆమె తలూపింది.

“రాతంతా చదువుతూ కూర్చున్నట్లున్నారు?”

“అవునండీ”

“మీరు—ఏ పబ్లిక్స్?” అన్నాడు మళ్ళి.

“కెమిస్ట్రీ”—తలవంచుకుని చదువసాగిందామె..

రావు మాట్లాడలేదు.....“రైల్వే ఇన్స్టిట్యూట్” చదువసాగాడు మళ్ళి.....

“పూనా ఎప్పు గంటల కొమ్మందండీ?” అందామె కాస్టేబులు తర్వాత—

“ఎనిమిదిన్నరవుతుంది—లేటు కొంచెం ఖాళీ” అన్నాడు రావు.

“హోటళ్ళలో గదులు దొరుకుతాయాండీ అందామె.

“మీరు హోటల్ లో దిగుతారా? (పెండ్లివ రారా?”

“వాకు ఇదే మొదటిసారి పూనా రావటం ఎవరూ తెలిదు కూడా.”

“నే నుండేది పూనాలోనే” — అన్నాడు రా ఆమె మాట్లాడలేదు...రావు హోల్డలు చ సాగాడు.

కాస్టేబులు తర్వాత రైలు పెద్దగా కూతమే: రావు బయటికి తొంగిచూచాడు.....

“పూనా వచ్చేసింది.....” అన్నాడు ఆమె ఆమె లేచినిల్చింది.....పుస్తకం హోల్డాల్ లో ఉ: దాన్ని మడవటం మొదలెట్టింది. బయట: కాబోలు బెల్లుతో కొంచం చికాకయింది.

“ఉండండి—నేను వస్తాను” అని రావు జా త్రగా బెల్లు లాగి హోల్డలు చుట్టేసి తర రుగా ఉంచాడు.

పూనా స్టేషన్లో రైలాగింది.....ఇద్దరూ దిగా కూలి సామాన్లు బయటికి తీసుకుపోయాడు.

“మరి మీరు ఎక్కడికి పోతారు?” అన్నా రావు.

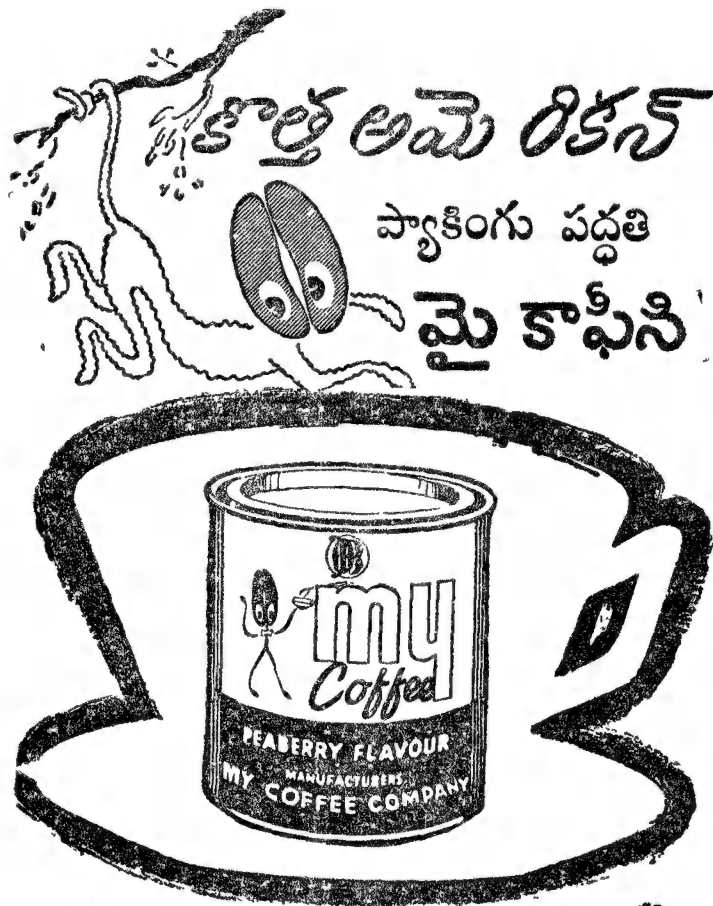
“ఏదయినా హోటలుంటే అక్కడికి పోవాలి “హోటళ్ళయితే ఉంటాయి. కాని, కొం ‘కాస్టింగ్’.....”

ఆమె మాట్లాడలేదు.

రావు లాక్స్ వీలించాడు. తన సామాను డిక్స్ వేయించాడు. ఆమె అలాగే హోల్డలూ, పె పెట్టుకుని నిల్చుని ఉంది. క్షణంసేపు ఆలో: చాడు అతను.

“చూడండి — నేనూ తెలుగువాడినే—మీక అభ్యంతరం లేకపోతే మా ఇంటికి రావచ్చు—వేర:

దేశ రక్షణ నిధితై
ఉదారంగా విరాళాలు యివ్వండి

27 నెలలవరకు తాజా పొడివలెనే
వుండును
గాలి చొరనీయక
నిండుగా నొక్కి నింపి
ప్యాకింగుచేసిన టిన్నులు
1/8 పౌనులనుండి 20 పౌనులవరకు లభించును.
మై కాఫీ కంపెనీ, మద్రాసు-7
వ్రతనిధులు లేని ప్రాంతములందు
యేజెంట్లు కావలెను.
EP-MCI

పాంథశాల

గదిలో ఉండండి ఈ రోజుకి—సాయంత్రంతోగా
వేరేగి చూచుకోవచ్చు—” అన్నాడు.

అమె మౌనంగా నిల్చుంది.

అతి వెంటనే తెలియ.....అతిదృఢ స్వకరుచాలా?
తనకా ఎవరూ తెలియ ఇక్కడ—

“మీరేదో అలోచిస్తున్నారు.....తెలివీ తెలియని
అవరిచిత వ్యక్తి అతిదృఢం ఎలా స్వీకరించటమా అని
అలోచిస్తున్నారు మీరు! — మీరేం సంకోచించి
నవనరంలేదని హామీ ఇస్తున్నాను పదండి —
తర్వాత తీరిగ్గా ఆలోచించవచ్చు — “రావు తలుపు
తీశాడు.

క్షణంసేపు అతని ముఖంవేపు— పరీక్షగా చూచి
దామె.....అతనూ అలాగే చూచాడు.

అమె లోపలికి వచ్చి కూచుంది; కొంచెం ఎడంగా...
సంకోచిస్తూ.....అతను గ్రహించాడు.

బయటికి దిగి, సామాన్లు చూచి, ముందు
సీట్స్ (రైవరు దగ్గర కూర్చున్నాడు.

“శంభాజీ పార్క్” అన్నాడు రావు.

టాప్స్ బయలుదేరింది ఒక్క కుదుపుతో.

వెనుక సీట్స్ అమె మాట్లాడకుండా బయటికి
చూడసాగింది.

* * *

టాప్స్ శంభాజీ పార్కు ఎదురు వీధిలోంచి
పోయి, ఒక ఇంటి దగ్గర నిల్చింది. రావు టాప్స్ దిగి
ఇంటి లోపలికిపోయి తలుపు తీశాడు. తర్వాత
వెనక్కువచ్చి, సామాన్లు లోపల పెట్టించాడు.....
టాప్స్ వెళ్ళిపోయింది.

“లోపలికి రండి.....ఇది మా ఇల్లు—నా భాగం.”

అమె నెమ్మదిగా రెండడుగులు వేసింది.

“మీరు ఆ గదిలో ఉండవచ్చు.....నా భాగంలో
అదివేరేగా ఉంటుంది—ప్రస్తుతం ‘గెస్ట్స్’కోసం”

గది తలుపులు తీశాడు రావు. సామాన్లు లోప
లంచా దామెవి—అమె అలాగే నిలబడింది గదిలో.

“చూడండి—మీకు చల్లటి నీళ్ళు కావాలంటే
ఆ తలుపు తీసుకుని బయటికిపోయి తెచ్చుకోవచ్చు.
వడినీళ్ళయితే—ఇలా రండి.”

అమెను మరో గదిలోకి తీసుకెళ్ళాడు స్నానాల
గది అని గ్రహించి దామె.

“దీన్నోంచి వేడినీళ్ళు వస్తాయి — దీనికి స్ప్రింగ్
నేయండి. ఎర్ర దీపం వెలిగిన తర్వాత రెండు నిమిషా
లుండి కుళాయి తెరవండి — ఇలా — వేడినీళ్ళు
వస్తాయి.”

“కక్కును అదీ అవతల ఉన్నాయి. మరి నే
నుంటాను — పది గంటలకి డ్యూటీలో చేరాలి—
లేకపోతే సెలవు వీటి లెక్కచేయరు”

అమె థాంక్స్ చెప్పేముందే అతను వెళ్ళిపోయాడు.

తన గదిలోకిపోయి, కాఫీపు చుట్టూ చూచు
కుంది. ఒక మంచం, రెండు కుర్చీలూ, టేబులూ,
పుస్తకాలూ ఉన్నాయి. చాలా రోజుల్లోంచి అందులో
ఎవరూ ఉండడం లేదని గ్రహించడానికి అట్టే
కాలం పట్టలేదామెకి.

హోటల్ వల్ల, తనకు కావలసిన సరంజామా
అంతా బయటకు తీసింది. స్నానాలగదిలోకి పోయి,
స్నానం కాచిచ్చింది. తల దువ్వుకుని, వేరే వీరే కట్టు
కుంది— కుర్చీలో కూచుని పుస్తకం తీసింది.

“లోపలికి రావచ్చాండీ?” అంటూ ఎచ్చాడు

తావు, బ్రేవోదాలు — ఆమె లేచి నిల్చింది.

“ఆ పుస్తకం కాస్తేపు అవతల ఉంచండి— ముందు ఈ టిఫిన్ తాగివ్వండి—”

“టిఫిన్ నా కళ్ళు క్షేమం—” అంది.

అతను బ్రేవోదాలు తీసివేసి ఉంచాడు.... ఆమె వేపు చూచాడు.

“మొదటమాటం భోజన విషయంలో మంచిది కాదు—కాకపోయినా మీ కోసం నేనేమీ ‘స్వేదల్లు’ తేలేదు—వాళ్ళు చేయటంరాదు అవన్నీ—రెండు ముక్కలు—బ్రెడ్ టాస్ట్, జావ్, స్ట్రెస్ట్ కాఫీ ఇంతే. మీరు సంతోషిస్తున్నారా కాబట్టి, చెబుతున్నాను— వీటితో దేనితోనూ మత్తు పడదామో, బాల్సిట్టా రెట్టు కలవలేదు నేను—” అన్నాడు నివారణ నిలబడి.

నవ్వుకుండా ఉండలేకపోయింది ఆమె—అతనూ నవ్వాడు.....

“మరి, మీరు.....” అంది.

అతనివేపుచూచి— “ఇంతపా! అత్యధికమునీ సంతోషి ఎప్పుడో అయిపోయింది. — మీకుంటే ముందుగా పూర్తి జేసి నందుకు అసలు మీకు నేను క్షమాపణ చెప్పా కోవాలి!”

“అదేమిటండి—” అంది.

“మీరు ఇది కానివ్వండి—నేను వస్తాను మళ్ళీ” అతను వెళ్ళిపోయాడు.

బ్రెడ్ టాస్ట్ అందుకుని, జావ్ మొకుంది దానిమీద—రాష్ట్ర బెర్రీ జావ్.

అతనేచేశాడా ఇవన్నీ? ఇంట్లో నోకర్లు వరూ లేరా? అతని కుటుంబం అదీ....

అలోచనూ కాఫీ కానిచ్చింది ఆమె.....ఇంతలో అతను వచ్చాడు.

“వేరీగడ్—మీరు ఇక ఎదుపు సాగించండి— వస్తాను” అన్నా డబ్బు, బ్రేవో తీసుకు పోవోయి.

“అగండి” అంది.

అతను అగిపోయాడు.

“మీరు నవ్వు చాలా ఇరుకున పెడుతున్నారు— నేను కడుగుతాను—మీరు వెళ్ళండి—” అంది.

బ్రేవో అందుకుని, అతను క్షణంపాటు వేలవేపు చూస్తూ నిల్చింది, గిరుక్కున తిరిగి వెళ్ళిపోయాడు.

మరి ఇది నిమిషాల్లో అతను మళ్ళీ వచ్చాడు.

అతన్ని చూచి, ఆమె లేచి నిల్చింది — మొదటి సారిగా అతని ఎత్తు, ముఖ సరస్వత్యు ఆమెకు తెలిసి వెళ్ళింది—దాదాపు ముప్పయ్యే అయిదు సంవత్సరాల వయస్సు—అయిదుపురదగ్గర లుంటాడు— బట్ట తల ప్రారంభిస్తున్నట్లు, జాకెట్—పొడుగుంటే (స్ట్రెచు, బ్యాగ్ నూట్ వేశాడు. వీటిలో ఏదో పైలు ఉంది.

అతను కోలు జేబులోంచి ఒక లాళం తీసి ఇచ్చాడు.

“ఇది ఇంటితాళం—కూర్చుంటే నా దగ్గర రోకటి ఉంది—మీరు బహుశా బయటికి పోవా అనుకుంటే మనం వచ్చిన దారినే పొండి— పార్క్ వెంటనే వెడతే— ‘జింఖానా’ వస్తుంది అక్కడ్నుంచి ఎక్కడికయినా పోవచ్చు బస్సులో— మంచి హోటాలున్న రెండు ఉన్నాయి అక్కడే. నేను భోజనం అది ఇక్కడ చేయను—సాయంత్రం ఆరూ— ఏడవుతుంది నేను వచ్చేసరికి—మీరు ఏకాంతి తీసుకోవచ్చు— మీ ఇష్టం ఇక—”

అతను తాళం ఇచ్చి వెళ్ళిపోయాడు బయటికి.

తాళం పుస్తకం ప్రక్కనే ఉంచింది.

దూరంగా రోడ్డుమీద అతను అగి, బూటు లేసులు ముడి మేసుకొంటు కట్టించి దామె—

పుస్తకం తీసుకుని మళ్ళీ తదుపుకో వడిందామె.

“పేజీలు తిరిగి పోసాగాయి.....చాలాసేపు అలాగే చదివి భోజనానికి బయలుదేరిందామె

జింఖానా నిండా వచ్చేసేసే బయల్పా, మునుస్సులు. అక్కడికి పోయి, రేపు ఇంటర్వ్యూ నమూనానికి సరిగ్గా చేరుకునేందుకు బస్సు పై ము కనుక్కుని ప్రానుకుంది. తోనేనే వెచ్చుదిగా మళ్ళీ ఇల్లు చేరింది.

సాయంత్రం ఆరన్నరకండా బాగా చీకటి పడింది—మధ్యాహ్నం అంతా చదవటంవల్ల తల నొప్పి రాసాగింది. ఎక్కువగానా రెండు అస్త్రో మాత్రతలంటే జాగ్రత్తననిపించింది. గదిలో ఎక్కడా లేపు—తలుపుతీసి, గది బయట తోటలో నిల్చింది. తుక్కు పక్క చంద్రుడు అస్త్రుడే ఉడయించాడు. దూరంనుంచి బస్సుల నవ్వు, ప్రక్కనేఉన్న ఇళ్ళ నుంచి రేడియో పాటలూ వినిపించసాగాయి. కుర్చీ తెచ్చుకుని అక్కడ నేనుకుంది.

చల్లగాలితో మనస్సు తేలిపోసాగింది.

కాస్తేపు పుస్తకం అవతలఉంచి అలోచించ సాగింది. రేపు ఇంటర్వ్యూ ఎలా ఉంటుందో? తను బాగానే తయారయి వచ్చింది. క్రొత్త క్రొత్త విషయాలు కూడా చూసుకుంది. దాదాపు అరగంట సేపు అడుగుతారట ప్రశ్నలు—తలమకుంటే గుండె కొట్టుకోసాగింది. అయినా రేపుకదా.

ఒకవేళ తను పెంట్లు కాకపోతే?

మళ్ళీ కడప, మళ్ళీ అదే కాలేజీ, అదే విద్యార్థులూ, జీవితం—తన్ను చూచి విసుక్కునే పదిన, తను సంపాదిస్తున్నానని అవమానంగా భావించే నిరుద్యోగి అయ్యుడూ, తనకంటే పెంట్ల కాలేదని హుషం చే తోటి అధ్యాపకులూ, వెళ్ళిందిచే వాళ్ళూ.

ఒక్క రాజమాత్రం ఉంటాడు—తనకు తమ్ముడయినా, అప్పయినా, బంధమయినా, రాజ ఒక్కడే

ఒకవేళ పెంట్లు యితే?

అందర్నీ వదిలి రావాలిందేనా?

తమ్ముడూ, అన్నయ్యూ, అమ్మూ ... రాజా—?

“ఏమిటో దీర్ఘంగా అలోచిస్తున్నారు?”

రావు కంఠస్వరం విని ఉరిక్కిపడింది..... లేచి నిల్చింది.

“కూర్చోండి—కూర్చోండి” అన్నా డతను ఎంతో కుర్చీ బయటికి తీసుకు వస్తూ.

“ఎంతసేవారంది మీరు వచ్చి?.....” అంది.

“అయిదు నిమిషాలా ముప్పయ్యే అయిదు పెంట్లు”

అన్నాడు రావు వాచీ చూచుకుని ...

ఇద్దరూ మౌనంగా కూర్చున్నారు.

“రేపు ఇంటర్వ్యూ పట్టుకుని, ఇలా అలోచిస్తూ కూర్చుంటే ఎలా? దీర్ఘంగా ముందుకు పోవాలి —మీ కర్తవ్యం మీరు కానివ్వండి—” అన్నా డతను.

“నేను అలోచిస్తున్నట్లు మీ కెలా తెలుసు?”— అంది.

నవ్వు డతను చల్లగా, వెచ్చుదిగా నవ్వాడు. ...

“మీ చేత్తో చెంపమీద తాకి చూడుకోండి”

అన్నాడు చేతితో తాకింది ఆమె తన చెంపల్ని— వెంటనే సిగ్గుతో, అవమానంతో తలవంచుకుని, ఏమిటో కొంగుతో తుడుచుకుంది—కన్నీరు తనకు తెలియకుండానే ఎలా వచ్చింది?—

“హెన్ మాస్టర్స్ వాయిస్”
H. M. V.
క్రొత్త మోడలు రేడియోలు
పనిచేయుటలోను, శ్రావ్యములోను
శ్రేష్టమైనవి
“లివీల్ నిప్టర్” AC/DC
మోడలు - 5270 ధర గా. 250/-
“7 ట్రాన్సిస్టర్ - కాస్టోపాలిటన్”
మోడలు 5760 ధర గా. 350/-
“8 ట్రాన్సిస్టర్ - ప్రైవేట్ బర్నర్”
మోడలు - 5761 ధర గా. 475/-
(ఎక్స్టెన్సా, హౌస్ వికసన్నులు అదనం)
అమెరికాల రేడియోలు, స్పీర్ హార్డు లు అభివృద్ధి
మాధివ & కో.
పార్కురోడ్ : విజయవాడ-1.

తల్లనవ్వుము, అత్తనవ్వుము, చాలా శ్రమలైన
సరముల బంహీనత, శరీర కృత్యము, దడ
వా జీ ప్ర భు (బంగారు చేరినది)
చారిం చిర్యవర్తి గలిగించు రహయనం.
సీసా రు. 5/- పొష్ట ఫర్ముల రు. 1-2 రి అడక
మకరధ్వజతిల్ల (పై మర్లనకు)
అంగనరములు బలహీనత చెంది పన్నుగిల్లినో
సీసా రు. 6/- స్పెషల్ రు. 10/- పొష్ట జి 1-25
చరకాశ్రమం పార్మశి (ఫస్ 2240).
తాలాకాపిను ఎదుట—విజయవాడ-3.

మంచి పుస్తకాలు
జీవిత రహస్యములు - మూడవ భాగము
అనేక కామ సూత్రాలు - - - - - రూ. 3-50
యువ ది - స్త్రీలను గురించి అనేక
కుతూహల విషయాలు - - - - - రూ. 3-50
సంతానము - గర్భిణికి దానికి 60 వరకు
సులభ చూడాలి - - - - - రూ. 3-50
ఆయుర్వేద రహస్యములు - వ్యాధిారంలో అత్తలు
సంపాదించే అనేక కొత్త దారులు రూ. 6-00
ఉద్యోగదర్శిని - మనదేశంలో 40 అవ్వరకాలు
ఉద్యోగాలు, అర్హతలు, పొందే మార్గాలు రూ. 5-00
ఉత్తమ శాస్త్రము - శరీరానంతరం ఉత్తమము.
గురించిన నవీన శాస్త్ర పరిశోధనలు రూ. 2-50
జాప్తు ఖర్చులుచింత్రేండి ఎడ్రస్సుకు ట్రాస్ట్రీ
వి.పి. పోస్టాద్యారా మిలాయింటికి పంపబడును
దేశీయ ప్రచురణలు, పలకారు, రుద్ర
కెలండరు ఉచితం
గ్రోరియా ప్రవాన్సి, మీ ముఖానికి రుద్రీ
తుడివినంతలో అద్భుతమైన కాంతిని మంచి
అందాన్ని వెంటనే తెచ్చును. ముఖంలో ముడిమీసలను
పోగొట్టే చక్కని లేపదనాన్ని తెచ్చును. ఎండకు వచ్చే
నలుపును, ముడిమీసలను నవ్వుతగా పోగొట్టును.
గ్రోరియాతో పెద్దదొడ్డు లేదా గది తగినగా యిల్లబడుతు
పెల రూ. 1-75 అన్ని పాపుల్లర్ దొరకును.
JANITA PRODUCTS, ELURU, A.P.

"క్షమించండి—మిమ్మల్ని ఇబ్బంది చేకూర్చా"
అన్నా డతను. ఆమె అడ్డంగా తలపడింది.

"తోపలి బాధలు వెలికి చెప్పుకుంటే పోతాయి"
అన్నా డతను మృదువుగా—ఆమె తలెత్తి చూచింది.

"సూర్య—కొన్ని కొన్ని విషయాలు బయటికి చెప్పుకుంటే కాని, అవేదన తగ్గదు. మీ బాధను తగ్గించు కోవచ్చు అలా— చెప్పండి! రేపటి ఇంటర్వ్యూ అంత ముఖ్యమైందా మీకు?" అన్నాడు రావు.....

ఆమె ఏమీ చెప్పలేక ఊరుకుంది.

"మీరు ఈ ఇంటర్వ్యూలో సెలెక్టు అవుతారు. నేను చెప్పగలను" అన్నాడు రావు.

"మీ కెలా తెలుసు—?" అంది ఆమె. అతను వచ్చాడు.

"ఇంట్యూషన్ అనుకోండి—అలా అనిపిస్తుంది అంతే—"

హాస్యపు ఇద్దరూ మాట్లాడలేదు.

"కడపలో మీ తో మాట్లాడిన వ్యక్తి మీ తమ్ముడా?"

"కాదు—తోటి సహాధ్యాయి! ఒకప్పుడు— ప్రస్తుతం స్నేహితుడు మాత్రమే— దురదృష్ట వంతుడు—"

"ఏం?"

"అతనికి పెండ్లయిన సంవత్సరంలోనే భార్య కాన్సులో చనిపోయింది—ఎంతో మంచివాడు—"

అబ్బింది సమాధానం రాలేదు. తలెత్తి చూచింది.

దామె.....అత సక్కుడ లేడు— చుట్టూ చూచింది—తోటలో లేడు తోవలకి పోయింది—అక్కడ కిటికీలోంచి బయటికి చూస్తూ నిల్చుని ఉన్నాడు అతను—

"మీకు కష్టం కలిగిందే మాటేదయినా అన్నానా" అందామె.

అతను అడ్డంగా తలపాడు. తర్వాత ఆమెకు ఎదురుగా తిరిగి నిల్చున్నాడు—

"అతని పేరేమన్నారా—?"

"రాజు—".....అతను విషాదంగా నవ్వాడు.

"భగవంతుడి 'సెన్స్ ఆఫ్' హ్యూమర్ ఇలాంటిది! రాజు—రావు" అన్నాడు వింతగా.....

ఆమె ఆశ్చర్యంగా చూచింది!

అయితే అతను (రావు) వివాహితుడా? భార్య? వీనువానికి తోచక, అలాగే నిలబడిపోయిందామె.

అతనే నిశ్శబ్దం భంగం చేశాడు.

"వదండి—భోంచేసద్దాం—"

ఆమె మాట్లాడకుండా అతన్ను సరించింది

హెటూత్లో తింటూ, ఇద్దరూ తమ తమ కధల్ని చెప్పుకున్నారు—భోజనం కానిచ్చి, ఇంటికి వచ్చేసరికి దాదాపు తొమ్మిదయింది.

ఆమె నేరుగా తన గదిలోకిపోయి, చదువు పొంద లేట్టింది.

రాత్రి వస్తేందు అయేవరక అలాగే చదువుతూ కూర్చుంది. చదివినకొద్దీ భయం వేస్తోంది! అగాధం లాంటి సబ్బక్టు—పోయేకొద్దీ అంతా దొరకడం లేదు—

వస్తేందు గంటలయిపోయింతవరక వున్న కం మూసేసి, కిటికీ దగ్గరకు వచ్చిందామె. అందుకోంచి అతని గది కనిపిస్తోంది—అతను మూలగా టేబిలు మీద ఉన్న ఫోటో ఒకటి తుడుచి, దానిమీద ఉంచు తున్నాడు. దాన్ని అతను జాగ్రత్తగా టేబిలుమీద

పాంథశాల

ఉంచాడు. మళ్ళీ చేతుల్లోకి తీసుకున్నాడు. మృదువుగా దాన్ని చుంబించాడు. మళ్ళీ దాని వంకే చూస్తూ టేబిలుమీద ఉంచాడు తర్వాత అలాగే టేబిలు దగ్గర కుప్పీలో కూర్చుని, ముంతేఅలమీద అం ఆసీఉండిపోయాడు.

చాలాసేపు అలాగే చూస్తూ నిల్చుంది ఆమె. తర్వాత దీపం తీసేసి వదుకుంది.

తలలో ఆలోచనలు ఉవ్వెత్తున అలల్లా రేగాయి. ఏమిటో అవేదన—తర్కక్మతకాదు—అందరూ ఇంతే నా? ఈ కొరవ, ఏదో అస్థిరత, ఏదో వెరపు, ఏదో దొరకని, చేయజారిపోతూన్న ఇదమిత మనలేని వస్తువు అందరికీ ఒకటేనా?

మర్నాడు ప్రాధువై మళ్ళీ ఏడుకల్లా బ్రెడ్ బాస్ట్, వెన్న, కాఫీలతో తయారయ్యాడు రావు.

ఇద్దరూ కలిసే టిఫిను కానివ్వారు.

"అన్నబ్బా మీ ఇంటర్వ్యూ ఎన్నింటికి?" అని అడిగాడు.

"రెండున్నరకి....." అంది ఆమె.

"అయితే మీరు ఒంటిగంటకే బయలుదేరి, భోజనం కానివ్వండి. నేరుగా బస్సుక్కి సమయా

గొట్టి కొనుక్కొన్న రాముడు సోముల్లో అడిగాడు: "అయితే ఈ గొట్టం పేరూ?" అని "ఏమో మరీ. నేమాశ్రం 'ఎర్ర మొగమా' అంటా" నన్నాడు సోముడు.

నికీ చేరుకోవచ్చు" అన్నాడు రావు..... లేమి బోతూ.

"మీరు వెళ్ళాలా?" అంది ఆమె.

"అవునండి.....మీకు దోప తెలుసా? రూల్ నంబర్ ఎనిమిది—"

"తెలుసులెండి" అంది ఆమె.

ఒంటిగంటకంతా డ్రిగీలా, శీసెన్ కాపీ, నర్సిఫి కేట్లా వట్టుకుని బయలుదేరింది ఆమె. ద్వారం దగ్గర కలిశాడు రావు క్షణంసేపు ఇద్దరూ మాట్లాడలేదు.

తను శైక్సెర్ ఉద్యోగానికి ఇంటర్వ్యూకు పోతున్నప్పుడు అమ్మకు సమస్యారంపేసి బయలుదేరింది. సెలెక్టుయింది—మొన్న బయలుదేరేటప్పుడు ఎందుకో ఆ పని చేయలేదు.....

"వెళ్ళిరండి — ఏమాత్రం జంకు లేకుండా దంచేయండి—గుడ్ బై" అన్నాడు రావు.

అతని కంఠంనుంచి ఆ మాటలు ఉత్సాహంగా, ప్రస్థానంగా, ధైర్యం వెలుతున్నట్లు వచ్చాయి.

"ధాంక్స్" అంది ఆమె బయటికి నడుస్తూ.

రోడ్డు వెంబడే నడుస్తూ పోతూ ఆలోచించ సాగింది. ఎందుకింత గుండెడడ? ఇంటర్వ్యూవల్లనేనా ఈ అవేదన, లేక.....?

వెనుదిరిగి చూచింది ఇంటిపేరు.....

బయట గేటు దగ్గర నిలబడి తన వేప చూస్తున్నా డతను.....తప్పి చూచి చేయి ఊపాడు.....

ఇంటర్వ్యూకు దాదాపు వద్దనిమిదిమంది

వచ్చారు. వీరిలోను ఒక్కతే అందుకో (ప్రె. అందరూ తనవేసి చూడటం.....చాతల్లో కుర్చీలో కూర్చుని శీసీన చదవడం మొదలెట్టింది.

అయిదో ఏటినుంచి. ఏవ పాడేళ్ళలో చదివి నేర్చు కున్నదంతా ఒక్క పాపుగంటలో తూసారు— ఆ క్షణంలో అప్పి జ్ఞానం రావాలి—సరిగ్గా జవా బీయాలి—తగ్గ కూడదు—సందేహాలకు తావుండ కూడదు. మొదటి అభ్యర్థి తోనికి పోయాడు.

అందరూ నిశ్శబ్దంగా కూర్చున్నారు బయట.....

టి. ఏ. ఫిరమ్యునిపి ఇచ్చేకారు.....దాదాపు ఇరవయి నిమిషాలకు అతను బయటికి వచ్చాడు.

ముఖం మాడిపోయిఉంది..... అందరూ చుట్టూ మూగారు.

"బాబోయ్—దుమ్ము ఎదలగోడుతున్నాడు వాడె ఎడో! ఇక్కడి యూనివర్సిటీ రీడరులు—ఊరికే రమ్మన్నారట— వాణ్ణి తప్పించుకోలేం!" అన్నాడు ముఖం కళలు మారాయి.

"అలామిక్ — ఎనర్జీనుంచి ఒకడు, ఇక్కడి అసెస్మెంటు డైరెక్టరూ, ఈ రీడరూ ఉన్నారు" అన్నాడతను.

దాదాపు అయిదున్నరకు అందరూ అయి పోయారు. అఖరన ఆమెను పిలిచారు— ఆమె గుండె కొట్టుకుంది— ఇంటర్వ్యూగదిలో అడుగు పెట్టింది — తలెత్తి చూచింది. కుర్చీలో కూర్చుంది— ఇంతలో ఎవరో వచ్చారు..

"హలో— కూర్చోండి" అన్నాడు డెర్మన్ అతన్నుద్దేశించి. అతని చూచి ఆమె ఉలిక్కిపడింది.

రావు నవ్వుతూ వచ్చి ఎదురుగా కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. ఆయనకు అక్కడెం పని? ఈయనేనా రీడర్ ! తనతని అడగనె నాలేదు ఏంపని అని ! తన ఊరూ, పేరూ, ఉద్యోగం, జితం వగైరాల్ని అడిగి అసలు సబ్బక్టు మీద ప్రశ్నలువేశారు.....

రావుకూడా అడిగాడు. అగను అడిగిన ప్రశ్నలు చాలా ఖుటుకు తను చదివినవే— కాని సరిగ్గా, పూర్తిగా సమాధానం చెప్పడం నాశాక్షిమై నది—ఇంటర్వ్యూ అయిపోయింది— ఆమె బయలుదేరబోతూండగా డెర్మన్ అన్నాడు :

"ఉద్యోగంఇస్తే వెంటనే చేరుతారా ?" అని.

"ఒక నెల పైము కావాలి" అందామె....

ఇంటర్వ్యూ కాగానే బయటికి నడిచింది.... తను ఎలా చేసిందో అని తర్కించుకుంది.... అప్పటి కంటే జనని అతను వేసిన ప్రశ్నలే చాలా తికవకు పెట్టాయి— కావాలనే అతను, తను ఇంటర్వ్యూ సెనెల్లో ఉంటాడన్ననంగతి దాచి ఉంచాడా ? తనమీద అలా ప్రశ్నలు కురిపించడం ఎందుకు ? తను బయటికి వచ్చి బస్సుకోసం కాచుకుని నిలబడింది

ఇంతలో అతను వచ్చాడు... కార్లో. అతనికి కారుందా? "రండి" అన్నాడు. ఆమె వెనక సీట్లో కూర్చుంది; అతని ప్రక్కగా...కొంచెం దూరింగా. కారు కదిలింది —

"మీరు చాలా బాగా సమాధానాల చెప్పారు"— అన్నాడతను.

"మీరు అసలు సెనెల్లో ఉంటారని చెప్పలేదే ? అందామె.

"నాకూ తెలియదు.... రెండు గంటలకి యూని వర్యకి ఫోను వచ్చింది—నన్ను అర్థంబుగా రమ్మని.

వెంటనే వచ్చాను....కావాలి, వాది ఫిజిల్

ఇమిక్రి—మీదే బ్రాంచ్ నాకు తెలియదు—” అన్నాడతను....

“నాదీ అదే” అంది.

“ఇప్పుడు తెలుసుగా” అన్నాడతను.... కారు ఇంటిదగ్గర ఆగింది.... ఇద్దరూ దిగారు....

రాత్రి తొమ్మిదిన్నరదాకా ఘాట్లాడుకుంటూ కూర్చున్నారు. ఆమెకు తనమీద తనకే ఆశ్చర్యం కలుగసాగింది — ముక్కాముఖం తెలియని మనిషితో ఈ సరదయం ఏమిటి, ఈ మాటలేమిటి, ఈ ఎంత ఏమిటి అని.

అతనికి అదే ఆలోచన. ఎప్పుడూ లేనివి, ఇన్ని రోజులంతా ఇప్పుడేక అనరిచిత యువతికి ఆతిథ్యం ఇవ్వడం, ఇలా మాట్లాడడం— విచిత్రంగా ఉంది—

“మీకు సెలక్షన్ వస్తే వచ్చి చేరుతారా ?” అన్నాడు.

“ఏమో !” అందామె.

“అంటే? మరి ఇంటర్వ్యూ కెందుకొచ్చారు?”

“ముందు ఎలాగో వచ్చేశాను... ఇప్పుడు అందర్నీ వదిలి రావడమంటే అదో బాధ అనిపిస్తుంది.”

“అందరూ అలా అనుకుంటే దేశం ఏమవుతుంది ?”

ఆమె మాట్లాడలేదు. ఆమె అన్నది యదార్థమే. ఎంత ఆలోచించినా, అందరూ తనమీద ఆశలు పెట్టుకుని, ఆధారపడి ఉన్నప్పుడు, తను స్వార్థంతో తన బతుకుదాన తను చూచుకొని, గూట్స్ గాని రెక్కలవచ్చిన పురుగులాగా ఎగిరిపోతే—వాళ్ళకేం కావాలి ? తను ధర్మం నిర్వహించాలి కదా? బహుశా

ఆ ధర్మనిర్వహణ భారంతోనే సుఖం ఉండేమా?

ప్రాద్దున్నే బాక్సీతో రైలుస్టేషనుకు బయలుదేరారద్దరూ దారిలో ఇద్దరూ మాట్లాడలేదు. అతను గంభీరంగా, మౌనంగా కూర్చున్నాడు. కార్లో ఆమె ఉండి ఉండి అతనివేపు చూడసాగింది. భావాలు తోవల ఎలా రేగుతున్నా బయటికి ప్రకాశంతంగానే ఉంది.

“ఓ నంగతి అడగానా ?” అందామె అతనిని చూస్తూ.... గంభీరముద్ర తొలగి అతని ముఖంలో కొంచెంగా మందహాసం మొలిచింది.

“నిన్నరాత్రి మీరు తుడిచి పేబిలమీద ఉంచిన ఫోటో ఎవరిది?” అంది. అతను కళ్ళారకుండా అలాగే చూడసాగా డామె వైపు....

ఆమె భయపడింది — తను అనుకున్నంత అయిందా ? గతంలోని మధురస్మృతుల అతన్ని వదలరా ? ఆ ఫోటో అతని భార్యదన్నమాట !

“చెప్పండి—” అంది మళ్ళీ, అలాగే చూస్తూ—

“బాబుది — మద్రాసులో తాతగారింట్లో ఉన్నాడు”

“ఎన్నేళ్ళు?” అందామె కుతూహలంగా.

ఆరేళ్ళు — మొన్ననే పుట్టినరోజు. అక్కణ్ణిం చే వచ్చింది మొన్న మీతోబాటు.”

రైలుకోసం కాచుకుని, నిల్చున్నా రిద్దరూ... ఒకరికి ఏదో కావాలి—అదేదో తెలుసు— కానీ అది లభిస్తుందా లేదా తెలియదు— మరొకరికి ఏదో కావాలి అదేదో తెలియదు—రైలు వచ్చేసింది. సెకండ్ క్లాసులో కూర్చుందామె ... సామానంతా చేర్చుకోవటానికి

“మీకు థాంక్స్ చెప్పాలి నేను—మీరే కనుక లేనిపోలే—”

మధ్యలో ఆగిపోయిందామె అరక కన్నుల్లోంచి ఏదో తిక్కుణమైన భావం తన్ను ప్రశ్నిస్తోంది....

క్షణమాత్రం మనస్సు స్వచ్ఛం అవుతుంది — అతనికి. వెంటనే నిగహించుకున్నాడు — ఛా ఏమిటి బలహీనత! జీవితంలో ఇలా ఎన్నిరోజుల గడవలేదు — చీకటి నిండిపోయిన జీవితంలో ఇప్పుడిక వెన్నెల కురుస్తుందా? ? ఇదేదో రాలిపోతూవు చుక్కనుంచి అంతరిక్షంలో కరిగిపోయిన కాంతి—క్షణికం — రైలు కదిలింది నెమ్మదిగా — అతని గుండె కొట్టుకుంది— ఆమె అతన్ని నేరుగా చూడలేకపోయింది — ఏమో చెప్పాలి—ఏదో ఎడదలోంటే కుతుక బిగించి మాట రావీదు—

“మీ పేరు నాకు తెలియదు” అంది మళ్ళీ పెదవులతో.

“రావు— మధుకరరావు” అన్నాడతను ఆశ్చర్యపోయి. రైలు వేగం పెచ్చించింది.

“నమస్కారం రావుగారూ— థాంక్స్—” అంది చేతులు జోడించి — “మళ్ళీ కలుద్దామని అశిస్తున్నాను” అంది. గొంతు పెగిలిరాలేదు.

“మీ పేరు చెప్పలేదు—” అన్నాడతను—

“లలిత” అంది కంట్రోలింగ్ నీరు జారింది

అతనిలాగే నిల్చుండేపోయాడు — అంబుజే ఆస్తి తిరిగి రాదు — లలిత అంబుజే ఆమె తిరిగి రాదు— అనికు తెలుసు.

శ్రీ దేవి

19-వ పేజీ తరువాయి

ఉందనీ, శ్రీదేవికి జాకెట్టు, పరికిణీలు కుట్టడం నేర్పుతానని చెప్పింది. శ్రీదేవి గదిని కొద్దిగా నర్తి, కొత్త అందం వచ్చేటట్లు చేసింది. మొత్తానికి ఆ ఇల్లు వదిలి ఆమె వెళ్ళినరికి ఆమె ఆ ఇంట్లో ప్రతి వ్యక్తి ఏమిటి పాటూరాలైంది.

తన తల్లికి ఇలాంటిమీ తెలియవు! పెగ అక్కణ్ణేకపోవడమునల్ల శ్రీదేవికి కుట్టు, అల్లికలూ మొదలైనవి ఎక్కువగా రావు. సుభద్రమ్మ తన కన్నీ నేర్పుతానడంతో, ఆమెలో ఎన్నో సరదాలు బయల్పడాయి. ఏ వయసుసారిలో ఆ వయసు మాటలు మాట్లాడగల శక్తి సుభద్రమ్మకుంది. శ్రీదేవి ఈ ఇంట్లో వాళ్ళలా పెంచుతున్నారో ఆమె ఇట్టే గ్రహించింది. శ్రీదేవంటే సుభద్రమ్మకు ఎంతో ఇష్టం ఏర్పడింది.

ప్రస్తుతం ఆ ఇంట్లో ఉన్న వాతావరణంలో సుభద్రమ్మలాటి వ్యక్తి ప్రవేశించడం శ్రీదేవి కెంతో ఆనందం కలిగించింది. ఎప్పుడూ తన తల్లి తండ్రులమధ్య జరిగే వివాదాలతప్ప ఆమెకు ఆలోచించదగిన విషయాలే దొరికేవికాదు. అటు వంటిది సుభద్రమ్మ వచ్చి వెళ్ళక, ఎన్నో కొత్త రకాల ఆలోచనలు ఆమె మనస్సులో ప్రవేశించాయి. ఎన్నో కొత్త విషయాలు తనకు తెలిసినట్లయింది. తన తెలివితేటల్నీ, కాలాన్ని వినియోగించుకోవడానికి అనేక మార్గాలు సుపరిచనగాయి ఆమెకు. ప్రతి రోజూ సుభద్రమ్మకోసం ఎదురుచూడడం ఆమెకు పరిపాలయింది.

తరుచూ విశ్వశ్రవరావుగారింటికి రావడానికి సుభద్రమ్మకు కూడా శ్రీదేవికి కుట్టు, అల్లికలూ నేర్పుడం ఒక సాకు అయ్యింది. ఆమెకు ఇదిమిదేళ్ళ

కూతురూ, ఆరేళ్ళ కొడుకూ ఉన్నారు. తరుచూ తనతో వారిని కూడా తీసుకువస్తాండేది. అప్పుడప్పుడు తన ఇంటివద్ద మరిరిఉంటే అతనివద్ద పిల్లల్ని వదిలిపెట్టి వచ్చేది. కానీ, అలా వచ్చినప్పుడు తొందరగా తిరిగి వెళ్ళిపోయేది. అందువల్ల శ్రీదేవి ఆమెను ఎప్పుడు వచ్చినా పిల్లల్ని తీసుకురమ్మని చెప్పేది.

లిలా, సురేష్, సుభద్రమ్మ కూతురూ, కొడుకూనూ. చాలా చలాకీ అయినవాళ్ళు. వాళ్ళతో శ్రీదేవికి చాలా సరదాగా గడిచేది. వాళ్ళ భోలాడిన్ని సినిమా పాటలు పాడేవారు. శ్రీదేవిని విణమీద అవన్నీ వాయింపుననేవారు. ఆమె వాయిస్తూండేది. తన ఇంటికి రమ్మని శ్రీదేవిని అనేకసార్లు పిలిచారు. శ్రీదేవికి వెళ్ళాలనిఉన్నా, జయమ్మ ఒప్పుకోదనే భయంవల్ల అలాగే వస్తానని వాయిదా వేస్తూండేది. సుభద్రమ్మకు కూడా కైలు జీవితంలాంటి ఈ ఇంట్లోంచి శ్రీదేవిని కాస్త ఊపిరి పీల్చుకునేట్టు చెయ్యాలని ఉండేది. ఆమెకు జయమ్మ ఊహలూ, అననూయమ్మ మూర్ఖత్వం తెలుసు. వాల్లిద్దరికీ ఏ సరదాలూ అక్కరలేదు; వాళ్ళ ఉద్దేశం శ్రీదేవికి అక్కరలేదని.

మూడు నెలలు తిరిగిసరికి సుభద్రమ్మ పాలం వ్యవహారాల ఒక దారికి వచ్చాయి. శ్రీదేవి కుట్టు, అల్లికలూ బాగా నేర్చుకుంది. జయమ్మకు, సుభద్రమ్మ వాళ్ళ ప్రీతిపాట్రురాలైంది.

అవాళ ఎలాగైనా శ్రీదేవి మొయిం జయమ్మ దగ్గర కదపాలని సుభద్రమ్మ నిశ్చయించుకుంది. చాలాసేపు జయమ్మ తనని గేసిని ఉపకారిం గురించి జయమ్మను ఎంతో సాగిడా, సుభద్రమ్మ, “రేపు లీం పుట్టినరోజు లెక్కయ్యా! సుష్ణకసారి మా ఇంటికి రాకూడదా? మేం బీదవాళ్ళమైనా ఏదో—ఇంత నా చేత్తో చారూ అప్పుం లిండుపుగానీ” అంది జయమ్మతో, తను అడగడల్నాకొన్న దానికి నాందిగా. శ్రీదేవి కూడా అక్కడే ఉంది. జయమ్మ మనస్సువాళ ఎంచినప్పటికీ ఉంది.

“నేనేం కదలగలనే సుభద్రా? నా వంట్లో ఈమధ్య మరి బాగుండటంలేదు. లేకపోతే నీ ఇంటికి రావడంకోసం నీచేత ఇప్పిసార్లు అడిగిందుకోవాలా?” అంది జయమ్మ.

“ఎప్పుడూ అలాగే అంటావు అత్తయ్యా! పదిన్నె అసలే బయటికి రాదు. నీ వంట్లో బాగుండదు. అసలు మీ రెవరూ రాకపోతే పిల్ల పుట్టినరోజే చెయ్యను” అంది సుభద్రమ్మ కోపం సటిస్తూ.

“అదేమిటే అలా అంటావు. పోనీ శ్రీదేవిని పంపిస్తానులే; నీకు అంత సరదాగాఉంటే. కానీ, నాకు తెలియకదుగుతాను! పోనీ పిల్ల పుట్టినరోజు మా ఇంట్లోనే చెయ్యకూడదు. నే నన్నీ ఏర్పాట్లు చేయిస్తాను” అంది జయమ్మ. సుభద్రమ్మ గొంతులో ఎచ్చివెలక్కాయ సడింది.

“అలా ఎందుకులే అత్తయ్యా బోలెడమందిని పేరంటం పిలిస్తాను మరి. వాళ్ళందరూ వస్తే, ఇక్కడ మీకు నానా చికాకాతుంది” అంది సుభద్రమ్మ.

ద్రమ్మ. జయమ్మకు పైదాళ్ళు ఈ ఇంటికి రాకడం ఇష్టం ఉండదని తెలుసు. దుర్గాప్రసాద్ ఏ ఏమి వంతు వచ్చి, ఏం రథన చేస్తాడోనని ఆ ఇంటిలో అందరికీ భయమే. ఈ విషయంలో ఆలోచించి జయమ్మ తన సలహాని ఉపనంపారించుకొంది.

“అయితే ఏ ఇష్టం” అని ఊరుకుంది జయమ్మ. “సావిత్రీ శ్రీదేవివల్లా వంటిస్తావన్నావు. అదే పది నేల” అంది సుభద్రమ్మ శ్రీదేవి రాకను విశ్రయం చేస్తూ. జయమ్మ తప్పకుండా శ్రీదేవి వంపుతా వంది. తరువాత జయమ్మకు తనకోసం మనవరాలు కొత్తగా, మంచి రంగుదారాలతో ఎంబ్రాయిడరీ డిజైన్ చేసి కుట్టిన దిండు గలిబు సంగతి జ్ఞాపకం వచ్చింది.

“శ్రీదేవికి నువ్వు కుట్టు నేర్పావుట. ఈ గలిబుమీద బాగా కుట్టిందే!” అంది జయమ్మ. “అవునత్తయ్యా! ఈ రోజుల్లో పెళ్ళికావలసిన పిల్లలకు ఇవన్నీ వచ్చిఉండాలి. ఇవేకాక, మిషన్ మీద బట్టలు కుట్టడం కూడా రావాలి. ఇప్పటి రోజుల్లో పెళ్ళి కొడుకులకు ఇవన్నీ కావాలి. నేను మద్రాసులో సంవత్సరం నేర్చుకున్నాను” అంది సుభద్రమ్మ.

“మా కాలంలో ఇవన్నీ లేవు. ఇప్పుడొచ్చినట్లయ్యి. ఏం చేస్తా? వెనకటి పద్ధతులన్నీ మారిపోయాయి. అందుకే శ్రీదేవికి వీణ నేర్పిస్తున్నాం. స్కూలు కొచ్చి చదువుకుంటానంది గాని, పెళ్ళిడు పిల్లని బయటకు సంపందం ఇష్టంలేక స్కూలు మాన్పించాను. అంతగా దాని అత్తవారికి చదువే కావలసి వస్తే ఇంటిదగ్గరే వ్రంయవేలు చెప్పిస్తాను” అంది జయమ్మ.

“చదువు కొంతమందికి కావాలి; కొంతమందికి అక్కరలేదు. కాని, ఈ చిన్న చిన్న విద్యలు వస్తే సంసారంలో ఎంతో ఉపయోగిస్తాయి. నా పిల్లల బట్టలన్నీ నేనే కుడతాను.”

“అది అది మంచి పద్ధతేనే. శ్రీదేవికి కూడా నేర్పిస్తాఉండు. నీకు వీరైవప్పుడు నీ చేతిలో దానికి కొంచెం క్షిణ ఇచ్చావంటే అన్ని అదే చేసుకో గలదు.”

“అలాగే నత్తయ్యా! రేపు శ్రీదేవి తప్పుక వండించు” అని సుభద్రమ్మ వెళ్ళిపోయింది.

2

ఆర్యాపురంలో ఒక చిన్న దాబాఇల్లు ఉంది. చుట్టూ పూల మొక్కలూ, ఒక చిన్న గీటూ, ఆ ఇంటిముందు చాలా అక్కర్లేయింగా ఉంటాయి. ఆ దాబాకి ముందు గదిలో ఒక ఇరవై ఏళ్ల యువకుడు మంచం మీద ప్రార్థన తొమ్మిదిగంటలైనా నిద్రపోతూనే ఉన్నాడు. చారల పైజామా, బిసీమా చిందర వందరగా పడిఉన్న బట్టలు, అవసాయకంగా క్లుంపే మోహంతో అతన్ని చూసిన వాళ్ళనర్థేనా చాలా బాద్మింతుడైన విద్యార్థి కాబోలు ననుకున్నారు. మంచంమీద అతని తలవక్రమ ఒక పుస్తకం కూడా ఉంది.

“బాబాయి! బాబాయి! ఇంకా ఏద్రవలేదా? లే! లే!” అంటూ ఒక ఏనిమిడేళ్ల అమ్మాయి అతన్ని లేవపొగింది. అతను కళ్ళు తెరిచాడు. అతనికి ఒళ్లంతా నీరసంగానూ, బద్ధకంగానూ ఉంది. వివరీతమైన దావావేసింది.

శ్రీ దే వి

“ఓహో! రీలా! అప్పుడే తలంటి పోసుకొని, కొత్తబట్టలు తొడుక్కున్నావా! చాలా బాగున్నాయి. ఒక్క గ్లాసెడు మంచినీళ్ళు త్రాచిపెట్టు తల్లీ!” అన్నాడు ఆ యువకుడు.

“ప్రార్థన మంచి వీళ్ళేమిటి వేణూ! తొందరగా లేచి, మొహం కడుక్కో! కాఫీ త్రాగుడువుగాని. అయినా రాత్రి రెండు గంటలదాకా స్నేహితులతో తిరిగితే, నీ ఆరోగ్యం పాడైపోదా? ఇవాళ ఎలాగైనా నిన్ను ప్రార్థన బజారుకు పంపిద్దామనుకున్నాను. ఇంతవరకూ నీవు లేవకనేలేతివి. ఇవాళ విశ్వేశ్వర రావుగారి మనవరాలానైంది భోజనానికి. కాస్త కూరలు త్రాచిపెట్టు బజారుకెళ్ళి” అంది సుభద్రమ్మ, అప్పుడే లేచిన మరది వేణుతో.

“ఓ! తప్పకుండా తేస్తాను పదివా. వందో. రెండువందలో నా మొహాన్ని పారేకావంటే, ఇంటికి కావలసిన సామాన్లన్నీ ఒకసారే త్రాచిపోస్తా” అన్నాడు వేణు.

“నీ చేతికి వందలిస్తే, సామాన్లబదులు వాటినే పారేస్తావు. నాకు తెలియదూ! నీకంత శ్రమ అక్కర లేదు. రెండు రూపాయలు ఇస్తాను. కూరలు తీసుకురా.”

ప్రియమ : నిన్ను హాసవనీ
అందాల భరిణవనీ అంటున్నానే
నమ్మకంలేదా కోపం ఎందుకూ?
ప్రియసి : నాకు వుందిగాని
ప్రక్కనే యీహాల్లో కూచున్న
వారు నమ్మకంలేదే పైగా నవ్వుకు
కూడా.

లక్ష్మణ్ (ఎమ్మార్)

వేణు ఆముదం తాగిన మొహం పెట్టాడు. “రెండు రూపాయలా? ఏం కూరలొస్తాయి వదివా? ఒక్క బంగాళదుంపలే వీటే అయిదు రూపాయ లుంటాయికదా.....”

“అవునవును. నువ్వు వ్యాపారం చేసినప్పుడు అలా అమ్ముడువుగాని. ఇప్పుడుమట్టుకు వీసె ముచ్చావ లాయే” అంది సుభద్రమ్మ.

“బరే! బాబాయి! బంగాళదుంపలు వీసె అయిదు రూపాయలా! బరే!” అంటూ రీల కూడా నవ్వింది.

“అహో! మర్చిపోయా—వీసెకాదు—మణుగు అయిదు.”

“ఇక్కడ మణుగు తవరికి కావాలయ్యా? వీసె చాలా. నీ ఇర్రుకి ఒక రూపాయి ఇస్తానులే. ఇందులో కమిషన్ తీసుకోకు” అంది సుభద్రమ్మ కాఫీగ్లాసు మరదికిస్తూ.

“థాంక్స్! పదివా! ఆ మాట ముందరే చెప్పలేక పోయావా! ఇదుగో ఇప్పుడే మొహం కడుక్కోని వచ్చి, కాఫీ త్రాగుతాను” అని గబగబ వక్రమీదనుంచి లేచి, రోపలి కెల్లాడు; కాఫీ గ్లాసు టేబిలిమీద పెట్టేసి. మరదికి రోజాకి ఒకటి, రెండూ రూపాయ లిస్తేనే గాని, తన మాట వివదని సుభద్రమ్మకు తెలుసు. అందుకని అతనికి ఇష్టపలసింది ఇచ్చేస్తుంది. పాదరణంగా డబ్బుతోకూడిన వ్యవహారాల్ని ఆమె

మరదికి అప్పగించదు. వేణు చెరికి వెళ్ళిన దబ్బు మరి తిరిగిరాదని ఆమెకు తెలుసు. అతనికి చాలా దురభ్యాసాలున్నాయి. గట్టిగా అతన్ని ఏమీ అనడానికి, ఏక్కడ ఎదురుతిరుగుతాడోనని, ఆమెకు భయం! తనమీద అతనికి గౌరవం చెడకుండా తను మెసలా కోవాలి. లేకపోతే అతను వేరైపోతే తనకు బోలెగా మగదిక్కుండదు.

సుభద్రమ్మ కార్యవాది. మరది చెడు సావాస లతోపాడి పాడైపోతున్నాడు. తను ఆడది. ఇద్దరు పిల్లలు వసినాళ్ళు. అయినా పెత్తనం తనే పనించి కుటుంబాన్ని జాగ్రత్తగా నడుపుకొస్తోంది. లోలోపల మరది ఎలాటాడైనా, పైకి ‘మా మరది చాలా మంచివాడు’ అని చెప్తూ, అతనికొక మంచి పెళ్ళి సంబంధం చెయ్యాలని ఆమె ఉద్దేశం. పెళ్ళయితే, అతనికి బాధ్యత తెలుస్తుందని ఆమె అభ్యుతే. వేణు కాఫీ త్రాగి, రెండు రూపాయలిస్తానన. వదిన దగ్గర నాలుగు రూపాయలు సంపాదించి, బజారుకు బయల్దేరాడు. కాఫీ హోటలుకి, గోల్డ్ షేక్స్ మిగిల్చుపెట్టేకే రెండు రూపాయలు ఖర్చు చేశాడు. కాలేజీ వచ్చులకి వెళ్ళి కొంతమంది స్నేహితు లతో కొంతసేపు బాతాఖానీ చేశాడు. అతను కాలేజీలో చదవకపోయినా, టెన్నిస్ బాగా ఆడతాడు కాబట్టి, కొంతమంది విద్యార్థులతోనూ, తక్కు రర్ఫుతో కూడా పరిచయంఉంది. అంతేకాక, నాలు కాలలో కూడా బాగా వెయ్యగలడు. ఈ సంవత్సరం ఎలాగైనా తను కాలేజీ రంగస్థలం ఎక్కాలని నిశ్చయించుకొన్నాడు.

మధ్యాహ్నం పన్నెండు గంటలదాకా తను మామూలుగా తిరగవలసిన చోట్లన్నీ తిరిగాక, ఇంటికి వెళ్ళామని అనుకున్నప్పుడు, తను బయల్దేరిన సంగతి జ్ఞాపకమొచ్చింది. తను అసలు కూరలు కొనడానికి బయల్దేరాడు. కాని, ఆ పంగలే మర్చిపోయి, ఊరంతా తిరిగేస్తున్నాడు. అప్పుడు కూరల బజారుకు వెళ్ళాడు.

తొందరగా తనకు కనిపించిన కూరలదో కొనేసి ఇంటిమొహంపట్టాడు. ఒక రిక్తాను పీల్చి, అందులో కూర్చున్నాడు. రిక్తా కదలబోతుంటే ఎదురుగుండ పైకిలుమీద, కళ్ళకు గాగుల్చు పెట్టుకొని, నవనాగిక పద్ధతిలో దుస్తులూ, జోళ్ళూ ధరించి ఒక పద్దెనిమిదేళ్ల స్త్రీ కనిపించింది.

“హల్లో! మిస్టర్ వేణూ! ఎక్కడి కెల్తన్నావ్?” అని, పైకిలు దిగి పలకరించింది. వేణు కూడా నవ్వుతూ, రిక్తా దిగి ఆమెతో మాట్లాడసాగాడు “హల్లో! మిస్ నళిని! ఇప్పుడే కాలేజీకి వెళ్ళి వస్తున్నాను. స్పార్ప్స్ పెక్రటరీతో మాట్లాడాను. మిక్సెడ్ డబుల్సు మాచెస్ ఏర్పాటు చేస్తావన్నాడు. అబ్బ! ఎండలో వీముఖం ఎర్రగా ఎలాఉందిపోయిందో!”

“ఉహూ! నా ముఖం ఎండకు ఎర్రపడలేదు. నువ్వు ఇవాళ మా ఇంటికి వస్తానని నిండుకు రాలేదా?”

“అందుకు కోపంవచ్చి ఎర్ర బడిందా? సారీ! ఏవో చికాకులవల్ల రాలేకపోయాను. సాయంకాలం తప్పకుండా వస్తా. టెన్నిస్ అయిపోగానే మీ ఇంటికి వస్తా” అని నళినికి సమాధానం చెప్పుకుని. తనొక అత్యవసర పనిమీద వెళ్ళున్నానని ఆమెతో చెప్పి, రిక్తాను పోమ్మన్నాడు. నళిని పైకిలేక్కి కాలేజీకి వెళ్ళిపోయింది.

నళిని కాలేజీలో ది. ఏ. మొదటి సంవత్సరం చదువుతోంది. టెన్నిస్ ఆడుతుంది. అన్ని విషయాలు

శ్రీ దేవి

కమానంగా తిరుగుతుంది. అమెకు తండ్రిలేదు. తల్లి ఉంది. వేలు రాజమండ్రి వచ్చి కొద్ది నెలలే అయినా, వనినితో అతను చాలా చురుకుగా తిరుగుతాడు. అమె ఇంటికి చాలాసార్లు వెళ్లాడు. వనినికి అతనంటే చాలా అభిమానం. అతని పేర్నినే అట రోసి నైపుణ్యానికి అమె ముగ్ధురాలైంది. వేలు అమె మనస్సును చాలా మలభంగా పొందించాడు. వనిని కళ్లు విశంపై నవ్వి. శరీరచ్ఛాయ కూడా తెలుపు. వీనిమాత్రం అంకరించుకొనే అమె రూపం, కాలేజీ కుర్రాళ్ళ మనసులో చాలా కలవరం రేపింది. కాని, అమె ఎవర్ని తొక్కిచేసేదికాదు. వేలుమాత్రం అమె అభిమానానికి, అనురాగానికి పాత్రుడయ్యాడు.

వేలుకి వనినిఅంటే చాలా ఇష్టం కలిగింది. అలాంటి చలాకీ అడవిల్లం నానానం ఉంటే నీవితం కులాసాగా, వరదాగా గడిపేయ్యచ్చునని అతని అభిప్రాయం.

ఇంటికి చేరేటప్పటికి తన గదిలోంచి వస్తూలు వినిపిస్తున్నాయి. రోపరికి వెళ్లాడు. అక్కడ లీలా, మరేవో, మరొక కొత్తమ్మాయి కాలమ్మ అడుగుతున్నారు. తనవి చూడగానే ఆ కొత్తమ్మాయి కొంచెం ఇంగారుపడి లేచింది. లీల అమెతో "చూ బాబాయ్" అంది. మరేవో, వేలు దగ్గరికి వచ్చి 'బాబాయి! అవిడవరో తెలుసా! శ్రీదేవి వదిల' అని చెప్పాడు. అమె విశ్వేశ్వరరావుగారి మనుమరాలు శ్రీదేవి అని గ్రహించాడు వేలు.

అమెనైపు రెప్పలొకటికొకటి సేపు చూశాడు వేలు. అతనితో అశ్రుర్యానందంతో కూడిన ఒక భావం ఉందయిచ్చి, శరీరమంతా ఒకరకమైన తేలికాదన అనుభూతి పొందింది. ఒక స్త్రీ ఇంత అందంగా ఉండడం అతను తన కళ్ళతో ఇంతవరకూ చూడలేదు. యవ్వనం, పొందర్యం, నందా—మూడూ కలిసి అమెలోంచి ఒక వింత వెలుగును ప్రసరింపజేస్తున్నాయి. అమె మెడలో ఒక రాళ్ళ నెక్లనూ, చెవులకు రవ్వల కమ్మలూ, చేతులకు రాళ్ళగాజులూ అమె సహజ శరీరచ్ఛాయయిన వంకారపు రంగు మీద అద్భుతంగా వెరుస్తున్నాయి.

శ్రీదేవి వేలును చూసి కంగారుపడి లేచి, రోపరికి వెళ్లామనుకొంది. కాని, లీల, తమ బాబాయ్ నని చెప్పడంతో వీరివెయ్యారో రోపరికి, అలాగే విలబడిపోయింది. తలమాత్రం వంచుకునేఉంది.

వేలుకు తమ అమెనైపు మాస్తున్నాననే భావం కూడా కలగలేదు. వీరిరంగు పట్టుపరికిణీ, వోణీ, రవికె వేసుకున్న అమె అందం వేలును ఏబుట్టణ్ణి చేసింది. మరేవో, "అలా చూస్తావేం బాబాయి, మచ్చు కూడా చూతో అడుగుతున్నాని రా!" అని పిల్వాక, అతను మామూలు ప్రవచనంలో పడ్డాడు.

ఇంతలో మధ్యద్రమ్మ వచ్చి, "వచ్చా వేలూ! వీరి ఆ కూరలబుట్టు ఇలా తేవే లీలా! అన్నట్టు శ్రీదేవి! ఇతను మా వదింది. మీరు వెలుగురూ కాస్తేపు అడుతూఉండండి. వంటఅయిపోవచ్చింది" అని శ్రీదేవిని, పిగ్నపడనవరం లేదన్నట్టు వేలుతో వరచయించేసి, రోపరి కెళ్ళిపోయింది.

వేలు- వదిలె ఆ విమంషంతో ఒక దేవతలా కన్పించింది. శ్రీదేవి మునపటిలాగే సుందోడం చూసి, "మీరు బాగా అడతారా?" అని అడిగాడు. అమె ముద్దేశించి. శ్రీదేవి బావాలియ్యలేదు.

కర్రతో ఎలా కొట్టారో చాతాడు. వేసే వేర్పు తున్నాను" అన్నాడు గర్భంగా.

"అలాగా! అయితే నేనూ, అమె ఒక పార్టీ మీ రిద్దరూ ఒక పార్టీ. అడదాం రండి" అన్నాడు వేలు. లీల అలాగేనంది.

శ్రీదేవి, "ఉవూ! నే నాడను" అంది. ఎటు నైపో చూస్తూ. వేలు చాలా అకాభంగం చెందాడు. కానీ లీలా, మరేవో శ్రీదేవిని అడమని అతిమాంసం వల్ల శ్రీదేవి అడక తప్పలేదు. అట అడుతున్నంత సేపు శ్రీదేవి, వేలునైపు చూడనేలేదు. వేలుమాత్రం సఖిభావర్యంతం అమెను పరీక్షిస్తున్నాడు.

అమె కను—ముక్కు, తిరు, చక్కగా పరిదిద్ది నట్లుంది. అమె మాట్లాడితే ఎంతో మధురంగా ఉంది. వేలు అమె పొందర్యానికి తనయ్యడవడమేకాక, అమె చూపిస్తున్న బిట్టుకు, ఎలాగైతే అమె పరిచయం వచ్చి చేసుకోవాలనే కాంక్షతో బాధపడు తున్నాడు. శ్రీదేవి బాతని అనికీ కూడా గమనించనట్లు కూర్చుంది.

డాక్టరు : భార్య నీ మాట విసదూ అని అంటున్నావే బాగా బుద్ధి చెప్పక పోయావా?

రాజారావు : స రి స రే! డాక్టర్! గట్టిగా మాటాడితే అజే నాకు బుద్ధి చెబుతుంది. ఎందుకంటే దానికి చెప్పడని నలుగురికి తెలుస్తుండేమా!

అప్పటి (బెజవాడ)

వేలు, అటమధ్యలో అమెకు స్త్రయికర్రతో ఎలా కొట్టారో ఒకటి రెండుసార్లు చూపించబోయాడు. కాని, అమె అతనిని శ్రద్ధగా గమనించనూ లేదు; అతను చెప్పనట్లు అడమా లేదు. ఇంతకాలం తన మద్రాసు అనుభవంలోనూ, రాజమండ్రిలోనూ ఇంత బిట్టుగా ప్రవర్తించిన అమ్మాయిలను అతను చూడలేదు. మద్రాసులో వలుగు రమ్మాయిలతో అతనికి బాగా పరిచయమంది. రాజమండ్రిలో, కాలేజీ అమ్మాయి లెవరైనా తను పలకరిస్తే, అందుకోనేమీ ఎదురుచూస్తున్నట్లు వాళ్ళు చొరవగా మాట్లాడడం అతనికి అనుభవమే. వనిని అతనంటే వెర్రి అభిమానం చూపిస్తుంది. శ్రీదేవి తరహా కొత్తగా ఉంది.

అటయిపోయింది. భోజనానికి అంతా లేవారు. మధ్యద్రమ్మతో శ్రీదేవి చనువుగా మాట్లాడడం జూకాక, వేలుకు కొంత దైర్యం వచ్చింది. శ్రీదేవికి అల్లికల గురించి, కుల్ల గురించి ఏవో వివరాలు మధ్యద్రమ్మ చెప్పింది. శ్రీదేవి శ్రద్ధగా వింది. భోజనం చెప్పిస్తుంటామో వేలు మౌనంగా ఊరుకున్నాడు.

అతని బుర్రలో అనేక ఆలోచనలు పరిగెత్త పోగాయి. మొట్టమొదట ఇంత అందమైన అమ్మాయి

అని అలోచించాడు. బహుశా గర్భవై యుంటుంది. తనదో జూజూలు మున్నగుకొంది. తనకే పెద్ద పెద్దనే అటగాళ్ళనీ, కుటుంబాని అమెకు తెలియదు. అమెకు గొప్పవాళ్ళ బిడ్డవనే అవాంఛనం ఉండేమా. కాని, మధ్యద్రమ్మతో బాగానే మాట్లాడుతోంది. వదిలె ఆ అమ్మాయి మనసును బాగా కనిపెట్టింది. తనంటే శ్రద్ధ చూపించకపోయినా తను మాత్రం అమె యెడల శ్రద్ధ చూపించడంకొన్నాడు. అదేమి విచిత్రమో, కొందరు స్త్రీలు మగవాళ్ళని కాదని కనికొట్టినా, ఆ స్త్రీల వెనుకే ప్రాధేయపడుతూ తిరుగుతారు మగవాళ్ళు. కాని, కొందరు స్త్రీలు తమకోసం ఆరాటపడుతూ తిరిగినా, వాళ్ళని రక్ష్యం చెయ్యరు మగవాళ్ళు. అడవి బిట్టుగా ఉన్నంతవరకే కాబోలు అమెలో అకర్షణ! విజానికి వనినిఅంటే వేలు కెంతమాత్రం అకర్షణలేదు. కాని, వనిని వేలుని మనస్ఫూర్తిగా ప్రేమించి, అమె వర్తనాన్ని అతని కన్పించింది. వనివే మొట్టమొదట తనకు తానై వేలుతో పరిచయం చేసుకుంది. అతనిని తన ఇంటికి ఆహ్వానించింది. తన ప్రేమ పతనికి స్వకం చేసింది. అయినా వందమంది వనినిఅట ఒక్క శ్రీదేవి కాలిగోటతో పొందని వేలు నిశ్చయించుకున్నాడు. ఈ కొద్ది సేపటిలోనూ తనలో సహజంగా ఉన్న స్త్రీల నాకర్షించగల శక్తి, శ్రీదేవి మీద విమె వనియ్యేలేదని తెలుసుకున్నాడు. కాని, అంతమాత్రంవేత అతను నిరుత్సాహం చెందలేదు. వేలు ఉద్దేశంతో ప్రణయం ఒక ఆటవంటిది. అందులో ఓడినవాడు నిరుత్సాహం చెందకుండా మళ్ళీ మళ్ళీ ప్రయత్నించెయ్యాలి. ఎంత కష్టమి కైనా వెనుదియ్యకూడదు. తొంట్లై నొమ్మిదిసార్లు, ఓడిపోయినా, ప్రయత్నిస్తే మారోసారి గెలవచ్చు. దానికి కావలసినది గట్టి గుండె. వేలుకి అది ఉంది. అతని ప్రియయం చాలా గట్టిది. వోరూ, నాలూనా మాత్రం బహు మెత్తనివి—అని సమయానుకూలంగా ప్రవర్తిస్తాయి.

అవాళ కూతురు పుట్టినరోజుకేవల ప్రత్యేకంగా బాధపాల్పా చేసింది మధ్యద్రమ్మ. అంతే కాకుండా, మద్రాసునైపు వంటకాలయిన కూటూ, పొంబారూ చేసింది. అవి లింటూంటే శ్రీదేవికి బిచ్చాలేవొచ్చింది. తమ ఇంట్లో వంటవాడు వండే వస్తు పులుసుతో ఈ రుచి వస్తేరారు. కూరల దగ్గరల్లంచీ, విండివంటలదాకా మధ్యద్రమ్మ వంటలో ఏదో ప్రత్యేకత కన్పించింది శ్రీదేవికి.

భోజనాలయిన తరువాత శ్రీదేవి వెళ్ళిపోతానని కాని, మధ్యద్రమ్మ అవాళ పేరంటం అదీ ఉందనీ, పాయకాలందాకా ఉండమనీ శ్రీదేవిని కోరింది. శ్రీదేవికి, తల్లిదగ్గరకన్నా అమ్మమ్మైన జయమ్మ దగ్గర చాలా భయం. అంతసేపు తనక్కడ ఉంటే అమె ఏమంటుందోననే భయం వెలుగుచ్చింది. అమెకు మనసులో ఉండాలనే ఉందని వనగట్టిన మధ్యద్రమ్మ తమ పాయకాలం శ్రీదేవితో కూడా వచ్చి, జయమ్మకు వచ్చి వెలుకావని హామీఇచ్చి, శ్రీదేవిని ఉంచేసింది.

వేలు తన గదిలో పిగరెట్టు కాల్చుకుంటూ, తన గది కిటికీలోనుంచి బయటకు చూస్తూ ఆరోపించాడు. తక్కిన విషయా లెలాగనూ, శ్రీదేవికి మధ్యద్రమ్మంటే చాలా ఇష్టంఅని గ్రహించాడో మధ్యద్రమ్మ ఏం చెప్పినా శ్రీదేవికి సచ్చతోంది.

శ్రీబాలాంజనేయ ప్రశ్న

సంతానము, శోగములు, గ్రహబాధలు, వివాహం, పారిపోయిన పశువులు, మనుష్యులయొక్క ఆచూకీ, దొంగరింపిన సాము, వీడిపోయినభార్య మొదల శోరిన 5 ప్రశ్నలకు వెంటనేవాసి పంపగలను. రూ 2 ఎం.పి. చేయండి. నెలలవారీగా 12 నెలలకు 1 సంవత్సరం చారిత్రము రూ 2. పూర్తిచేయ, బాబువాసినైతేము తెలిసిన చాలును.

హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము,
108 లై ను, అరండ్లలో పేట, గుంటూరు 2

నెర్విటాల్

నరముల బలహీనతకునూ, రక్తపోటుకునూ రామ బాణము. అనుభవయుక్తముగా చేయబడినది.

8 డౌ. సీసా 5-75, బోనేజి 1-75.

ఇండియన్ మెడిసిన్ హౌస్,
విజయవాడ-2.

RATNAM'S N-OIL

(వైద్యకళాపత్రమే)

అంగవరములు బలహీనత చెంది, చిన్న పిల్లలకు తిరిగి ఆంధ్రాప్రదేశ్ లో ఆయుర్వేద పాఠశాల మనుభవించు. గు 50 నెల ప్రత్యామ్నాయము. 1 సీసా రూ. 10 అం. పి. 1-4-0 కొనబడినవాడు ముందుగా 1-4-0 పంపేది. ఇందులో స్వచ్ఛత రకం అర్జింటుమినియం రూ. 25-0-0 అం.

డాక్టర్. రత్నం నన్ (Estd 1904)

ములక పేటబిల్డింగ్స్, ఆజంపూరాహార్ బీ
బద్ల, హైదరాబాద్ -24 (ఆంధ్రప్రదేశ్)

ఎలెక్ట్రిక్ & రేడియో గైడ్

అభివృద్ధి చేయబడిన క్రొత్త కూర్పు ఇంటర్నేషనల్ ఎలెక్ట్రికల్ ఇంజనీరింగ్ పూర్తి కోర్సు రేడియో రిసేరింగ్ రేడియోమెకానికం, ఇండ్ల వైరింగ్ నేర్పుకొండి. ఇంటర్నే రూ. 50 లకు ట్రానిస్మిట్టర్ రేడియో తయారుచేయటం నేర్పుకొండి. ఎలెక్ట్రిక్ & రేడియో పనులకు ఉత్తమగైడ్. (900 చిత్రపటములు) ధర రూ. 10. ఎ.పి.సి. ఛార్జీ రూ. 2. సెక్స్ అట్టాన్: 325 చిత్రపటములుగల అమెరికన్ ప్రచురణ. ధర: రూ. 6/- V.P.P. ఛార్జీ రూ. 2. Tagore Vigyan Mandir (A-10) Halka No. 13, ALIGARH

శ్రీ దేవి

తను కూడా వదినను పొగడి, తద్వారా శ్రీదేవి దగ్గరకుంచి ఒక మామైనా రాబట్టుకోవాలనుకున్నాడు. ఇంతసేపై, తను ఎంత ప్రయత్నించినా తన మామలకు అమెవద్దనుంచి తన ప్రత్యుత్తరం రాలేదు. తన ననల అమె లెక్క చెయ్యటంలేదు.

“అవన్నీ మా బాబాయి టెన్నిస్ గేలించిన కప్పులు” అని లీలా, మరే తన గదిలో అల్మారు తలుపుతీసి, పై అరలో ఉన్న కప్పుల్ని శ్రీదేవికి చూపించి చెప్పడం విని, వేణు వెనకకు తిరిగాడు. శ్రీదేవి దగ్గరనుంచి చిన్న సమాధానం వచ్చినా, అమె తనవైపు చూసినా, అమెవైపు తన సమ్మోహనానందంలాంటి మందహాసం ప్రయోగిద్దామనుకున్నాడు.

“అది డిజైన్ల పుస్తకమా? ఏదీ ఇలా తే!” అని రెండో అరలో ఉన్న ఒక పుస్తకాన్ని తీసింది శ్రీదేవి. అమెకు టెన్నిస్ అటం లేనే ఇష్టంలే నట్లుంది. వేణుకు ఏమీ లోచలేదు.

“లీలా! మీ వదిన ఒక పాట పాడమనమా?” అన్నాడు వేణు దీపంగా, శ్రీదేవివైపు చూస్తూ. శ్రీదేవి అతని మాటల్ని వినిపించుకోలేదు. లీల మట్టుకు, “వదినా! ఒక పాట పాడవూ!” అని అడిగింది. అంతవరకూ లోపల పన్ను చేసుకుంటున్న సుభద్రమ్మ వచ్చి, శ్రీదేవి చూస్తున్న డిజైన్ల పుస్తకం గురించి, తాంబూం మేసుకుంటూ శ్రీదేవిలో మాట్లాడ నారంభించింది. వేణుకు, తన వదిన కూడా తనంటే నిరాదరం చూపిస్తోందనిపించింది.

“వదినా! అవిడ చాలా బాగా పాడారుకదా. ఒక్కపాట పాడమనమా!” అని మళ్ళీ తన ఆభ్యర్థన తన వదిన ద్వారా శ్రీదేవికి విన్నవించుకోవాలని చూశాడు. సుభద్రమ్మ శ్రీదేవిని పాడమందామనుకొంది కాని, వేణు మాటలు విని, మదురు చిట్టించి, మొహం వక్రం తిప్పుతున్న శ్రీదేవి చూసి, పాట పాడడం అమె కిష్టంలేదని గ్రహించింది. మరిదియొక్క స్థితిని కొద్దిగా పసిగట్టింది.

“ఇప్పుడే భోజనంచేసి ఏం పాడుతుందిలే. ఈసారి వచ్చినప్పుడు పాడుతుంది” అని అతనికి సరి చెప్పింది. సుభద్రమ్మ, తరువాత శ్రీదేవివైపు తిరిగి, “మా మరిదికి పాటంటే చాలా ఇష్టం. టెన్నిస్ చాలా బాగా ఆడతాడు. నాలుకార్లో వేస్తాడు. ఎన్నో ప్రైజులు వచ్చాయి. మద్రాసులో అతన్ని తెలియని వాళ్లు లేరు” అంది.

శ్రీదేవి, “అలాగా!!” అంది. వేణు కూడా, అమె సుభద్రమ్మ మాటలు విని శ్రీదేవి ఒక్కసారి తనవైపు చూసి, మళ్ళీ తల తిప్పుకునేదం చూసి, మనసులో ‘అలాగా’ అనుకున్నాడు. చివరికి వదిన గారి మాటలవల్లనే తననొక మనిషిగా గుర్తించింది, ఈ అందాల రాశి ఇదే అదను—తను ఉపయోగించుకోవాలి అనుకొని, “ఈనెలకురస కాశీజిలో ఒక డ్రామా వేస్తున్నాం, మీకు రావడానికి పిలుపు తప్పక రండి!” అన్నాడు శ్రీదేవి ముద్దగా, ఈ

అవకాశంలో అమె తోటి వరసాగా నాలుగు కబుర్లు చెప్పేద్దామని నిశ్చయించుకున్నాడు.

“ఉహూ! పిలుండదు. వాకు నాలుకాలంటే ఇష్టంలేదు” అంది శ్రీదేవి. వేణు పిరుకారిపోయాడు.

అప్పటికే మధ్యాహ్నం మూడు గంటలు దాటటం వల్ల ఇక పేరంటానికి ఆదవాళ్లు వచ్చే సమయం మైందని, సుభద్రమ్మ లేచి, హరితా సర్వీస్ ప్రారంభించింది. వేణు, ఇక మరి లాభంలేదని, బట్టలు వేసుకొని, టెన్నిస్ రాకెట్ చేతిలో పట్టుకొని బయటికి వెళ్ళిపోయాడు. ఆదవాళ్లు ఒక్కొక్కరే రావటం మొదలెట్టారు. అందరికీ స్పాన్సింగ్ సంగీతంలో స్వీట్లు, హోటా, వంచెట్టి, లీలను కుర్చీలో కూర్చోబెట్టి హరితించింది సుభద్రమ్మ. వచ్చిన ఆదవాళ్లందరి దృష్టి శ్రీదేవిమీదే ఉంది. ఆ అమ్మాయి ఎవరో తెలుసుకొని, అమె అందాన్ని, బాగాళ్ళు పొగడని వాళ్లు లేరు. ఒక వయసుమళ్ళిన అమె, “ఎవడు తనన్ను చేస్తున్నాడో, ఈ బంగారు బొమ్మకోసం అంది, శ్రీదేవి చూస్తూ. శ్రీదేవి సిగ్గుపడింది ఎంతువల్లనో ఆ మాటలు విని. అమె కొద్దిగా చలించింది. ఎవరో ఒక అజ్ఞాత వ్యక్తి అద్భుతం గురించి వాళ్లు పొగడ్తున్నారు. ఎదురుగా కన్నులున్న తన కన్నా, వాళ్ల దృష్టిలో ఆ వ్యక్తి గొప్పవాడులాగుంది.

సుభద్రమ్మ తన మొదలు అన్న ప్రకారం సాయం కాలమయ్యాక శ్రీదేవిని తన పిల్లలతో సహా వెళ్లి దిగబెట్టింది. జయమ్మ, శ్రీదేవి ఇంతసేపై పై ఇంటో ఉన్నందుకు చిరాకు చూపించబోయింది కాని, సుభద్రమ్మ తియ్యని కబుర్లు, అంతకన్నా తియ్యని మనదైన బాధలవల్లా అమెపట్టే శాంత వరిచాయి. ఒక పళ్ళెంనిండా హల్వా, తమతోబాటు తెచ్చింది సుభద్రమ్మ. జయమ్మ అది అరగిస్తూ మెత్తబడిపోయింది.

“చాలా బాగానే చేశావే హల్వా, సుభద్రా! నీ కూతురు జీవితం ఇంత తియ్యగా గడవాలని ఆశిర్వాదిస్తున్నా”నంది జయమ్మ.

“మీ నోటి వాక్యానికి తిరుగులేదు. ఏదో మామిక అభిమానముండబట్టి శ్రీదేవిని పంపించారు నాకు చాలా ఆనందమైంది.”

“అదేమిట అలా అంటావ్? మీ ఇల్లు పరాయి యిల్లా ఏమిటి? వా కుటుంబం తేడాలు లేవు నువ్వి, శ్రీదేవిని కావలెస్తే ఆడుగు.”

“అబ్బే ఎంతమాట! నేనూ అదే అనుకుంటున్నాను. వారానికో, వదిరోజుకో ఒకసారి శ్రీదేవిని మా ఇంటికి తప్పకుండా పంపిస్తుండండి. మనసు మీద కుట్టడం నేర్చుతాను.”

“అలాగేలే. దానికి ఎప్పుడు బుద్ధి వుడిలే అప్పుడు మీ ఇంటికి పంపిస్తుంటుందిలే” అని జయమ్మ సుభద్రమ్మ ప్రార్థనను మంజూరు చేసింది. అది విన్న శ్రీదేవికి చాలా ఉత్సాహం కలిగింది. తన మనస్తత్వాన్ని బాగా అర్థం చేసుకున్నందుకు సుభద్రమ్మ మీద శ్రీదేవికి చాలా గౌరవం ఏర్పడింది.

దదు. కాని అహార — గతికి అటంకం కలిగినప్పుడు, వారంతా మండించే, పుల్లని ద్రవం వాటి అయి ఆ వాపు కొద్దిగానో, పూర్తిగానో ఉపశమిస్తూ ఉంటుంది.

మలబద్ధకం యీ వ్యాధిలో సాధారణ లక్షణ మనే చెప్పవచ్చును. ఆకలి బాగానే ఉంటుంది. అల్పమందుతున్నా, జీర్ణం జరుగుతూనే ఉంటుంది గవక, రోగి సాధారణంగా చిక్కిపోడు. కాని, అటంకంవల్ల తిన్నదల్లా వెళ్లిపోతున్నప్పుడు రోగి శుష్కించిపోతాడు.

మొదట్లో ఈ ఆకలివృద్ధులు, కొన్ని వారాల్లో, కొన్ని మాసాల్లో ఉండి, తరువాత కొన్నాళ్లు కన తడకుండా పోవచ్చును. కొన్ని ఋతువుల్లో ఈ బాధ అధికంగా ఉండవచ్చును. బాధ నమసిపోయి బాగా ఉన్నవారిలోనే, అందోళన కాని, బాధ కాని కలిగి పరిస్థితులు ఏర్పడవచ్చు, పాతాళంగా కడుపు లోమా తూల ఆరంభం కావచ్చును. అలాగే చలి గాలి తగిలినప్పుడు, గొంతులో క్రిమిదోషం ఏర్పడి తప్పుడు, పడికం వట్టిన్నపుడూ అణగిఉన్న బాధ అధికం కావచ్చును. మధ్యాహ్నం ఈ బాధను అధికం చేస్తుంది.

అల్పరూప బాధపడే వారమందిలో మరికొందరు రక్తము వారి మలంలో కనిపిస్తుంది. ఈ రక్తము కానీపొడరు రంగులో ఉంటుంది. సక్రతుగా ఇటు

మనమూ-మనదేహస్థిత్తి

17-వ పేజీ తరువాయి

వంటి పదార్థమే వాటి కావడమూ కద్దు. అల్పరూప అంతకంతకు లోతై, రక్తనాళములను తిప్పువచ్చు ఇలా జరుగుతుంది.

దువోడినంలో అల్పరూప ఏర్పడినప్పుడు, జీరణాశయంలో ఆహారం ఎక్కువసేపు ఉండదు — కాని బాధ మరి ముదిరినప్పుడు 'సైలోరన్'లో ఉండే స్పింక్టరు దుస్తుంకోచం పొంది విగునుకు పోయినందున కడుపు పెద్దదై సాగి, పెద్దది కావచ్చును. జీరణాశయ రసములను పరీక్షించి చూస్తే 'పైడ్రోక్లోరిక్ ఏసిడ్' అధికంగా ఉన్నట్లు తెలుస్తుంది.

జీరణాశయ ప్రణాళిక కలిగించే బాధకూ, దువోడిన — ప్రణాళిక కలిగించే బాధకూ కొన్ని ప్రధాన భేదములున్నవి. జీరణాశయంలో అల్పరూప బాధ ఆహారం తినగానేనో, తిన్న కొద్ది సేపటికే వస్తుంది. దువోడినం — అల్పరూప కొన్ని గంటలు అలస్యంగా వస్తుంది. ఆ బాధ శరీర మధ్యస్థాన దగ్గరగా ఉండక, కొంచెం కుడివైపున, ప్రక్కటెముకలకు రెండు మూడు అంగుళములు క్రిందుగా ఉంటుంది. జీరణాశయం — అల్పరూప బాధ కొన్నాళ్లుండడమూ కొన్నాళ్లు లేకపోవడమూ అంటూ ఉండదు.

జీరణాశయం — అల్పరూప బాధ వారి తరువ ఉంటుంది. కాని రక్తశోధి, సాధారణంగా జీరణాశయం. పితృశయంలో ఇన్ ఫ్లమేషన్లు ఏర్పడవచ్చు ఇదే ప్రదేశంలో విపరీతముయిన బాధ ఏర్పడుతుంది. కాని ఆ బాధకూ, ఆహారానికి ఏమీ సంబంధం ఉండదు. ఉదరంలో బాధ కలిగినప్పుడల్లా అల్పరూప అనుకోకూడదు. 'సైలోరన్'లో ఏర్పడే కెప్పర్ వల్ల కూడా యీ లక్షణాలే ఏర్పడవచ్చును. అయితే ఆ బాధకూ ఏరామం ఉండదు. 'పెక్రియన్' గ్రంథి వాచినా, కడుపులో తూల ఏర్పడుతుంది. కాని అప్పుడు తిన్నదంతా వాటి అయి, ఆహారం జీర్ణంకాక, రోగి త్వరగా క్షీణిస్తాడు.

దువోడినం — అల్పరూప బాధపడుతూ బహుశాః ఏ క్లిష్టపరిస్థితులూ ఏర్పడకుండానే ఉండవచ్చును అది 'పెద్దదై, మాని, దువోడినం ఆకారము' మార్చి ఆహార — గతికి అటంకం కలిగించి, తిన్నదంతా వెళ్లిపోయి, శరీరంలో నిర్బలస్థితి, లక్షణము (Depletion of Salt) ఏర్పడవచ్చును. క్షుద్రాపితృశయము, చికాకు, మాంద్యము ఏర్పడవచ్చును. లక్షణములు అల్పరూప ఉన్న స్థితి: బట్టి, అది కలిగించే విషమ పరిస్థితులనుబట్టి మారుతూ ఉంటుంది. కాని సాధారణంగా ఆహార వంతరం కొంతకాలానికి బాధ కలగడం, ఏమయిన తింటే ఉపశాంతి కలగడం దువోడినం అల్పరూప విశిష్ట లక్షణాలనే చెప్పవచ్చును. ★

వరద. ఏళ్లు, సెలయేళ్లు, రాళ్లు, బొమ్మరాళ్లు అందరాళ్లు. ఏళ్లు పొగిన ఏళ్లు. ఊళ్లు మునిగి ఏళ్లు. వాళ్లు తడిసే ఏళ్లు. పొలాల్లో ఏళ్లు. వాకిట్లో ఏళ్లు. ఇళ్లల్లో ఏళ్లు. కళ్లల్లో ఏళ్లు. కాళ్లు మునిగి ఏళ్లు. మోకాళ్లు మునిగి ఏళ్లు. తొడతొడు ఏళ్లు మొలబంటి ఏళ్లు!!

మార్కాంతలో ధగధగ మెరుపులీగల్లా ఒరల్పించి తీసి గుంపులుగా మేసిన రత్నాలు తాపిన కత్తుల్లా ఏళ్లు. వెన్నెం కాంతుల్లో రత్నాశ్రయాల్లైన పంజీవి వర్షత సామపుల్లా మెరసే ఏళ్లు. ఏకటిరాత్రుల్లో విశాదేవి వేడిభరంతా వల్లగా, అజాతశత్రుని ఎడలా గంభీరంగా లోతైన ఏళ్లు.

కన్నుళ్లు, ముప్పిళ్లు. ఇళ్లు మునిగి ఏళ్లు. మళ్లు తిరిగి ఏళ్లు. కళ్లు తడిసే ఏళ్లు. పళ్లు మండే ఏళ్లు. రాళ్లు ఏళ్లు. వల్లార్లలో ఏళ్లు. కల్లార్లలో ఏళ్లు. రాజారిళ్లు ఏళ్లు. వాయులిళ్లు ఏళ్లు. రాయులిళ్లు ఏళ్లు. అయిళ్లు వంటి ఏళ్లు. పాపాలపంటి ఏళ్లు. సుళ్లు సుళ్లుగా ఏళ్లు. కాళ్లల్లో ముళ్లు. వోళ్లల్లో ముప్పు. కరువు. గంజినిళ్లు.

మా ఎరికలో ఇంత వరద ఎరగమనేవాళ్లు. ఎది చరిత్ర పరిశీలించి కల్లు ఎత్తు పెంచమని సవాళ్లు. నిజానికి తల్లికి పరిమితి నిర్ణయించగల వాల్లెళ్లు.

ఎన్నాల్లో ఏళ్లు. ఎన్నేల్లో ఏళ్లు. వాళ్లు ఏళ్లనిన ఏళ్లు. ఊళ్లు వాళ్లు ఏకం చేసే ఏళ్లు. ఇళ్లన్నీ ఏకిక గూళ్లు. వాళ్లన్నీ గాజరాళ్లు.

వతుల కంటి ఏళ్లు. వతుల కంఠాలకు ఏళ్లు. కప్పుల కలాలకు ఏళ్లు. కప్పులు పొలాలకు కీళ్లు.

ఏళ్లు కాళ్లకు సంకెళ్లు. వోళ్లకి తాళాలు, ఇళ్లకి గొళ్లెలు.

ఏళ్లు బయళ్లు ఊళ్లు బిళ్లు ఏకంచేసే ఏళ్లు.

పన్నీరు - కన్నీరు

21-వ పేజీ తరువాయి

పరుగెత్తే ఏళ్లు. ప్రవహించే ఏళ్లు. పరవళ్లు తొక్కి ఏళ్లు. విధి వదలిన ఏళ్లు. అంతా జలమయం.

* * *
ఏరు ఏరు ఏరు. పన్నీరు పన్నీరు కన్నీరు. త్రాగే ఏరు. వాడే ఏరు. కురిసే ఏరు. మెరిసే ఏరు. ఏరు ఏరు ఏటి ఏరు. కల్లు కట్టివారు. అనకల్లు ఏరు. గోదావరి నేరు వది ఏరు వడలేరు.

పరుగెత్తే ఏరు. ప్రవహించే ఏరు. ధగధగ మెరిసే ఏరు. భగభగమనే మంటల్లి వల్లార్ల ఏరు. భగభగమనే తపఃశం. తపన బాసే ఏరు. పిత్త దేవత లకి పుణ్యలోకానికి దారినచ్చే ఏరు. దేవతలకిరీటాల్లా మిరుముల్లు గాలిసే ఏరు. ఇంద్రుని కాంతుల్ని వెదజల్లే ఏరు.

మిన్నుల ఏరు. కన్నుల ఏరు. ఇంటి ఏరు. పంట ఏరు. కాటన్ దొర క్షుల్లం. కృషివలలు యిష్ట దైవం ఏరు. పైరు తడిసే ఏరు. పంట పండే ఏరు. కరువు బాసే ఏరు. ఎరువు కోరని ఏరు. పరువు నిలిపే ఏరు.

మానవాళికి మంచి కాలం. కూరీ మారీ రైతూ అర్చి లోగిలీ ఏరు. అర్చిత్రాణం ఏరు. అనందదాయకం ఏరు. ధాన్యరాశులకు ఏరు. చెరుకుపంటలకు ఏరు. గోదావరి మాత ఏరు. తెలుగుతల్లి ఆనందబాష్పం ఏరు.

పెద్ద కాలవ ఏరు. చిన్నకాలవ ఏరు. పంటకాలవ ఏరు. పిల్లకాలవ ఏరు. మడి తడిసే ఏరు. కూడిచ్చే ఏరు. దుర్బిక్షం కూరంచేసే ఏరు. వెలుగురేసి

జన్మనిచ్చిన ఏరు. అంద్రుణ్ణి ఆనతించిన ఏరు. ఉప్పుల వర్షత శిథిలాలపై ఋతువనవన ధారాపాతం. వాసికాత్రియంవతీర్ణం. మహాద గోదావరి మూక్షమరూప పాక్షాత్కారం. మన రాష్ట్రం వికలాంధ్రం మందాకినీ మాతృ దర్శనం గతమి అఖండగతమి. భీమా, ముచికుండా, శబల కిష్కిరసాని అఖండ గోదావరి. వజ్ర, వైవర్తయ కాశిక గతమి తుల్యభాగ గోదావరి. గోదావరి తెలుగు వారి బాధాపారి.

3

వెనుతిట్టి కథ

వెంటు కాన్తెగారంటే ఎరిగినవాల్లేవరూ లేరు కూరపాడుగ్రామంలో. తలిమిత్రములు రెంటికి చూసి, ఆకళించుకుని నిలదొక్కుకుని గ్రామంలో నిజాయితీపరుడనీ, విజయ మూల్యదేవాదనీ పేరు తెచ్చుకున్నారు. వారనత్వంగా లభించిన రామభక్తి ఆచారకాండ, బహుశ్చతులతోడి సాంగత్యం ప్రసాదించిన వేదాంత దృష్టి ఆయన్ని తెనిగోజాల్లో హీనశక్తికి దిగజారకుండా కాపాడాయి. వానకలో భూదేవవంటి గృహిణి సహాయంతో, పంపనదాయ సిద్ధమైన పోశ్యం సంవత్సరం కలిగిన కొడుకునీ, కూతుర్నీ పెంచుకుంటూ కాలం గడుపుకుంటూ ఉండేవారు.

ఊరు చిన్నదైనా, డబ్బున్నవాళ్లు ఎక్కువ కావడం; వయస్సులో ఉన్నవాళ్లు గ్రామానికి పెద్దదైన సమయం రావడంతో ఆయనకి ఒత్తిడి ప్రారంభమయింది. ఆయన చిరుగుల ధోవతిని చూసి 'పేళనచేసేవాళ్లు పుట్టి అయ్యారు. ఆయన పుర్త మేధ అంతమై, పండుపాదయం పరివక్యాన్ని

చూసి గొరవించి ముమ్మరించేవాళ్ళ క్రమంగా తక్కువయ్యారు. కొడుకూ, కూతురూ పెరగడం దీనికికా తోడయింది. పట్టుమని పడేళ్ళ లేని కూతుర్ని పెళ్లి ఇంకా కాలేదని నలుగురూ నాలుగు విధాలా అనడం సాగివారు. ముసలాయన వెలి కిజడిసేటట్లు లేడవేరారు. కొడుకును ఆ ఎదిగే వయస్సులో పొరుగువాళ్ళ ఎల్లి పాడుపులూ, పోల వలూ కుంగడియడం మొదలెట్టాయి. అతని కింకా అలాంటివాటికి తట్టుకుని చిరునవ్వుతో ముందుకు సాగే మనస్తత్వం రాలేదు. అక్కడీకి శాస్త్రిగారు రోజూ భగవద్గీత చదివి చెబుతూ, తాను రాకుమారి నీటిబొట్టులా ఉండాలని బోధించే వారు. కాని బడికి వెళ్లి చదువుకుంటూ రోజూ నవోద్యమం ఇకిలింతలతో గడపాల్సిన కొడుకుమాత్రం పూర్తిగా ఆ పద్ధతిలోకి రాలేకపోయాడు. అది కుళ్ళ మాస్ట్రీ, పళ్ళమండే వయసు.

కూతురుపెళ్లి సమస్య రోజులు గడుస్తూన్న కొద్దీ మెల్లిమెల్లిగా త్రివిక్రమావతారం దాల్చింది. గృహిణి రోజూ ఓసెగ్గా జ్ఞాపకంచేసేది సమస్య త్వరగా తీర్చవలసిన అవశ్యకతనిగురించి. అరోజులోగ నమయం మించితే సంఘంలో వెలే. పానం శాస్త్రి గారు చేతనైనంత ప్రయత్నం చేస్తూనే ఉండేవారు. కట్నాలూ లాంఛనాలూ లేకుంటే మానె, కడుపు విండా భోజనమైనా పెట్టలేని వాళ్ళ అమ్మాయి నెలా చేసుకుంటాం అనేవారు కొందరు. పిల్లి గుణ గణాల్ని, రూపురేఖల్ని చూసి ఒక తండ్రి ఒప్పుకో దానికి సిద్ధమవుతుంటే, శాస్త్రిగారంటే పడని మరో శర్యుగారు ఆయన్ని దారిలో అడ్డంకొట్టి “భిక్ష మెతుకు తిరిగేవాడి కూతుర్ని మీ ఇంటి కోడల్ని చేసుకుంటారా” అన్నాడట. అంతటితో ఆ సంబంధం వెనకట్టింది.

ఇలా ఉండగా, ఒకనాడు జలాయిగా తిరిగే గ్రామ ముససబుగా రద్దాయి అర్థరాత్రివేళ ఇంటి కొస్తుంటే పాము కరిచింది. సురగలు కక్కుకుంటూ ప్చుపాళిస్తిన అతన్ని ప్చేపాతులు ఇంటిదగ్గరకు పొసుకొచ్చారు. మున్నబుగారు ఖంగారునడుతూ ఆ ఊళ్లో మామూలుగా సుంత్రంవేసి రాపా ధ్యుకు కబురు పెట్టారు. ఆవేళ వాళ్ళ ఖర్మంవాలి అలసు ఊళ్లో లేడు. ఇంట్లో అందరూ గెల్ల మన్నారు. గోడవ దగ్గిలో ఉన్న శాస్త్రిగారింట విశబ్దమైంది. శాస్త్రిగారికి, మున్నబుగారికి చాలా పిళ్ళగా వెల్లెలి, గోరె, భావం ఉండేది. అలాంటిది అమధ్య వారబ్బాయి శాస్త్రిగారు రమ్మాయిని ఏదో పోకిరివాణ్ణం నెలం, మున్నబుగారు గారాబంగా పెరిగిన కొడుకుని వెనకేముకు రావడంలో, వా రిద్దరి మధ్య సంబంధాలు తెగాయి. అయినా ఇలాంటి క్షున్నమలంతిలో వెనకటి సంగతులు ఎందుకు అడ్డురావా ఎసుకున్నారు శాస్త్రిగారు. మీది కండువా నేనుకుని బయల్దేరి వచ్చారు. సంగతి తెలుసుకుని తొందరలో పొందేసే వచ్చి, వాళ్ళ బ్బాయి దగ్గర కూర్చుని అతన్ని ముట్టుకుంటూ ఏదో రుంతవతనం నోశారు. ఇది పాముల రావయ్య వద్దతికంటే నేరుగా ఉంది. పది నిమిషాల్లో ఏం జరక్కపోయింది అందరూ బావకోళ్ళ మంక్రాలకి చింతకాయలు రాలాయూ అంటం మొగ లెట్టారు. ఇంకాసేపటికి శాస్త్రిగారు కళ్ళు తెంచి లేవోయి అన్నారు. అంతే అప్పుడే వైద్యులొచ్చి

పన్నీరు - కన్నీరు

లేవినవాడిలా లేచి కూచున్నాడు. మున్నబుగారు శాస్త్రిగారి కాళ్ళమీద పడ్డారు. వెనక జరిగిం దానికి క్షమించమన్నారు. కాసేపి, “మీ పిల్ల పెళ్లి ఏర్పాట్లు చేయించండి. తర్వాత నంగతి వేరు చూసు కుంటాను.” అన్నాడు.

ఆ పద్ధత్తుమీద సంబంధం కుదర్చటం, పెళ్లి చేయటం అట్టే కష్టంకాలేదు. డబ్బు లేకున్నా బుద్ధిమంతుడూ, కాస్త చదువుకున్నవాడూ అయిన ఒక చిన్నవాళ్ళి చూసి పెళ్లి చేశాడు. మరి రెండేళ్ళకి కూతురు అత్తవారింటికి వెళ్లింది. కొడుకు శ్రద్ధగా వంశశాస్త్రాలూ, వేదాలూ, వ్యాకరణం, తర్కం వాగా చదువుకుని దిట్ట అయ్యాడు.

శాస్త్రి దంపతులు వృద్ధులయ్యారు. తల్లి మంచాన పడ్డదంటే చూడ్డానికి వచ్చింది కూతురు. నాలుగురోజులు పుట్టింట నిలిచింది. ఒకనాడు సాయంకాలం ఇంకా పూర్తిగా పీకటి పడకముందే ఆ అమ్మాయి చెరువునించి ఇంటికి వస్తుంటే ఇద్దరు పోకిరిల అడ్డంకొట్టి బలాత్కారం చెయ్య

గొప్పవారి అబ్బాయి ఉత్తరం తడబడుతు చదువుతుంటే పక్కింటి కామాక్షి అడిగింది. వాడికి పెద్దయితే యిలా అం వాలు అవుతుందేమోనని. వాడి తల్లి.

“అక్కరలేదు. నాకు సెక్టరీని పెట్టుకుంటాడుకల్లీ.” అంది.

ఏడుకొండలు, (మద్రాసు)

తోయారు. ఆమె కేకలు విని ఎవరో వస్తే, పారి పోయారు. ఆమె ఏడుస్తూ ఇంటికి జేరుకుంది. భార్యని తీసికెళ్ళడానికి అల్లుడు వస్తే, ఎవరో ఊదారు ఆయన వెపుతో ఈ సంగతి. ఆమె కొంచెమేవా ఇష్టం చూపకపోతే వాళ్ళామె వెన కెందుకు పడతారన్నా రొకళ్ళు. అంతా ఆయ్యాకే కేకలేసిందన్నా రింకొకళ్ళు. ఆయన అత్తవారింటికి వెళ్ళకుండానే అక్కడినుంచే వెళ్లిపోయాడు. తరు నాత వాకబుచేస్తే తన ఊరు కూడా వెళ్ళలేదని చెబిసింది. జందెం తెంపుకుని సన్యాసుల్లో కలిసి వెళ్లిపోయా డన్నారు కొందరు. శాస్త్రిగారి కూతురు అపమానం భరించలేక చెరువులో పడి ఆత్మహత్య చేసుకుంది. అనలే జబ్బతో ఉన్న తల్లి అరోజునే భగవంతుణ్ణి వేరుకుంది. శాస్త్రిగారి సంగతి మరి అదృష్టం. ఆయన బ్రతికిఉన్నా అంతకంటే లేకుంటేనే నయం అనేట్టుంది పరి స్థితి. మామూలు మనుష్యుల కంటే ఉచ్చస్థాయిలో ఉంటూ, మనస్సుయర్థం, స్థితీవజ్ఞతా కలిగిన మహానుభావులు కూడా ఒకప్పుడు పరిస్థితుల్నిబట్టి జెంలై పోతారు. ఎప్పుడూ కోపంరాని అజాత శర్యుని కోపంలాగా అలాంటివాళ్ళ దైన్యం వాళ్ళకీ, చూసేవాళ్ళకీ కూడా భరించరానిది. ఆయన అరవై ఏళ్ళ జీవితంలో ఎప్పుడూ మామని సంద్య, జనం

పూర్తిగా మానెశారు. కన్నార్పకుండా ఎ ల కా ల్లోకో అలా చూస్తుండేవారు. “ఏమి న్యాయ మయ్యా ఇది” అని భగవంతుణ్ణి ఆయన ప్రశ్నిస్తూ ఉండవచ్చు.

అన్నటికి కొడుక్కి సాతికేళ్ళు దాటి ఉంటాయి. అతనికి తన యింట జరిగిన ఈ సంగతులు వివ రీత ఆవేశం కలిగించాయి. కొన్నాళ్ళ దీనికంతకూ కారకులైన దుర్మార్గు లెవరోనని వాకబు చేశాడు. అప్పుడు కనక వాళ్ళ దొరికితే తన జన్మనంస్కారం, తండ్రి వేర్వీన అహంసా సాతాలు — అన్నీ మరచిరక్తం కళ్ళజూసేవాడే. అయితే ఊళ్లోవాళ్ళు కొంతమంది తెలియకా, కొంత మందికి తెలిసి, తనవాళ్ళని కప్పుకునేటందుకూ అతనికేమీ అచూకీ ఇవ్వలేదు. ఇంతలో శాస్త్రి గారికి కాలం సమీపించి వెళ్లిపోయారు. కొడుకులో ఒక విధమైన నిరస్తభావం, స్తబ్ధత కలిగాయి. ఎవరి తోమా మాట్లాడ్డం మానివేశాడు. తండ్రికి కర్మ యధావిధిగా చేశాడు. మర్నాడు వాళ్ళ పూరి కొంప అంటుకుంది. అందరూ సచ్చి అర్చ ప్రయ త్నము చేసేటప్పటికి పూర్తిగా దగ్గవై పోయింది శాస్త్రిగా రబ్బాయి అందులో దహనమైపోయా డనుకున్నా రందరూనూ.

4 నరసింహంగారు

ఒకనాడు పార్డున్నే సూరూరజాగారు ఊరి బయటకు వెడుతుంటే ఒక వ్యక్తి ఊళ్లోకి వస్తూ కనబడ్డాడు. కొత్తమొహం ససిగట్టి ఆయన్ని నిలబెట్టారు. పేరేమిటన్నారు. నరసింహం అని పేలవండి అన్నాడా వ్యక్తి. ఎక్కడికి వెడు తున్నారు, ఏం వసంటే ఏదో దారిలో ఈ ఊరు తగిలించన్నాడు. మిగిలిన మామూలు ప్రశ్నలకేమీ సమాధానం ఇవ్వలేదు. ఆ ముఖంలో కనబడే వర్ణస్పృ మూరూరజాగార్ని ఆకర్షించింది. ఆ కళ్ళల్లో కనబడే పేరూకుపోయిన దైన్యత, స్తబ్ధత ఆయన గుండెల్ని కదిలించాయి. “రండి మా యింటికి; తరువాత చూద్దాము” అని తీసుకెళ్ళారు. ఇంటికి వచ్చిన మనిషి అలా వాదనగారింట్లో అక్కన్నలూ, ‘బడ దిదీ’తో సురేంద్రుడిలా అలా జడుడిలా ఉండి పోయాడు. స్నానం, సంద్య, తోచినంత భోజనం; మిగి లిన సమయంలో అలా చూస్తూ శూన్యంలోకి, ఉదాసీనంగా ఉండటం, ఇది ఆయన కార్మక్రమం. రెండు మూడు పొరక అయిన సంగతి కనుక్కోవా లని కదిలించి చూశారు సూరూరజాగారు.

“నుండేక్ష రివ్వారు?”
 “ఏవంటారు?”
 “మీ ఊరేదని అడుగుతున్నాను.”
 “ఏ ఊరూ లేదం డేవురు.”
 “అదో! అన లే ఊరని?”
 “ఏం లేదండి.”
 “మీ నాన్నగారు . . . ?”
 “లేరండి.”
 “పేరేమి టన్నారు?”

 “మీ ముఖం చూస్తే మంచి కనుగుణాన్నవారిలా తోస్తున్నారు.”
 “మా నాన్నగారు మంచి ఎండతుండండి.”

"ఏ ఊళ్లో ఉంటూ ఉండేవారు?"

.....

.....

"మీ బంధువు లేవరేనా ఈ ప్రాంతంలో ఉన్నారా?"

"లేరండీ."

"ఏదో బాగా తెబ్బుతినీ ఉన్నట్టు కనబడుతున్నారు. ఏదో సంగతి, మరోలా భావించకపోతే

సరసింహంగారు ఒక క్షణం ఊరుకుని లేచి బయటకు వెళ్లిపోయారు. సరసింహంగారు ఊరుకున్నారని; సద్దాపాణియు; ఇంట్లో ఉండేవి; ఎప్పటికైనా ముమ్మయ్యల్లో వడకపోతాడా అని.

రోజులు గడిచిపోతున్నాయి. ఏ శక్తులు నడిపిస్తే, రెండు జిల్లాలు దాటి ఈ ఊరు వచ్చాడో, ఏ అకర్షణ ఆయన్ను ఈ ఊళ్లో సూరపరాజుగారింట్లో ఉంచినదో ఇతరులకే కాదు; ఆయన కుక్కడా తెలియదు. నలుగురూ వాలుగు విధాల అనుకునేవారు కాని, సూరపరాజుగారంటే ఉన్న గౌరవంకొద్దీ ఎవరూ పెక్కి ఏమీ అనలేదు. సరసింహంగారు మెల్లిగా కొంచెం మారడం మొదలెట్టాడు. సంద్య, జవం యధావిధిగా ఆచరించడం, కొంతవరకూ వేదాధ్యయనం సాగించాడు. పెద్ద బామ్మగారు "రావో ఓటేయి మనవడా ఆ ఆ" అని అప్యాయంగా పిలిచి దగ్గర కూర్చోమని కబుర్లు చెప్పేది. తన పాత గాధని విడిచి, అన్ని విషయాలూ మాట్లాడేవారు.

ఒకనాడు బాబాయిగారు ఎవరో ఇంకో ఆశ్రితునితో అంటున్నాడు: "ఉన్నవాళ్లందరూ చాలా ఈ పిచ్చి బ్రాహ్మణ్ణి నెత్తిమీద కెక్కించుకున్నాడేమిటి టేయన. ఎక్కడైనా చుట్టూ పక్కమా? ఏదో అభ్యాగతిగా వచ్చినవాడు రెండురోజు లుండి పోక" అని తనకే పెట్టేదేదో దీనివల్ల తగ్గిపోయి పట్టు. సాయంకాలం సరసింహంగారు సూరపరాజుగారిని పిలిపించి "ఇంతవరకూ నన్ను దయతో చూశారు. ఇంక పెరిచిపిస్తే వెడతాను" అన్నారు. ఆయన ఏమీ అనే రోపుగానే వెనకనించి లక్షమన్నగారు "అదేమిటోయి అప్పుడే వెడతానంటున్నావు. నూ యింటి కొచ్చినవాళ్లు వెడతాననడం మాకు సరవు-తక్కువ కాదా?" అంది. పెద్ద బామ్మగారు "ఎందుకో పాపం పిచ్చినాయన వెళ్లిపోతానంటున్నాడు. ఉండవని కాస్త వచ్చు చెప్పరా రాజా" అన్నారు. సూరపరాజుగారు కొంచెం కబుర్లలో దించి కూపీ లాగాలు. "ఇంక ఫరవాలేదు. మనిషిలో ఈమాత్రం చలనం కలిగింది, ముమ్మయ్యల్లో వడతాడు" అనుకున్నారు. ఆయన కింకెవరూ లేరన్న విషయం స్పష్టమైంది కనక ఎలాగైనా వెళ్లనివ్వకూడ దనుకున్నారు. మెల్లిగా అలా ఏకారుకి తీసుకెళ్లి కబుర్లలో దించారు. ముమ్మయ్యల్లో "ఈ ఊళ్లో కలెక్టర్ ఉన్నాడు"

లేదు. పిల్లరికి రెండు ముక్కలు చెప్పి, ఏదో బ్రాహ్మణకు బ్రాహ్మణి వేదాధ్యయనం చేయిస్తూ ఇక్కడ ఉండకూడదూ?" అని అడిగారు. సరసింహంగారు ఒక క్షణం అగి "అలాగైతే సరే" నవ్వుకు ఇచ్చుడింక ఇంకొకళ్లమీద అధారపడక్కర్లేదుకదా అని. మర్నాడే తమ యింటినే వీధరుగుమీద పాతశాల ప్రారంభం చేయించారు సూరపరాజుగారు.

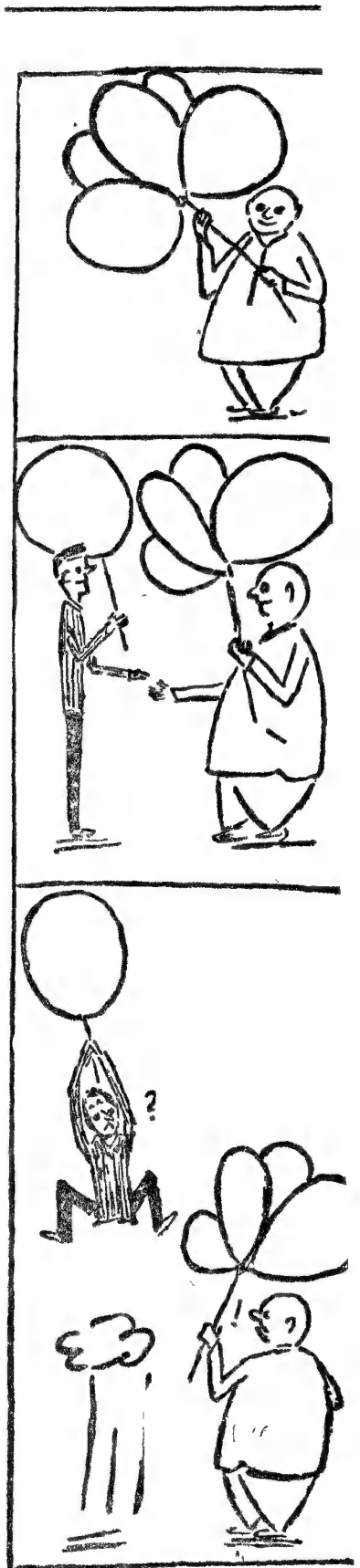
సరసింహంగారికి మంచి వాక్కుద్దీ, వాగ్దాటి ఉన్నాయి తలచుకుంటే. పిల్లల్ని పోగేసుకుని పాతాలు చెప్పడం, వేదం చదివించడం మొదలెట్టాక, వెనకటి పంగతుల కొంతవరకూ మరచి, పిల్లలలో కలిసి కాలం గడుపుతున్నారు. సూరపరాజుగారి మొదటి అబ్బాయి మబ్బరావు ఆయన ప్రధాన శిష్యుడు. పిల్లల్ని బాగా అక్షరించాడాయన. ఊళ్లో చాలామంది పిల్లల్ని ఆయనదగ్గరికే వంపడం సాగించారు. అదినరకు కునికిపాట్లు వడుతూ పిల్లల్ని చింత బరికితో చావమోతూ చదువు చెప్పే విధిబడి వంతులు రామశర్మ గిరాకీ తగ్గిపోయింది. ఆ ఊరి పురోహితుడి దగ్గరికి ఎవరూ వేదపాఠానికి వెళ్లడంలేదు.

రామశర్మ సూర్యనారాయణగారి దగ్గరికిపోయి మొరబెట్టుకున్నాడు. సాటి నియోగపాడి కడుపు కొడుతూంటే ఊరుకుంటారా అన్నాడు. ఆయన కుక్కడా ఎక్కణ్ణింకో వచ్చిన ఆ నైదీసిని నెత్తి నెక్కించుకుని ఊరున్నమ్ముకున్ను హానవాణ్ణి అగోగతి పాలచెయ్యట మేమిటనిపించింది. ఊళ్లో కొందరు పెద్దల్ని కదిపి చూశాడు. రాయుడన్నాడు:

"ఏంటయ్యా! సూరపరాజుగారు పిచ్చి బ్రాహ్మణి గాడవరో వడి, పాతళ్లని ఒదిలేశాడు. ఊరే గ్యావకం లేనట్టుంది."

"అయినా, ఆ "సీతారామాభ్యాసమి" గాడితో ఈయన కేసులి చెప్పండి" అన్నాడు సూర్యనారాయణగారు. పెద్దలు కొందరు వెళ్లి సూరపరాజుగారిని "ఇదేం వ్యాయమండీ" అని అడిగేశారు. ఆయన "వాక్కుద్దీ ఉన్న సరసింహంగార్ని కాదని, మనవాడని రామశర్మకే అప్పచెబితే, వాళ్లకీ మన చదువులసాటి అవుతుంది. ఎలాగా ఊళ్లోపిల్లలు చాలామందున్నారు కదా. మనమంతా మేనుకుని ఒక చిన్నపాక చేయించి అందులో బడి పెట్టద్దాము. అందులో ఇద్దరు వంతుళ్లుంటారు, మనమంతా వమాలచేసుకుని వాళ్లకీ జీతాలియ్యచ్చు." బాగానే ఉంటుందని అందిరూ ఒప్పుకున్నారు. సరసింహంగారు బాగా చదువుకున్న వ్యక్తి గవక పెద్ద వంతుల్ని చేసి ఎక్కువ జీతమివ్వాలన్నారు సూరపరాజుగారు. ఆయన కెదురు చెప్పలేక ఒప్పుకున్నా, సూర్యనారాయణగారికి, ఆయన అనుయాయులు కొందరికీ ఇది వచ్చలేదు. గ్రామాధికారులం మేం ఉండగా, ఈయనకీ పెత్తనం చాలా మణీ ఏమిటని అనిపించింది. మనస్సులో కచ్చాళ్లు అరంభమయ్యాయి.

(ఇంకావుంది)

'దేవ' (హైదరాబాద్)

కఠినాత్మ్యం

14 వ పేజీ తిరువాది

విడువెందుకూ ? వ—రే—లే జరిగింది చెప్పు.
 ఏ కోడలు విన్నదిరిస్తే నీ కొడుకేం చేశాడే ?
 'ఏం చేశాడ ?' నీవుబోయి గోరిలా మంచో

మంటే నుంచునీ, కూకేమంటే కూకునీ పీటం
 గాదు మరి. ఎక్కడన్నంచో యింత పాడుగున పింత బరి
 కోటి వట్టుగొచ్చేడు. 'ఏటో ఏటో మా అమ్మతో
 పేలావుట ? మళ్ళీ పేలు' అని సావగొట్టేసినాడమ్మ
 గోరూ ఒళ్ళు పూసంపేశాడనుకోండి. కొట్టిన
 పోటు నేడు, కొట్టనిపోటు నేడు గడ్డుని బాది
 వట్టు బాడేసినాడు బొట్టే ఏటయిపోతుందో

వానెందుకు పెచ్చేవా బగువంతుడా అని ఎంత గిరి
 గిరి తాడిపోయిందో వా పేనం ఎంత పేసటికే
 అగడే, ఎవరు పెచ్చినా యిసుకోడే 'అయ్యో! నచ్చి
 పోతుందిరా బాబూ' అని వానే అడుక్కున్నాను.
 'సావనీ ఇది నన్నే దీని' బాబు అమ్మమ్మ
 మొగుడులాంటిది మూడోవాటికి ఇంకోరై
 పెళ్లాం పోతే మరోరై వస్తుంది. తల్లి పోతే రాదు
 కదా !' అన్నాడు.

మారు
 అజీర్ణంవల్ల
 బాధపడుచున్నారా?

హ్యాలెట్స్ మిక్చర్
 వాడి వెంటనే విముక్తి పొందండి

మీ శ్మశ్రి కూర్చున్నచోటనుండి కడంపవనం రేచిది.
 కాయకష్టం రేచిది అయితే మీద కడం శీర్షక కోర్కెలు
 తాదవడతాడు. ఎందుకలా తాదవడారి? హ్యాలెట్స్
 మిక్చర్ వెంటనే కాళ్ళతలపై వివారణ విస్తుంది. అది
 శీర్షకోళం రోవరి తాగమన మరక్షకమైన పూతగా వేర్పడి
 అందరి రిరాత కల్గించి అస్తపారమలమ విస్తారముచేసి
 అహారము వక్రమంగా శీర్షమగుటకు తోడ్పడును.

హ్యాలెట్స్ మిక్చర్ పిల్లల శీర్షకాదు బాధలను పొతా
 వక్రంగా వలెస్తుంది. అదికంగా వరేనవాంతుతుంటే వల్లమందు
 వల్లన హ్యాలెట్స్ మిక్చర్ వ తీసుకోండి.

హ్యాలెట్స్ మిక్చర్ శీర్షకక్షి తోడ్పడును.
 సి.జి. హ్యాలెట్స్ & సన్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

86/A నైనియపు నాయకన్ పిడి, మద్రాసు-3

రుక్మిణమ్మ కళ్ళు మిరి మిరి మెరిశాయి. అంత
 కంటే వ్రేయవైన మాక్తీ, మధుర ప్రసక్తీ
 మరొకటి అమె కా క్షణాన తోవలేదు.

'అమ్మా! ఇంట్లో పాత కోటు ఏదయినా ఉంటే
 యిప్పించండి తల్లీ! బిడ్డడు పరిరో పాలంలోకి ఎల్ల
 తేకుండా ఉన్నాడూ !'

'బాగుండే. రామాయణంలో పిడకల పేలులా వెధవ
 పాదా మువ్వుమా ... నరే. దానికేరే. వెళ్ళేటప్పుడు
 మరిచిపోకుండా అడుగు. వడేస్తాను గాని...ఏమిటి,
 ఏమిటి నీ కొడుకన్నది ... ఏదేదీ, పరిగ్గా చెప్పు. మేమ
 పరిగ్గా వినలేదే

'అమ్మ కడుపు నలవ తెలిసిన బిడ్డ తల్లీ! వాడు....
 నా మాట అడికి నచ్చే పెమాణం వామిద
 ఈగ వాల్చే పాలు; ఇరుసుకు పడిపోతాడు. కట్టు
 కున్నది పోతే మూడ్చిమసాల్సో మరోరై ఏరాయింపు
 పేసుకోవచ్చు కన్నులల్లి పోతే మరి రాదుకదా ?'

'కాసులూ!.... ఎంతదృష్టవంతురాలివే నువ్వు...
 ఏ కుల మయితేనేం, ఏ గుడిసెలో ఉంటేనేం
 ఏ బంగారు పూలతో పూజ చేశావో దేవుళ్ళంటే కొడు
 కుని కన్నావు. నవమాసాలూ మోసే కన్నండుకు ఏ
 కొడుకు తల్లికి చెయ్యవలసిన గౌరవం చేసే రుణం
 తీర్చుకున్నాడు పెద్ద పెద్ద వరువులు చదువు
 కున్నామనీ వందలకే వందలు నెలకే కుమ్మరిస్తు
 న్నామనీ మీసాలు మెలేసే అడంగిరేకుల చువట
 లందరికీ ఒక్కమాటలో—నరిగ్గా ఒక్కటంటే
 ఒక్క ముక్కలో బుద్ధివచ్చేలా ఎంత చక్కగా చెప్పేదే
 కాసులూ! ఏ కొడుకు !'

రుక్మిణమ్మ రెచ్చిపోయింది. చూస్తుండగానే
 అమె కంఠస్వరం హెచ్చిపోయింది. పాపాయికే పాలు
 కలుపుదామని పసారాలోంచి పంటింటోకి అప్పుడే
 వెళ్ళింది గారి. 'ఇవార్తీ పేవేదే ?' అంటూ
 మొహం కడుక్కుని అప్పుడే పెరట్లోంచి ఇంట్లోకి
 వస్తున్నాడు తేగిరి. వాళ్ళు ఆ చుట్టువక్కలే
 ఉన్నారని తెలియగానే రుక్మిణమ్మకి మరి వట్టు
 వగ్గాలు లేకపోయాయి.

'ఉరుకోండి. వాళ్ళు వివగంతు' అన్నట్టు వంశ్శ
 చేసింది కాసులు.

'ఏననియ్యవే ఏం తలకొట్టి మెలేస్తారా ?
 మలమల మాడిపోతున్న, భగభగ మండిపోతున్న
 మాతృహృదయమనే అగ్నివర్షతాన్ని ఎవరు ఎన్నా
 క్లని అవగలరే ? కన్నీటితో, రోగాంతో చినికి
 పోయిన మనసు ఎన్నాళ్ళని అగగలరే ! రక్తంలో
 రక్తంగా, కండలో కండగా ఎన్నో అకంతో, ఎంతో
 వేదంతో తొమ్మిది నెలలు మోసే ఏమూ,
 నెత్తురూ ధారపోసే కని పెంచి, పెద్దచేసి
 మంచి, చెడూ చెప్పి, ముషివి చేసి, తల్లి కొడుకు
 కోసం ఎంతో త్యాగం చేసి అష్టకన్నీలు పడేది
 ఇందుకోసమే గడుటే ? 'అమ్మా, వాకేసం ఎన్ని
 కన్నీలు వడ్డవమ్మా' అనే మాటనుమాత్రం
 కృష్ణ శ్రీనివాసాచార్యుల వాడూ కొడుకేమట ?

‘పెళ్లాం అన్నది ఒక్క జతపడగానే ఇంకా ప్రపంచంలో తన కొడకకే పెళ్లయినట్టు, మరెవరికీ పెళ్లామే లేనట్టు దానిలో లీనమయిపోయి, దాని కన్నీరకే గడగడ లాడుతూ కామాంధకారంలో కన్నతల్లిని కనిపెట్టునివాడు—వాడూ మనిషేనుటే ?’
‘కానులూ ! ఎంత వివేకవంతుడో నీ కొడుకు ! ఎంత చక్కగా చెప్పిడే ! పెళ్లాం పోతే మరేత్తీ ఉన్నది. తల్లి పోతే రాదుకదా ! తెలిసే అన్నాడో, జన్మజన్మల సంస్కారం వాడిచేత అలా పరికించిందో ఇంతకుంటే సరియైన మాతృవ్రతం లేదు. కేవలం కామతృప్తి కోసం నిర్దేశించబడిన భార్యకీ, నిష్కామురాలైన తల్లికీ ఎంత చక్కగా తేడా చూపించాడు నీ కొడుకు !’

* * *

గారికి యిక ఆ తరువాత మాటలు వివరించలేదు. ఆమె సహనం దెబ్బతినింది. ఆమె హృదయం గాయపడింది. ఆమెలో అతి సున్నితమైన భాగం ఏదైనా ఉందీ అంటే అది ఆనాటితో ముక్కలయింది.

అలా అని రుక్మిణమ్మగారిని తప్పు పట్టలేం. ఆమె పెరిగిన వాతావరణమూ, ఆమె నమ్మిన విశ్వాసాలూ అటువంటివి. అన్నిటిని మించి అందరి అడవాళ్లలాంటిదే ఆమె. మొగవాళ్లు అడవాళ్ల మంచి కొన్ని అజింపి సొందలేక ఎలా బాధ పడతారో, అలాగే అడవాళ్లు కూడా తమ అధికారాన్ని సుస్థిరం చేసుకుందామని వ్రయత్నిస్తారు. అమరాగ మనేది అతి సున్నితమైన, నూజమైన అనుబంధమని దాన్ని ‘క్లెయిమ్’ చేసి రచ్చకీడుస్తే అందులో ఉప్పు సరసలా, సాగనూ నాళన ముపుతుందనీ వాళ్ల ఊహకీ అందని యెయం.

రుక్మిణమ్మగారికి వరసకే పెర్రల్లి అయిన మహాలక్ష్మమ్మగారు ఆమెకి ఒకసారి చెప్పిన నలవా అలా యిది మరి. ‘చూడు రుక్మిణీ తల్లీ ! నీకా ఒక్కగా వాళ్ళ కొడుకూ నీ ఆశలన్నీ వాడివల్ల తీరవలసిందే. మరి కాస్త మెత్తగా ఉండేడి, చెప్పిన మాట ఎనేదీ చెయ్యరకవ బాగా ఉన్నదాన్ని నీ కోడలుగా ఎంచుకో. కొడుక్కి అందరో, చదువులో, పనిపాటలో, వయసులో ఈడూ, బోడూ అయిందా, లేదా అనే మాటకుంటే తను చెప్పిన మాట వినేదా, కానిదా అనే మాటే అతనికి ముఖ్యం చెయిదాటి పోయిందో ఇంకా నీవల్ల కాదు’

నిజమే మహాలక్ష్మమ్మగారి కోడలు కూడా తెయిదాటిపోయిన మనిషి. అయితే అవిడ ఆ నంగలి చివరి రోజుల్లోనే గ్రహించగలిగింది. ఎప్పుడు గ్రహిస్తే ఏం గాక, అవిడ తన పగ తీర్చుకుని గాని కన్ను ముయ్యలేదు.

ఓసారి మహాలక్ష్మమ్మగారి కోడలు వెంకట్రావు చూడ్డానికి ఆమె స్నేహితురాలు సీతారావుడు వచ్చింది. మాటలో మాటాచ్చి ఆ పిల్ల అడిగింది.

‘అదేమిటే రత్నం, యింకా చెప్పల్సి ఆ రాళ్ల ధుద్దులు పెట్టుకు తిరుగుతున్నావ్—మీ ఆయనకి తానీలాల్సే అయిందిటగా. ఈపాటికి రవ్వల ధుద్దులు చేయించమనూ’

‘ఎందుకూ ? మా అత్తగారి చెవుల కుప్పని వ్రజాలేవే.’

‘మీ అత్తగారు నీ కెందు కిస్తుండ్రో కూతురుండూ ?’

‘కానుంది నీకంత బాగా తెలుసన్నమాట అవిడ సవలి కూతురు తెలుసా ? అదికాక, అవిడకీ ఈవిడకీ మధ్య పచ్చిగడ్డేస్తే బుగ్గమంటుంది ...’
‘అలాగా ! ఓహూ అందుకా, ఈమధ్య మీ అత్తగారికి జ్వరం వచ్చిందగ్గర్నంటే మరి మవ్వకంటికీ రెప్పలా చూస్తున్నావని చెప్పుకుంటూంటే ఏమో అనుకున్నానే’

‘లేకపోతే ? మిలమిల మెరిసే ఆ వ్రజాం మొహం చూసిగాని నల్లగా మసిబొగ్గుతో సమానమయిన ఆ కోరి మొహాన్ని చూసే నేను మోజా పడ్డాననుకున్నావా ? ఎంత వెర్రిదానివే !’

ఈ చివరి మాటలు మహాలక్ష్మమ్మ చెవిలో పడ్డాయి. అయితే దానికి తగ్గట్టు కోడల్ని కోడంట్రికం పెట్టుకుందానే ఆమె మంచం ఎక్కేసింది. వారం కమ్మి ఆమెకు మాట పడిపోయింది. అతి తొందరోనే ఆపానకాలం వచ్చేసింది. అయితే ఆమె ప్రాణం మాత్రం ఒక పట్నాన పోలేదు. బంధువులందరూ మంచంమట్టా చోరారు.

‘మనస్సులో ఏదో కోరిక ఉండిపోయింది.... అది తీరుస్తే గాని ఆ తీపుడు పోదు’ అన్నారు ఎవరో. ఆ కోరిక ఏమిటో ఎవరికీ అర్థంకాలేదు. అవిడ కళ్లునిచ్చి చూస్తూనే ఉంది. అఖిరదాకా

కారులో వెళ్లే అంబాటు

పుండన్న పెద్దమనిషి యీ మధ్య నడిచివస్తున్నాడనిచూసిమిత్రుడు కారణమడిగాడు. కారులో నేను యిద్దరి కాళ్లు విరిచాను. సాకాళ్లు వాళ్లు విరిచేస్తాము నడవకపోతే నన్నాడు.

రాజు (రాజాం)

అవిడకీ తెలిసి ఉండనే ఉంది. కాని అవిడ మాటాడనే లేదు.... కాళ్ళూ చేతులూ కదల్చలేదు. ఏం చేస్తామన్నా అవిడ కళ్లలో తృప్తి కలగలేదు.

‘ఓంటెడు బంగారమూ కొడుకు చదువుకే పెట్టింది వెర్రితల్లి ఎంత రుణపడిందో ఇంక ఓంటిని ఒక్క ధుద్దుల జత మిగిలింది దాన్ని గురించే కాబోలు’ అంది ఒకావిడ.

‘వ్రజాం దుద్దులు తియ్యమన్నావా ?’ గట్టిగా చెవిలో నొరెట్టి అరిచారు. ఆమె కళ్లలో అంగీకారం కనపడింది. దుద్దులు తీశారు.

‘ఇలా ఇవ్వండి అని నాకోసమే అదే అవిడ ఉద్దేశం పాపం మా అత్తగారు ఎంత మంచి వారో’ అని ఆ దుద్దుల్ని అప్పయంగా అందుకుంది వెంకట్రావు. కాని మహాలక్ష్మమ్మగారు అయివ్వంతోనూ, అనవ్వంతోనూ ఉన్న శక్తి వంతటినీ కూడతీసుకుని ఒక్క మూలుగు మూలిగింది. దాన్నే ప్రాణం పోతుందనుకున్నారు అంతా.

‘అదేమిటే ? వచ్చేదాకా ఒళ్లు పూనం చేసుకుని చాకిరీ చేసిన కోడలికి కాదూ ఆ దుద్దులూ ? మరెవరికీ ?’ అమ్మలక్కలందరూ బుగ్గలు నొక్కుకున్నారు.

దిగింది. ఆమెను చూస్తూనే మహాలక్ష్మమ్మ కళ్లల్లో కొత్త రైర్లు వచ్చింది.
‘అవిడకీ దగ్గరవాళ్లు యింకెవరున్నారు ? వ్రజాం దుద్దులు నీకోసమేనోమో చూడ అవ్వాలి ఎవరో. అవిడ పిచ్చి కళ్లలోకి మానం అందులో ‘పెట్టుకో తల్లీ’ అన్న భావమే ఆవేశం కనిపించింది.

‘పిచ్చి, ఈ దుద్దులు నేను తీసుకోనా ?’ ఆమెకు వివరణ అరిచింది. అవునన్నట్టు చూసి మహాలక్ష్మమ్మగారు. అవిడ సవలి కూతురు ధుద్దు తీసి పెట్టుకుంది. పదిపాళ్లెళ్లు కాపురం చేస్తూ ఆడపిల్లని సవలి కూతురని గుమ్మంలోకి పోయింత మమనూ, కుంకుమూ యివ్వడం ఎర మహాలక్ష్మమ్మగారు ఆ నాడు అపిల్ల ధుద్దులు పెట్టుకుంటూంటే తృప్తిగా చూసింది. వెంవెంటోతు వెంకట్రావు మొహంవైపు చూచి మొహం చిట్టిచింది.

అంతే. ఆమె కాంక్ష తీరింది. ఆమె కన్ను మూసింది. అదిగో అంత పట్టుదల గలది ఆ మహాలక్ష్మమ్మగారు. అవిడ ఓసారి రుక్మిణమ్మగారి యింకొచ్చిన పందర్యంలో యిచ్చిన సలహా యిది :

‘చూడు రుక్మిణీ తల్లీ ఇంటి తాళాలే కాక అక్కరికి వంటింటి తాళాలయినా కోడలికి అంబెచ్చుకు. అదికారం చేతిలో పెట్టానా, బతికున్నాళ్ళూ ఏదీ మొత్తంకన్నా యివ్వాలా భారంలేదా అది నబబు అయినా, కాకపోయినా కోడలు నీ మాంబినవలసిందే. అవిడ మనపల్లెత్తే అంత పడ సొచ్చిందయినా ‘అత్తగారూ ! ఏంకూరొండమన్నారూ ?’ అని రోజూ నివ్వడగలసిందే. కూరలవాణ్ణి ఏండానికి పిట్టమ్మం దిగవలసివచ్చినా వరే, నీ ‘అమ్మజ్జ పొందితీరవలసిందే. ఈ విబంధనలు ఈనాడ మువ్వు, నేనూ పెట్టబని కావు ... ఈనాడు తక్కుదిట్టాలు మరెవ్వరం కూతుని నిర్ణయించిన కాపు ఏనాడో మన ‘బుచ్చులు’ ఇవ్వి రా ‘పెట్టే కారు.’

ఇలాంటివి ఉక్కుపాంతో నేర్చుకుని అత్తలారా ఆచరణలో పెట్టింది రుక్మిణమ్మగారు. కళ్లు తెరిచి పిల్ల పిల్ల తల్లి కడుపులో తండమకున్నట్టు అవిడ తన నమ్మిన ఏదొంతాల్సే నత్యంగా భగవత్సరూపంగా నమ్మింది. అందుకనే అవిణ్ణి తప్పు పట్టలేం.

* * *

ఇంటికి రావోయిన శేషగిరి పెర్రల్లికి వెళ్లి మారి వస్తామీద కూచున్నాడు. అతని మనస్సుంతా అదేలా ఆయిపోయింది. అతని కళ్లల్లో గీర్రున పిళ్ళ తిరిగాయి. ‘అమ్మా, వా కెందుకు పెళ్లి చేశావు ?’ అని బాపురు మన్నాడు. వెంవలమీద కప్పిళ్ళ చొక్కాలో అద్దుకున్నాడు.

‘నేను కాల్చిన పిగరెట్టుమీద పిగరెట్టు సాగ మేనూలలా, నేను కొట్టిన బ్యాట్ మేం టెన్ బాల్ అంత స్పీడుగా, వా జీవితం హాయిగా వెళ్లిపోయేది. నే నేం పెళ్లి చెయ్యమని నిన్ను ప్రార్థించావా ? అననరం మాట దేవుడెరుగు; ఆదుర్దా అయినా ప్రకటించావా ? నేను ఓంటిగా, హాయిగా ఉంటే, కన్న తల్లికే, నీ కన్నే కుట్టిందా అమ్మా ?’

‘బావా! ముగిస్తాన్ని కంటి కళ్ళు కాదు కుప్పలాన్ని ముప్పు పి యింటివాడివయితే కూపి, మరి కన్ను ముయ్యాలనుందిరా బావా ... అన్నావు కుప్పు, నీ పెళ్ళామూ చిలకా గోరిం కల్లా కాపురం చేస్తూంటే చూచి ఆనందించాలని ఉందిరా తండ్రి అన్నావు

‘నిజమేనా ? గుండెమీద చెయ్యి వేసుకు చెప్పు అమ్మా మేం కాపురం చేస్తూంటే నువ్వు చూచి ఆనందించా ? కతినెవ్వనా, నల్లాన్నీ బయట పెట్టవలసిందే అవ లలా మమ్మల్ని ఒకవాడయినా ఆనందించ విచ్చా ? నిజం చెప్పు... దిమ్మ (ప్రార్థిస్తున్నాను నిజం చెప్పు తల్లీ !

‘ఇవళ మాట అడుగుతున్నాను చచ్చినంత రికార్డు అయిందనిపించి అన్ని శక్తులూ అమ్మకుని అరిసినోయి ఆసీనుమంచి ఇంటికొచ్చాను. అదీ వనిపాలతో వసిగంటుంది; ఇద్దరం కలసి అలా ఏ ఏకాకుకో వెడదామనుకున్నాను’

‘.... ఎందుకొచ్చా అని యిప్పు డనుకున్నట్టు తోచా !

‘కన్న కొడుకుల ముఖానికి యంతగా అడ్డొత్తున్నామనీ, అడ్డు తెన్నున్నామనీ మీరు కలలో నయినా అనుకోడంలేదా ? మీరు లేకపోతే ఇల్లు తల్లిగా ఉంటుందన్న భయంకరమైన భావం మీరు మీ కొడుకులకు కలుగజేస్తున్నారనే విషయం మాటే నిజంగానే తెలియదా తల్లీల్లా !’

ఎదురుగుండా తల్లిని అనలేనిది, అడగలేనిది కందంకొద్దీ ప్రశ్నలు శీషగిరి తనను తనే-తన లోనే వేసుకున్నాడు. తన ఉద్దేశం ప్రకారం నిజానికి గారి వెన్నుదైన మనిషి. వది మాటలకు ఒక మూలయినా బాబు చెప్పడు. ఆ మాటయినా అవుననో కాదనో అంతే తన వనేదో తను వేసుకుపోతుంది.

‘పైకలా ముంగిలా ఉంటుంది కాని అమ్మో అలాంటివాళ్ళే కొంపలు తీసే రకం’ అంటుంది అమ్మ. ఇంకెలా తావడం ?

‘పోనిదూ విన్నెదిరించలేకుండా, నీతో వాదించ లేదుకదా, పెద్దదానిని నువ్వే ఊరుకోరాదుటే’ అని తను ఉండబట్టలేక ఎప్పుడైనా అంటే

‘వేరే యింకెలా ఎదిరించాలి నాయనా. ఆ కళ్ళ దిట్టించడం, ఆ మూతి విరవడం అంతకంటే వేరే ఏం కావాలి వాయనా ? అయినా పెళ్ళాన్ని దార్జ్ పెట్టుకోలేని వాడమ్మని నువ్వు నాకు చెప్పడమే మృతా ?’ ఇదిగో ఇదే వరస.

‘అవునవదూ, కాదవదూ. ఎంత లోతున్న మనిషీయినా అవును. ఎంత గోతులు తీసే రకమయినా అవును ఇలాంటి కోడల్నిచ్చి నా కొంప తీశావా భగవంతుడా ! అయినా విన్నవి ఏం లాభంలే. మన బంగారం మంచిది కాకపోతే’

‘ఏం చెయ్యమంటావమ్మా నీ కోడల్ని ? ఎంత పేస్తూ ‘పెళ్ళాం గీసిన గిరిని’ దాటలేని నన్నానీ’ అనుకుంటారే కొడుకుల్ని, పెళ్ళా మన్నది వతువు కాదనీ, దాన్ని బందిలి దొడ్డిలో పెట్టడం అంత సులభం కాదనీ, పెట్టినా సుఖంలేదనీ మీకు తెలియదా ?

కఠినాత్మురాలు

‘ఇంతులో వా తప్పు ఏముంది ?’ అనుకున్నాడో శీషగిరి. అందుకనే శీషగిరి తప్పు పట్టలేం.

* * *

పోనీ గరిడేమో తప్పునుకుంటే ఆమె మనసులో అయినా అత్తగారికి అవకారం తలపెట్టేది కాదు. ఆమెను కంటికి రెప్పలా పెంచిన ఆమె తండ్రి వేర్విన బుద్ధులు అటువంటివి. ‘గారి ! పుట్టింటల్లో ఆడదల్ని తప్పు చేసినా ఏమీ అనరు. అత్తింటల్లో అప్పు చేసినా మెచ్చుకోరు. మీ అత్త గార్ని అత్తగారిలా కాక, నీ యిష్ట దైవాన్ని ప్రసాదించిన మాతృమూర్తిగా చూసుకో తల్లీ భర్త స్త్రీలకు దైవమే. అయితే ఆ దైవాన్ని కన్న తల్లి దయ్యం కావోడు కదా ! పుట్టినింటికి, మెట్టినింటికి కీర్తి తే తల్లీ.’

వాస్తవి తల్లుకుని వెక్కిరిస్తూ ఏడ్చింది గారి.

‘నే నింక ఆ మాటలు వడలేను ఆ కోత భరించలేను భరించి బతకలేను వాస్తా’ అని పరితపించింది గారి.

‘కన్నతల్లి పోతే మరి రాదు ! పెళ్ళాం పోతే మరొకరి వస్తుంది !’

=====

సినిమాకి వెళ్తూ ఒక సుందరాంగి కుక్కపిల్లను వెంటపెట్టుకుని వెళ్లింది. “కుక్కలు సినిమాలోకి రాకూడదు” అన్నాడు బుకింగ్ క్లార్క్. “అది సినిమా చూడదు లేవయ్యా! పుస్తకం చూస్తూ కూచుంటుంది” అన్న దావిడ కోపంగా.

ఎన్. బాలాజీ, (విజయవాడ)

=====

ఆమె అభిమానం దెబ్బతింది తన స్థితిని అంత తక్కువగా నీచంగా చూసుకోలేక ఆమె మనసు తిరగబడింది.

అంతేనా ? కట్టుకున్న ఆడదాని స్థానం అంత వరకేనా ? భార్య అనేది కేవలం భోగ్యకరమైన వస్తువేనా ? భార్యభర్తల సంబంధం జన్మజన్మాల అనుబంధం కాదా ? చక్కగా, చల్లగా చూడ ముచ్చటగా జరిగే సంసారంలో పవిత్రతా, పరమార్థమూ లేనా ? సంస్కృతములైన మంత్రాలతో అగ్నిపాక్షిక భర్త భార్యను స్వీకరించేది వీరమైన కోరికలను తీర్చుకునే వరకేనా ?

‘ఇది పోతే దీని బాబు లాటిది మరొకరి’ ఇంత అల్పప్రాధుమ్యేనదా అర్థాంగి స్థానం ?

అంతకుముందు గారి అత్తగారి మాటలు వడలేదని కాదు. కానీ ఆ మాటలతో మాత్రం ఆమె తోసి మార్గవం అంతా కరిగిపోయింది.

‘ఈ మాటల్లా ఇక వడలేను.... ఈ ఇంట్లో

యితే ఉండలేను ఈవిడ మొహం యిహా మోడలేను’ అనుకుంది గారి. అనుకుంటూ నాతిక కరునుకుంది.

‘ఆయనకు తల్లి సేవ విధాయకం. ఆయనతో పాటు ఆయన యిల్లాల్లినైన వాకూను. కాని ఎంత కాలం భరించగలను ? ఇలా ఎన్నాళ్ళ బతుకుతాను ? గారి చీర చెరగుతో కళ్ళద్దుకుంటూంటే శీషగిరి లోపల కొచ్చాడు.

‘ఏకంత కష్టంగా ఉంటే నీకు తోచినదేదో బాబు చెప్పకూడదూ ? ఏ మాటా లేల్సో నీతో ప్రాణం విసుగెత్తి పోతోంది.’

మొగుడు కూడా తన్నే అవడం గారి భరించలేక పోయింది.

‘అవునండీ. తప్పుతా నాదే ... నేను బతకడమే తప్పు మీ అమ్మగారు నన్ను అనరాని మాట లవడం బాగుంది. నీకు అమ్మ ఒక్కరై.... నాలాటిది చస్తే, నాలోగో జాకీ మరొకరి మాకు.’

శీషగిరి ప్రాణం అప్పటికే విసిగెత్తి ఉంది. తల్లి అన్న మాటలను గారి తనమీద ప్రయోగించడంతో అతనికి మరి ఒళ్ళు మండింది. ఏమంటున్నాడో అతనికే తెలియలేదు.

‘నిజమే నా బాధలన్నీ నీలాటి తెలివిజ్ఞులైన దావల్లనే నీలాటిది లేకపోయినా నాకు విచారం లేనిమాటా విజమే మరో గడుసుదాన్ని మరు క్షణంలో కట్టుకుంటాను’ అనే ఆ గదిలోంచి వెళ్ళిపోయాడు. ఇంకా పట్టు ఏదయినా ఉండి అంటే అది తెగిపోయి పూదయం పూర్తిగా బద్ధం అవగా గారి కుప్పగా కూలిపోయింది.

ఆమె మనసు మరి కోలుకోలేదు !

ఇక ఆమెను ఏమని తప్పు పట్టగలం ?

* * *

ఇంట్లో అందరూ ఇలా బాధపడుతుండగా ‘ఏదీ తప్పు చూపించవమ్మా’ అంటే చూపించేలాగా ముక్కుమీద వేలేసుకుని ఉయ్యాలలో పోయి మాత్రం కేరింతలు కొడుతున్నాడు !

* * *

మర్నాడు సాయంకాలం శీషగిరి ఆసీనుమంచి వచ్చి బట్టలు మార్చుకుని గదిలో కూచుని ఉండగా గారి కాసే తెచ్చి యిచ్చింది. అతను వేరే వనితో ఉండి వెంటనే గ్లాసు అందుకోలేదు. ఆమె అలా చెయ్యెత్తి ఎక్కువసేపు నిలబడలేక అక్కడ బల్బు మీద గ్లాసు పెట్టి చూస్తూండగానే చక్కనున్న కుర్చీ మీదకు ఒరిగిపోయింది. శీషగిరి ఆదుర్దాగా ఇటు తిరిగాడు. భార్య గెడ్డం పట్టుకుని పైకి ఎత్తాడు. కొన ప్రాణంతో ఉన్నట్టుంది మొహం... వోటిలోంచి వస్తున్నట్టుంది స్వరం.

‘అదేం ? అంత విరుంగా ఉన్నావో ? అంటే బాగులేదా ?’

‘కొద్దిగా తం వొప్పగా ఉంది. అంతే !’

శీషగిరి భార్య వెంవమీద చెయ్యినో చూశాడు. వెంప కాలుతూ ఉంది.

‘అయ్యో, జ్వరం అగిరినట్టుందే బాగా ఎక్కువగా ఉన్నట్టుంది కూడాను జ్వరం ఎప్పుడొచ్చింది ? అమ్మా అమ్మా !’

‘ఏం బాబూ! అంటూ రుక్మిణమ్మ అక్కడి కొచ్చింది.

‘గారీకి జ్వర మొచ్చినట్లుండే’

‘ఏమో బాబూ! ఏమయినా చెప్తుందా చేస్తుందా. ముప్పు రాగానే నీతోటే ఏనాటిటూ అవాదు అందించెయ్యకపోతే.... పోనీ పాటి ఆడకూతుర్ని ఇంట్లో ఒక్కరినీ బిక్కుబిక్కు మంటూ ఉన్నాను. నాతో చెప్పే కాలం కదవనిస్తానా ? తనకి ఒంట్లో కాస్త నలతగా ఉంటే నన్ను అనలు ఏవనీ ముట్టుకొనియదు. ఒంట్లో బాగులేకపోయినా కోడలిచేత నానా చాకిరీ చేయిస్తోంది ఈ అత్తగారు అని అందరూ అనుకోవద్దు....’

తల్లిని పిలిచినందుకు శేషగిరి తనమీద తనే విసుక్కున్నాడు....ఒంట్లో బాధ ఏమిటి ? టెంపరేచరు ఎంతంది ? ఇలాంటి ఒక్కరన్న ఆమెనోటి వెంటరాదు. పైగా ఇదీ గోరణి. తనేమైనా జవాబు చెబితే, మరింత వాగ్విరుద్ధపు కలిసిచ్చేది ఏమీలేదు. తల్లిని మింగేయ్యాలన్నంత కోపం తనతోనే దిగి మింగి, శేషగిరి అక్కణ్ణుంచి లేచి వెళ్లిపోయాడు.

ఏడున్నన్న పిల్లాణ్ణి ఉయ్యల్లోంచి పైకి తీసింది రుక్మిణమ్మ.

‘నీ ఏడుపూ! నా ఏడుపూ ఈ ఇంట్లో వివేకాల్లేసరన్నారా వెర్రివెపవా! ఉప్పుమాటకూడా పైకి గట్టిగా అనుకోదానికి లేదు. పాడుకొంప, పద’ అంటూ వాణ్ణి తుక్కుకుని ఎదురింటికి పోయి కూచుంది. అవిడ వెళ్లగానే శేషగిరి తోవలికొచ్చాడు. పంచంవారి అందిమీద పరుపు పరచాడు. మెల్లగా గారిని లేవెత్తి దానిమీద పడుకోబెట్టాడు... తాలప ఉప్పాడు. కొంత సేపటికి ఆమెకు నిద్రపట్టి నట్లు తోచి వంటిల్లోకి వెళ్లాడు; పీట, కంచం వేసుకుని పడ్డించుకున్నాడు. అతి దీనమయిన గారి మొహం అతనిముందు ప్రత్యక్షమైంది. కడుపు దేవేనీ నట్లయింది.

‘గారీ! ఎవరో కాదు నేనే పేటగాణ్ణి. ఎవరో కాదు నువ్వే లేడిపిల్ల. ఏకంటే రెట్టించు వయస్సున్న మా అక్కలిద్దరూ వేరింటి కాపురాల పోయిగా వెలిగిస్తున్నారు. తనదీ అనిపించుకున్న ఇంట్లో తన చేతో మొగుడికీ, పిల్లలికీ యింత వండి పడ్డించడంకన్నా—అవిడ కోరే స్వర్గమూ, స్వాస్థ్యమూ లేదు.... ఎవరి ఆధిక్యత, అధికారమూ లేని స్వేచ్ఛామయ జీవితం కట్టుకున్నదాని కనీసపు కోర్కె.... నాకు తెలుసు గారీ, నాకు తెలుసు....కాని నేనేం చెయ్యను ? ఏం చెయ్యలేనుకూడా....నాలాంటి ‘అడకతైరలాంటి అడకతైరలో చిక్కుకున్న వాళ్లు’ యింకా ఎంతమంది ఉన్నారనికూడా నాకు తెలుసు. అలా చేయడం నా కేవలం ఉపశమనం కాదు కూడా....వందోమీదికూడా నిండలేదు నీకా. పిసిపిల్లాణ్ణి నేను!’

శేషగిరి కంచంలో కప్పిటి చుక్కలు పడ్డాయి. య్య కడిగేసుకున్నాడు.

ఓ రాత్రివేళ గారికి తెలివొచ్చింది. శేషగిరి ఆ అలికిడికి లేచి బత్తాయిపళ్ల రసం తీసి ఇచ్చాడు.

‘గారీ! నిజంచెప్ప.... నిన్న అమ్మ అన్నమాటల్ని ముప్పు పూరిగా మనసులో పెట్టుకు కూర్చున్నావు కదూ ? పిచ్చిదానిని కాకపోతే యిదేమైనా

కఠినాత్మ్యురాలు

నీకు కొత్తా, చెప్పూ? అయినా ఆ యిచ్చకాలముండ కాసులో కర్తీ.... దాన్నీ మారు గుమ్మంలోకి రానియ్యకుండా కట్టుదిట్టం చేస్తుండు....’

‘బాగుందండీ, మధ్య అదేం చేసింది ? నేనే, లేని పోనివన్నీ మనసులో పెట్టుకుని ఒంటికి తెచ్చుకున్నాను. అనవసరంగా మీకు లేనిపోని యిబ్బందితెచ్చి పెట్టాను.... అక్కడ అఫీసులో ఆ చాకిరీయేకాక యింట్లోకూడా మీ రన్నీ చేసుకోవలసివచ్చింది. పైగా నా చాకిరీ ఒకటి....’ ఇలా పైకి గారి ఏదో మామూలుగా అలవాటయిన మాటలన్నీ మాలాజ్, స్తోంది. కాని తోపల మనసు అంతకుముందురోజున అత్తగారు అనిన అక్షరాలన్నీ నేమిరు మేసుకుంటోంది.

‘మీరు మీ అమ్మని విడిచి ఉండలేరు. అలా నేను ఉండమనను. అది ధర్మవిరుద్ధం.... కాని, గృహిణిగా నా స్థానాన్ని మీ అమ్మగారు అవంతయినా గుర్తించలేదు. పైగా ఏ నేరమూ ఎరగని నన్ను, ఏ పాపమూ చెయ్యని నన్ను.... ఇది ఉన్నా లేక పోయినా ఒకటే అన్నంత నీచంగా జీవారంగంగా జీవించాను....’

“ఇంతకీ నువ్వు వంట నేర్చుకున్నా కా ర ణం చెప్పావు కాదూ?” మిత్రుడు వండినవంట రుచిచూస్తూ అడిగాడు శేఖరం. “మా అవిడ కందకూర, బచ్చలి కూర తప్ప మరోటి వండటం రాదని చేప్పేసింది” అన్నాడాయన.

రామారావు (రావకొండ)

దూషించారు. అవిడ మాటలను సహించే శక్తి, క్షమించే శక్తి, పోనీ, విసివినట్లు ఊరుకునే శక్తి నాలో చచ్చి పోయాయి.... అవిడే కాదు... అంతటి మాటలు అకారణంగా, అన్యాయంగా అవిడ నన్నంటూంటే మీరు అదేమని అడగలేదు. అవిడ లేనప్పుడయినా నన్ను పిల్లి అమ్మ తరఫున క్షమాపణ చెప్పకో అక్కర్లేదు; అంతవరకు నేను ఆశించను గాని.... అవిడ చేసిందేమీ బాగులేదన్న మామూలు మాటయినా నాతో అనలేదు.... తప్పు నాదే అన్నట్లు మాలాజ్ దారు.నాతో మీకు ప్రాణం విసుగెత్తి పోతోందన్నారు. మీ బాధలన్నీ నా వల్లనే అన్నారు.... నేను లేక పోయినా మీకు విచారలేదన్నారు— క్షణంలో వారోదాన్ని కట్టుకుంటానన్నారు !... ఉన్న ఊరినీ కన్నవారిని ఒదిలి ఆడది భర్తదగ్గరకొచ్చేది యిలాంటి మాటలు పడ్డానికేనా ? కట్టుకున్న మొగడే కనీరి కొడితే మానుషంగల ఆడది భరించగలదా ?.... ఆఖరి ఆశకూడా అడుగంటిపోయింది.... లేదు. మీ గారి మీ కిక లేదు.... మీకు కావలసినది అదే కదా !

* * *

రాత్రి తెల్లవారల్లా అయిదునిముషలయినా గారికి నిద్రలేదు! తెల్లవారేసరికి ఆమె జ్వరం నూట నాలుగు ఉంది !

వారం రోజుల్లో గారిస్థితి ప్రమాదస్థాయి చేరుకుంది. ఎన్ని మందులిచ్చినా ఆమె టెంపరేచర్ కొంచెమైనా తగ్గ లేదు సరిగదా ఇతర ‘కొంప్లి కేషన్లు’ కూడా వచ్చాయి. ఈ వాసుంరోజులూ శేషగిరి తొలి పెట్టి యింటి ఎట్టుననే ఉన్నాడు. ఇంట్లో వంట చాకిరీమాల అలా ఉంచి, పాపాయిని వట్టుకోవడమరీ కష్టమయిపోయింది. వాణ్ణి చాలావరకు రుణమృగాలే చూసేది.

వారం రోజుల్లో తల్లి, కొడుకులమధ్య అంతరమరీ ఎక్కువై పోయింది. శేషగిరి మాలాజ్ తల్లిమీద భయపడ లేనట్లు ఉండేవాడు.

‘ఎలా ఉందిరా బాబూ దానికి ?’
‘దాన్నే అడక్కున్నాడదూ, ఏం నీకూ, దానికి మా తల్లెనా ?’

‘ఇలా శేమయినా కొంచెం నిద్రపట్టిందా ?’
‘ఇన్నాళ్ల కయినా ఆ మాత్రం కనుక్కోవాలి పించిందన్నమాట... మెచ్చుకోవలసిందే.’
‘ఇక ఆది బలికే ఆత లేదా నాయినా ?’
‘ఎందుకూ ? బలికి ఏం సుఖపడాలి గనక !’

ఇలాంటి జీవితంలో ఎప్పుడూ ఎరగని జవాబులతో రుక్మిణమ్మ మనస్తత్వం మారకపోయిన ప్రవర్తనమాత్రం చాలావరకు మారింది. అవిడక తోవలికి వెళ్లి కోడలికి సేవచేద్దామని మనసాకోరి గలిగినవాడు కొడుకు ఆమెకు తోవలికి ప్రవేశమే లేకుండా చేశాడు. కోడలికి ఒంట్లో ఎలాఉంద తెలుసుకుందామని అవిడకి నిజంగా బుద్ధిపూట్టిన నాడు కొడుకు మల్లి మాలాడకుండా వోర: మూశాడు. వంటింట్లో పని అతి త్వరగా ముగించుకుని, పాపాయి, పాలబుడ్డి, తనూ ఆ గుమ్మంముందు హాజరయ్యేది. దాక్కురు బూట్ల చప్పుడు వింటూనే ఆమె గుండె దడదడ కొట్టుకునేది. అతడు యిన తలికి వచ్చేదాకా కళ్లన్నీ ఆ గుమ్మంమీదే ఉండేవి. ఇవతలికి రాగానే కూడావచ్చిన కొడుకుమొహం వెయ్య కళ్లతో చూసేది. ఏమిటో అర్థంకాక గిరిగిరి కొట్టుకునేది. అయితే ఆ ముసిరిదాని మనోవ్యధని భగవంతుడు ఆ ట్టికాలం ఉంచలేదు. ఏమ చిలుక్కు మనని ఒక కాళ రాత్రి సమయాన గారి మరి రాని చోటికి నడచిపోయింది !

* * *

గారి మరణవార్త మొదటిసారి విన్నప్పుడు రుక్మిణమ్మ ప్రతి రక్తబిందుపూ చలించిపోయింది. తల దించి పాపాయిని గాని, దించిన తలవెత్తి కొడుకుని గాని ఎలా చూడమో ఆమెకి అర్థంకాలేదు. అక్కర్లేదు. ఆమె తల ఎత్తుకుండానే క్లౌధించిన వృధయం ఏడుగురు రాల్చింది.

‘అమ్మా ! ఇప్పుడు యిల్లంతా నీది ! యీ ఇంటికి ఏక శ్రాద్ధపత్నం నీది! ఏలు తల్లి, తనివి తిరా ఏలు ! ఇక నీ ఆజ్ఞ కి ఎదురులేదు....నీ మాటకి తిరుగులేదు.... కళ్ళ చిట్టించదలూ, మూతి ఏరు పులూ ఇక నీకు అడ్డం తగలవులే.... అంతా నాకన మయిపోయిన తరువాత ఈ శ్మశానానికి సర్వాధికారణి నీవేలే...’

సర్వస్వం కోల్పోయిన సంక్లిష్టంలో శేషగిరి తల్లిని అనకూడని మాట అంటూ లేకుండా దుర్లిపి

పుష్పము మీ అదృష్టం చెప్పగలదు

మీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోతున్నది, మీ సరియైన చర్యను గురించి మీరు తెలుసుకోగోరినట్లయితే ఒక పుష్పకార్డు పైను మీకు ఇవ్వమని ఒక పుష్పము పేరున్నా, మీరు వ్రాయు లేదీ, వేళవినరములున్నా, మీ సరియైన చిరునామాయున్నా పంపిన వ్రాసినవండి. జ్యోతిషశాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగామేము గురించి, మీరు కార్డు వ్రాసినతేదీ లగాయతు 12 మాసములలోను మీయొక్క అదృష్టము, లాభనష్టములు, జీవిత మార్గము, నీ వ్యవహారములోమీకు జయము కలుగునో, ఉద్యోగం విషయంలో మంచిచెడ్డలు, మార్పులు, ఆరోగ్యవిషయము, పరదేశగమనము, శిర్దయాత్రలు, వివాహము, స్త్రీసఖము, సంతానము, నిధినిక్షేపములు, లాటరీ, అకస్మాత్ ప్రవృత్తాభము మొదలగువానిని గురించి వ్యవస్థాపితముగా మామహిగా వ్రాసి రు.1.25న పై. లకు మాత్రము ఏ. పి. గా పంపగలము. (ఏ. పి. ఛార్జీలు ప్రత్యేకం). దుష్టగ్రహములేవైనా ఉన్నయెడల శాంతిచేయు విధానం కూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీపై పంపబడును. మేము పంపిన భోగట్టా మీకు తృప్తిగా లేనియెడల పై కము నాము చేయబడును. ఒకపాఠి పరీక్షించండి. అద్రను ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Pt. Dev Dutt Shastri, Raj Jyothishi (W. P.) JULLUNDUR CITY.

పాడర్లలోకెల్ల మేలైనది

రాజా టాల్కం పాడరు
మంచి సువాసనగలది
మణ్యం & కంపెనీ, బెంగుళూరు-20.

(కొంది చోట్ల యం గులభించును:

బెజవాడ వెంకన్న & సన్సు, రాజమండ్రి. * పువ్వాడ పుల్లయ్య & సన్సు, విజయవాడ. * రామా విజ్ఞానీస్, నెల్లూరు. * రవి & కంపెనీ, రిక, బందరువిధి, మద్రాసు-1. * నీటి వింపొరీయం, మాణిక్యమండిక్, కాకినాడ.

కఠినాత్మురాలు

మళ్ళీగోట్టికాదు. రుక్మిణమ్మ సునుసులో ఎన్ను తుసానులు చెలరేగాయో గాని, వంచిన తల ఎత్తలేదు. కంటమక్క కార్చలేదు.... ఉన్నచోట కదలలేదు.

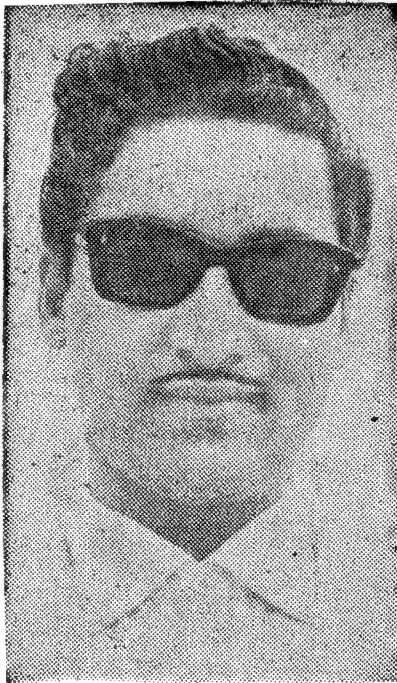
'అమ్మా! నువ్వు కఠినాత్మురాలవమ్మా! పెళ్లాం పోతే మరోర్తి వస్తుంది. తల్లి పోతే రాదు కదా!' అని నువ్వే అన్నావు. నీ కోడలు ఒకడికి పెళ్లాం. ఆ మాట నిజమే.... మరోర్తిని, మరో మందభాగ్యురాలిని మరుక్కణంలో వా మెడకు కట్టినా కట్టుగల సమర్థురాలిని నువ్వు. కాదనను. కాని ఆ మాట అన్నప్పుడు నువ్వు ఒక్కమాట మరచిపోయావు. నీ కోడలు మరోకరికి తల్లి కూడాను.... ఆ తల్లి మరి రాదు కదా, నువ్వన్నమాటే... నీ ఒళ్లేనే ఉన్నాడు. మనవడు.... వాడికి తల్లిని తెచ్చి ఇవ్వగలరా? మాట్లాడనేం అమ్మా? నీ గుండె రాయి అయి పోయిందా అమ్మా?

'లేదు; మా అమ్మగుండె రాయి అయిపోయింది అనుకుని ఉండును; పాపాయికి కనుక మనసంటూ ఉండిఉంటే. నిజమే, వాడి మాట కూడా కాదనడానికి లేదు. గారికి మనస్సు విరిగిపోయినదగ్గర్నుంచి తన గురించే తప్ప మరొకటి ఆలోచించాలన్న జ్ఞానం కూడా కోల్పోయింది. పాపాయికి కాస్త సలతగా ఉంటే చాలు; పంచప్రాణాలూ పోయినట్టు గాబరా పడిపోయేది. వాడు ఏ మంచర కిందైనా పోకి, ఒక నిమిషం కనబడకపోతే చాలు; యిల్లంతా ఓ పంద మార్చు వెలికేది. వాడు కడుపునిండా పాలు తాగ నట్టు ఏమాత్రం అనుమానం తగిలినా చాలు; ఒక్క ముద్ద నోట్లో పెట్టుకోలేకపోయేది. ఎంతసేనూ పిచ్చి వెధవ! ఏ తలుపునందున వేరట్టేస్తాడో అని బెంగ.... ఎంతసేనూ కుర్రులకుకి ఎవరూ దిష్టి పెట్టేస్తారో అని బాధ.... నిజానికి అమ్మ అన్నీ దగ్గరుండి చెబితే గాని ఈ వెర్రి నాగమ్మలకి ఏం తెలుసు నని? బోర్లా పడదామని ఎడంచెయ్యి మడచి ముందుకు పడేసుకుని పనసండులాంటి ఒళ్ళ దాని మీద చేరుస్తారు. ఆ చెయ్యి తీసుకోలేరు. 'క్యూరూ క్యూరూ'మని ఇల్లెగర గొట్టేస్తారు. అమ్మొచ్చి ఆ చెయ్యి తియ్యాలి.... జానెడు దూరంలో ఉన్న 'దొండకాయని' అందుకోలేక ఆర్తనాదాలు చేసేస్తాడు. అమ్మొచ్చి అభయ ప్రదానం చెయ్యాలి. ఆ బుగ్గలే బూరెలు. ఆ పెదమలే రసగుల్లలు. ఆ కన్నులే కాజాలు. అమ్మ ముద్దెట్టుకోని జాగా అబ్బాయి శరీరంలో లేదు.

'అంత అస్సూరు పదంగా లాలించిన, అంత అల్లూరు ముద్దుగా పెంచిన నన్ను విడిచి ఎలా వెళ్ళగలిగావుఅమ్మా? అసలు పదిరోజులనుంచి ఓ రోజుకోరోజు నీ కొక పాపాయిసంటూ సేనున్నాననే ఆలోచనే నీనుంచి దూరమయిందా అమ్మా? అయిదు నిమిషాలు నన్ను వదిలేదానివికాదు....నేను గట్టిగా ఏడుస్తేకూడా విసిపించుకోనంతగా నీ మనసు అన్యకాంతం అయిందా అమ్మా!

'అవును.... నావమ్మను అనుకోడం దేనికి? నీ గురించితప్ప మరొకరి గురించి ఆలోచించలేనం, తగా నువ్వు మారిపోయావు. నువ్వు ఆడదానివే. నీ స్వార్థమే నిన్ను కాటువేసింది!'

పాపాయికి మనసంటూ ఉంటే, తప్పక ఈ మాటలు తల్లివడిగి ఉండును. అప్పుడు గౌరి, కఠినాత్మురాలు!

శోభన్ బాబు

(9వ పేజీ రికార్డు)

అతనికి మిత్రులు కొందరు 'హీరో' ముద్రకూడ వేశారు. అప్పుడు అతను ఫిజిక్స్ అసోసియేషన్ కు ఉపాధ్యక్షుడుకూడా అయ్యాడు.

శోభన్ బాబు బి. ఎన్. సి. డిగ్రీ తీసుకున్నాడు. తర్వాత ఏం చేయాలో ఉద్యోగమా—పై చదువా? ఇదేమీ కాకుండా—అతని దృష్టి ఇంకెక్కడో పడ్డది. సినిమా తెరమీద నటులూ, హీరోలూ అతని దృష్టిలో కదలాడేవారు. తనకు సినిమా ఛాన్సు ఉన్నట్లు ఒక జ్యోతిష్కుడు కూడా చెప్పాడు. వెళ్లి కొన్నాళ్లు ప్రయత్నిస్తే సాధ్యం కావచ్చునేమో! ఐతే ఇంటర్మీడియట్ మాత్రం ఆ మాట చెబితే వెంటనే. ఒక రాత్రి అంతా కూచుని శోభన్ బాబు ఆలోచించి ఆలోచించి, ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి, తెల్ల వారగానే "నేను లా చదువుతాను—మద్రాసులో" అన్నాడు. పై చదువులకు అభ్యంతరం పెట్టని అతని పెద్దవాళ్లు సరే వన్నారు.

మద్రాసు లో కాలేజీలో చేరిన శోభన్ బాబు, సినిమా నిర్మాతలనూ, దర్శకులనూ కలుసుకోవటం తోనే కాలం వెళ్లబుచ్చుతాడు. కాలేజీకి బయల్ పోతున్నా నమకొని — సినిమా స్టూడియోలకు వెళ్లేవాడు. కొన్నాళ్లు అతనికి నిరర్థకంగా కూడా కలిగింది. ఇటు చదువూ లేదు, అటు చిత్రాలూ లేవు. రెంటికీ చెడిన గేవడల్లో తయారయ్యానా అని అతను మధనపడుతున్న సమయంలోనే— అతనికి మంచి 'చాన్సు' తగిలింది. 'భక్తశబరి' చిత్రంలో—మంచి పాత్రను ఇవ్వారు—ఆ చిత్ర నిర్మాత బి. ఆర్. నాయుడుగారు, దర్శకుడు వారాయణమూర్తిగారు.

శోభన్ బాబుకు కొంత డైర్యం కలిగింది. ఆ డైర్యంతోనే అతను ఇంకా తీవ్రంగా కృషి చేశాడు. ఆ కృషిలోనే అతను 'సీతారామ కల్యాణం', 'భీష్మ', 'మహామర్రి తిమ్మరుసు' చిత్రాలలో నటించాడు. భక్తశబరి చిత్రం అర్థశతదినోత్సవం

చేసుకోగా—మిగిలిన చిత్రాలన్నీ శతదినోత్సవాల జరుపుకున్నాయి. శోభన్ బాబుకు ఈ మాట తలుచు కున్నప్పుడల్లా గర్వం కలుగుతుంది. అదంతా తన అదృష్టమే—అని భావిస్తాడు.

అతను నటించిన 'అవకాశ', 'ఇరుగుపొరుగు', 'సీమంతిని కల్యాణం' చిత్రాలు—త్వరలో విడుదల కాబోతున్నాయి. అన్నపూర్ణవారి ప్రస్తుత చిత్రంలో శోభన్ బాబు మంచి పాత్రను ధరిస్తున్నాడు. ఈ అవకాశాన్ని కల్పించిన—ఆ సంస్థవారికి అతను ఎప్పుడూ కృతజ్ఞుడని చెప్పుకుంటూనే ఉంటాడు.

శోభన్ బాబుకు హాబీలు లేకపోలేదు. ఒకటి ఏమిటంటే—ఇతరుల 'మానరిజన్స్' ము అనుకరించటం! ఈ అనుకరణ కూడా అతను తన ఇంటర్నేట్, భోజనాల సమయంలో చేస్తూ ఉంటాడు. వాళ్లు నవ్వుతే, తను ఆ విద్యలో రాణించి నట్లే నని అతని భావం.

శోభన్ బాబు 1937 వ సంవత్సరంలో సరిగా సంక్రాంతి పర్వదినాన, కృష్ణా జిల్లా చిననందిగం గ్రామంలో జన్మించాడు. పర్వదినాన పుట్టిన వాళ్లకు పేరు ప్రతిష్టలు పెరుగుతాయని పెద్దలంటారు. అందువల్ల ఈ యువ నటుడు ముమ్మందు ఇంకా మంచి పేరు తెచ్చుకుంటాడని, మంచి నటుడవుతాడని మనం ఆశించవచ్చును. శోభన్ బాబుకు వివాహమైంది — ఇద్దరు పిల్లలు.

‘సు’ ★

నా రైలు

లక్షాధికారి ప్రారంభోత్సవం

రవీంద్ర ఆర్ట్స్ ప్రొడక్షన్స్ వారు 'లక్షాధికారి' అనే చిత్రానికి డిసెంబర్ 16 వ తేదీ వాషింగ్టన్ ప్రారంభోత్సవం జరుపుకున్నారు. శ్రీ గోగినేని వేంకటేశ్వరరావు కామిరా స్టేజ్ ఆన్ చేశారు. శ్రీగుమ్మడి 'క్లాప్' కొట్టారు.

ఈ సందర్భంలో పెద్దల్నూ, డిస్ట్రిబ్యూటర్లనూ, నటీ నటుల సాంకేతిక బృందమూ హాజరయ్యారు. వీరి చిత్రంలో ఎన్. టి. రామారావు, రేలంగి, గిరిజా, కృష్ణకుమారి, బాలయ్య మొదలగువారు నటించినారు. వి. మధుసూదనరావు దర్శకత్వంలో నిర్మించబోయే ఈ చిత్రం నిర్మాతలు డి. వి. రెడ్డి, తమ్మా రెడ్డి కృష్ణమూర్తి. ఈ చిత్రం వాణిజ్యంగా విడుదల కాగలదు.

డబ్బింగ్ కళాకారుల,

నిపుణుల సంఘం

దక్షిణ భారతదేశంలో, డబ్బింగ్ చిత్రపరిశ్రమలో పనిచేసే వివిధ భాషలకు చెందిన, కళాకారులు, కవులు, సంగీతదర్శకులు, ఎడిటర్లు నిన్ను త్యాగ రాయ నగర్ లోని జయంతి స్టూడియోలో, ప్రఖ్యాత రచయిత శ్రీ ఆద్యక్షుల తన ఒకనభ జరిపారు. మొదట శ్రీ అనిపెట్టి యీ మహాసభ జరుగవలసిన ఆవశ్యకతను గురించి ప్రస్తావించి ముడిపిల్లు, పర్మిట్లు, జారీచేసే అడ్వైజరీ కమిటీవారు, డబ్బింగుచిత్రాల పట్ల ప్రదర్శిస్తున్న పాక్షికదృష్టిని గురించి, దాని వలన డబ్బింగు కళాకారులు, నిపుణులు అనుభవిస్తున్న కష్టపరిస్థితులను గురించి వివరించి డబ్బింగ్ కళాకారులందరూ ఒక సంఘాన్ని స్థాపించుకొని తమ ఆశయ సాధనకేసం, కృషిచేయాలని విజ్ఞప్తిచేశారు.

★

డాక్టర్ వృత్తి చేయండి

గిరామకాలంలో ఇంటిలో పోస్ట్ గ్రేడ్

హోమియోపతి

నదిని, గవర్నమెంటు రిజిస్ట్రర్లు

కాలేజీల్లో డిప్లొమా పొందండి.

(ప్రాసెక్యూట్ ఉచితం. వెంటనే వ్రాయండి.

Indian Homoeopathic College,
(APW), JULLUNDUR CITY

లేడిస్ రిస్టు వాచీస్

మెడికల్ విద్యార్థినులకు సరిపడిన సమూహ స్వీస్ మేడ్ — రోల్స్ గోల్డ్ రు.

21 జూయల్స్ సెంటరు సెకెండు & డేలు 115

17 జూయల్స్, సెంటరు సెకెండు

& డేలు ముందు ఫిటంగ్ 120

17 జూయల్స్, మాడర్న్ టైపు 96

15 జూయల్స్ స్కూల్ విద్యార్థినులకు 66

విజయం: మూర్తి స్టూడియో

కడప (ఆంధ్ర)

పాదాలలో ఆనెలు

పాదాలలో ఆనెలు, కండలు పెరిగి, వ్రేళ్లు పాతుకుపోయి పాదము నేలపై బెట్టులేక రాళ్లు తగిలిన త్రుళ్లినవల వారు పైపూతగా వాడిన వ్రేళ్లతోపా మాయంచేయ గల సంతిని. వెల పోస్టు ఖర్చులతో రు. 4-25 వ.పై. కొత్త వస్త్రము చిత్రపటములు గలది. రు. 1-50 దాంపత్య రహస్యములు ... రు. 3-00 తెలుగు హిందీ స్వయంశిక్ష రు. 4-50 బొమ్మ బర్చులు ప్రశ్నోత్తరము.

ప్రభు అండ్ కో

3, మలయ పెరుమాళ్ వీధి, మద్రాసు-1.

ఐటెక్స్

(కాటుక)

కాస్త్రోయం గా

తయారైనది

చంటిపిల్లలకు

కూడ వాడవచ్చును

అరవింద్ లేబరేటరీస్

పి. బి. 1415, మద్రాసు-17.

తెలంగాణ జిల్లాలకు, హైదరాబాద్

మినహా ఆంధ్రప్రదేశ్ కు ఏజెంట్లు

ప్రగతి ఏజెన్సీస్,

పులివెందుల వీధి, విజయవాడ-1.

నీల్-కార్ల సిరా

సిరాల్నిటిలో ప్రశస్తమైనది

ఉచితం

నీల్-కార్ల సిరా 2oz బాటిలు కొన్నవారికి, లక్ష్మీగణేశ్, వెంకటేశ్వర, వహిదారహమాన్, స్నానముందరి మొదలగు పెద్ద జా (19" X 14") వద్ద చిత్రములలో ఒకటి యివ్వబడును.

కళాపరిషత్ - తెనాలి

ప్రిసిడెంట్ & పగోడా తయారీకలు

వెజిటబుల్ హేరాయల్, స్పీ, బాల్కమ్ పౌడర్, వర్షాష్ట్రా క్యాప్టయిల్ & మిమిక ద్రవ్యములు, బహుమానము

ఉచితము

మీరు కొనే ఒక్కొక్క ప్రిసిడెంట్ & పగోడా తయారీ కలలో ఒక్కొక్క అందమైన 1983 ఆకాష్ పతకము లతో కూడిన క్యాలెండర్ బహుమానముగా ఇవ్వబడును. 10 రకములైన నుండలమైన క్యాలెండర్ కలవు. దానిలో మీరు ఇష్టపడే ఏ క్యాలెండర్ నైనను ఎంచుకొనవచ్చును.

శ్రీ రథోద్ టేడింగ్ కంపెనీ మద్రాసు-1

శ్రీరామ మధ్య ఆశోకా నీలగిరి తైలము

సర్వ వ్యాధులకును శ్రీరామ రక్తవంటిది ప్రతియింటను ఉండవలసిన దివ్యద్రవము

విజయ కెమికల్స్, మద్రాసు 7

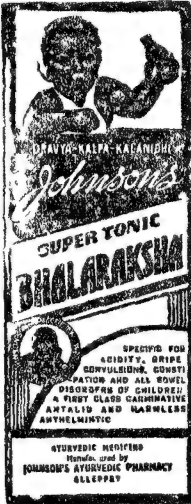
చవనామృతము (Elixir-De-Chavana)

అందరూ వాడదగిన టానిక్

బాలరక్ష పిల్లల ఆరోగ్యమునకు. కోరుపారికి నూచీ వ్రతములు వంపుదుము.

ప్రాకిస్తులు కావలెను: లక్ష్మీనారాయణ కంపెనీ, కాకినాడ

రాజధాని కబుర్లు

11 వ పేజీ తిగవాయి

ఇవన్నీ ఒకవిత్త; మధ్యనిషేధ సమస్య ఒక మొత్తంగా పరిణమించింది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ఆరే దినపటిచిన చట్టాలు రాష్ట్రాని కంట్రీ వర్తిస్తాయి. మినహాయింపులంటూ ఉండవు. అయితే మధ్యనిషేధచట్టం అతాంటిదికాదు; కేవలం పరిమితమై తెలంగాణా మినహాయింపిన, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అంతా అమలులోఉంది, కారణం, ఆంధ్ర రాష్ట్రంగా ఉన్నప్పుడు ఆమోదించబడింది కాబట్టి, గాంధీజీ నాయకత్వంలో విదేశీయుల పరిపాలన అంతమొందించుటానికి నెలపిన శాంతియుత పోరాటంలో, అంటరానితనం ఎర్పాల్పించాలి; మధ్య సాన్ని విషేధించాలి అనే కేటలు బాగా వినిపిస్తూ ఉండేవి. దక్కతుకు చిహ్నం, అంటరానితనం నిర్మూలించు మనెది. మధ్యాన్ని సేవించకుండా ఉంటే, మత్తు తగ్గి, మనుషులు మానవరూపంగా కనిపిస్తారు. దేశస్థాతంత్ర్య పోరాటంలో ధీరులుగా నిలబడకలగుతారు. స్వతంత్ర్యానంతరం, యారెండూ కూడా దేశమంతా చట్టరూపంగా, ఆమోదించబడి అమలుపరచబడ్డాయి. అంటరానితనం పాటిస్తే నేరం; మధ్యాన్ని సేవిస్తే, అది నేరమే! ఈ రెండు చట్టాలకూడా పవిత్రమనీ, గాంధీజీ అత్యుక్త శాంతి లభిస్తుందని వ్యధయభ్యుక్తంగా విశ్వసించి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంవారు ప్రవేశపెట్టి నవి. ఇద్దరు ధరించటం యెంత అవసరమో యారెండుచట్టాలు కూడా అమలు పరచటం, అంత అవసరమని, ప్రతికాంగ్రెసువాది నమ్మేవారు; రమ్మాలనికూడా, ఓ శాసనం ఉంది! ఇది మధ్య నిషేధ చట్టంయొక్క మూలమైన స్వరూపం. అయితే మన ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులు, సుమారు 120 మందిదాకా యింకోవిధంగా అభిప్రాయ వడ్డారు. ఈ చట్టాన్ని 'ఆంధ్ర' ప్రాంతంలో కూడా తీసెయ్యాలని పంతకాలు సేకరించి, ముఖ్యమంత్రికి నమర్చించారు. కాంగ్రెసువాదాల చేసే చిత్ర పవిత్రతాలలో, యిది మహా చిత్రమయింది. ఈ చట్టాన్ని తీసెయ్యమనటంలో ఆదర్శమైన ఒక ఆంతర్యం లేకపోలేదు. డబ్బుకు మహా గిజాటుగా ఉంది. డేనిమిది పన్నువెయ్యాలన్నా, కుదరటం లేదు. అన్నింటిమీది కంతండాక వస్తులు ఉండనే ఉన్నాయి. కోరుపెట్టుకుని ఆరవలేని రైతు మీదకూడా పన్ను వెయ్యటం అయిపోయింది. ఇక డబ్బు రావాలంటే యెట్లా అని ఆలోచించి, యా చట్టాన్ని తీసేస్తే, మన రాష్ట్రానికి అయిదారు కోట్లు పోలినా మిగులుతాయికదా అని. ఇది వారి అభిప్రాయం! కమ్యూనిస్టులైనా తెచ్చిపెట్టిన, ఈ అత్యవసర పరిస్థితికి యెంత డబ్బు వచ్చినా తక్కువే! దీన్ని ఆధారంగా పెట్టుకుని యెన్నో వాదనలు అల్లకూపోచచ్చు. మొదటిది బహుశా, ఈ మధ్యపాన సేషేధచట్టం, సమర్థవంతంగా అమలు కావలె లేదు. 'తిర్వాన్ని' సేవించేవాళ్ళ సేనిస్తూనే ఉన్నారా. పైగా, దీన్ని అమలుపరచడం లానికి యేర్పాటుచేసిన సిబ్బంది ఖర్చులు యింకో దండగ; నీరా రూపంలో సారా వచ్చినా ఆరోగ్యాన్ని భంగం కలిగించటంతప్ప యింకో ప్రయోజనం లేదు. 'ప్రతంచెడ్డా ఫలం దక్కాలిగా,' ఇలాంటి వస్తుమాట ? ఏ మాట కా మాట చెప్పుకోవాలి!

కాంగ్రెసువాదులు యింత సహనానికి దిగేవారు కాదు. అయితే ముఖ్యమంత్రిగారు ఓ చిన్ని ప్రకటనచేసి తమాషా చూద్దా సునుకున్నారు! ప్రజాభిప్రాయంకనక, యీ చట్టాన్ని తీసేయాలి అంటే, వాకేమి అభ్యంతరంలేదు అన్నారు. కాంగ్రెసు శాసనసభ్యుల్లో మెజారిటీకనక కోరేట్లుంటే, అట్లాగే చేస్తున్నారు. 'ఈ విషయంలో చక్కగతాది ప్రయోగికి వదిలేశామ' అన్నారు. మరి యిలాంటి ప్రజాస్వామిక స్ఫూతానను అదనపు భూమిని బిల్లును ప్రవేశపెట్టేప్పుడుకూడా వాక్కువీడే ఎంత బాగుండేది! ఇప్పుడుమాత్రం యేమి యిందని; ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారకదా అని సంతకాలాసేకరించి, తీరా బైటపెట్టేటప్పటికి, యీ చట్టాన్నిరద్దుచేసేఅలోచననేలేదన్నారు, సరిపోయింది.

కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులు ఎప్పుడయితే 120 మంది దాకా సంతకాలు పెట్టారో, అమ్మయ్య! బరికిపోయినారా, దీనికిసంబంధించిమాటికీ హైదరాబాదు రాజాసంపర్కం. ఇద రంగచాలు వ్యవహారం అక్కర్లేదులే అని కొంతమంది నిట్టూర్చారు. పాపం! అలాటి వాళ్లందరికీ భంగపాలు అయిపోయింది. ఇంతకూ ఓ చట్టం, శక్తివంతంగా అమలుచేయలేక పోయినంత మాత్రాన, ఆ చట్టాన్నే తీసేయాలా, దాన్ని సమర్థవంతంగా అమలుపరచే విధానాన్ని ఆలోచించాలా! ఈ చట్టం ప్రవేశపెట్టిన తర్వాత, కొన్ని సమస్యలు ఉత్పన్నమయిన మాటవుతే నిజమే! గత సరివారలకు ఎలాంటి ఉపాధి కల్పించారు? వారి క్రియస్సుకు ఏమి నడుపామాలి కలిగించారు? మధ్యాన్ని సేవించటం

వలన కలిగి అరిష్టాన్ని అరికట్టగలుగుతున్నారా! ఈ చట్టం అమలుకాక పోవడానికి గల కారణంలేమిటి! ప్రజల సహకారం లేకపోవటమా! సమర్థవంతమైన సరిపాలనా యంత్రాంగం లేకపోవటం మనా! రంగచాలితనం, అవినీతి హెచ్చుగా పెరిగిపోవటం వలనా! ఇవన్నీ సమగ్రంగా ఆలోచించి నిర్ణయాలుతీసుకోవలసిఉంటుంది. దీన్ని గురించిన గాలి—దుమారం తగ్గిపోయింది కానిర్ణయం లేకుండా శాసనసభ వాయిదా వేయటం జరిగింది. ఈ సమావేశంలో యిద్దరు ప్రతిపక్ష నాయకులు హాజరు కాలేదు. ఒకరవుతే జైల్లోనే ఉండిపోయారు. మరొకరు అస్వస్థత కారణంగా రాలేకపోయారు. — ఐ ఎల్. ఎన్.

కుమారి కళ - 17

బొమ్మల కథ - 'దేవిక'

కుమారి కళ చాలా చిక్కుల్లో ఇరుకుకుంది కనుక శివరాం ఉంటే ఎంతో బాగుండుననుకుంది.

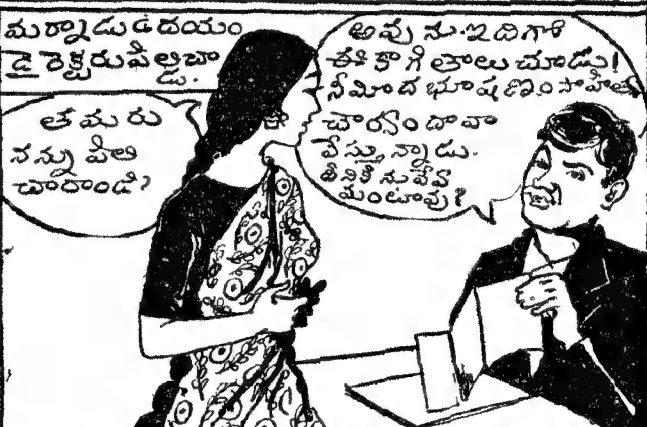

అయ్యో శివరాం నువ్వు సమయంలా ఉంటే ఎంత బాగుండును? హా భగవాన్! నాకు ది కెలావరు?

అయ్యో శివరాం నువ్వు సమయంలా ఉంటే ఎంత బాగుండును? హా భగవాన్! నాకు ది కెలావరు?

మేము ఇంకా నిన్ను సమీప సాయమా చేసాము కదా? మేము కలిగిన లాభం నీకు చేయడమిష్టం లేదా? నన్ను నమ్మండి మిత్రా!

మర్నాడు ఉదయం దైర్యమేలేబా.

అయ్యో శివరాం నువ్వు సమయంలా ఉంటే ఎంత బాగుండును? హా భగవాన్! నాకు ది కెలావరు?

అవును. 2 దిగాళి ఈ కౌగిలాలు చూడండి! నీమీద భూషణం సాహసం చూడండి వా వేస్తున్నాడు. తీసికొనిపోవడం మంచిది.

అయ్యో శివరాం నువ్వు సమయంలా ఉంటే ఎంత బాగుండును? హా భగవాన్! నాకు ది కెలావరు?

అయ్యో శివరాం నువ్వు సమయంలా ఉంటే ఎంత బాగుండును? హా భగవాన్! నాకు ది కెలావరు?

హా లోప అనింగం! మీరేమి ఫస్ట్ ఎకడమి ప్రంటున్నారు?

నేను కూడా బాగా ప్రతిభ చిట్టలే ఉందిగా చెప్తున్నాను. మీరు ప్రతి కలంపని చేస్తున్నారని చూసి వచ్చాను: ఏమిటి సంగతులు? మీరేమి విచారంగా వున్నారే?

ఇప్పుడు నీమీద ఉదయ గంటల నామి మీకోసం మీరే చెయ్యమన్న సిద్ధంగా ఉన్నాను. కిలా కాస్త మరకెక్కి వద్దామా?

తేదంది... నీమీద బాలాయి బ్రెండులు ఉన్నాయి భూషణం సాహసం దానాని చెప్తున్నాను. దానికి మీరయంకావాలి.

కే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచార్యగారి

“మే ల్ మా యి ల్ మం దు

స్వలంఘ, స్ఫురంఘ పాదలు, దృఢులు, గజ్జి,
మరియు చెన్ననీరు వ్యాపించి నంనుంచే విర్బుడు
విసుగు పుట్టించు రణములు మొదలగు

దీర్ఘ కాల చర్మరోగములకు ఉత్తమ నివారిణి

వి వ ర ము ల గు

సిద్ధ దాక్టర్ కే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచారి & సన్సు

5/22, మేల్ మాయిల్, (P. O.) N. A. Dt.

జమ్మివారి లివర్ క్యూర్

పిల్లల లివర్, స్లీప్స్ వ్యాధులకు

నెల వారి మకాములు

స్థలము	కేడి	వేళలు	అడ్రసు
వెల్లూరు	8	ఉ 9 నుండి 12	అజంత హోటల్, ట్రంక్ రోడ్,
సికిందరాబాద్	8	ఉ 9 నుండి 12	తాజ్ మహల్ హోటల్, సరోజిని జేబి రోడ్.
హైదరాబాద్	9	ఉ 9 నుండి 12	న్యూ తాజ్ మహల్ హోటల్, రెసిడెన్సీ రోడ్.
తెనాలి	12	ఉ 9 నుండి 11	కన్యకాపరమేశ్వరీ సత్రం.
వీరాల	13	సా 3 నుండి 5	రాజ్ మహల్ లాడ్జి, రైల్వే స్టేషన్ దగ్గర
గుంటూరు	14	ఉ 9 నుండి 12	ది మెడికల్ స్టోర్స్, కొత్తపేట.
మచిలీపట్నం	16	ఉ 10 నుండి 12	ఆనంద ఫార్మసీ, మెయిన్ రోడ్.
రాజమండ్రి	19	సా 3 నుండి 6	ఈశ్వరదాస్ & కంపెనీ, ఇన్స్ట్రుమెంట్స్.
కాకినాడ	20	ఉ 9 నుండి 11	బి. ఎల్. మూర్తి & సన్, మార్కెట్ రోడ్.
మదనపల్లి	28	ఉ 9 నుండి 11	బృందావన్ లాడ్జి.
చిత్తూరు	30	ఉ 9 నుండి 11	ఓరియంటల్ లాడ్జి, హైరోడ్.
తిరుపతి	30	సా 3 నుండి 5	డాక్టర్ ఆర్. గోపీ నాథ్, 28, గంధులదామంటపం వీధి.
ఖర్గపూరు	4	ఉ 9 నుండి 11 సా 3 నుండి 5	మెసర్స్ యునైటెడ్ మెడికల్ స్టోర్స్, ఎస్.టి.ఇ 155, రైల్వే మార్కెట్.
జంషడ్ పూరు	15	ఉ 9 నుండి 11 సా 3 నుండి 5	మెసర్స్ సీటీ కెమిస్ట్రీస్, సా.పి.

జమ్మి వెంకట రమణయ్య & సన్సు,

17/283, హిందీ వీధి, గాంధీనగర్ పోస్టు, విజయవాడ-3.

ప్రాంత: ఓరుగంటివారి వీధి, విజయనగరం.

గమనిక: అన్ని రోజులలో ఎప్పటివలే మాక్సిమమ్ సంతోషము

కొద్దో గత దశాబ్దంగా దారుణంగా పెరిగి పోయాయి. అసలంతా ఆ ధోరణి అలాగే ఉంటుంది. కాని దేశంలోని అత్యవసర పరిస్థితి అనేది యివాళ, రేపా తీరేది గాదు గమక ముమ్మడించు చాలా రోజులు మనం ఈ యుద్ధోన్ముఖ ఉద్యమం సాగించాలి. ఆదా చాలా ముఖ్యం. 20 రోజుల ఆదా చేసినా 180 కోట్ల రూపాయలు లభ్యమౌతాయి.

ఈ కమిటీ ముఖ్యంగా అస్సాం, వశ్చిమ బెంగా లుల్లో యాటివలీ అత్యవసర పరిస్థితులు కలిగించిన పరిస్థితులను ఆలోచించారు. వాణిజ్య-పరిశ్రమలు రైతుకి యొక్క ఉద్దామిగానే ఉంది. అంచేత సరఫరాను సాఫీగా చూడటమే గాక, అదనంగా స్టాకు కూడా ఉంచుకోవడం అవసరం. అంటే అదనపు సొమ్ము కావాలి, అదనపు సౌకర్యాలు కావాలి. అంచేతనే యీ విషయాలు, యిబ్బందులు అన్ని ప్రభుత్వం దృష్టికి తేవాలి అని యీ కమిటీ నిర్ణయించుకుంది. ఇది చాలా అవసరమైన అభ్యర్థన! ఎంచేతనంటే ప్రభుత్వ శాఖలతో కొంత తమదందం ఏక్కువ.

కమ్యూనిటీ శాఖ (ప్రాంతీయాభివృద్ధి శాఖ) ఉదాహరణకు దేశాన్ని 5149 బ్లాక్లుగా విభజించి 70,000 మనుష్యులకు ఉపాధి కలిగించింది.

తేజర్ బ్యాంకులనే వాటిని నిర్మించాలని, ప్రతి గ్రామంలోనూ రక్షణ నిధిపై శ్రమదాన బ్యాంకును ఒకదానిని తయారుచేయాలని ఆ మంత్రిత్వశాఖ ఉద్దేశం దీనికి సంప్రదింపుల సంఘాల సమావేశంలో పార్లమెంటు సభ్యులందరి అంగీకారం లభ్యమైందని తెలుస్తోంది. సహకార సంస్థల సమావేశం కూడా దీన్ని అంగీకరించింది. అంటే ఈ ప్రతిపాదన యిలా ఉంటుంది దేశంలో: “ఒక రక్షణ నిధి బ్యాంకు” ఉంటుంది. దీనికి ఈ బ్యాంకుల ద్వారా నెలకు కనీసం ఒక రోజు వంతాన శ్రమదానం చేసి, తద్వారా లభ్యమైన వచ్చాన్ని నిధికి కడతారు. అంటే గ్రామాల్లో గల పనిచేసే పెద్దల సంఖ్య ప్రకారం ఇది సాధించబడితే, కనీసం 200 నుంచి 300 కోట్ల వంతాన పోతినా ‘నిధి’ లభ్యం కాగలదు.

ఈవిధంగా శ్రమదానంపై లభ్యమైన వదానిని ప్రాంతీయంగా, వెంటనే ఫలితాలు వచ్చే విధంగా వాడుతారు.

ప్రతి గ్రామానికి ఒక వ్యవసాయక ఉత్పత్తి కార్యక్రమం ఉండే నిర్ణయం, అందుకు అవసరమైన పథకాలు తయారవుతున్నాయి. వ్యవసాయ మైన వీటి వదురాయాన్ని నిరర్థకంగా పడకలాడమి అనే ఉద్దేశంతోనే 5 కోట్ల ఎకరాల పొలంలో పెట్టా సాగును సాగించాలని పథకాలు మేల్పడ్డాయి.

అంతేగాక 1962-63 వం. లో ఎరువు పెంట ఉత్పత్తిని 90 మిలియను టన్నుల నుంచి 132 మిలియను టన్నుల వేరకు పెంచాలన్న ఉద్దేశమున్నది. ఎకరం కంటే పెద్ద పొలమున్న ప్రతి రైతు కనీసం రెండు ఎరువు పెంట గుంటలైనా ఉంచుకుని 2 టన్నుల “ఎరువు పెంట” వేనా అయిదు చెయ్యాలని కోరుతారు. దానిద్వారా తాముగూరల ఫలసాయం బాగుచేయు

వచ్చును. కోళ్ళు, చేపలు, పళ్ళూ వంటి వాటి ఉత్పత్తిని దోహదించవచ్చును.

(గ్రామీణ పారిశ్రామిక కేంద్రాలన్నీ యుద్ధాన సర వస్తువులనే అవకాశ మున్నంత వేరకు చేస్తాయి చేయాలి.

4000 ప్రాథమిక కేంద్రాలు గల టోకు దుకాణాల పథకానికిగాను 200 కోట్ల రూపాయల పథకం ఒకటి మంజూరైంది. ఈ టోకు దుకాణాలు నగరాలకు, పట్టణాలకు అంటే 50,000 పై ఒడిస వాటికి ఉపయోగిస్తారు. దీని క్షేత్ర వ్యయముంతా కేంద్రం భరిస్తుంది. కేంద్ర అధ్యక్షులలోనే ఇది జరుగుతుంది. వీటికి అనురకాల మందులు, తిండిగింజలు మొ. వస్తు నమ్మదాయం ఖచ్చితమైన ధరలకు సరఫరా అయ్యేలా చూస్తారు. ఇటువంటి సహకార దుకాణాల ఉపయోగాలను వెంటనే అమలుచేయడం సముచితం.

ఇక విద్యామంత్రిత్వశాఖ ప్రయత్నాలు ఇలా ఉన్నాయి: మౌఢ్యపనికి, ఉన్నత తరగతి విద్యార్థులంతా దేశ అత్యవసర కార్యక్రమం క్రింద ప్రత్యేక ఫీజుకల్ ట్రైనింగు పొందుతారు. ఈ జాతీయ శిక్షణ పథకం సుమారు కోటి మంది విద్యార్థులకు వర్తిస్తుంది. కాలేజీ విద్యార్థుల ఎన్. సి. సి. పథకం ఉండనే ఉంది. 1962-63 లో సుమారు 17 మహిళావన యాత్రా బృందాలు, సాంస్కృతిక బృందాలు విదేశాలకు వెళ్లాయి. రచయితలు, నటులు, వక్తలు, శాస్త్రకారులు, నాట్యకారులు అందరూ ఉన్నారీ బృందాలలో. అయితే వారి బాలితా అంతా చేస్తే శ్రమ మిగులు తప్ప, వీరి ద్వారా సాధించిన ఫలితం మాత్రం అంతంత మాత్రమే. అయితే దేశాల మధ్య సత్తు బంధాలకు యివి తోడ్పడతాయనేది ఒక మాట ఉంది.

ఈ వారంలో మధ్యనిషేధంమీద మనం చాలా ప్రకటనలు విన్నాము. ఒకటి శ్రీ మొరార్జీదేశాయి చేశారు. రెండోది స్వామింగు కమిషన్ సభ్యుడు శ్రీ శ్రీమన్ నారాయణ్ చేశారు.

అర్థికమంత్రి “మనం ఉప్పుకోసం అత్యున్నత అనుక్రూరాడు” అన్నారు. శ్రీమన్ నారాయణ్ కొన్ని రాష్ట్రాలు మధ్యనిషేధానికి వ్యతిరేకంగా పనిచేయటానడం పట్ల విచారం వెలిబుచ్చారు. కానీ, అమాట కొస్తే మధ్యనిషేధం అనేది కూడా కొన్ని రాష్ట్రాలే కదా ప్రవేశపెట్టాయి. అదీగాక శ్రీయుతులు మొరార్జీ, నారాయణ్ లిరువురు ఒకసారి నీసారంగంలోనికి వెళ్లివస్తే బాగుణ్ణు. అక్కడ పైని కులకు ‘రమ్’ లేకుండా ఎలా యుద్ధం చేయాలో పిళ్ళ చెప్పగలిగినా బాగుణ్ణు.

అదే మధ్యనిషేధానికి అనుసరమైన ఉద్యమం!! అదీగాక నేలకొండి ‘రమ్’ బుడ్లను కాన్పాగా ఎవరు తీసుకున్నారో, ఎవరు నీసాకు పంపారో తెలియకుండా ఉంది.

ఇక, చైనా దాడివల్ల దేశంలో రగిలిన ఉద్యమం భల్లారిసోగల ప్రమాదం లేకపోలేదు. ప్రజలకు వారి త్యాగ నిధి పరిగెన్ని వినియోగిస్తామనే హామీ, నమ్మకం రెండూ అభించాలి. అప్పుడే ఇది నిలబడుతుంది, సార్థిక మవుతుంది.

అర్థికమంత్రి యీ మార్గంలో ‘అదా’ కి కొం మార్గ దర్శకులయ్యారు. అదాయ వ్యయశాఖల రెండింటికీ ఒకే కార్యదర్శిని ఆయన పుండుకున్నారు.

హిందీ సులభంగా ఎలా నేర్చుకోవడం?

హిందీ స్వయంశిక్ష

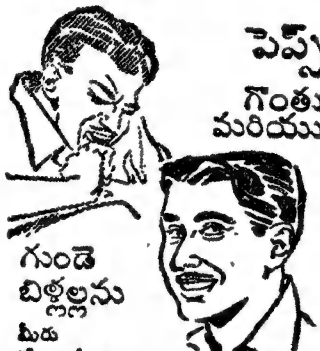
అరిక సమయాలలో యువతయువకులు హిందీ దాశముగా మాట్లాడను, చదువను, ప్రాయశః అత్యల్ప కాలంలో నేర్చుకోమటకు వీలుగా అతిసులభమైన పద్ధతిలో, తేలికైన భాషలో వివరించబడినది. వెల రూ. 4-50 పోస్టు ఖర్చులు 0-85. డి. వి. జగన్నాథ్ కంపెనీ, 3, మునియప్ప మొదలిపిది, మద్రాసు-1.

తెల్ల మచ్చలకు

ఉచిత వైద్యము

అనేక సంవత్సరముల పరిశోధన ఫలితముగా కవిపెట్టబడిన “సోమరాజి” ఆయుర్వేద ఔషధము తెల్లమచ్చలను నివారించును. ఒక చిన్న సీసామందు ఉచితముగా పంపబడును. ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Bharat Chikitsa Kendra(B)
P. O. Lal Bigha (Gaya)

గుండె బిల్లల్లను మీరు

వేవించుడం

మీ దగ్గు త్వరితంగా పోవును ఒక పెప్పె తప్పరింది. అందరి శుభకర కార్యము అది అనియించి అప్పుడెందుండి అది వాపుని పోగల్గి, గంతు వాపుని, కొమ్మ కడిగెమును, దగ్గు లేక అలలును కరిగించే శ్రమలను కంపెనీ. పెప్పె కలిగించునమును, శీత వివారణను గరిగించును.

పెప్పె-విదేశీ కార్యకర ఉపయోగం లేదు. పిల్లలకు మరకముగా ఇవ్వవచ్చును. రొమ్ము పడగెములు, గంతు వాపు, పడిగెము, అదిక కేసము జలుబులు, దగ్గులను త్వరితంగా నివారించును.

తెలుగు వ్యాపారందరివద్ద అమ్మించుచున్నది డి. వి. పుర్రోడ్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లి.

పోల్ వీజుల్లు : దాదా & కంపెనీ. 86, నై నమ్మనాయక్ వీధి, మద్రాసు-3

అంగ్ర సచిత్ర వారపత్రికలో ప్రకటనలు మీ వ్యాపారాభివృద్ధికి శోధ్యమతాయి. వివరాలకు: ఎడ్వర్ టయిజ్ మెంట్రీ మేనేజర్ కి వ్రాయండి.

పండిత ది. గోపాలాచార్యులవారి

అరుణ

ప్రతి ఆరోగ్యసౌభాగ్యాలకు

అయుర్వేదాత్మక మంత్రివది ప్రభుత్వ మద్రాసు-17

మరికొనుండు మురిస్మిణ్ణితర పరిమత ర్హ్యలు

శాంపిల్ సీసాలకు గాను

4

రూ. 150

ముఖ్యమంత్రి

Unega

గోగో

కు

కంపెనీ, ఆదయారు. మద్రాసు. 20

సులభ వాయిదాలలో
అద్దె కొనుగోలు పద్ధతిలో
రూ 15/-కే
రేడియో కొనండి

మోడలు వెం. బి. పి. జి. 8
8 బ్రాన్సిస్టర్స్, 3 బ్యాండులు
వివరములకు వేడే వ్రాయండి:
మార్స్ రేడియో సేల్స్,
అండ్ సర్వీస్,
రాష్ట్రపతి రోడ్ - సికింద్రాబాద్.
ఫోన్ : 73340

గ మ ని క

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రికకు పంపే రచనలు
సంపాదకుడు, ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక
పేరమాత్రమే పంపాలి. వ్యక్తుల పేర్లు
వ్రాయవద్దని చునవి.

“అవి శ్రేష్టమైనవని నాకు తెలుసు”

అని అంటుంది. ‘కొడుతువైత్తవళ్’ చిత్రంలోని అందాల తార
ఎల్. విజయలక్ష్మి

నా అతిథులకోసం శ్రేష్టమైనవే నాకు కావాలి. కాబట్టి
నేనెప్పుడు న్యూట్రీన్ వారి అద్భుతమైన టాఫీలు,
స్వీట్లు మా ఇంట్లో జాగ్రత పరుస్తాను. అవి చాలా
శ్రేష్టమైనవని నాకు తెలుసు. నా స్నేహితులు కూడా
యీ విషయంలో నాతో అంగీకరిస్తారు.

మధురానందముకొరకు....

...న్యూట్రీన్ ఇవ్వండి

న్యూట్రీన్ కన్ ఫెక్షనరీ కంపెనీ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, చిత్తూరు (ఎ.పి.)

చేస్తున్నానని బర్మా అధికారులు నన్ను పట్టుకున్నారు. ఖైదీగా ఓడమీద భారతదేశానికి వంపిశారు. తోపల ఎంత అవమానంగా ఉన్నా, నాకు ఆనాడు రాజులో చేసిన ప్రయాణంకన్నా, ఖైదీగా చేస్తూన్న ప్రయాణమే ఎంతో హాయిగా, సౌకర్యవంతంగా కన్పించింది. వాళ్లు నన్ను మద్రాసు పోలీసులకు అప్పజెప్పి పోయారు.

మళ్ళీ వెనకటిచోటనే నా జీవితం యథా ప్రకారంగా ప్రారంభమైంది. నాలో ఆ వ్యక్తిమీద భక్తిభావం పోయి తీవ్రమైన ప్రతీకారవాంఛ ఏర్పడింది. ఈ తడవ రాజు కప్పిస్తే ప్రతీకారం సాధించాలనీ, అతని మాటలకు లొంగి, దాసులను కాగూడదనీ నిశ్చయించుకున్నాను. ఇలా కాలం దొర్లిపోతోంది.

సుమారు పదేళ్ల తర్వాత రాజు ఓరోజున మా యింటికి రానే వచ్చాడు. వస్తూనే క్షమాపణలు చెప్పుకోవటం మొదలుపెట్టి తప్పులు మన్నించమని ప్రార్థించడం.

“నాలో ఈ సదేళ్లుగా పేరుకున్న వగ, ద్వేషం ఇట్టే నీరు కారిపోయింది. ఈ తడవ రాజు మంచి దుస్తుల్లో వచ్చాడు. ఎన్నో విలువగల వస్తువులు బహుమానాలుగా ఇచ్చాడు. తన మాజీ యజమాని కుమారుడు బోర్నియోలో మరణించటంవల్ల యజమాని, తనమీది ప్రేమకొద్దీ ఇంజనీరింగ్ చెప్పించారనీ, ఇప్పుడు తను రు. 1000 ల జీతంమీద ఇంజనీర్ గా సింగపూర్ లో పనిచేస్తున్నానని, తన మేనకోడలు బోర్నియోలో స్వేగు వల్ల చనిపోయిందనీ, ఇంక తమ్మిదరు సింగపూర్ లో ఏ అడ్డంకి లేకుండా జీవించవచ్చనీ, ఆమె కిక్ ఏ లోటూ రానీయననీ చెప్పాడు.

“ఇద్దరం ఓడలో మొదటి తరగతిలో ప్రయాణము చేశాం. సింగపూర్ లో అన్ని నదుపాయాలు గల ఓ పెద్ద భవనంలోకి తీసుకువెళ్లి ఇదే మన ఇల్లని చూపించాడు రాజు. అన్ని నదుపాయాలతో పాటు, వాకర్లు, కారు కూడా ఉండటంతో నా కష్టాలకు ఈనాడైనా కాస్త సుఖం అనుభవించమని భగవంతుడు వ్రాశాడని అనిపించింది. బిడు నిముషాలు ముందుగా చెప్తే చాలు, ఏ పనైనా ఇట్టే అయిపోయేది.

“కానీ, ఆ అనందం ఎన్నాళ్ళో సాగలేదు. మళ్ళీ నా దురదృష్టం నన్ను వెంటబట్టినట్టే వచ్చింది. “మేం సింగపూర్ చేరిన మూడు వెళ్ల తర్వాత ఓరోజున రాజు ఇంట్లో లేని సమయంలో ‘సరస్వతి’ అనే అందాల బరిణి మా యింటికి వచ్చింది. అదివరకూడా రాజు తరను ఈ అమ్మాయిని ఇక్కడకు తీసుకువస్తూ ఉండేవాడు. అది నాకు భరించరానిదే బనా, మద్రాసులో కూలిపనికన్నా ఇక్కడ ఈయన దగ్గర ఉండటమే ఎంతో క్షేమం అనిపించింది. ఇన్నాళ్లు ఎలాగో సర్దుకున్నాను. కానీ ఈరోజున ఆ అమ్మాయి రావటంతో ఏదో కొంత విశేషం ఉందనుకున్నాను.

‘రాజు ఉన్నార’ అని సరస్వతి అడిగింది. ‘లేరని’ సమాధానం చెప్పాను. అప్పుడా అమ్మాయి ఏమనుకుందో ఏమో (రాజు ఇంట్లో పనిమనిషి ననుకుంటి నన్ను), తన ‘మనస్సులో ఉన్న రహస్యాలన్నీ చెప్పుకోవటం మొదలుపెట్టింది. రాజు—తాను సరస్వరం పూదయాల ఇచ్చి పుచ్చుకున్నానని, పెద్ద ప్రభుత్వద్యోగంలో ఉన్న తన (అమ్మాయి) నాన్నగారు తనను రాజుకు ఇచ్చి వివాహం చేస్తా మన్నా

విచిత్రవివాహం

8 వ పేజీ తిరునామ

రనీ, రాజుకూడా సమ్మతించాడనీ చెప్పింది.

“ఏదో పుస్తకాల్లో చదివినట్లు, కవిత్యం చెప్తున్నట్లు అమాయకంగా మాట్లాడుతున్న ఆ బంగారపు బొమ్మను చూస్తే నాకు ఎంతో ఆశ్చర్యంతో పాటు జాలికూడా వేసింది. నా చేతనైనంతవరకు ఉపకారం చేద్దామనుకున్నాను.

“నే నెవరెండి, రాజు నన్ను వివిధంగా బాధలు పెట్టిందీ, వివరంగా చెప్పాను. చదువు, సంపద ఉన్న సరస్వతిలాటి వ్యక్తి ఇలాంటివాళ్లు నమ్మితే ఊబిలో దిగుటమే అవుతుందని చెప్పాను. ఎంతో ఉత్సాహంగా ఆనందంగా వచ్చిన ఆ పిల్ల నా ఒళ్లో తలదాచుకుని వెక్కి వెక్కి ఏడ్చింది. ఆ బాధ చూస్తుంటే ప్రపంచంలో అడదానికి ఏడుపే బ్రతుకేమో అనిపించింది. నా చేతనైనంతవరకు ఆమెను ఓదార్చాను.

~~~~~

ఒకడు : “అయ్యో పాపం జేబు కొట్టేశారా! పోయి పోలిఫ్ నేషన్ లో రిపోర్టు చెయ్యి.

అతడు : సరి లే! నేనే పోలీసు యిన్ స్పెక్టర్ని...

సత్యం (మన్నడి)

~~~~~

“మద్రాసులో నే నెక్కడ ఉంటున్నాడీ, ఒక కాగితంమీద రాసుకుని సరస్వతి వెళ్లిపోయింది. మళ్ళీ నేను ఆమెను చూడలేదు. ఓ పదిరోజులు గడిచిపోయాయి.

“ఈ పది రోజుల్లోనూ సరస్వతి వచ్చి వెళ్లిన విషయం చెప్తే, నన్ను ఇంటినుండి వెళ్లగొట్టడమొనన్న భయంతో ఆ విషయం రాజులో చెప్పలేదు.

“రాజు ఒకరోజున హడావుడిగా ఇంటికి వచ్చి, ‘ఇక్కడ’ ప్రమాదం ముంచుకొచ్చింది. మనం వెంటనే బయల్దేరాలనీ ఖరీదుగల వస్తువులు మాత్రం తీసుకుని నన్ను బయల్దేర మన్నాడు. ఎక్కడికో ఏమో, చెప్పలేదు. ఈ మనిషికి ఎదురు చెప్పటంకన్న వెంటడి వెళ్లటమే మంచిదని నేనూ బయల్దేరాను. రాజు తన దగ్గరున్న కారును (అది కార్పొరేషన్ వాళ్లదని తరువాత తెలిసింది) వచ్చిన డబ్బుకు అమ్మివేశాడు.

ఇద్దరం విమానంలో మద్రాసు చేరాం.

“మద్రాసులో మంచి ఇళ్లొకటి ఇదివరకు నేనున్న ప్రాంతంలోనే చూసి అందులో మకాం పెట్టాం. మద్రాసు చేరినప్పటినుండి రాజు ప్రవర్తన మళ్ళీ మామూలుగా మారిపోయింది. రెండు మూడు రోజుల కొక తడవ ఇంటికి వచ్చేవాడు. ఒకరోజున వెళ్లిపోయాడు. ఈతడవ ఏదాని దాటి పోయింది. ఇంతవరకు నే నతన్ని చూడలేదు. ఈ ఏదానిదోవలో నేను ఆ యిల్లు మార్చి ఇదివరకున్న మురికి కొవలోనే ఎలాగో తలదాచుకుని కాలం గడుపుతున్నాను. మామూలు కూలిపనియే మళ్ళీ

చేసుకు
“ఇటీవలనే నాకు మూడు ఉత్తరాలు వచ్చాయి. అందులో మొదటి ఉత్తరం చూడగానే నాకు మా ఆయన రాజుమీద చెప్పలేనంత అసహ్యం వేసింది. రాజు ఏ మేనకోడల్లా తే స్వేగు వచ్చి చని పోయిందని చెప్పాడో ఆ మేనకోడలే ఉత్తరం వ్రాసింది. ఇంజనీరుకు బంగారోతుగా తన యజమానితో బయల్దేరిన రాజు, బోర్నియో చేరాడనీ, బోర్నియోలోనే తనను వివాహం చేసుకున్నాడనీ 8 సంవత్సరాలు పాస్ గా గడిచాయనీ, తర్వాత పట్టుంలో స్వేగు రాగా, ఇంజనీర్ ను, తనను, రాజును ఆరోగ్య సంరక్షక కేంద్రాలకు తరలించటం జరిగిందని వ్రాసింది. ఆ కేంద్రంలో రాజు తన యజమానికి విషంపెట్టి చంపాడనీ, అదే విషాన్ని తనను కూడా త్రాగమని బంపంతపెట్టగా ఎంతో క్షయం మీద తప్పకున్నాననీ, తన ముగ్గురు పిల్లలు, తల్లితో కలిసి రంగూన్ లో వెనక ఉన్న ఆ మురికి పేట గుడిసెలలోనే ఉంటున్నట్లు ఉత్తరంలో రాజు మేనకోడలు వ్రాసింది. ఒకవేళ రాజును చూడటం తలపిస్తే అతనిపై విమాత్రం సానుభూతి చూపకుండా, పోలీసులకు అప్పగించాల్సిందనీ, లేకపోతే చాలా జీవితాలు నాశన మవుతాయనీ ఆ ఉత్తరంలో ఆమె మరిమరి ప్రార్థిస్తున్నట్లు వ్రాసింది.

రెండో ఉత్తరాన్ని సరస్వతి (సింగపూర్ లో రాజును ప్రేమించి వెళ్లి చేసుకుంటానన్న పిల్ల) సింగపూర్ నుంచి వ్రాసింది. నన్ను పదిలి (రాదా బాయిని) వెళ్లింతర్వాత, ఈ విషయ మేమిటో తెల్పాల్సిందని పట్టుపట్టగా రాజు తనను వివాహం చేసుకునేందుకు నిరాకరించాడనీ, ఈ విషయాన్ని పోలీసులకు, ‘సింగపూర్ ప్రభుత్వానికి తెలియ పర్చటంవల్ల రాజు సింగపూర్ నుంచి పారిపోయాడనీ, సింగపూర్ ప్రభుత్వం అతనికొక సం వెతుకుతోంది గనుక అతడు పట్టుబడితే జరగబోయే విచారణలో పాక్ష్యం ఇవ్వాలిందనీ కోరుతూ వ్రాసింది.

ఇక మూడో ఉత్తరం—వి వ్యక్తిమీద కనీ తీర్పుకోవాలనీ, ఇలాగా ఏ ఇతర స్త్రీ ఈ వ్యక్తి బారినడి నాశనం కాకుండా ఉండాలనీ మేం ముగ్గురం అనుకున్నామో (మనస్సులోనే) ఆ వ్యక్తి—ఆ రాజు వ్రాసిన ఉత్తరం అది. ఆ ఉత్తరంలో రాజు—తను ఒక బ్రాహ్మణ యువతిని వివాహమాడినట్లు, మామగారి పలుకుబడివల్ల, తనకు మళ్ళీ రంగూన్ లో ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ పదవి దొరికిందనీ, తను ప్రస్తుతం కొంచెం ఇబ్బందుల్లో ఉన్నాడనీ, నేను తన తప్పులను క్షమించి కాస్త ఆశ్రయం కల్పిస్తే, ఈ కొత్త పెళ్లి కూతురుతో సహా నన్ను కూడా విదేశాలకు తీసుకుపోతాడనీ, అప్పుడు అందరూ హాయిగా కాలం గడవవచ్చనీ—ఈ ఉత్తరంలో వ్రాశాడు. ఏంచెయ్యాలో ఇంకా నేను ఏమీ నిర్ణయించుకోలేక ఆలోచిస్తుంటే మీరు వచ్చేశారు” అని సుమారు మూడు గంటలకు పైగా తన పూర్వగాధను వివరించింది రాధాబాయి.

తన దగ్గర ఉన్న మూడు ఉత్తరాలు కూడా నాకు ఇచ్చివేసింది. అందులో రాజు వ్రాసిన ఉత్తరంమీద శాస్త్రిగారి ఊరి ముద్ర ఉంది.

రాధాబాయి ఇచ్చిన ఉత్తరాలు ఆధారంగా, రాజా
బర్మా, సింగపూర్ లో చేసిన నేరాలను ఋజువు
చెయ్యటం పాద్యమయ్యేసని కాదని తెలిపాయింది.
బర్మా, సింగపూర్ లో ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరుగా
తప్పుడు ప్రచారం చేసుకున్నందుకు భారత

విచిత్రవివాహం

దేశంలో రాజాను శిక్షించేందుకు ఏర్పాడు. పైగా
చాలామంది నమ్మేటట్లుగా కూడా చేసుకున్నాడు
రాజా తన తెలివితేటలవల్ల. అందువల్ల స్వయంగా

కాన్స్టేగారి ఊరు వెళ్లి పరిశోధించటమే మంచి
దని నాకు తోచింది.

* * *

మొదట చెప్పిన కథాపతాంతం అంతా నేను
రాజాను గూర్చి, కాన్స్టేగారి ఊళ్లోను, రావు

మీవావంటి ఉత్సాహవంతులైన యువకులకు ఫిలిప్స్ సైకిల్ అవసరము

అందంగా ముద్దులాచే ఫిలిప్స్ సైకిల్
మీవంటి నేటి ఉత్సాహవంతులైన యువ
కుల ఆవశ్యకతలకు అనుగుణ్యంగా
నిర్మించబడినది. ఎంత చెడతొక్కినా
తట్టుకొనేటట్టు అచ్చమైన పెంపర్ ఉక్తుతో
తయారైంది. ప్రపంచమంతటా 70 యేళ్ల
బట్టి ప్రశస్తమైన ఫిలిప్స్ సైకిళ్లు టి. ఐ.
సైకిల్స్ వారి అధునాతన ప్యాక్షరీలో
నిర్మింపబడుతున్నాయి.

PHILIPS

టి. ఐ. సైకిల్స్ ఆఫ్ ఇండియా, అంబర్లూరు-మద్రాసు

WT-TIC-PH-2055a

(కామవ్యతి తండ్రిగారి), తదితర దగ్గర, చాలా ముఖముఖి సంభాషణల్లోను అరాటపెడితే. విశ్వ సంభాషణలో చెప్పింది, రాధాబాయి తెల్లన విశేషాలు చేరిస్తే ఈ వేరం సమగ్రరూపం బయట పడింది.

వాళ్ళకు నచ్చచెప్పే వాళ్ళ పాక్వాలు అధారంగా, తాస్తిగారి ఊళ్ళోనే రాజుపైన ఆభియోగం మోపాం. మారుపేరులో వ్యవహరించటం, అక్రమంగా రోజ్ ను వివాహం చేసుకోవడమనే నేరాల పైన రాజుకు 4 ఏళ్ళ కఠినశిక్ష విధించటం జరిగింది.

* * *

తర్వాత ఎవరెవరేం చేశారనేదేది మన కనవనరం. వయోప్రభావంవల్ల మానం పోగొట్టుకున్న కామ వ్యతి ఉపకు పడిన 15 రోజుల శిక్ష అనంతరం, ఇంటికి చేరేందుకు ముఖంచెల్లక, వేరే బ్రతుకు తెరువులేక, వ్యభిచార వృత్తికి దిగింది. కొంతకాలం తర్వాత ఒక కామోహితుని కత్తిపోటుకు బలియై చిన్నతనంలోనే తీరని బాధలతో దుర్మరణం పాలైంది. ఈ దుర్మరణానికి, ఈ జీవితం ఇలా దుస్థితిలో అంతం కావడానికి కారణం ఎవరూ! రాజు మాత్రమేనా! కట్టత్రాళ్ళు లేకుండా తమ బిడ్డలను పెంచిన రావు దంపతులు మాత్రం బాధ్యులు కారా?

రోజ్ జీవితంలో పొన్న రేకపోవటానికి కారణం ఆమె తండ్రి కాదా! మిగిలిన వ్యవహారాల పట్ల ఆయనకున్న శ్రద్ధ, కుమార్తె పెండ్లి విషయంలో చూపిస్తే, ఈ 'సత్రికా ప్రకటన' వివాహానికి ఇంత లొంగిపోయేవాడూ కాదు; రోజ్ తనకొడుక్కు తండ్రి (రాజు) పోలిక రాకుండా చేయమని భగవంతుణ్ణి ప్రార్థిస్తూ కూర్చునేది కాదు.

నిందితుడు రాజు విషయం కూడా అంతే! ఎంతో తెలివి, చాకచక్యం, అందరి మనస్సులను ఇట్టే ఆకర్షించగల సామర్థ్యం, మహావత్సలుయాలతో కూడా చలించని మహాస్థయిర్యం గల వ్యక్తి ఇలా రుద్దీతికి, సమాజ ద్రోహానికి పాల్పడ్డాడంటే బాధ్యులెవరూ! అక్రమమో—సక్రమమో తనకు కల్గిన సంతాన మనే దృష్టితో ఆతని తండ్రి సరియైన విద్యా బుద్ధులు, క్రమశిక్షణ చిన్నతనంనుంచి నేర్పించి ఉంటే, రాజు ఈ దుస్థితికి బదులు ఎంతో ఉన్నత స్థానంలో ఉండేవాడు. ఇందరు అమాయక స్త్రీలు తమ మానాన్ని పోగొట్టుకోవలసిన దౌర్భాగ్య స్థితి కల్గిఉండేది కాదు.

ఇవంతా నా గొప్ప కోసం చెప్పుకోవటంలేదు. నామూలాన ఉద్యోగానికి, స్నేహితుడైన పోలీస్ ఇన్స్పెక్టరు తిరోడకా లిచ్చే పరిస్థితి ఏర్పడు తున్నదే అని, నా మిత్రునికి తోడ్పడి నా బాధ్యత నేను వెరచెక్కకోవాలోనే ఉద్దేశ్యంతో నేను చేసిన కొద్దిపాటి పరిశోధనవల్ల ఈ విషయాలన్నీ వెల్లడయ్యాయి.

ఈ కథంతా చెప్పే నన్నేదో చాలా గొప్పవాడని పొగడ్తార్చి కూడా అనుకోవటంలేదు. అనుకో పోను. ఏనాడైనా ఎవరి జీవితంలోనైనా ఇలాంటి వ్యక్తులు—రాజులాంటి వ్యక్తులు, సంఘద్రోహులు జొరబడితే వారినుండి తప్పించుకుని తమ సంతాన లను చక్కబరచుకుంటారనే నా అకాంక్ష. శంకర్!

అయిపోయింది. ★

మీ అరికాశ్శయందలి, అరిచేతులందలి
చర్మపాపగుళ్లకు, పొక్కులకు
చిడుమునకు, దురదలకు

సఫల్ ములామ్
వాడండి

ఇది మీ చర్మమును నునుపుగా,
ఆరోగ్యంగా వుంచును.

ప్రతిచోట అమ్మబడును.

తయారుచేయువాడు: సఫల్ & కంపెనీ, బొంబాయి-2.

ఈ పుస్తకం ఉచితం

కుటుంబ నియంత్రణ వల్ల సులభంగా
ఎనూత్న బోగ భాగ్యాలను మీరెలా

పొందగలరో యిది తెలుపుతుంది

'ప్లాన్డ్ ఫామిలీస్' (వరిమితమైన పంపాక ములు)-యీ పుస్తకం వివాహాలందరు చదువతగినది. ఇండు ఎంతో గట్ట వమన్యులు వృద్ధిముగా చర్చించబడినవి.

ఇది యదార్థమైనది - ద్యురెక్ట్ గర్భ నిరోధక పాదనముల గూర్చి వివర లన్నాయి యిది ఉచితం! నేడే పుస్తకం కొరకు యీ కూపను పోస్టు చేయండి

ఎల్. డి. సైమూర్ & కో (ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

డిపార్టుమెంటు ASVP వల్కన్ ఇన్సూరెన్స్ బిల్డింగ్స్,
చర్చగేటు, బొంబాయి-1

ద్యురెక్ట్, ద్యురొపాక్ గర్భ నిరోధక పాదనములకు విజంజ్ఞి దయచేసి "ప్లాన్డ్ ఫామిలీస్" ఉచిత ప్రతి ఒకటి నాకు పాదరణ కవచతో పంపుడు. నేను వయోజనుడను.

పేరు & చిలానము _____
(ఇంగ్లీషులో) _____

మును విజాతీయులను గాని స్పర్శ యేదో తన్ను సోకి
వెల్పు అతడగుచున్నాడు. అంతలో విచిత్రముగ వచ్చెను.
“భగవన్! నీవు మాయవు. నేను విన్నవించును.
వంటినిగదా! ఇదిగో వర్ష సంతోషమును దాటి అంత
రీతుడ వగుచున్నాను” అనెను.

అతడు యున్నచోట నేదో వెలుగు పొడగట్టెను.
ఆ వెలుగులో వామాక్షి, భిష్మయు, అభిష్మయు,
మఖయు, దుఃఖితయు, కృష్ణవర్ణ అష్టమినాటి

హ రి వం శ ము

12-వ శతీ తిరువాము

వెన్నెలవలె భాసించెను.

దూరమున మహాకాళనాథుని దేవాలయమును
ఎవరు మోయించిరో గంటన, నందిరంకెల ప్రతి
భ్యనులవలె, ఆచార్య సాందీపని ఆశ్రమముమీదుగ
శివ తరగలమీదుగ, అనంతవైస ఆరాధననుండలి
మహా శబ్దమయ ప్రపంచములో పరమశివుని

అర్చనారీత్యురాలవలెనా వేణు దక్షిణ వామపాదార్చి
మంజు మంజీర కణాకణు సినాద మంధరములై
ఒకసారి ఉద్బతముగ, మరియొకసారి మంజులముగ,
ఒక్కసారి యుగవదానంద తాండవ సంచేల్లితారక్త
ఒంధుర తాస్య సుందర మంధరముగ, ఘర్జ, రన్నవి.
శ్రీ కృష్ణ దేవుని వేణు దండమునకు చివరి లంచు
లలో బిగించిన చిరు మువ్వలను పోలిమహా “అంద
ములు చిందినవి. — హాగీ శివశైర్మ. ★

సొగసుగా

కనపడండి...

‘హేజలైన్’

సౌందర్య

సాధనలలో

మీ ముఖమును

కలకలలాడేలా

చేసుకోండి

స్నో * కోల్డ్ క్రీమ్ * టార్క్

సువాసనగల పై సౌందర్య సాధనలలో ప్రతి ఒక్కటి మీ
ముఖమునకు ప్రత్యేకమైన అందమును కలిగిస్తాయి.

* ‘హేజలైన్’ స్నో - మీ ముఖమునకు రక్షణనిచ్చి దానిని
కోతను చేకూరుస్తుంది.

* ‘హేజలైన్’ కోల్డ్ క్రీమ్ మీ ముఖ చర్మమును బాగుగా శుభ్ర
పరచి దానిని మృదువుగా ఉండేలా ఉంచుతుంది. మీ ముఖము
నవనవలాడుతూ యవ్వనవంతముగా కనపడుతుంది.

* ‘హేజలైన్’ టార్క్ సువాసనగల మృదువైన పొదరు.
దానిని జలుకొంటే మీరు ఆహా ఎంత చల్లదనము, అల్పా
పిమి తాజాదనము, అరె ఎంత సువాసన అంటారు !

బ్రోస్ వెల్ కం తయారులు

9WY-10.TEL.

Regd No. 4479 ANDHRA SACHITRA VARA PATRIKA.

రమి స్టో & పాడర్